

IZVJEŠĆE O STANJU U PROSTORU
OPĆINE MLJET
za razdoblje 2014. – 2021.

REPUBLIKA HRVATSKA
DUBROVAČKO - NERETVANSKA ŽUPANIJA
OPĆINA MLJET
Općinsko vijeće

KLASA: 350-01/22-01/01
URBROJ: 2117-3/01-22-02
Babino Polje, 31.01.2022.

Na temelju članka 39. Zakona o prostornom uređenju („Narodne novine“ broj 153/13, 65/17, 114/18, 39/19 I 98/19) i članka 37. stavak 1. točka 23. Statuta Općine Mljet („Službeni glasnik Općine Mljet“ broj 2/21 i 5/21 – ispr.), Općinsko vijeće Općine Mljet na svojoj 8. sjednici održanoj dana 31. siječnja 2022. godine donijelo je

Z A K L J U Č A K
o prihvaćanju Izvješća o stanju u prostoru Općine Mljet za razdoblje od 2014. do 2021. godine

Točka 1.

Prihvaća se Izvješće o stanju u prostoru Općine Mljet za razdoblje od 2014. do 2021. godine (dalje u tekstu: Izvješće) izrađen od Grgurević i partneri d.o.o. Zagreb.

Točka 2.

Elaborat Izvješća sastavni je dio ove Odluke.

Elaborat Izvješća neće se objavljivati u „Službenom glasniku Općine Mljet“, već samo na mrežnim stranicama Općine Mljet.

Točka 3.

Ovaj Zaključak stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u „Službenom glasniku Općine Mljet“.

DOSTAVITI:

1. Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine
2. Zavod za prostorno uređenje Dubrovačko-neretvanske županije
3. Dubrovačko-neretvanska županija, Upravni odjel za prostorno uređenje i gradnju
4. Službeni glasnik
5. U predmet: KLASA: 024-01/22-01/01
6. Pismohrana

Predsjednik Općinskog vijeća:

Pero Bašica, dipl. ing.

IZVJEŠĆE O STANJU U PROSTORU OPĆINE MLJET ZA RAZDOBLJE 2014. - 2021.

Elaborat: Izvješće o stanju u prostoru Općine Mljet
za razdoblje 2014. - 2021.

Naručitelj: Dubrovačko-neretvanska županija
Općina Mljet
Zabrežje
20 225 Babino Polje

Općinski načelnik: Đivo Market, dipl.ing.

Koordinator naručitelja: Dragec Levak, mag. iur., pročelnik JUO Općine Mljet

Izvršitelj: Grgurević & partneri d.o.o.
Čanićeva 6
HR-10000 Zagreb

Odgovorna osoba: Hrvoje Vidović, dipl. ing. arh

Stručni tim: Marko Jakelić, dipl. ing. arh.
Hrvoje Vidović, dipl. ing. arh

HRVOJE VIDOVIĆ
dipl. ing. arh.
OVLASTENI ARHITEKT
URBANIST
A-U 290

Sadržaj

I. Polazišta.....	9
I.1. Ciljevi izrade Izvješća	9
I.2. Zakonodavno-institucionalni okvir	9
I.3. Osnovna prostorna obilježja Općine Mljet.....	12
I.3.1. Upravno-teritorijalno područje i položaj	12
I.3.2. Prirodna obilježja.....	19
I.3.3. Upravno-teritorijalna podjela	21
I.3.3.1. Naselja Općine Mljet.....	21
I.3.3.2. Mjesna samouprava	24
I.3.3.3. Katastarske općine.....	26
I.3.4. Demografska obilježja.....	28
I.3.4.1. Kretanje broja stanovnika.....	28
I.3.4.2. Gustoća naseljenosti	30
I.3.4.3. Prirodno kretanje stanovništva	31
I.3.4.4. Migracije.....	32
I.3.4.5. Procjena stanovništva	33
I.3.4.6. Struktura stanovništva po spolu i dobi	34
I.3.4.7. Kućanstva	35
I.3.4.8. Stanovanje	35
I.3.5. Ocjena stupnja razvijenosti.....	36
I.4. Općina Mljet u okviru prostornoga uređenja DNŽ	40
I.4.1. Uvjeti razgraničenja prostora prema obilježju, korištenju i namjeni.....	41
I.4.2. Uvjeti određivanja prostora građevina od važnosti za RH i DNŽ.....	46
I.4.3. Uvjeti smještaja gospodarskih i ostalih sadržaja u prostoru.....	47
I.4.3.1. Općenito - određivanje građevinskih područja.....	47
I.4.3.2. Gospodarska namjena – proizvodna namjena I.....	48
I.4.3.3. Gospodarska namjena – poslovna namjena K.....	48
I.4.3.4. Gospodarska namjena – eksploatacija mineralnih sirovina E	49
I.4.3.5. Gospodarska namjena – ugostiteljsko-turistička T.....	49
I.4.3.6. Sportsko-rekreacijska namjena - R.....	50
I.4.3.7. Posebna namjena - N	51
I.4.3.8. Groblja - G.....	52
I.4.3.9. Poljoprivreda, šumarstvo, lovstvo	52
I.4.3.10. Gospodarska namjena - akvakultura H.....	55

I.4.4.	Uvjeti smještaja društvenih djelatnosti u prostoru	55
I.4.5.	Uvjeti određivanja građevinskih područja i korištenja izgrađenog i neizgrađenog dijela područja.....	58
I.4.6.	Uvjeti (funkcionalni, prostorni, ekološki) utvrđivanja prometnih i drugih infrastrukturnih sustava u prostoru.....	61
I.4.6.1.	Cestovni sustav	61
I.4.6.2.	Pomorski sustav	62
I.4.6.3.	Zračni sustav.....	64
I.4.6.4.	Sustav pošta i telekomunikacija	64
I.4.6.5.	Energetski sustav	65
I.4.6.6.	Vodnogospodarski sustav	66
I.4.7.	Mjere očuvanja krajobraznih vrijednosti.....	70
I.4.7.1.	Osobito vrijedni predjeli – Prirodni krajolici	73
I.4.7.2.	Osobito vrijedni predjeli – Kulturni krajolici	74
I.4.8.	Mjere zaštite prirodnih vrijednosti i posebnosti i kulturno-povijesnih cjelina	76
I.4.8.1.	Zaštita prirodne baštine	76
I.4.8.2.	Strogo zaštićene i ugrožene vrste	77
I.4.8.3.	Dijelovi ekološke mreže u DNŽ.....	78
I.4.8.4.	Zaštita kulturne baštine.....	78
I.4.9.	Gospodarenje otpadom.....	83
I.4.10.	Mjere sprječavanja nepovoljnih utjecaja na okoliš.....	84
I.4.11.	Mjere provedbe.....	86
II.	Analiza i ocjena stanja i trendova prostornog razvoja.....	91
II.1.	Prostorna struktura korištenja i namjene površina Općine Mljet	91
II.1.1.	Struktura korištenja i namjene površina prema PPUO.....	91
II.1.2.	Struktura korištenja i namjene površina prema PP NP Mljet.....	97
II.1.3.	Sintezni prikaz strukture korištenja i namjene površina na području Općine Mljet.....	99
II.2.	Sustav naselja Općine Mljet	100
II.2.1.	Prostorni raspored i strukturna obilježja naselja	100
II.2.2.	Građevinska područja naselja (GPN)	102
II.2.2.1.	GPN unutar NP Mljet	102
II.2.2.2.	GPN na dijelu Općine Mljet izvan NP Mljet.....	103
II.2.2.3.	Sintezni iskaz za GPN na području Općine Mljet.....	104
II.2.3.	Opremljenost naselja društvenom infrastrukturom i ostalim uslužnim djelatnostima.....	105

II.2.4. Funkcionalna i prostorno-demografska valorizacija naselja	109
II.2.5. Izdvojena građevinska područja (IGP)	109
II.3. Gospodarske djelatnosti.....	111
II.4. Opremljenost prostora infrastrukturom	115
II.4.1. Prometna infrastruktura	115
II.4.1.1. Cestovni promet.....	115
II.4.1.2. Pomorski promet	118
II.4.1.3. Zračni promet	121
II.4.1.4. Elektroničke komunikacije i poštanske usluge.....	122
II.4.2. Energetska infrastruktura - elektroenergetika mreža.....	123
II.4.3. Vodoopskrba i odvodnja.....	124
II.4.3.1. Vodoopskrba.....	124
II.4.3.2. Odvodnja	126
II.4.4. Gospodarenje otpadom.....	127
II.5. Zaštita i korištenje dijelova prostora od posebnog značaja	131
II.5.1. Zaštićeni dijelovi prirode – zaštićena područja	131
II.5.2. Ekološka mreža RH (Natura 2000)	131
II.5.3. Zaštita nepokretnih kulturnih dobara.....	137
II.5.4. Ostale krajobrazne i prirodne vrijednosti	142
II.5.5. Područja posebnih karakteristika - potencijalnih prirodnih i drugih nesreća	142
II.6. Obvezni prostorni pokazatelji.....	143
III. Analiza provedbe prostornih planova i drugih dokumenata.....	154
III.1. Izrada prostornih planova	155
III.1.1. Prostorni plan NP Mljet.....	155
III.1.2. Prostorni plan uređenja Općine Mljet.....	158
III.1.3. Prostorni planovi užih područja lokalne razine	160
III.2. Provedba prostornih planova.....	166
III.2.1. Pojedinačni akti prostornog uređenja	166
III.2.2. Urbana preobrazba i urbana sanacija.....	167
III.3. Provedba drugih dokumenata koji utječu na prostor	167
III.4. Provedba mjera, zaključaka, smjernica i prijedloga prethodnog izvješća o stanju u prostoru Općine Mljet	168
IV. Preporuke za unapređenje održivog razvoja u prostoru s prijedlogom prioritarnih aktivnosti	172

IV.1. Potrebe, mogućnosti i ograničenja daljnjeg održivog razvoja u prostoru Općine Mljet	172
IV.2. Ocjena potrebe izrade novih i/ili izmjena i dopuna postojećih prostornih planova na razini JLS	175
IV.2.1. Izmjene i dopune PPUO	175
IV.2.2. Izmjene i dopune UPU Sobra	177
IV.2.3. Izrada novih odnosno izmjene i dopune ostalih UPU-a	177
IV.3. Preporuka mjera i aktivnosti za unapređenje prostornog razvoja.....	178
V. Izvori podataka	181

I. POLAZIŠTA

I.1. Ciljevi izrade Izvješća

Izvješće o stanju u prostoru Općine Mljet za razdoblje 2014. – 2021. (dalje: Izvješće) je dokument praćenja stanja u prostoru izrađen na lokalnoj - općinskoj - razini, s ciljevima izrade koji se mogu podijeliti na analitičke i programske. Analitički ciljevi su: detaljno i pregledno utvrditi i ocijeniti stanje u prostoru Općine Mljet, trendove prostornog razvoja, stanje izrade i provedbe prostornih planova te drugih dokumenata koji utječu na prostor; programski ciljevi su: utvrditi prijedloge za unapređenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje - mogućnosti održivog razvoja u prostoru, ocjena potrebe izrade novih i/ili izmjena i dopuna postojećih prostornih planova i drugih dokumenata koji utječu na prostor, te prijedlozi aktivnosti za unaprjeđenje održivog razvoja u prostoru.

Kao najvažnije teme izdvajaju se:

- ažuriranje osnovnih prostornih podataka te prostornih pokazatelja
- potreba za poboljšanjem usluga u javnom sektoru
- upravljanje javnim dobrima i zaštita općih dobara
- odnos strateškog i prostornog planiranja te primjeren budući prostorni razvoj.

I.2. Zakonodavno-institucionalni okvir

Sustav prostornog uređenja Republike Hrvatske uređen je Zakonom o prostornom uređenju (NN 153/13, 65/17, 114/18, 39/19, 98/19; dalje: ZPU). Prema ZPU¹:

- dio sustava prostornog uređenja je i praćenje stanja u prostoru i području prostornog uređenja,
- sukladno načelu integralnog pristupa u prostornom planiranju, praćenje provedbe prostornih planova i stanja u prostoru dio je stalnog procesa prostornog planiranja.

ZPU člankom 39. određuje:

(1) Hrvatski sabor, odnosno predstavnička tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave², svaki za svoju razinu, razmatraju izvješće o stanju u prostoru za razdoblje od četiri godine.

¹ Članak 1. i članak 8. stavak 2. ZPU.

² Jedinice lokalne samouprave i jedinice područne (regionalne) samouprave, njihov djelokrug i ustrojstvo, način rada njihovih tijela, nadzor nad njihovim aktima i radom te druga pitanja od značenja za njihov rad,

(2) Izvješće o stanju u prostoru za razinu jedinice lokalne samouprave izrađuje stručno upravno tijelo jedinice lokalne samouprave, ako ZPU-om nije propisano drukčije.

(3) U izradi izvješća o stanju u prostoru dužna su, na zahtjev zavoda, odnosno stručnog upravnog tijela koje izrađuje izvješće, sudjelovati javnopravna tijela u čijem je djelokrugu obavljanje poslova od utjecaja na sadržaj izvješća.

Sukladno članku 40. stavku 2. ZPU-a, pobliži sadržaj izvješća, obvezni prostorni pokazatelji, način sudjelovanja javnopravnih tijela u izradi izvješća i drugi zahtjevi u vezi s praćenjem stanja u području prostornog uređenja određeni su Pravilnikom o sadržaju i obveznim prostornim pokazateljima izvješća o stanju u prostoru (NN 48/14, 19/15; dalje: Pravilnik).

Člankom 1. stavkom 3. podstavkom c) Pravilnika, određeno je da se izvješće na lokalnoj razini izrađuje u odnosu na prethodno izvješće grada, odnosno općine te: županijski prostorni plan, druge strateške, razvojne, planske i programske dokumente i pokazatelje županijske razine koji su od utjecaja na održiv razvoj u prostoru velikog grada, grada i općine, i prostorne planove niže razine.

Kako je prethodno izvješće o stanju u prostoru Općine Mljet izrađeno 2014., za razdoblje 2010. - 2013. (Službeni glasnik Općine Mljet 3/14; dalje: Izvješće 2010-13), ovo Izvješće je izrađeno za razdoblje od 2014. do (uključivo) 2021. godine. Ovisno o dostupnosti, podatci se na godišnjoj razini razmatraju zaključno s 2020. odnosno 2021. godinom, pri čemu se pojedini podatci o trenutnom stanju (npr. infrastrukture), uz odgovarajuće napomene, navode zaključno s datumom dostave podataka prikupljenih tijekom izrade Izvješća.

Od 2014. je, među ostalim, došlo do:

- više izmjena i dopuna ZPU³ i niza podzakonskih propisa,
- donošenja Strategije prostornog razvoja Republike Hrvatske (NN 106/17)⁴,
- izmjena i dopuna Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije (Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije 6/03., 3/05.-uskl., ~~3/06.*~~, 7/10., 4/12.-isp., 9/13., 2/15.-uskl., 7/16., 2/19., 6/19.-pročišćeni tekst, 03/20. i 12/20.-pročišćeni tekst; *-Presuda Visokog upravnog suda RH Br:Usoz-96/2012-8 od 28.11.2014., "Narodne novine", br. 10/15. od 28.1.2015.; dalje: PPDNŽ),

uređeni su Zakonom o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (NN 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13, 137/15, 123/17, 98/19, 144/20).

³ Općinsko vijeće Općine Mljet donijelo je Izvješće 2010-13. dana 24. travnja 2014. - nekoliko mjeseci nakon što je 1. siječnja 2014. stupio na snagu Zakona o prostornom uređenju (NN 153/13).

⁴ Na temelju članka 81. Ustava Republike Hrvatske i članka 52. Zakona o prostornom uređenju (NN 153/13, 65/17) Hrvatski sabor na sjednici 13. listopada 2017. donio je Strategiju prostornog razvoja Republike Hrvatske. Navedenim su, sukladno čl. 197. Zakona o prostornom uređenju (NN 153/13, 65/17), Strategija prostornog uređenja Republike Hrvatske koju je donio Hrvatski sabor na sjednici održanoj 27. lipnja 1997. i Odluka o izmjenama i dopunama Strategije prostornog uređenja Republike Hrvatske (NN 76/13) stavljene izvan snage, a Program prostornog uređenja Republike Hrvatske (NN 50/99, 84/13) ostaje na snazi do stupanja na snagu Državnog plana prostornog razvoja.

- dviju izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Općine Mljet (Službeni glasnik Općine Mljet 3/02, 5/03-ispr., 4/07, 7/10, 9/11, 3/12-ispr., 1/16, 1/21; dalje: PPUO),

kao i izmjena niza posebnih (sektorskih) propisa⁵. Došlo je i do značajnog razvoja Nacionalne infrastrukture prostornih podataka (dalje: NIPP)⁶ odnosno do niza unaprjeđenja u mrežnoj dostupnosti raznovrsnih podataka od značaja za praćenje stanja u prostoru i prostorni razvoj. Međutim, u proteklom razdoblju nije zaživio (novi) sustav prostornog uređenja koncipiran i propisan ZPU-om upravo početkom 2014. - sustav u kojem bi prostor RH trebao bio uređen „novom generacijom“ prostornih planova.

Promjene i opće stanje u zakonodavno-institucionalnom okviru te niz podataka značajnih za kontekstualno sagledavanje sadržaja ovog Izvješća, obrađeni su u recentnom Izvješću o stanju u prostoru Republike Hrvatske za razdoblje 2013. – 2019. godine (dalje: ISP RH 2013-19), prihvaćenom na 7. sjednici 10. saziva Hrvatskog sabora, 23. travnja 2021.⁷.

Sukladno članku 2. Pravilnika, za izradu Izvješća korišteni su podatci iz informacijskog sustava prostornog uređenja (dalje: ISPU) i prostornih planova, službeno objavljeni i dostupni podatci nadležnih tijela i ustanova te drugih pravnih osoba s javnim ovlastima određenih posebnim propisima, podatci iz usvojenih i objavljenih pojedinih sektorskih strateških, razvojnih, planskih i provedbenih dokumenata i drugi koji su od utjecaja na održiv razvoj u prostoru, odnosno podatci koji su sukladno članku 10. Pravilnika zatraženi od različitih tijela i pravnih osoba s javnim ovlastima, a koja obavljaju poslove od utjecaja na održiv razvoj u prostoru. Detaljan popis izvora dan je u poglavlju V. Izvješća.

Pri pregledu zakonodavno-institucionalnog okvira, a iz rakursa izrade prostornih planova i praćenja stanja u prostoru na lokalnoj - općinskoj - razini, treba naglasiti da se dio područja Općine Mljet nalazi, sukladno Zakonu o zaštiti prirode (NN 80/13, 15/18, 14/19, 127/19; dalje: ZZP) odnosno Zakonu o proglašenju zapadnog dijela otoka Mljeta nacionalnim parkom (NN 49/60, 13/97), unutar granica zaštićenog područja u kategoriji nacionalnog parka - Nacionalnog parka „Mljet“ (dalje: NP Mljet). Za područje NP Mljet na snazi je Prostorni plan Nacionalnog parka Mljet (NN 23/01; dalje: PP NP Mljet), a koji je, sukladno ZPU, prostorni plan državne razine, kojeg donosi Hrvatski sabor.⁸ Također, sukladno ZZP, upravljanje NP-om Mljet je u nadležnosti Javne ustanove Nacionalni park Mljet (dalje: JU NP Mljet) koja je osnovana 1996. godine i čiji je osnivač Republika Hrvatska (dalje: RH), a osnivačka prava i dužnosti u ime RH obavlja središnje tijelo državne uprave nadležno za zaštitu prirode. Sukladno ZZP, JU NP Mljet

⁵ Primjerice, izmjene i dopune zakona i podzakonskih propisa iz područja zaštite prirode i okoliša, a koji se bitno reflektiraju na započinjanje postupaka odnosno na postupke izrade i donošenja prostornih planova.

⁶ Osnovna načela uspostave NIPP-a u Republici Hrvatskoj definirana su Zakonom o Nacionalnoj infrastrukturi prostornih podataka (NN 56/13, 52/18, 50/20).

⁷ Zaključak o prihvaćanju Izvješća o stanju u prostoru Republike Hrvatske za razdoblje 2013. – 2019. godine (NN 105/2021).

⁸ U vrijeme izrade ovog Izvješća, u tijeku je izrada novog Prostornog plana NP Mljet: Ministar graditeljstva i prostornoga uređenja donio je dana 18. studenog 2019. godine Odluku o izradi Prostornog plana Nacionalnog parka Mljet (NN 113/19).

provodi upravljanje NP-om Mljet na temelju plana upravljanja donesenog za razdoblje od deset godina - Plana upravljanja Nacionalnim parkom Mljet 2017. – 2026.

I.3. Osnovna prostorna obilježja Općine Mljet

I.3.1. Upravno-teritorijalno područje i položaj

Prema podacima iz registra prostornih jedinica (dalje: RPJ)⁹, Općina Mljet - jedinica lokalne samouprave (dalje: JLS) u sastavu Dubrovačko-neretvanske županije - teritorijalno obuhvaća cijeli otok Mljet te pripadajuće otočiće i hridi¹⁰, u ukupnoj kopnenoj površini 9926,00 ha (99,26 km²).¹¹

Kartografski prikazi i Obrazloženje PPDNŽ prikazuju odnosno opisuju i razgraničenje svih JLS, pa tako i područja Općine Mljet, na moru. Na temelju digitalnih grafičkih / vektorskih podataka (.SHP) o razgraničenjima JLS prema PPDNŽ, proizlazi ukupna (kopno + more) površina Općine Mljet od 149342,97 ha (1493,43 km²). Tablica 1..

TABLICA 1.: POVRŠINA OPĆINE MLJET - KOPNO (PREMA RPJ VII. 2021.) I MORE (PREMA GRANICAMA NA MORU IZ PPDNŽ)

komponenta	površina (km ²)	površina (ha)
otok Mljet	97,73	9772,76
otočići (16) i hridi (17), ukupno 33	1,53	153,24
Općina Mljet - kopno, ukupno	99,26	9926,00
more	1394,17	139416,97
Općina Mljet - kopno i more, ukupno	1493,43	149342,97

Izvori: *kopnene površine - DGU - Registar prostornih jedinica RH., srpanj 2021.; površina mora - Županijski zavod za prostorno uređenje Dubrovačko-neretvanske županije - vektorski podatci (.SHP) PPDNŽ*

⁹ Evidencija u kojoj se vode i održavaju podatci o prostornim jedinicama, a za čiju je uspostavu i vođenje nadležna Državna geodetska uprava (dalje: DGU), sukladno Zakonu o državnoj izmjeri i katastru nekretnina (NN 112/18) i Pravilniku o registru prostornih jedinica (NN 037/2020). Sukladno članku 140. stavak 1. navedenog zakona, podatci iz RPJ obvezno se upotrebljavaju kao službena osnova za evidentiranje, prikupljanje, iskazivanje, razmjenu i povezivanje različitih vrsta prostornih podataka.

¹⁰ U Izvješću 2010-13, podatak o teritorijalnom obuhvatu i površini Općine Mljet referira se na otok Mljet i pripadajuće otočiće i *grebene*. U ovom Izvješću, koristi se izraz hrid sukladno recentnom pojmovniku Registra otoka: otok – prirodno nastali dio kopna okružen morem, površine veće od 1 km²; otočić – prirodno nastali dio kopna okružen morem, površine od 0,01 km² do 1 km²; hrid – prirodno nastali dio kopna okružen morem, površine manje od 0,01 km², vidljiv iznad površine mora. Registar otoka uspostavljen je temeljem članka 6. Zakona o otocima (NN 116/18, 73/20 – Uredba) i Pravilnika o metodologiji ustrojavanja i vođenja Registra otoka (NN 75/20). Vidjeti: Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije - Registar otoka (<https://registar-otoka.gov.hr/>).

¹¹ Površina je navedena na temelju digitalnih grafičkih / vektorskih podataka (.SHP) iz RPJ pribavljenih tijekom izrade nacrt Izvješća u srpnju 2021. (dalje: RPJ VII. 2021. ili RPJ) - granice JLS (Općina Mljet) - koje je za potrebe izrade Izvješća obradio, te podatke o komponentama i površinama očitao, stručni izračivač nacrt Izvješća. U Izvješću 2010-13, navedena je površina Općine Mljet od 10040,89 ha (100,41 km²), na temelju podataka o površinama dobivenim od Područnog ureda za katastar Dubrovnik za katastarske općine koje obuhvaća područje Općine Mljet. Na temelju istog izvora, izvan NP Mljet (tj., kako je u PPUO interpretirano, bez k.o. Goveđari), površina ostatka područja Općine Mljet je 70,38 km², a taj podatak je dan i u iskazu površina PPUO.

Koristeći javno dostupne vektorske podatke o granici NP Mljet¹², podatci o području Općine Mljet iz Tablice 1. mogu se dalje raščlaniti na dijelove odnosno komponente na način prikazan u Tablici 2..

TABLICA 2.: PODRUČJE OPĆINE MLJET - RAŠČLANJENO NA KOMPONENTE UNUTAR I IZVAN NP MLJET

površine prema: - RPJ VII. 2021. - granici NP Mljet prema WFS podacima preuzetim s Bioportala i - granicama JLS na moru, iz PPDNŽ			
dio / komponenta		površina (km ²)	površina (ha)
dio Općine Mljet unutar NP Mljet	dio otoka Mljeta	27,20	2719,57
	otočići (8) i hridi (10), ukupno 18	1,26	125,64
	ukupno kopno unutar NP Mljet	28,45	2845,21
	more unutar NP Mljet	24,42	2442,31
	ukupno NP Mljet (kopno + more)	52,88	5287,53
dio Općine Mljet izvan NP Mljet	dio otoka Mljeta	70,53	7053,19
	otočići (8) i hridi (7), ukupno 15	0,28	27,60
	ukupno kopno izvan NP Mljet	70,81	7080,79
	more izvan NP Mljet	1369,75	136974,66

Od površina kopna u sastavu Općine Mljet, jedina stalno nastanjena je otok Mljet. Otočić Sv. Marija (unutar NP Mljet, na tzv. Velikom jezeru) smatra se povremeno nastanjenim¹³. Prema Popisu 2011. Općina Mljet ima 1088 stanovnika što je, dakle, broj stanovnika otoka Mljeta. U odnosu na ostale otoke Republike Hrvatske, otok Mljet se po veličini nalazi na osmom, a po broju stanovnika na sedamnaestom mjestu.¹⁴

Među otočićima u sastavu Općine Mljet, najveći je Kobrava (0,51 km²), a veličinom se još izdvajaju Moračnik (0,23 km²) i Pomeštak (0,23 km²) te Tajnik (0,09 km²) i Glavat (0,08 km²). Svi navedeni otočići nalaze se unutar NP Mljet. Od hridi, najveća je Kosmač (cca 0,01 km²)¹⁵.

¹² WFS podatci preuzeti s Bioportala - web portala Informacijskog sustava zaštite prirode Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja (<http://www.bioportal.hr/gis/>; pristupljeno: 10. rujna 2021.).

¹³ Izvor: Registar otoka.

¹⁴ Orijentacijski: otoci RH po veličini - (...) 5. Pag, 6. Korčula, 7. Dugi Otok, 9. Vis, 10. Rab, 11. Lošinj, (...); otoci RH prema broju stanovnika 2011. - (...) 14. Pašman, 15. Šolta, 16. Dugi otok, 18. Lastovo, 19. Iž, 20. Šipan, (...). Sve navedeno na temelju podataka iz Registra otoka.

¹⁵ Svi podatci o površinama navedeni su na temelju podataka o granicama JLS - Općine Mljet - iz RPJ VII. 2021.. S izuzetkom Kobrave koja prema Registru otoka ima površinu 0,52 km², podatci o površini navedenih otočića i hridi izvedeni iz RPJ VII. 2021. i izraženi u km² slažu se u dvije decimale s podacima iz Registra otoka. Međutim, prema podacima Registra otoka (<https://registar-otoka.gov.hr/>; pristupljeno: 24. lipnja 2021.), geografska površina otoka Mljeta je 98,016 km², ukupna geografska površina 16 pripadajućih otočića (od kojih je 10 unutar, a 6 izvan NP Mljet) je 1,488 km², a hridi (njih 29, sve izvan NP Mljet) je 0,056 km². Na temelju tih podataka, ukupna geografska kopnena površina Općine Mljet iznosila bi 99,559 km².

Od svih otočića i hridi, najudaljenija od otoka Mljeta je hrid Ogiran, s udaljenošću od svega cca 1 km. Tako otok Mljet i okolni otočići i grebeni tvore razmjerno „kompaktnu“ izduženu cjelinu, koja se u Jadranskom moru pruža smjerom istok/jugoistok - zapad/sjeverozapad, približno paralelno s jugoistočnom obalom poluotoka Pelješca.

Prema Registru otoka, otok Mljet i svi pripadajući otočići i hridi smatraju se kanalskima, tj. srednje udaljenosti od kopna.¹⁶

Prema ranije korištenoj prirodno-geografskoj regionalizaciji Republike Hrvatske, Općina Mljet dio je Jugoistočne dalmatinske makroregije s arhipelagom, kao najmanje makroregije unutar megaregije Jadranske Hrvatske. U takvoj regionalizaciji, Dubrovnik je makroregionalno središte, a makroregiju čine veći otoci Korčula, Lastovo i Mljet te dubrovački arhipelag Elafitskih otoka, poluotok Pelješac, priobalje jugoistočno od poteza Klek - Neum, preko Dubrovnika i Konavala do Sutorine.¹⁷ Utjecaj Dubrovnika na rubne predjele makroregije (otok Korčula, sjeverozapadni dio Pelješca, otok Lastovo, Grad Ploče) slabiji je od odgovarajućih utjecaja ostalih regionalnih centara u južnome Hrvatskom primorju (npr. Splita).¹⁸

Općina Mljet morem graniči s Općinama: Lastovo, Lumbarda, Orebić, Janjina, Ston i Dubrovnik te na otvorenom moru s državnom granicom. Time Općina Mljet svojim morskim dijelom pripada pograničnom području Republike Hrvatske.

Najistočnija točka otoka Mljeta odnosno kopnenog dijela Općine Mljet udaljena je zračnom linijom cca 30 km, a sjedište Općine Mljet u naselju Babino Polje cca 47 km, od Dubrovnika (njegove stare jezgre - Grada) - kao županijskog sjedišta i (mikro)regionalnog središta. Najistočnija i najzapadnija točka otoka Mljeta međusobno su udaljene cca 37 km.

Otok Mljet povezan je s kopnom preko trajektnih, brodskih i katamaranskih linija. Glavna luka na otoku Mljetu je Sobra¹⁹ koja je povezana trajektom s lukom Prapratno na poluotoku Pelješcu. Postoji i brza linija Dubrovnik – Sobra preko Elafitskih otoka (Lopuda, Šipana, Koločepa) koja u ljetnim mjesecima prometuje na relaciji Dubrovnik - Šipani - Mljet (Sobra) - Mljet (Polače) - Korčula - Lastovo (Ubli), a u zimskim mjesecima na relaciji Dubrovnik - Šipani - Mljet. Također, u ljetnim mjesecima su uvedene dvije sezonske brzobrodске izletničke linije Split - Brač (Milna) - Hvar - Korčula - Mljet (Sobra) - Dubrovnik. Na samom Mljetu nalaze se dvije državne ceste te veći broj lokalnih i nerazvrstanih cesta.

¹⁶ Na području Dubrovačko-neretvanske županije, Registar otoka u pučinske svrstava samo otoke/otočiće/hridi u sastavu (teritorijalnoj nadležnosti) Općine Lastovo.

¹⁷ Ovakva regionalizacija korištena je u Obrazloženju PPUO i tekstu Izvješća 2010-13, a polazeći od prikaza prirodno-geografske regionalizacije Republike Hrvatske (prema akademiku Andriji Bognaru) na str. 16 Strategije prostornog uređenja RH (1997.; 2017. stavljena izvan snage). U ovakvoj podjeli treba uočiti da u Jugoistočnu Dalmatinsku makroregiju s arhipelagom ne ulazi dio Dubrovačko-neretvanske županije sjeverozapadno od Neuma, npr. Grad Ploče.

¹⁸ Strategija prostornog razvoja Republike Hrvatske (NN 106/17) i recentno ISP RH 2013-19, osim statističkih regija (tj. statističke nomenklature teritorijalnih jedinica), ne navode odnosno ne obrađuju (sustavnu, dosljednu) prirodno-geografsku regionalizaciju Republike Hrvatske.

¹⁹ Trajektno pristanište nalazi se cca 2,5 km cestom istočno od središnjeg dijela samog mjesta Sobra, na području administrativnog naselja Prožura.

Položaj Općine Mljet u okviru Dubrovačko-neretvanske županije prikazuje Slika 1., a karakteristični brojčani odnosi dani su u Tablici 3..

SLIKA 1: POLOŽAJ OPĆINE MLJET U DUBROVAČKO-NERETVANSKOJ ŽUPANIJI

XIX. DUBROVAČKO-NERETVANSKA ŽUPANIJA

Izvor: PPUO; obrada G&P

TABLICA 3.: POVRŠINA I BROJ STANOVNIKA OPĆINE MLJET I DNŽ

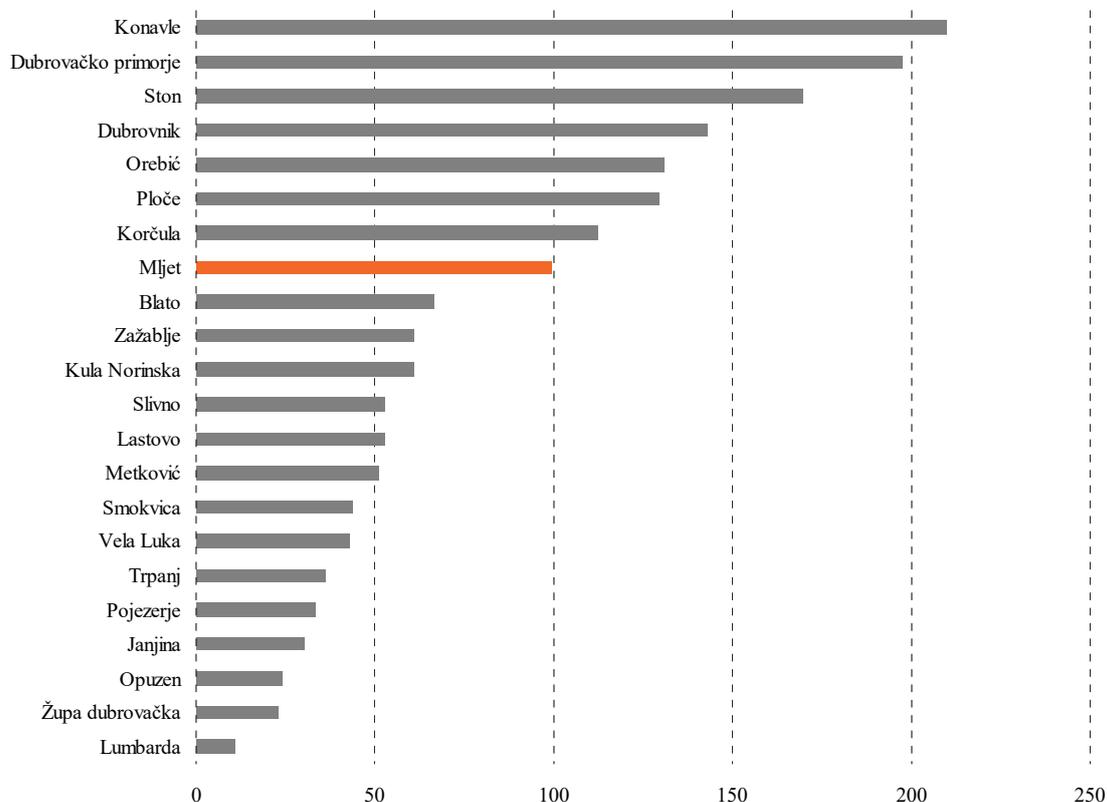
	površina		stanovnici				gustoća naseljenosti	
			Popis 2001.		Popis 2011.		Popis 2001.	Popis 2011.
	km ²	%	broj	%	broj	%	st/km ²	st/km ²
DNŽ – ukupno	*1780,86	100,00	123444	100,00	122568	100,00	69,32	68,83
OPĆINA MLJET	99,26	5,58	1111	0,90	1088	0,89	11,18	10,95

Izvor: DZS RH; *PPDNŽ²⁰

Na stranicama koje slijede, grafikoni 1. do 3. prikazuju usporedbe osnovnih podataka o Općini Mljet s drugim JLS na području Dubrovačko-neretvanske županije (dalje: DNŽ), a podatke o gustoći naseljenosti stavljaju i u kontekst županijskog te državnog prosjeka.

²⁰ Podatak o površini DNŽ preuzet je iz PPDNŽ - „digitalni podatak“. Detaljnije vidjeti u nastavku.

GRAFIKON 1.: USPOREDBA POVRŠINA (U KM²) JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE U SASTAVU DUBROVAČKO-NERETVANSKE ŽUPANIJE

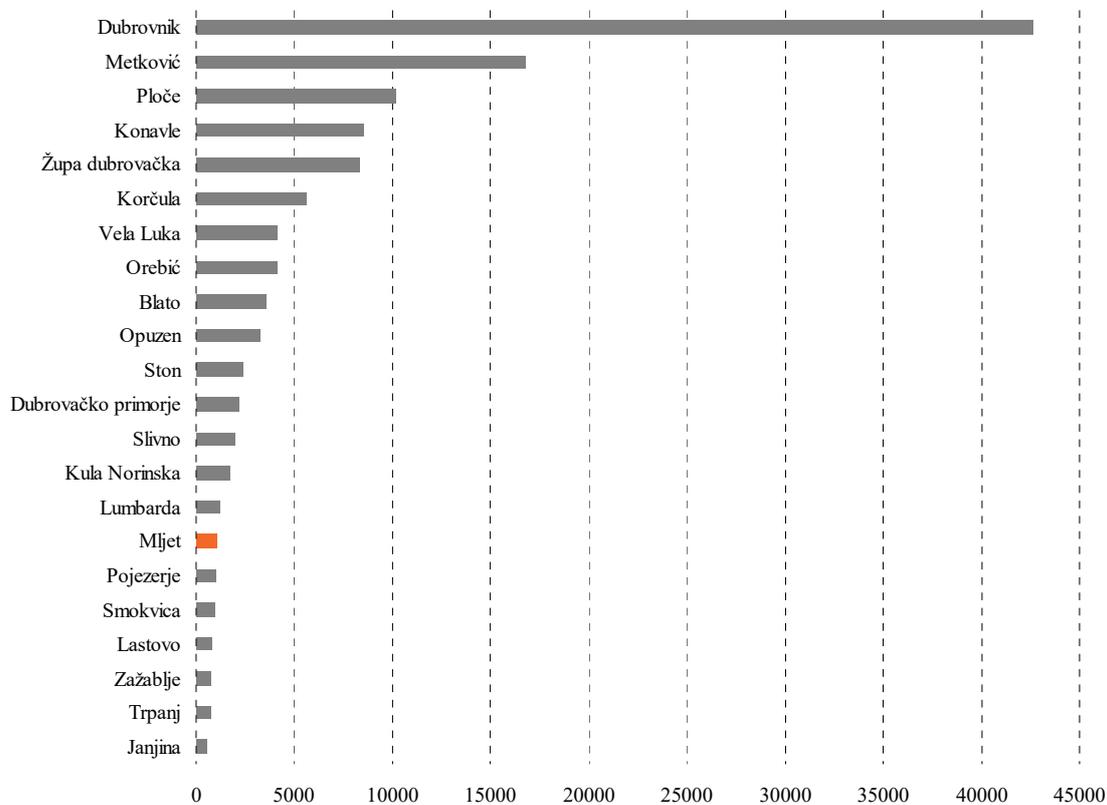

Izvor podataka: PPDNŽ Obrazloženje - pročišćeni tekst, 2010.

Od ukupno 22 JLS u sastavu DNŽ, Općina Mljet je 8. po veličini (kopnenog) područja. Postotni udjel površine Općine Mljet u ukupnoj (kopnenoj) površini DNŽ je 5,58%.²¹

²¹ Podatak o udjelu temelji se na površinama DNŽ i ostalih JLS u sastavu DNŽ kako su iskazane u PPDNŽ - „digitalni podatak“, odnosno prema podacima koji se „temelje na digitalnoj teritorijalnoj podjeli dobivenoj od Državne geodetske uprave 2007.g.“ (str. 22., 23. i 45. Obrazloženja PPDNŽ – pročišćeni tekst, 2010.). Prema istim podacima PPDNŽ: ukupna površina DNŽ je 9288,69 km², kopno DNŽ 1780,86 km² (3% kopnenog teritorija RH), a pripadno more zauzima površinu 7507,83 km², odnosno 80,78 % površine DNŽ, ili 23% mora RH.

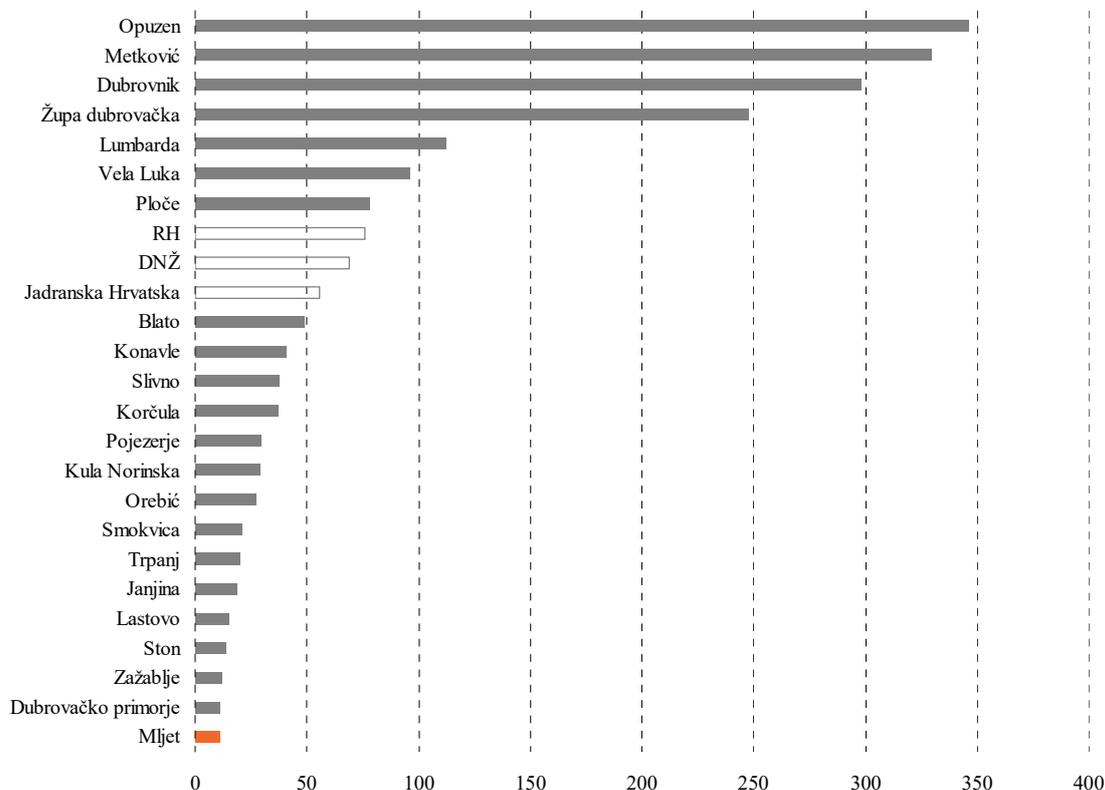
GRAFIKON 2.: USPOREDBA BROJA STANOVNIKA U JEDINICAMA LOKALNE SAMOUPRAVE U SASTAVU DUBROVAČKO-NERETVANSKE ŽUPANIJE, PREMA POPISU 2011.

Izvor podataka: DZS RH

Od ukupno 22 JLS u sastavu DNŽ, Općina Mljet - s ukupno 1088 stanovnika prema Popisu 2011. - je po broju stanovnika na 16. mjestu. Postotni udjel broja stanovnika Općine Mljet u ukupnom broju stanovnika DNŽ (122 568 stanovnika) prema Popisu 2011. je tek 0,89%. Isti udjel je prema Popisu 2001. iznosio 0,90%.

GRAFIKON 3: USPOREDBA GUSTOĆA NASELJENOSTI (GUSTOĆA STANOVNIŠTVA; STANOVNIKA PO KM² - ST/KM²) JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE U SASTAVU DUBROVAČKO-NERETVANSKE ŽUPANIJE, PREMA POPISU 2011.

Izvori podataka: broj stanovnika - DZS; površine - PPDNŽ Obrazloženje - pročišćeni tekst, 2010. , uključujući i vrijednosti za RH, DNŽ i Jadransku Hrvatsku.

Od ukupno 22 JLS u sastavu DNŽ, Općina Mljet - s 10,96 st/km² prema Popisu 2011. - je po gustoći naseljenosti na zadnjem mjestu, tj. najrjeđe je naseljena JLS u sastavu DNŽ. Prema Popisu 2011. i podatku o kopnenoj površini DNŽ iz PPDNŽ Obrazloženje - pročišćeni tekst, 2010., (prosječna) gustoća naseljenosti DNŽ je 68,83 st/km²²²

²² U ISP RH 2013-19 navodi se površina DNŽ od 1782,61 km². Na temelju Popisa 2011. i odgovarajućih površina, u ISP RH 2013-19 navedeni su sljedeći podatci: gustoća stanovništva RH 75,8 st/km² (65% prosjeka EU, odnosno 21. mjesto), Jadranska Hrvatska 55,6 st/km², Kontinentalna Hrvatska 84,5 st/km², Grad Zagreb 1258,9 st/km².

I.3.2. Prirodna obilježja

Geološka građa i reljef

Otok Mljet je nepotopljeni ostatak monoklinalnog grebena dinarskog smjera pružanja. Izgrađen je od vapnenca i dolomita mezozojske starosti. Slojevi su nagnuti prema sjeveroistoku. Na krajnjem jugoistočnom dijelu otoka, oko naselja Saplnara, nalaze se debele naslage pleistocenskog lesolikog pijeska eolskog podrijetla.

Otok ima raščlanjen reljef i brdovit izgled. Ističe se nekoliko uzdužnih nizova uzvišenja. Dvadesetak vrhova prelazi visinu od 300 m, a najviši vrh Veliki grad, sjeverno od Babinog Polja, visok je 514 m. U uzdužnim udolinama formirano je, pretežno u dolomitu, oko 20 većih i oko 100 manjih kraških dolova. Veći nose naziv "polje", a manji "do" ili "dolac". Njihova dna pokrivena crvenicom glavne su obradive površine. Izdizanjem morske razine u postglacijalnom razdoblju, dna nekih kraških dolova našla su se ispod morske razine i pretvorena su u "blatine" i "slatine".

Obala

TABLICA 4.: OBALE OPĆINE MLJET - RAŠČLANJENE NA DIJELOVE / KOMPONENTE UNUTAR I IZVAN NP MLJET, PREMA RPJ VII. 2021., TE PROIZLAZEĆA DULJINA OBALNE CRTE

dio / komponenta		duljina obalne crte (km ²)
dio Općine Mljet unutar NP Mljet	dio obale otoka Mljeta	59,470
	obale otočića (8) i hridi (10), ukupno 18	18,842
	ukupno obale unutar NP Mljet	78,312
dio Općine Mljet izvan NP Mljet	dio obale otoka Mljeta	86,221
	obale otočića (8) i hridi (7), ukupno 15	7,790
	ukupno obale izvan NP Mljet	94,011
Općina Mljet - ukupno		172,323
obala otoka Mljeta		145,691
obale otočića (16) i hridi (17), ukupno 33		26,632

Ukupna duljina obalne crte otoka Mljeta iznosi 145,691 km. S obzirom na njegovu površinu od 97,730 km², indeks razvedenosti otoka Mljeta iznosi 4,156²³. Izrazito su razvedeni samo krajnji dijelovi - područje NP Mljet na zapadu i područje Saplnare na istoku - dok je središnji dio manje razveden. Na južnoj obali, koja je zbog izloženosti južnim vjetrovima i jače abradirana, a mjestimično i veoma strma, mnoge male uvale služe kao ljetna skloništa za ribarske barke stanovnika Babina Polja (Brnjestova, Rikavica, Obod, Jama i Sutmiholjska), Maranovića (Pod Kosmač), Blata i Rope (Pod Rope). Na istočnom dijelu južne obale dobro su zaklonjene uvale Preč, Saplnara i Blace, a na zapadnom Soline, Jezero, Blace i Lastovska. Posebno interesantni oblici na

²³ Podatak o duljini obale i površina izvedeni su iz RPJ VII. 2021. Indeks (koeficijent) razvedenosti otoka = duljina obale otoka / opseg kruga čija je površina jednaka površini tog otoka. U Izvješću 2010-13 navedeni su: ukupna dužina obalne crte otoka Mljeta 164,94 km i „indeks relativne razvedenosti“ 3,78.

ovoj obali su Jama i Rikavica, nastali djelomičnim potapanjem pećina formiranih u kontinentalnoj fazi. Sjeverna obala otoka blaže je položena i pristupačnija. Tu su jedine dobre luke na Mljetu, s izgrađenom obalom: Polače, Kozarica, Sobra, Prožura i Okuklje. Polače je glavna luka zapadnog dijela otoka (Nacionalni park) i ima značajan turistički promet. Sobra je luka glavnog naselja otoka Mljeta - Babinog Polja - i ima najveći robni promet na otoku. Prožurska Luka je izlazna luka istoimenog naselja i naselja Prožura s najrazvijenijim ribarstvom. Okuklje vrši funkciju luke Maranovića. Kozarica je bila najvažnija mljetska luka za izvoz vina (vinski podrum). Preko uvale Podškoji izvezio se građevni pijesak. Pomena je ribarska luka sa sve značajnijim turističkim prometom s obzirom na NP Mljet i hotel "Odisej".

Obala otoka Mljeta se po vertikalnoj raščlanjenosti razlikuje kao «bijeli» i «crni» morski kraj. «Bijeli» kraj je dio kopna 15 do 20 metara iznad mora koji ispiru kiša i more, te je svjetlo sive boje. «Crni» kraj je određen crtom najniže oseke i najniže plime, napučen je organizmima te je smeđe ili crne boje.

Za otok Mljet je specifičan morski zaljev - smješten na zapadnom dijelu otoka, unutar NP Mljet - koji je nastao za postpleistocenskog izdizanja morske razine potapanjem krških udolina i kojeg čine (od jugoistoka prema sjeverozapadu): zaljev (ili kanal) Soline, tzv. Veliko jezero (1,45 km², najveća dubina 47 m) i tzv. Malo jezero (0,24 km², najveća dubina 30 m). Veliko i Malo jezero nazivaju se i Mljetskim jezerima²⁴, a Soline su prvi zaljev između Velikog jezera i Luke Gonoturske odnosno otvorenog mora. Zaljev Soline dug je 1 km, širok do 200 m i dubok do 3 m, te ga se naziva i Kanal Soline. Veliko je jezero sa zaljevom Soline povezano umjetno proširenim prokopom dugim 30 m, širokim 10 m i dubokim do 2,5 m. Veliko i Malo jezero jezera međusobno su povezani umjetno produbljenim prolazom dugim 30 m, širokim do 2,6 m, a dubokim do 0,5 m. Voda je u jezerima slana do bočata (osobito zimi), a temperatura viša (ljetu) ili niža (zima) od one okolnoga mora. U Malom se jezeru povremeno stvara sumporovodik. Veliko jezero bogato je ribom, rakovima (jastog) i školjkama. Jezerske obale obrasle su bujnom šumom alepskoga bora. Okolo jezera vodi cesta. Na Velikom jezeru nalazi se otočić Sveta Marija.²⁵

„Blatine“ i „slatine“

Na Mljetu su četiri "blatine" u kojima se zimi razina vode podigne za nekoliko metara, a ljeti se zadrži samo u najnižem dijelu dna. U svima je voda bočata. Na „slatini“ kraj Kozarice iskopan je kanal do mora za odvodnjavanje viška vode za visokog vodostaja, što omogućuje trajno obrađivanje i navodnjavanje zemljišta na rubu.

Klima

Srednjaci zimskih mjeseci rijetko su niži od 6°C. Snijeg je rijetka pojava. Po broju sunčanih sati Mljet se može usporediti s najsunčanijima mjestima na našoj obali. Količina oborina kreće se od 1000 do 1200 mm godišnje. Jesen i zima primaju gotovo podjednako oborina, zajedno oko 70%. Redovite ljetne suše donose teškoće u opskrbi

²⁴ Oba „jezera“ ubrajaju se u površinu mora odnosno nisu dio (kopnene) površine Općine Mljet.

²⁵ Opis i podatci na temelju: Mljetska jezera. Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje. Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2021. Pristupljeno 30. 11. 2021. <<http://www.enciklopedija.hr/Natuknica.aspx?ID=41387>>.

vodom i štete poljoprivredi. Na Mljetu nema stalnih vodenih tokova ni stalnih jačih izvora. Neki od postojećih izvora zimi su dosta izdašni (Vodice kraj Babina Polja, Vrbova i Vlaška voda kraj Goveđara, izvor u Blatini kraj Sobre i u Polačama), ali ljeti gotovo sasvim presuše. Neki su odavno kaptirani, a neki tek u najnovije vrijeme. U prošlosti se stanovništvo opskrbljivalo pitkom vodom iz ponekog izvora i "lokava", svako domaćinstvo posjeduje svoju "gustjernu" za sakupljanje kišnice, a u nekim selima postoje i velike zajedničke cisterne. Najčešći vjetrovi su s otvorenog mora. Glavni vjetrovi su šilok i bura. Šilok puše sa jugoistoka, a sa sjeveroistoka puše bura.

Vegetacija

Vegetacija Mljeta ima izrazito mediteranski karakter. Osobito bujne šume alepskog bora (*Pinus halepensis*) i Česvine (*Quercus ilex*) s gustom makijom ističu se na zapadnom dijelu otoka. Na istočnom kraju u zoni Saplunare raste šuma pinijska (*Pinus pinea*) vezana za pješćane naslage. Sjeverne primorske padine pokriva gusta makija. Najviše su degradirani središnji i istočni dio otoka, gdje je podloga najslabija a naseljenost najstarija. Šume su većom površinom u privatnom vlasništvu dok je manji dio u državnom. Šumama gospodari javno poduzeće Hrvatske šume, Uprava šuma Split, Šumarija Dubrovnik.

Životinjski svijet

Životinjski svijet Mljeta je dosta siromašan. Početkom ovog stoljeća na otok je naseljen mungos (*Mungos mungo*), koji se ubrzo razmnožio i potamnio poskoke, ali i neke druge životinjske i ptičje vrste koje se legu ili gnijezde na tlu (kune, jarebice). Nakon drugoga svjetskog rata u NP "Mljet" su naseljeni jeleni i zečevi, koji su se raširili po cijelom otoku. Uz obale Mljeta više se ne susreće sredozemna medvjedica (*Monachus albiventer*), koja je (bila) pod zaštitom.

I.3.3. Upravno-teritorijalna podjela

I.3.3.1. Naselja Općine Mljet

Sukladno Zakonu o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (NN 86/06, 125/06, 16/07, 95/08, 46/10, 145/10, 37/13, 44/13, 45/13, 110/15; dalje: ZPŽGO)²⁶, Općina Mljet je jedinica lokalne samouprave u sastavu Dubrovačko-neretvanske županije sa sjedištem u naselju Babino Polje i s naseljima koja ulaze u sastav Općine Mljet, navedenim kako slijedi²⁷: Babine Kuće, Babino Polje, Blato, Goveđari, Korita, Kozarica, Maranovići, Njivice, Okuklje, Polače, Pomena, Pristanište,

²⁶ ZPŽGO utvrđuje područno ustrojstvo Republike Hrvatske te se tim zakonom određuju područja svih županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, njihovi nazivi i sjedišta, način utvrđivanja i promjene granica općina i gradova, postupak koji prethodi promjeni područnog ustrojstva i druga pitanja od značaja za područno ustrojstvo jedinica lokalne samouprave, odnosno jedinica područne (regionalne) samouprave.

²⁷ ZPŽGO čl. 22.; redni broj županije: XIX.; redni broj općine: 8.. Prema ZPŽGO, Dubrovačko-neretvanska županija broji ukupno 22 jedinice lokalne samouprave: 5 gradova i 17 općina.

Prožura, Prožurska Luka, Ropa, Saplunara, Soline, Sobra, Tatinica, Velika Loza; ukupno 20 naselja.²⁸

Javno dostupni podatci registra prostornih jedinica RH (GEOPORTAL Nacionalne infrastrukture prostornih podataka: <https://geoportal.nipp.hr/viewer/>; pristupljeno: 10. rujna 2021.), prikazuju podjelu područja Općine Mljet na područja 14 naselja. Istih 14 naselja obrađuju Popis 2001. i Popis 2011. te se u različitim dokumentima ta (i takva) naselja nazivaju „statističkim naseljima“.

TABLICA 5.: NASELJA OPĆINE MLJET PREMA RPJ²⁹

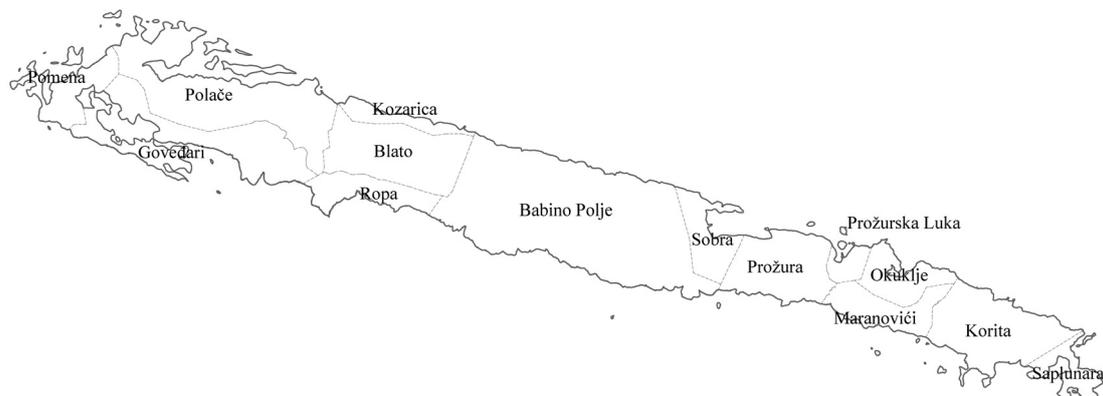
r.br.	Naselje	površina (km ²)	površina (ha)	udjel u ukupnoj površini Općine Mljet (%)
1.	BABINO POLJE	27,22	2722,10	27,42
2.	BLATO	8,56	856,48	8,63
3.	GOVEĐARI	10,07	1006,67	10,14
4.	KORITA	8,70	870,31	8,77
5.	KOZARICA	1,81	181,04	1,82
6.	MARANOVIĆI	3,98	398,00	4,01
7.	OKUKLJE	3,41	340,63	3,43
8.	POLAČE	14,50	1450,29	14,61
9.	POMENA	3,76	375,66	3,78
10.	PROŽURA	6,85	684,95	6,90
11.	PROŽURSKA LUKA	1,33	133,06	1,34
12.	ROPA	3,49	348,65	3,51
13.	SAPLUNARA	2,15	214,53	2,16
14.	SOBRA	3,44	343,65	3,46
Općina Mljet - ukupno		99,26	9926,00	9926,00

Izvori: GEOPORTAL Nacionalne infrastrukture prostornih podataka: <https://geoportal.nipp.hr/viewer/>; površine prema RPJ VII. 2021.

²⁸ Naselja su navedena u izvornom tekstu navedenog zakona (NN 86/06), a kasnijim izmjenama i dopunama nisu mijenjana. Istih 20 naselja, na području odnosno u sastavu Općine Mljet, navedeno je u članku 2. stavku 3. Statuta Općine Mljet (Sl. gl. Općine Mljet 1/13; Statut stavljen izvan snage početkom 2018.), odnosno u članku 2. stavku 3. Statuta Općine Mljet (Sl. gl. Općine Mljet 1/18, 2/20; Statut stavljen izvan snage početkom 2021.). Ista naselja navode se i u izvornom Obrazloženju Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije, a referirajući se na „Zakon o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (NN 10/97)“, kao i u pročišćenom tekstu Obrazloženja Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije iz 2013. Treba napomenuti da je Zakon o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (NN 10/97, 124/97, 50/98, 68/98, 22/99, 42/99, 117/99, 128/99, 44/00, 129/00, 92/01, 79/02, 83/02, 25/03, 107/03 i 175/03) - od izvornog teksta, kroz sve izmjene i dopune, zadržao isti popis s 20 naselja u sastavu Općine Mljet. Još stariji Zakon o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (NN 90/92, 2/93, 58/93, 90/93, 10/94, 29/94) - od izvornog teksta kroz sve izmjene i dopune - navodi ukupno 18 naselja (odnosno mjesta) u sastavu Općine Mljet, a popis naselja/ mjesta razlikuje se od kasnijeg zakona po tome što nije navodio naselja/mjesta Tatinica i Velika Loza.

²⁹ Redoslijed navođenja, te redni brojevi (r.br.), ovdje odgovaraju abecednom redoslijedu.

SLIKA 2.: NASELJA OPĆINE MLJET PREMA RPJ

TABLICA 6.: NASELJA OPĆINE MLJET - USPOREDBA IZVORA³⁰

Naselja prema RPJ VII. 2021. i DZS - „statistička naselja“	Naselja prema ZPŽGO	Naselja prema Statutu 2021.
Pomena	Pomena	Pomena
Govedari	Govedari	Govedari
	Velika Loza	
	Pristanište	
	Njivice	
	Babine Kuće	
	Soline	Soline
Polače	Polače	Polače
	Tatinica	
Blato	Blato	Blato
Kozarica	Kozarica	Kozarica
Ropa	Ropa	Ropa
Babino Polje	Babino Polje	Babino Polje
Sobra	Sobra	Sobra
Prožura	Prožura	Prožura
Prožurska Luka	Prožurska Luka	Prožurska Luka
Maranovići	Maranovići	Maranovići
Okuklje	Okuklje	Okuklje
Korita	Korita	Korita
Saplnara	Saplnara	Saplnara

Izvor: G&P, za potrebe izrade nacrtu Izvješća

³⁰ U ovoj i sljedećim usporedbama, redoslijed navođenja naselja približno odgovara njihovom prostornom rasporedu promatranom od zapada prema istoku.

Za razliku od naselja prema RPJ, ne postoji službeni javno dostupan izvor koji precizno određuje granice naselja navedenih u ZPŽGO, odnosno „dodatna“ razgraničenja šest naselja unutar granica naselja Goveđari prema RPJ te razgraničenje dva naselja unutar granica naselja Polače prema RPJ.

Prema recentnom Statutu Općine Mljet (Sl. gl. Općine Mljet 2/21, 5/21-ispr.; dalje: Statut 2021.), članak 2. st. 3.: „U sastavu Općine su slijedeća naselja: Goveđari, Soline, Babine Kuće, Pomena, Polače, Blato, Ropa, Kozarica, Babino Polje, Sobra, Prožura, Prožurska Luka, Maranovići, Okuklje, Korita i Saplunara.“ Riječ je, dakle, o 16 naselja, a u odnosu na ZPŽGO i statute Općine Mljet izvorno donesene 2013. odnosno 2018., među naseljima se ne navode: Njivice, Pristanište, Tatinica i Velika Loza.

Usporedba podataka o naseljima na području Općine Mljet prema različitim izvorima prikazana je u Tablici 6.. Neusklađenosti među izvorima se javljaju na zapadnom dijelu područja Općine - na području koje „pokrivaju“ naselja Pomena, Goveđari i Polače prema RPJ VII. 2021. - odnosno (približno) unutar granica NP Mljet.

Gustoća naselja

Kako iz različitih izvora proizlaze različiti brojevi naselja na području Općine Mljet, tako i pokazatelj gustoće naselja na području Općine Mljet - kao broj naselja na 1000 km² površine JLS - bitno varira ovisno o referentnom izvoru. Tablica 7..

TABLICA 7.: GUSTOĆA NASELJA OPĆINE MLJET - PREMA RAZLIČITIM REFERENTNIM IZVORIMA

izvor	broj naselja	gustoća naselja
ZPŽGO	20	207,77
RPJ, DZS	14	141,04
Statut 2021.	16	161,19

Izvor: G&P, za potrebe izrade nacрта Izvješća

I.3.3.2. Mjesna samouprava

Sukladno članku 8. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (NN 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13, 137/15, 123/17, 98/19, 144/20), općina svojim statutom uređuje, među ostalim, mjesnu samoupravu na svom području.

U Tablici 8. kvalitativno su prikazana područja mjesne samouprave na području Općine Mljet - mjesnih odbora prema članku 71. stavku 1. Statuta 2021..

TABLICA 8.: MJESNA SAMOUPRAVA NA PODRUČJU OPĆINE MLJET - MJESNI ODBORI

r.br.	mjesni odbor	obuhvaćeno naselje/naselja
1.	Goveđari	Goveđari, Babine Kuće i Pomena
2.	Soline	Soline
3.	Polače	Polače
4.	Blato	Ropa, Blato i Kozarica
5.	Zabrežje	dio naselja Babino Polje – Zabrežje

IZVJEŠĆE O STANJU U PROSTORU OPĆINE MLJET ZA RAZDOBLJE 2014. - 2021.

6.	Zadublje	dio naselja Babino Polje – Zadublje
7.	Sobra	Sobra
8.	Prožura	Prožura i Prožurska Luka
9.	Maranovići	Maranovići i Okuklje
10.	Korita	Korita i Saplunara

Izvor: Statut 2021., obrada G&P

Prema članku 71. stavku 2. Statuta 2021., područje i granice mjesnih odbora određuju se posebnom odlukom općinskog vijeća i u pravilu se prikazuju na kartografskom prikazu koji je sastavni dio te odluke.

Javno dostupni podatci registra prostornih jedinica RH (GEOPORTAL Nacionalne infrastrukture prostornih podataka: <https://geoportal.nipp.hr/viewer/>; pristupljeno: 10. rujna 2021.), jednako kao i podatci RPJ VII. 2021., prikazuju podjelu područja Općine Mljet na područja 9 mjesnih odbora. U Tablici 9. prikazana je kvalitativna usporedba područja naselja i područja mjesnih odbora - prema RPJ VII. 2021. i prema Statutu 2021.

TABLICA 9.: KVALITATIVNA USPOREDBA PODRUČJA NASELJA I PODRUČJA MJESNIH ODBORA NA PODRUČJU OPĆINE MLJET - PREMA RPJ VII. 2021. I PREMA STATUTU 2021.

RPJ VII. 2021.		Statut 2021.	
Naselja prema RPJ VII. 2021.	Mjesna samouprava - mjesni odbori prema RPJ VII. 2021.	Naselja prema Statutu 2021.	Mjesna samouprava - mjesni odbori prema Statutu 2021.
Pomena	Goveđari	Pomena	Goveđari
Goveđari		Goveđari ----- Babine Kuće ----- Soline	
		Soline	
Polače	Polače	Polače	Polače
Blato	Blato	Blato	Blato
Kozarica		Kozarica	
Ropa		Ropa	
Babino Polje	Zabrežje	Babino Polje	Zabrežje
	Zadublje		Zadublje
Sobra	Sobra	Sobra	Sobra
Prožura	Prožura	Prožura	Prožura
Prožurska Luka		Prožurska Luka	
Maranovići	Maranovići	Maranovići	Maranovići
Okuklje		Okuklje	
Korita	Korita	Korita	Korita
Saplunara		Saplunara	

Izvor: G&P, za potrebe izrade nacrtu Izvješća

I.3.3.3. Katastarske općine

Područje Općine Mljet obuhvaća šest katastarskih općina. To su: Babino Polje, Blato, Goveđari, Korita, Maranovići i Prožura³¹. Sve navedene katastarske općine dio su područja koje je, u smislu državne izmjere i katastra nekretnina te povezanih upravnih, stručnih i dr. poslova koje obavlja Državna geodetska uprava, u nadležnosti Područnog ureda za katastar Dubrovnik. Tablica 10..

TABLICA 10.: KATASTARSKE OPĆINE NA PODRUČJU OPĆINE MLJET³²

r.br.	k.o.	a - ukupna površina unutar granica k.o. - digitalni podatak iz stanja DKP-a (izvod) početkom 2020.		b - ukupna površina upisanih čestica VII. 2021.	
		m2	km ²	m2	km ²
1.	BABINO POLJE	30 578 148	30,58	30 369 060	30,37
2.	BLATO	14 017 328	14,02	13 899 382	13,90
3.	GOVEĐARI	30 040 284	30,04	30 039 335	30,04
4.	KORITA	10 810 491	10,81	10 784 940	10,78
5.	MARANOVIĆI	7 420 888	7,42	7 333 471	7,33
6.	PROŽURA	7 903 314	7,90	7 903 733	7,90
ukupno		100 770 453	100,77	100 329 921	100,33

Izvori: DGU - Područni ured za katastar Dubrovnik (a - siječanj-travanj 2020.; b - srpanj 2021.; napomena: u vrijeme izrade Izvješća, u tijeku je homogenizacija katastarskog plana za k.o. Goveđari

Pregledom geokodiranih granica susjednih katastarskih općina, uočavaju se kako manja preklapanja tako i prazne površine. Usporedbom granica katastarskih općina prema DKP 2020. i granica naselja prema RPJ VII. 2021. (tamo gdje nema dodatne podjele na manja naselja unutar katastarskih općina), u pravilu se uočava kvalitativno podudaranje - jasna sličnost oblika - uz manje ili veće otklone na pojedinim segmentima.

Područje k.o. Goveđari približno odgovara kopnenom dijelu NP Mljet jer se istočna granica NP Mljet na kopnu približno podudara s istočnom granicom k.o. Goveđari, odnosno zapadnom granicom k.o. Blato. Izrazitiji otklon od opisanog podudaranja prisutan je na jugoistočnom dijelu (rubu) NP Mljet, gdje granica NP Mljet na kopnu značajnije zahvaća dio k.o. Blato (cca 8,70 ha), odnosno manji dio naselja Ropa prema RPJ VII. 2021. (cca 13,92 ha).³³

³¹ Izvodi iz DKP-a prikazuju pojedine hridi (ili potpovršinske grebene) koje nisu prikazane (razgraničene) u RPJ: tri na području NP Mljet (Hr. Ploča od Borovca 342 m², ? 47 m², Škojić Kula 657 m²; sve: k.o. Goveđari), jedna izvan NP Mljet (Hr. Separka, nasuprot Rta Pusta, povr. 534 m², k.o. Babino Polje). Također, izvod iz DKP-a unutar granica k.o. Goveđari prikazuje Veliko i Malo jezero u NP-u Mljet. S druge strane, RPJ je razgraničio tri hridi - sve tri izvan NP Mljet - kojih nema na katastarskim podlogama: Seka od Lukovca (3824 m²), O. Golič (2579 m² - hrid) i Seka Sv. Pavla (1560 m²).

³² Redoslijed navođenja k.o. u ovoj tablici sukladan je izvoru.

³³ Treba imati u vidu da je područje NP Mljet određeno člankom 2. Zakona o proglašenju zapadnog dijela otoka Mljeta nacionalnim parkom (NN 49/60, 54/76, 13/97). U stavku 2. toga članka, opisana je kopnena granica NP Mljet: „Kopnena granica Nacionalnog parka Mljet počinje s južne strane otoka od uvala

Netipično kvalitativno odstupanje postoji u slučaju otočića Brnjestrovca (južna obala, približno „ispred“ doticaja granice između k.o. Babino Polje i k.o. Prožura) koji je dio k.o. Babino Polje, a prema RPJ je u sastavu naselja Prožura.

TABLICA 11.: PRIBLIŽNI MEĐUSOBNI ODNOSI KATASTARSKIH OPĆINA I UPRAVNO-TERITORIJALNIH JEDINICA NA PODRUČJU ODNOSNO U SASTAVU OPĆINE MLJET

k.o.	Naselja prema RPJ VII. 2021. i DZS	Naselja prema ZPŽGO	Naselja prema Statutu 2021.	Mjesna samouprava - mjesni odbori prema Statutu 2021.
Goveđari	Pomena	Pomena	Pomena	Goveđari
	Goveđari	Goveđari	Goveđari	
		Velika Loza		
		Pristanište		
		Njivice		
		Babine Kuće		
Soline	Soline	Soline		
Polače	Polače Tatinica	Polače	Polače	
Blato	Blato	Blato	Blato	Blato
	Kozarica	Kozarica	Kozarica	
	Ropa	Ropa	Ropa	
Babino Polje	Babino Polje	Babino Polje	Babino Polje	Zabrežje
	Sobra	Sobra	Sobra	Zadublje
Prožura	Prožura	Prožura	Prožura	Prožura
	Prožurska Luka	Prožurska Luka	Prožurska Luka	
Maranovići	Maranovići	Maranovići	Maranovići	Maranovići
	Okuklje	Okuklje	Okuklje	
Korita	Korita	Korita	Korita	Korita
	Saplunara	Saplunara	Saplunara	

Izvor: G&P, za potrebe izrade nacrtu Izvješća

Polazeći od dostupnih podataka o razgraničenju prostornih jedinica - 14 naselja u RPJ, jednako i u Obrazloženju te kartogramskim prikazima PPDNŽ - i podataka koje za tako razgraničena naselja vodi DZS (Popis 2001., Popis 2011.), PPUO sukladno takvoj upravno-teritorijalnoj podjeli i dostupnim podatcima strukturira elemente u svom Obrazloženju, odnosno na njima temelji svoja prostorno-planska rješenja. U iskazu površina, polazi od interpretacije prema kojoj kopneni dio NP Mljet odgovara površini k.o. Goveđari.³⁴

Procijep, te od te točke ide prosjekom u smjeru sjeveroistoka do kote 206, od te kote spušta se prosjekom u smjeru sjevera na cestu kod Crne klade (183 m), nastavlja se prosjekom u smjeru sjevera preko kote 229 do kote 185, skreće sjeveroistočno hrptom do kote 239, spušta se prosjekom u smjeru sjevera sredinom Ivanjeg polja do kote 172, nastavlja se hrptom u smjeru sjeveroistoka do kote 170, te dalje prosjekom u smjeru sjevera do uvale Velika Tatinica. (...)“ Stavak 3. istog članka glasi: „Granice Nacionalnog parka Mljet ucrtane su na topografskoj karti mjerila 1:25.000, koja se čuva u Ministarstvu kulture i sastavni je dio ovoga Zakona.“

³⁴ Vidjeti i Odluku o izradi Prostornog plana Nacionalnog parka Mljet (NN 113/2019). Točka V. stavak 5.: Područje Parka sastoji se od jedne katastarske općine Goveđari, podijeljene u tri statistička naselja:

I.3.4. Demografska obilježja

I.3.4.1. Kretanje broja stanovnika

U okviru pada broja stanovnika koji se na području današnje Općine Mljet bilježi od 1953., analiza iz Izvješća 2010-13 posebno uočava znatan pad stanovništva naselja Babino Polje i rast stanovništva naselja Sobra, a taj rast povezuje s povoljnim prometnim položajem mjesta Sobra odnosno s općim procesima litoralizacije.

Popis 2001. i Popis 2011. bilježe pad ukupnog broja stanovnika Općine Mljet u odnosu na Popis 1991., no indeks kretanja broja stanovnika³⁵ 2011./2001. veći je od indeksa 2001./1991.. U odnosu na pad od 126 stanovnika u desetogodišnjem razdoblju 1991.-2011., pad za 23 stanovnika u desetogodišnjem razdoblju 2001.-2011. je znatno manji.³⁶

TABLICA 12.: BROJ STANOVNIKA NA PODRUČJU OPĆINE 1991. - 2001. - 2011. I INDEKSI KRETANJA BROJA STANOVNIKA

Općina Mljet	Broj stanovnika			Indeks kretanja broja stanovnika	
	Popis 1991.	Popis 2001.	Popis 2011.	01/91	11/01
	1237	1111	1088	89,81	97,93

Izvor: DZS RH; obrada: G&P

Demografski razvoj Općine Mljet - kretanje broja stanovnika po statističkim naseljima, ukupno na području Općine, te raščlanjeno na dio Općine Mljet unutar NP Mljet i ostatak područja Općine Mljet, a prema popisima 1991. - 2001. - 2011. - prikazan je Tablicom 13. i Grafikonom 4..

Razvidno je da u zadnjem popisnom razdoblju daleko najveći indeks kretanja odnosno rast broja stanovnika ima naselje Prožurska Luka, nakon koje slijede Saplunara, Okuklje, Pomena, Sobra, Ropa te - s približno zadržanim brojem stanovnika - naselje Kozarica. Sva ostala naselja imaju indeks kretanja broja stanovnika manji od 100, a najniži je indeks za naselje Korita.

Goveđari, Polače i Pomena koji zajedno broje 316 stanovnika. U istoj odluci, točka IV.: Planom će biti obuhvaćeno ukupno područje Parka sukladno Zakonu o proglašenju zapadnog dijela otoka Mljeta nacionalnim parkom (»Narodne novine« br. 49/60 i 13/97). Obuhvat Plana s granicom prikazan je na kartografskom prikazu – Prilogu – Obuhvat Prostornog plana Nacionalnog parka Mljet na topografskoj karti (TK25), izvedeno iz mjerila 1:100.000, na listu formata A4, koji je sastavni dio ove Odluke. Granica prema navedenom zakonu o proglašenju, prikazana i u Prilogu predmetne odluke o izradi, ne odgovara tvrdnji iz točke V. stavak 5. iste odluke o izradi.

³⁵ Indeks (koeficijent x 100) kretanja broja stanovnika manji od 100 pokazuje pad, a veći od 100 pokazuje rast broja stanovnika u promatranom razdoblju.

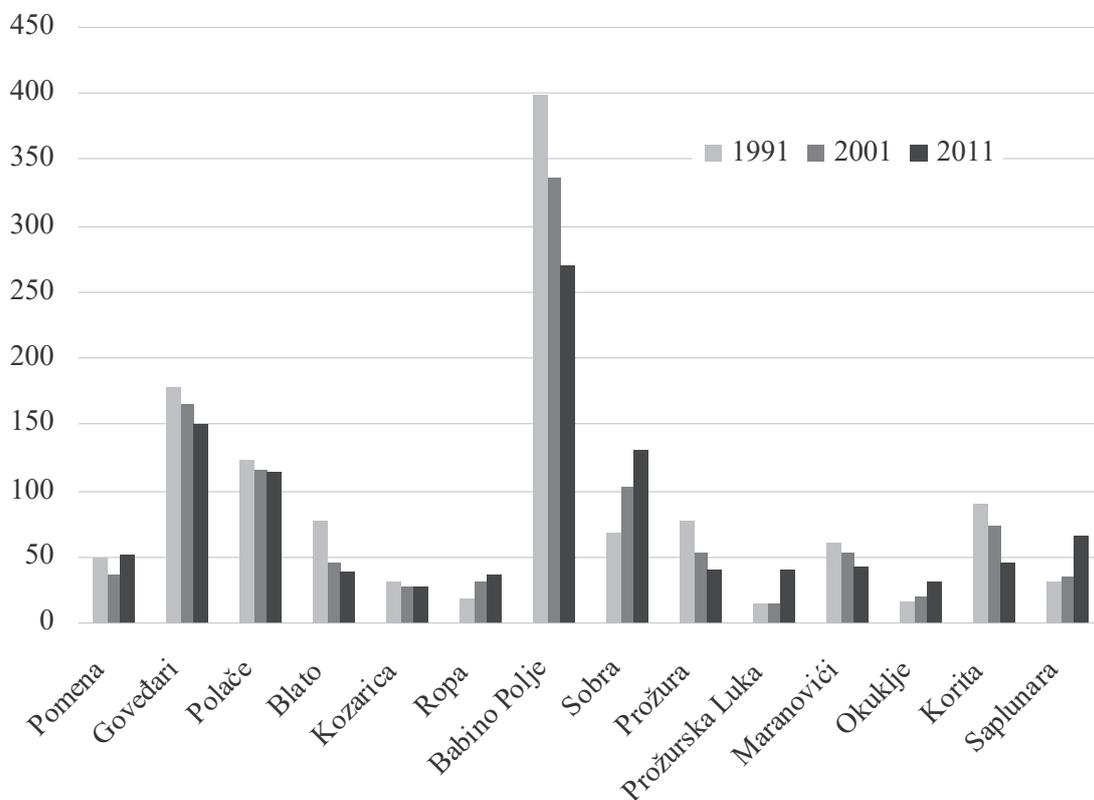
³⁶ Indeks kretanja broja stanovnika 2011./2001 za Dubrovačko-neretvansku županiju iznosi 99,75, a za Republiku Hrvatsku iznosi 96,56. Indeks kretanja broja stanovnika 2011./2001. Općine Mljet niži je od indeksa Dubrovačko-neretvanske županije, a viši od indeksa RH. Promatramo li podatke na razini županija RH uključujući i Grad Zagreb, u popisnom razdoblju 2001. - 2011. samo područje Grada Zagreba, Zagrebačke, Istarske i Zadarske županije pokazuju rast broja stanovnika. U usporedbi indeksa 2011./2001. i 2001./1991. potrebno je uzeti u obzir Metodološka objašnjenja DZS 2011. godine.

TABLICA 13.: OPĆINA MLJET - BROJ STANOVNIKA PO STATISTIČKIM NASELJIMA 1991. - 2001. - 2011. I INDEKSI KRETANJA BROJA STANOVNIKA

Statističko naselje (RPJ i DZS)	Broj stanovnika			Indeks kretanja broja stanovnika	
	Popis 1991.	Popis 2001.	Popis 2011.	01/91	11/01
Pomena*	50	37	52	74,00	140,54
Goveđari*	179	165	151	92,18	91,52
Polčače*	123	115	113	93,50	98,26
Blato	77	46	39	59,74	84,78
Kozarica	32	28	28	87,50	100,00
Ropa	19	32	37	168,42	115,63
Babino Polje	398	336	270	84,42	80,36
Sobra	68	102	131	150,00	128,43
Prožura	78	53	40	67,95	75,47
Prožurska Luka	15	14	40	93,33	285,71
Maranovići	60	54	43	90,00	79,63
Okuklje	16	20	31	125,00	155,00
Korita	90	74	46	82,22	62,16
Saplunara	32	35	67	109,38	191,43
ukupno Općina Mljet	1237	1111	1088	89,81	97,93
*NP Mljet	352	317	316	90,06	99,68
ostatak područja Općine Mljet	885	794	772	89,72	97,23

Izvor: DZS RH; obrada: G&P

GRAFIKON 4.: KRETANJE BROJA STANOVNIKA PO STATISTIČKIM NASELJIMA 1991. - 2001. - 2011.

I.3.4.2. Gustoća naseljenosti

S gustoćom naseljenosti 10,96 st/km² 2011., Općina Mljet je najrjeđe naseljena JLS u sastavu DNŽ. Za usporedbu: 2011. je prosječna gustoća naseljenosti RH iznosila 75,8 stanovnika/ km² (što je ispod prosjeka odnosno 65% prosjeka EU članica), Jadranske Hrvatske 55,6 stanovnika/km², a DNŽ 68,83 stanovnika/km².³⁷

Tablica 14. daje uvid u gustoću naseljenosti Općine Mljet po statističkim naseljima, ukupno na području Općine, te raščlanjeno na dio Općine Mljet unutar NP Mljet i ostatak područja Općine Mljet, a prema podacima o broju stanovnika iz popisa 1991. - 2001. - 2011.. U svim popisnim godinama, najviša gustoća naseljenosti je unutar administrativnih granica statističkog naselja Sobra (2011.: 38,12 st/km²). Zadnje dvije popisne godine - 2001. i 2011. - najniža gustoća naseljenosti je unutar administrativnih granica statističkog naselja Blato (2011.: 4,55 st/km²).

TABLICA 14.: OPĆINA MLJET - GUSTOĆA NASELJENOSTI PO STATISTIČKIM NASELJIMA 1991. - 2001. - 2011.

Statističko naselje (RPJ i DZS)	površina - iz RPJ VII. 2021. (km ²)	Broj stanovnika			gustoća st. (st/km ²) 1991.	gustoća st. (st/km ²) 2001.	gustoća st. (st/km ²) 2011.
		1991.	2001.	2011.	1991.	2001.	2011.
Pomena*	3,76	50	37	52	13,31	9,85	13,84
Goveđari*	10,07	179	165	151	17,78	16,39	15,00
Polače*	14,50	123	115	113	8,48	7,93	7,79
Blato	8,56	77	46	39	8,99	5,37	4,55
Kozarica	1,81	32	28	28	17,68	15,47	15,47
Ropa	3,49	19	32	37	5,45	9,18	10,61
Babino Polje	27,22	398	336	270	14,62	12,34	9,92
Sobra	3,44	68	102	131	19,79	29,68	38,12
Prožura	6,85	78	53	40	11,39	7,74	5,84
Prožurska Luka	1,33	15	14	40	11,27	10,52	30,06
Maranovići	3,98	60	54	43	15,08	13,57	10,80
Okuklje	3,41	16	20	31	4,70	5,87	9,10
Korita	8,70	90	74	46	10,34	8,50	5,29
Saplunara	2,15	32	35	67	14,92	16,31	31,23
ukupno Općina Mljet	99,26	1237	1111	1088	12,46	11,19	10,96
*NP Mljet	28,33	352	317	316	12,43	11,19	11,16
ostatak područja Općine Mljet	70,93	885	794	772	12,48	11,19	10,88

Izvor: DZS RH; obrada: G&P

³⁷ ISP RH 2013-2019, a na temelju Popisa 2011. i odgovarajućih površina.

I.3.4.3. Prirodno kretanje stanovništva

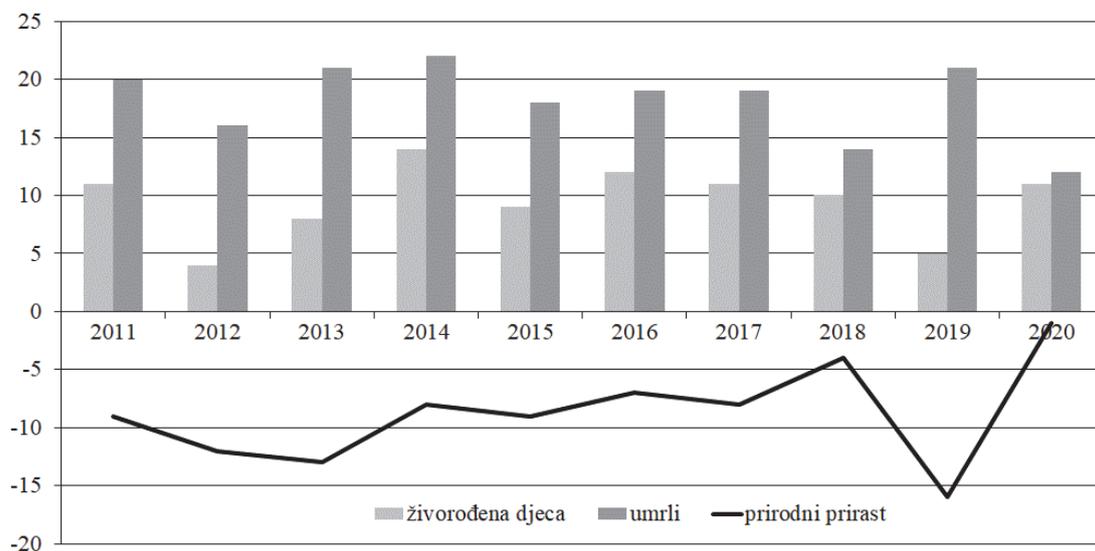
Osnovni podatci o prirodnom kretanju stanovništva na području Općine Mljet od 2011. do 2020. godine³⁸ prikazani su Tablicom 15.. Prirodni prirast jest razlika između broja živorođene djece i broja umrlih osoba u određenom razdoblju, a vitalni indeks je broj živorođene djece na 100 umrlih osoba u određenom razdoblju. Analiza prirodnog kretanja stanovništva od 2011. do 2020. godine pokazuje da je područje Općine Mljet svake godine imalo negativan prirodni prirast. Promatra li se samo razdoblje od 2014. do 2020., prirodni prirast iznosio je prosječno -7,6 osoba godišnje, a vitalni indeks prosječno 57,6.

TABLICA 15.: OPĆINA MLJET - PRIRODNO KRETANJE STANOVNIŠTVA I VITALNI INDEKS 2011.-2020.

godina	živorođena djeca	umrli	prirodni prirast	vitalni indeks
2011	11	20	-9	55,0
2012	4	16	-12	25,0
2013	8	21	-13	38,1
2014	14	22	-8	63,6
2015	9	18	-9	50,0
2016	12	19	-7	63,2
2017	11	19	-8	57,9
2018	10	14	-4	71,4
2019	5	21	-16	23,8
2020	11	12	-1	91,7

Izvor: DZS RH; obrada: G&P

GRAFIKON 5.: OPĆINA MLJET - PRIRODNO KRETANJE STANOVNIŠTVA 2011.- 2020.

³⁸ Podaci su prikazani sa stanjem na kraju godine - 31.12. referentne godine.

I.3.4.4. Migracije

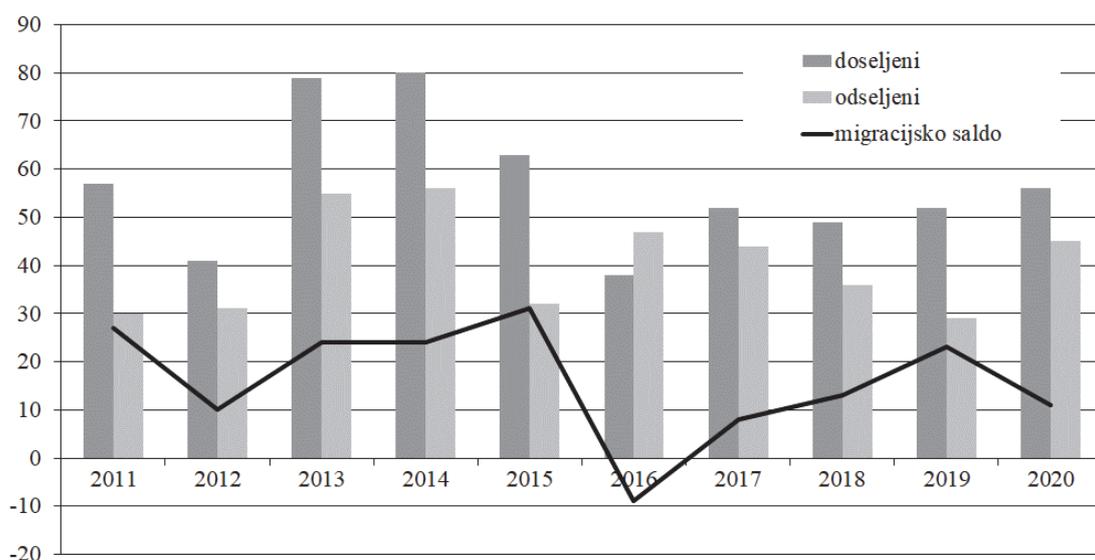
Migracijski saldo stanovništva (neto migracija) jest razlika broja doseljenih i broja odseljenih danog područja u određenom razdoblju. Ako je broj doseljenih veći od broja odseljenih, riječ je o pozitivnome migracijskom saldu, odnosno mehaničkom rastu broja stanovnika. Ako je više odseljenih nego doseljenih, riječ je o negativnome migracijskom saldu, odnosno mehaničkom padu broja stanovnika danog područja. Osnovni podatci o migracijama za područje Općine Mljet u razdoblju od 2011. do 2020. godine³⁹ prikazani su Tablicom 16., a ilustrirani Grafikonom 6..

TABLICA 16.: OPĆINA MLJET - MIGRACIJE STANOVNIŠTVA 2011.-2020.

Godina	Doseljeni				Odseljeni				Migracijski saldo stanovništva
	ukupno	iz drugoga grada/općine DNŽ	iz druge županije	iz inozem.	ukupno	u drugi grad/općinu DNŽ	u drugu županiju	u inozem.	
2011	57	34	12	6	30	12	10	3	27
2012	41	15	15	6	31	16	7	3	10
2013	79	29	14	9	55	18	8	2	24
2014	80	37	10	7	56	14	11	5	24
2015	63	37	8	8	32	14	2	6	31
2016	38	7	10	11	47	24	9	4	-9
2017	52	16	17	9	44	22	11	1	8
2018	49	16	10	17	36	11	13	6	13
2019	52	13	14	17	29	14	5	2	23
2020	56	17	9	20	10	45	16	13	6

Izvor: DZS RH; obrada: G&P; razlika do ukupnog broja doseljenih/odseljenih odnosi se na preseljenja među naseljima unutar Općine Mljet

GRAFIKON 6.: OPĆINA MLJET - MIGRACIJE STANOVNIŠTVA 2011.-2020.

³⁹ Podaci su prikazani sa stanjem na kraju godine - 31.12. referentne godine.

I.3.4.5. Procjena stanovništva

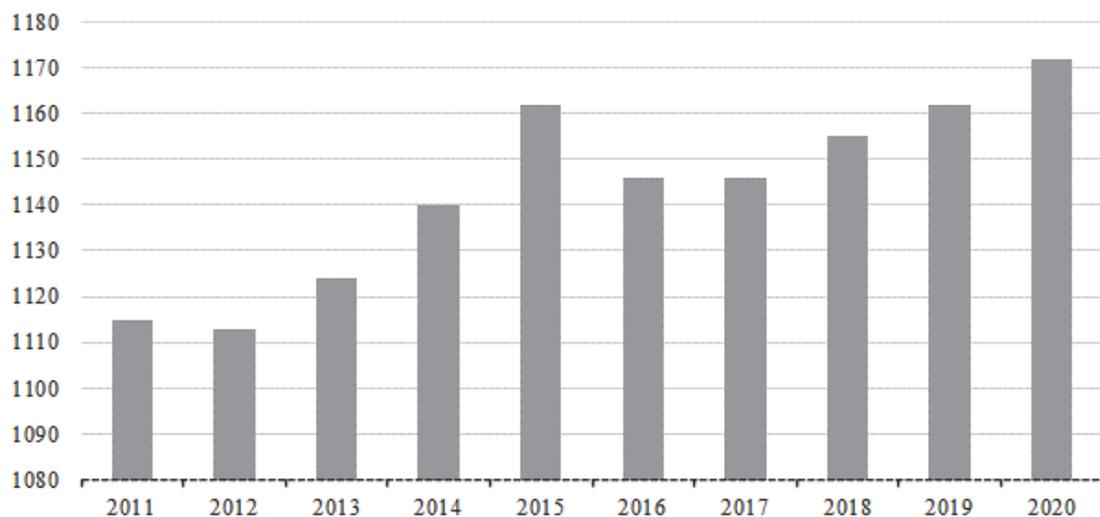
Na temelju podataka o prirodnom prirastu i migracijskom saldu stanovništva, moguće je dati procjenu broja stanovnika Općine Mljet. Prema podatcima DZS, unatoč stalno negativnom godišnjem prirodnom prirastu, zbog u pravilu (s izuzetkom 2016/15.) pozitivnog i razmjerno značajnijeg migracijskog salda, procjena pokazuje povećanje broja stanovnika Općine Mljet u razdoblju od kraja 2013. do kraja 2020. za 48 stanovnika, tj. za prosječno 6,9 stanovnika godišnje.⁴⁰

TABLICA 17.: OPĆINA MLJET - PROCJENA STANOVNIŠTVA 2011.-2020.

Godina	Prirodni prirast	Vitalni indeks	Migracijski saldo	Promjena	Procjena stanovništva
2011	-9	55,00	27	18	1115
2012	-12	25,00	10	-2	1113
2013	-13	38,10	24	11	1124
2014	-8	63,64	24	16	1140
2015	-9	50,00	31	22	1162
2016	-7	63,16	-9	-16	1146
2017	-8	57,89	8	0	1146
2018	-4	71,43	13	9	1155
2019	-16	23,81	23	7	1162
2020.	-1	91,67	11	10	1172

Izvor: DZS RH; obrada: G&P

GRAFIKON 7.: OPĆINA MLJET - PROCJENA STANOVNIŠTVA 2011.-2019.

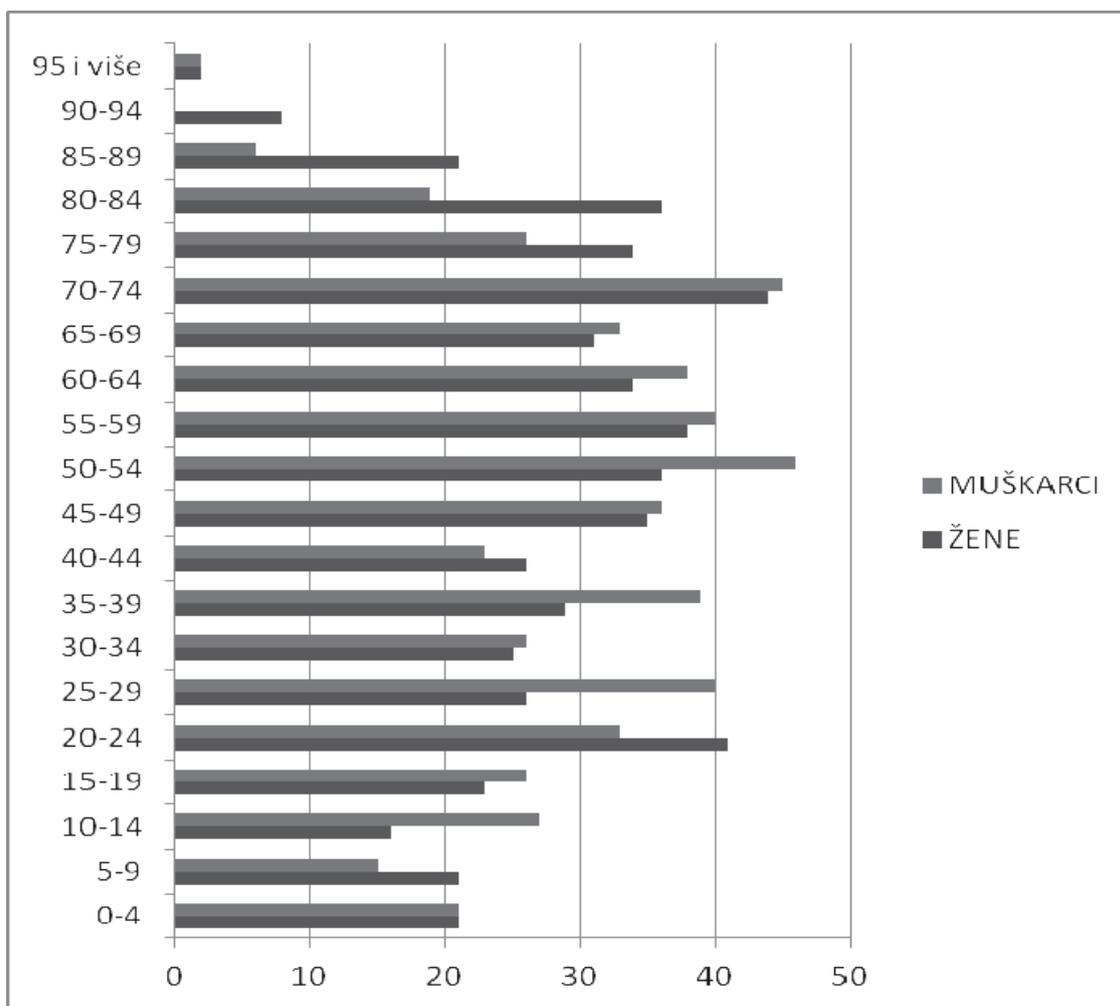

⁴⁰ U analizi i interpretaciji demografskog stanja i promjena na hrvatskim otocima na početku 21. stoljeća, poseban problem predstavlja pitanje tzv. „fiktivnog stanovništva“ – prvenstveno vlasnika kuća za odmor (vikendica) koji se iz različitih razloga prijavljuju kao stalno stanovništvo (područje JLS je u tom slučaju formalno prebivalište), ali u stvarnosti na otoku stanuju tek povremeno, ili prakticiraju dvojno boravište – među kojim prevladava starija populacija. Vidjeti Lajić, I., Mišetić, R.: Demografske promjene na hrvatskim otocima početkom 21. stoljeća, Migracijske i etničke teme 29 (2013), 2; 169-199 (pregledni rad, znanstveni).

I.3.4.6. Struktura stanovništva po spolu i dobi

U Općini Mljet struktura stanovništva prema spolu (promatrana u cjelini) praktično je izjednačena - prema Popisu 2011., stanovništvo su 541 muškarac i 547 žena. Struktura po dobnim razredima je prikazana Grafikonom 8.. U najstarijim dobnim razredima prevladavaju žene.

GRAFIKON 8.: STRUKTURA STANOVNIŠTVA OPĆINE MLJET PO DOBI 2011.

Izvor: DZS RH; obrada: G&P

TABLICA 18.: KONTINGENTI STANOVNIŠTVA OPĆINE MLJET PREMA POPISU 2011.

spol	ukupno	0-19	60+	indeks starenja	koeficijent starosti	žene u fertilnoj dobi		radno sposobno stanovništvo (15-64 godine)
						svega (15-49 godina)	od toga 20-29 godina	
m	541	89	169	189,9	31,2	-	-	347
ž	547	81	210	259,3	38,4	205	67	313
sv	1088	170	379	222,9	34,8	-	-	660

Izvor: DZS RH; obrada: G&P

I.3.4.7. Kućanstva

Prema rezultatima Popisa 2011.⁴¹ u Općini Mljet je popisano 469 (privatnih) kućanstava⁴², s ukupnim brojem od 1088 osoba - članova kućanstava. Iz navedenog proizlazi prosječan broj članova tj. prosječna veličina kućanstva od 2,32 člana. Navedeni prosjek niži je od prosječne veličine (privatnih) kućanstava prema Popisu 2011. za DNŽ (2,92) i za RH (2,80).

TABLICA 19.: BROJ PRIVATNIH KUĆANSTAVA NA PODRUČJU OPĆINE MLJET – USPOREDBA PODATAKA POPISA 2001. I 2011.

godina	ukupno privatnih kućanstava	broj osoba	prosječan broj osoba u kućanstvu
2001.	423	1111	2,63
2011.	469	1088	2,32

Izvor: DZS RH (Popis 2001. i Popis 2011. - SI 1583/2016.); obrada: G&P

Usporedba podataka Popisa 2011. i Popisa 2001. prikazana je Tablicom 19.. Prema Popisu 2001., ukupan broj privatnih kućanstava na području Općine bio je 423, s ukupno 1111 osoba te je prosječan broj osoba u kućanstvu (prosječna veličina kućanstva) bio 2,63. Popis 2011. bilježi porast broja kućanstava za 46 u odnosu na Popis 2001., pri čemu indeks kretanja broja kućanstava⁴³ 2011./2001. iznosi 110,87. Međutim, broj popisanih osoba u privatnim kućanstvima je 2011. manji za 23 od broja iz 2001., te je prosječan broj osoba u kućanstvu 2011. smanjen na 2,32.

I.3.4.8. Stanovanje

U pravilu, stanovanje je osnovni i prevladavajući sadržaj (funkcija) naselja - u smislu naseljenog *mjesta* - odnosno građevinskog područja naselja. U Tablici 20. prikazana je usporedba podataka o popisanim stanovima na području Općine Mljet - za 2001. i 2011., prema načinu korištenja.

Prema Popisu 2011., na području Općine ima ukupno 1009 stanova. U odnosu na Popis 2001. s ukupno 846 stanova, broj stanova povećan je za 163, tj. za razmjerno visokih 19,3 %. U istom razdoblju, broj stanova za stalno stanovanje je pao za 34, a udjel takvih stanova u ukupnom broju stanova se s 81,2 % (2001.) smanjio na 64,7 % (2011.).

Među stanovima za stalno stanovanje, udjel privremeno nenastanjenih i napuštenih je 2001. iznosio 40,9%, dok taj udjel 2011. iznosi 30,2%.

⁴¹ DZS RH Statistička izvješća 1583 Popis stanovništva, kućanstva i stanova 2011., Kućanstva i obitelji, Zagreb, 2016.

⁴² Prema Metodološkim objašnjenjima DZS 2011.: U Popisu 2011. razlikuju se dva tipa kućanstva, i to privatno i institucionalno kućanstvo. Za privatno se kućanstvo uglavnom upotrebljava naziv kućanstvo. Kućanstvom se smatra svaka obiteljska ili druga zajednica osoba koje zajedno stanuju i zajednički troše svoje prihode za podmirivanje osnovnih životnih potreba (stanovanje, prehrana i sl.). Kućanstvom se smatra i svaka osoba koja živi sama, tzv. samačko kućanstvo. Kućanstvom se smatra i osoba bez stalne adrese stanovanja (npr. beskućnici), a zatečena je u kritičnom trenutku u naselju popisa. Institucionalno kućanstvo obuhvaća osobe za čiji smještaj i ishranu skrbi neka ustanova. To su po pravilu kućanstva koja je osnovala pravna ili fizička osoba radi dugotrajnog udomljavanja i zbrinjavanja određene skupine ljudi.

⁴³ indeks = koeficijent x 100

Godine 2001., ukupan broj stanova koji se koriste povremeno i stanova u kojima se samo obavljala djelatnost iznosio je 159, a njihov udjel u ukupnom broju stanova je bio 18,79 %. Broj takvih stanova se do 2011. povećao za 197 (tj. za 123,9 %), a njihov udjel u ukupnom broju stanova na području Općine Mljet popeo se na 35,28 %.

TABLICA 20.: STANOVİ PREMA NAČINU KORIŠTENJA NA PODRUČJU OPĆINE MLJET - USPOREDBA PODATAKA 2001. I 2011.

Ukupno	Stanovi za stalno stanovanje					Stanovi koji se koriste povremeno		Stanovi u kojima se samo obavljala djelatnost	
	ukupno	nastanjeni	privremeno nenast.	napušteni		za odmor i rekreaciju	u vrijeme sezonskih radova u poljoprivredi	iznajmlj. turistima	ostale djelatn.
Popis 2001.									
broj	846	687	406	229	52	133	11		15
m ²	59718	48662	30561	15320	2781	8876	780		1400
%	100	81,21 % - Stanovi za stalno stanovanje				17,02 % - Stanovi koji se koriste povremeno (za odmor, od ukupno: 15,72 %)		1,77 % - Stanovi u kojima se samo obavljala djelatnost	
Popis 2011.									
broj	1009	653	456	160	37	226	18	109	3
m ²	69834	47584	34361	10877	2346	15711	1295	5136	108
%	100	64,72 % - Stanovi za stalno stanovanje				24,18 % - Stanovi koji se koriste povremeno (za odmor i rekreaciju, od ukupno: 22,40 %)		11,10 % - Stanovi u kojima se samo obavljala djelatnost (iznajmljivanje turistima od ukupno: 10,80 %)	

Izvor: DZS RH (Popis 2001. i Popis 2011. - SI 1586/2017.⁴⁴); obrada G&P

I.3.5. Ocjena stupnja razvijenosti

Postupak ocjenjivanja i razvrstavanja svih jedinica lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave (dalje: JLP(R)S) u Republici Hrvatskoj koji se temelji na indeksu razvijenosti prvi je puta službeno proveden u 2010. godini na temelju Zakona o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (NN 153/09). Postupak je proveden u skladu s metodologijom izračuna indeksa razvijenosti utvrđenom Uredbom o indeksu razvijenosti (NN 63/10). Do 2017. godine provedena su dva službena postupka ocjenjivanja i razvrstavanja JLP(R)S-a prema indeksu razvijenosti, na osnovi kojih je Vlada Republike Hrvatske donijela odgovarajuće odluke o razvrstavanju JLP(R)S-a u skupine razvijenosti:

a) 2010. godine, s početkom primjene 01.01.2011. - Odluka o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti (NN 89/10)

⁴⁴ DZS RH Statistička izvješća 1586 Popis stanovništva, kućanstva i stanova 2011., Stanovi prema načinu korištenja, Zagreb, 2017.

b) 2013. godine s početkom primjene 01.01.2014. - Odluka o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti (NN 158/13)⁴⁵.

U obje navedene odluke, Općina Mljet razvrstana je u III. skupinu jedinica lokalne samouprave, čija je vrijednost indeksa razvijenosti između 75% i 100% prosjeka Republike Hrvatske⁴⁶. Tablica 21..

TABLICA 21.: OPĆINA MLJET - INDEKS RAZVIJENOSTI 2010. I 2013.

a - 2010.

Vrijednosti osnovnih pokazatelja					Vrijednosti standardiziranih pokazatelja u odnosu na nacionalni prosjek					Indeks razvijenosti i skupina		
Prosječni dohodak per capita	Prosječni izvorni prihodi per capita	Prosječna stopa nezaposlenosti	Kretanje stanovništva	Udio obrazovanog stanovništva u stanovništvu 16-65 godina	Prosječni dohodak per capita	Prosječni izvorni prihodi per capita	Prosječna stopa nezaposlenosti	Kretanje stanovništva	Udio obrazovanog stanovništva u stanovništvu 16-65 godina	Indeks razvijenosti	Skupina	
2006.-2008.	2006.-2008.	2006.-2008.	2001.-1991.	2001.	2006.-2008.	2006.-2008.	2006.-2008.	2001.-1991.	2001.			
22456	2791	8,1 %	92,1	59,2 %	79,9 %	83,9 %	110,2 %	97,9 %	84,4 %	92,95 %	75-100%	III.

Izvor: Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije (<http://www.mrrfeu.hr/>); obrada: G&P

b - 2013.

Vrijednosti osnovnih pokazatelja					Vrijednosti standardiziranih pokazatelja u odnosu na nacionalni prosjek					Indeks razvijenosti i skupina		
Prosječni dohodak per capita	Prosječni izvorni prihodi per capita	Prosječna stopa nezaposlenosti	Kretanje stanovništva	Udio obrazovanog stanovništva u stanovništvu 16-65 godina	Prosječni dohodak per capita	Prosječni izvorni prihodi per capita	Prosječna stopa nezaposlenosti	Kretanje stanovništva	Udio obrazovanog stanovništva u stanovništvu 16-65 godina	Indeks razvijenosti	Skupina	
2010.-2012.	2010.-2012.	2010.-2012.	2010.-2001.	2011.	2010.-2012.	2010.-2012.	2010.-2012.	2010.-2001.	2011.			
23901	2797	9,5 %	101,2	80,09 %	77,6%	93,7%	116,9 %	103,0 %	105,1 %	99,73 %	75-100%	III.

Izvor: Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije (<http://www.mrrfeu.hr/>); obrada: G&P

⁴⁵ Izvor: Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije (<https://razvoj.gov.hr/o-ministarstvu/regionalni-razvoj/indeks-razvijenosti/112>) - Regionalni razvoj - Indeks razvijenosti.

⁴⁶ Teritorijalne jedinice koje su više od 25% zaostajale u razvoju za prosjekom Republike Hrvatske (tj. imale su vrijednost indeksa razvijenosti manju od 75%) imale su pravo na status potpomognutih područja.

Po donošenju izmjena i dopuna Zakona iz 2017., a slijedom izrađenoga novoga modela izračuna indeksa razvijenosti, donesena je nova Uredba o indeksu razvijenosti (NN 131/17, dalje: Uredba iz 2017.). Uredba iz 2017. utvrđuje pokazatelje za izračun indeksa razvijenosti, njihov izračun i izvore podataka te način izračuna indeksa razvijenosti. U skladu s Uredbom iz 2017., za izračun indeksa razvijenosti koriste se sljedeći pokazatelji:

- prosječni dohodak po stanovniku
- prosječni izvorni prihodi po stanovniku
- prosječna stopa nezaposlenosti
- opće kretanje stanovništva
- stupanj obrazovanosti stanovništva (tercijarno obrazovanje)
- indeks starenja.

Prema navedenom, indeks razvijenosti je kompozitni pokazatelj koji se računa kao prilagođeni prosjek standardiziranih vrijednosti društveno-gospodarskih pokazatelja radi mjerenja stupnja razvijenosti JLP(R)S-a u određenom razdoblju. U skladu s člankom 36. Zakona iz 2017. status potpomognutih područja imaju sva područja ispod prosjeka razvijenosti Republike Hrvatske, odnosno I.-IV. skupina jedinica lokalne samouprave i I.-II. skupina jedinica područne (regionalne) samouprave⁴⁷.

Na temelju članka 37. stavka 1. Zakona o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (NN 147/14, 123/17, 118/18), Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj 28. prosinca 2017. godine donijela Odluku o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti, koja je stupila na snagu 01.01.2018.

Tom odlukom, Općina Mljet je razvrstana prema indeksu razvijenosti u VI. skupinu jedinica lokalne samouprave koje se prema vrijednosti indeksa nalaze u trećoj četvrtini iznadprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave. Tablica 22..

Usporedbom podataka za 2010., 2013. i 2017., može se uočiti porast indeksa razvijenosti Općine Mljet u odnosu prema nacionalnom prosjeku.

⁴⁷ Izvor: Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije – Regionalni razvoj – Indeks razvijenosti.

TABLICA 22.: OPĆINA MLJET - INDEKS RAZVIJENOSTI 2017. (ZA RAZDOBLJE 2014.-16)

Vrijednosti osnovnih pokazatelja za JLS						Vrijednosti standardiziranih pokazatelja za JLS						Indeks razvijenosti i skupine	
Prosječni dohodak po stanovniku	Prosječni izvorni prihodi po stanovniku	Prosječna stopa nezaposlenosti	Opće kretanje stanovništva (2016./2006.)	Indeks starenja (2011.)	Stupanj obrazovanja (VSS, 20-65)	Prosječni dohodak po stanovniku	Prosječni izvorni prihodi po stanovniku	Prosječna stopa nezaposlenosti	Opće kretanje stanovništva (2016./2006.)	Indeks starenja (2011.)	Stupanj obrazovanja (VSS, 20-65)	Indeks razvijenosti JLS	Razvojna skupina JLS
2014.-2016.	2014.-2016..	2014.-2016.	2008.-2016.	2011.	2011.	2014.-2016.	2014.-2016.	2014.-2016.	2008.-2016.	2011.	2011.		
28510,64	3326,74	0,0808	102,69	222,9	0,1833	106,48	104,82	109,96	107,91	88,42	108,40	103,822	6

Izvor: Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije (<http://www.mrrfeu.hr/>); obrada: G&P

I.4. Općina Mljet u okviru prostornoga uređenja DNŽ

Prostorni plan Dubrovačko-neretvanske županije (Sl.gl. DNŽ, br. 6/03., 3/05.-uskl., 3/06.*, 7/10., 4/12.-isp., 9/13., 2/15.-uskl., 7/16., 2/19., 6/19.-pročišćeni tekst, 03/20. i 12/20.-pročišćeni tekst; *-Presuda Visokog upravnog suda RH Br:Usoz-96/2012-8 od 28.11.2014., "Narodne novine", br. 10/15. od 28.1.2015.) - PPDNŽ - uvažavanjem prirodnih, kulturno-povijesnih i krajobraznih vrijednosti, razrađuje načela prostornog uređenja i utvrđuje ciljeve prostornog razvoja te organizaciju, zaštitu, korištenje i namjenu prostora DNŽ.⁴⁸

TABLICA 23.: SMJEŠTAJ OPĆINE MLJET U PODJELI PROSTORA DNŽ PREMA OBILJEŽJIMA, SUKLADNO ODREDBAMA ZA PROVOĐENJE PPDNŽ

način podjele / podjela prostora DNŽ prema obilježjima, sukladno Odredbama za provođenje PPDNŽ			smještaj Općine Mljet
u skladu s prirodno-geografskim, društveno-gospodarskim i funkcionalno-gravitacijskim obilježjima - podjela na fizički gotovo odvojene tri veće geografske cjeline (odredba 4.)	Dubrovačko priobalje	Grad Dubrovnik i općine Konavle, Župa dubrovačka, Dubrovačko primorje	otočno i poluotočno područje
	otočno i poluotočno područje	Grad Korčula te općine Lastovo, Vela Luka, Blato, Smokvica, Lumbarda, Mljet, Orebić, Trpanj, Janjina i Ston	
	Donjoneretvanski kraj	Gradovi Metković, Ploče i Opuzen te općine Pojezerje, Slivno, Kula Norinska i Zažablje	
u odnosu na zemljopisni položaj (odredba 5.)	kontinentalno područje	gradovi Ploče, Metković, Opuzen te općine Dubrovačko primorje, Konavle, Kula Norinska, Pojezerje, Slivno, Zažablje i Župa dubrovačka	otočno područje
	kontinentalno-otočno područje	Grad Dubrovnik	
	otočno područje	Grad Korčula te općine Blato, Lastovo, Lumbarda, Mljet, Smokvica i Vela Luka	
	poluotočno područje	općine Janjina, Orebić, Ston i Trpanj	
s obzirom na smještaj pojedinih gradova i općina na teritoriju Države (odredba 8.)	pogranično područje	• na kopnu: Grad Metković te općine: Pojezerje, Kula Norinska, Zažablje, Slivno,	pogranično područje na moru
		• na kopnu i moru: Grad Dubrovnik te općine Dubrovačko primorje, Župa dubrovačka, Konavle,	
	ostalo područje	• na moru: općine Mljet, Lastovo i Ston	
	ostalo područje	gradovi Korčula, Opuzen i Ploče te općine Blato, Janjina, Lumbarda, Orebić, Smokvica, Trpanj i Vela Luka	

Izvor: PPDNŽ; obrada: G&P

⁴⁸ PPDNŽ, odredba 1..

I.4.1. Uvjeti razgraničenja prostora prema obilježju, korištenju i namjeni

PPDNŽ sadrži prostornu i gospodarsku strukturu Županije, sustav središnjih naselja regionalnog značenja, sustav razvojne regionalne infrastrukture, osnove za uređenje i zaštitu prostora, mjerila i smjernice za gospodarski razvoj, za očuvanje i unapređenje prirodnih, kulturno-povijesnih i krajobraznih vrijednosti, mjere za unapređenje i zaštitu okoliša te druge elemente od važnosti za Županiju uzimajući u obzir interakcije obalnog i morskog područja, s naglaskom na:

- vrijedno obradivo poljoprivredno zemljište
- koridore infrastrukture županijskog značaja
- izdvojena građevinska područja izvan naselja za gospodarsku namjenu županijskog značaja
- površine drugih namjena županijskog značaja.⁴⁹

U PPDNŽ se razvitak središnjih naselja temelji na načelu policentričnog razvitka, poticajima investicijske politike i decentralizaciji gospodarskih struktura, a ostvaruje se, uz prethodno osiguranje prostornih preduvjeta, izgradnjom kvalitetnog prometnog, vodnogospodarskog i energetskeg sustava, u opsegu koji omogućava planirani razvitak gradskih i ostalih važnijih naselja. Prema PPDNŽ, gospodarenje prostorom DNŽ provoditi će se na načelima održivog razvoja, racionalnog korištenja i zaštite prostora⁵⁰.

Podjela prostora DNŽ prema pojedinim obilježjima, utvrđena odredbama PPDNŽ, te smještaj Općine Mljet prema odgovarajućoj podjeli - prikazan je u Tablici 23..

Kao obalna jedinica lokalne samouprave, Općina Mljet obuhvaćena je zaštićenim obalnim područjem mora (ZOP), a veći dio kopnenog područja Općine nalazi se u prostoru ograničenja (POG).⁵¹

Također, PPDNŽ u prostoru DNŽ na temelju geomorfološke raščlambe kopnenog dijela obalnog područja, batimetrijskih, fizikalno-kemijskih i bioloških značajki izdvaja sljedeća područja: - vanjska obalna zona i otvoreno more, - Koločepski kanal, - Mljetski kanal, - Neretvanski, Korčulanski i Pelješki kanal, - Župski zaljev, - Mljetska jezera, - estuarij Omble i Gruška luka, - Malostonski zaljev, - akvatorij ušća Neretve.⁵² Polazeći od kartografskih prikaza i Obrazloženja PPDNŽ koji prikazuju odnosno opisuju i razgraničenje svih JLS pa tako i područja Općine Mljet na moru, područje Općine Mljet od prethodno navedenih područja „zahvaća“: Mljetski kanal na sjeveru, Mljetska jezera

⁴⁹ PPDNŽ, odredba 2..

⁵⁰ PPDNŽ, odredba 3..

⁵¹ PPDNŽ, odredba 6., a sukladno ZPZ, čl. 45. prema kojem je ZOP područje od posebnog interesa za Državu, a planiranje i korištenje prostora ZOP-a se radi zaštite, ostvarenja ciljeva održivog, svrhovitog i gospodarski učinkovitog razvoja provodi uz ograničenja u pojasu kopna i otoka u širini od 1000 m od obalne crte i pojasu mora u širini od 300 m od obalne crte (prostor ograničenja). U DNŽ, od 22 jedinice lokalne samouprave, samo Grad Metković i Općine Pojezerje, Kula Norinska i Zadržblje nisu u ZOP-u.

⁵² PPDNŽ, odredba 7.. Iako odredba to ne eksplicira, razvidno je da je riječ o područjima na moru odnosno morskim područjima.

(vidjeti detaljniji opis i pojašnjenje u poglavlju 1.3.2. ovog Izvješća) te vanjsku obalnu zonu i otvoreno more južno od otoka Mljeta.⁵³

Područje DNŽ je PPDNŽ-om prema korištenju i namjeni površina razgraničeno za razvoj i uređenje na sljedeći način⁵⁴:

I. Razvoj i uređenje prostora/površina naselja - izgrađeni i neizgrađeni dio građevinskog područja:

- naselja površine veće od 25 ha - na Kartografskom prikazu 1. „Korištenje i namjena prostora“ PPDNŽ prikazana poligonima - kojih nema na području Općine Mljet⁵⁵
- naselja površine manje od 25 ha - na Kartografskom prikazu 1. „Korištenje i namjena prostora“ prikazana točkama (krugovima) - 14 na području Općine Mljet.

II. Razvoj i uređenje prostora/površina izvan naselja:

a) područja izdvojene namjene (gospodarska namjena - proizvodna I, gospodarska namjena - površine za iskorištavanje mineralnih sirovina E, gospodarska namjena - akvakultura H, gospodarska namjena - poslovna namjena K, gospodarska namjena - ugostiteljsko-turistička T, športsko-rekreacijska namjena R, posebna namjena N, groblja G)

b) poljoprivredne, šumske i vodene površine,

c) površine infrastrukturnih sustava.

Prema odredbama PPDNŽ, izvan građevinskog područja može se planirati⁵⁶:

- infrastrukturne građevine (promet, energetika, vodno i pomorsko gospodarstvo i dr.),
- građevine obrane,
- građevine namijenjene poljoprivrednoj proizvodnji
- građevine namijenjene gospodarenju u šumarstvu i lovstvu
- područja gospodarskog korištenja pomorskog dobra i uređenje plaža

⁵³ Morsko područje zapadno od otoka Mljeta, a unutar granica Općine Mljet iz PPDNŽ, promatrano prema preciznijim podatcima odnosno razgraničenjima morskih područja dostupnim na Geoportalu prostornih podataka o Jadranskom moru (Croatian Marine Dana Geoportal) Hrvatskog hidrografskog instituta, zahvaća i manji dio Lastovskog kanala. (<https://hhi.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=4f4f42fb922b4cd5b8729f26e4117b2d>; pristupljeno: 30.11.2021.)

⁵⁴ PPDNŽ, odredbe 9. i 10..

⁵⁵ Odnosi se na površine građevinskih područja naselja.

⁵⁶ PPDNŽ, odredba 17. U nastavku se navode sve točke odredbe 17., neovisno o tome da li prema ostalim odredbama i/ili kartografskim prikazima PPDNŽ, pojedinih građevina ili površina nema odnosno ne može biti na samom području Općine Mljet.

- istraživanje i eksploatacija mineralnih sirovina
- reciklažna dvorišta za građevinski otpad s pripadajućim postrojenjima, asfaltnih baza, betonara i drugih građevina u funkciji obrade mineralnih sirovina unutar određenih eksploatacijskih polja
- golf igrališta i drugih sportsko-rekreacijska igrališta na otvorenom s pratećim zgradama (sukladno Zakonu o šumama i Zakonu o prostornom uređenju, međutim nije primjenjivo s obzirom da nije donesen Pravilnik iz članka 56., stavak 3. Zakona o prostornom uređenju)
- stambene i pomoćne građevine za vlastite (osobne) potrebe na građevnim česticama od 20 ha i više i za potrebe seoskog turizma na građevnim česticama od 2 ha i više
- rekonstrukcija postojećih građevina.

Prostor izvan građevinskog područja na kojem se namjerava graditi sportsko-rekreacijsko igralište na otvorenom može se planirati na predjelima manje prirodne i krajobrazne vrijednosti tako da: 1. izgrađenost zgradama u obuhvatu zahvata u prostoru sportsko-rekreacijskog igrališta na otvorenom nije veća od 4%; 2. najmanje 30% obuhvata zahvata u prostoru bude uređeno kao parkovni nasadi i prirodno zelenilo⁵⁷.

Osnovna namjena, korištenje i zaštita prostora DNŽ prikazani su na kartografskim prikazima PPDNŽ: 1. "Korištenje i namjena prostora", 2. "Infrastrukturni sustavi" i 3. "Uvjjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora", u mjerilu 1:100 000.⁵⁸

Detaljnije razgraničenje pojedinih zona i kategorija, načina i uvjeta korištenja i uređenja određuje se u prostornim planovima uređenja općina/gradova, pa tako i u PPUO, na temelju programskih smjernica određenih u PPDNŽ i u skladu s odgovarajućim propisima.^{59 60}

U nastavku, daju se izvodi PPDNŽ: iz kartografskog prikaza 1. Korištenje i namjena prostora (Slika 3.) te iz Odredbi za provođenje PPDNŽ od ključnog značaja za prostorno uređenje odnosno prostorno-planska rješenja na području Općine Mljet.

⁵⁷ PPDNŽ odredba 17a. U ovom kontekstu treba podsjetiti i na odredbe članka 49. stavka 9. ZPU, prema kojima za građenje igrališta za golf i sportsko-rekreacijskog igrališta na otvorenom (...) planira se obuhvat zahvata u prostoru i građevne čestice zgrada unutar obuhvata zahvata u prostoru.

⁵⁸ PPDNŽ, odredba 26..

⁵⁹ PPDNŽ, odredba 27..

⁶⁰ PPDNŽ je plan „stare generacije“, kao i PPUO. Riječ je o dokumentima prostornog uređenja donesenim na temelju propisa koji su važili prije stupanja na snagu ZPU, a koji su prethodnih godina sukladno ZPU mijenjani i dopunjavani prije donošenja prostornog plana županije odnosno prostornog plana uređenja općine prema ZPU. Za „novu generaciju“ planova tih razina i obuhvata, ZPU na bitno drugačiji način propisuje što koji od planova određuje te upućuje na bitno drugačije međuodnose nego što je to bilo u slučaju dokumenata prostornog uređenja prema Zakonu o prostornom uređenju i gradnji (NN 76/07, 38/09, 55/11, 90/11, 50/12, 55/12).

SLIKA 3.: IZVOD IZ KARTOGRAFSKOG PRIKAZA 1. „KORIŠTENJE I NAMJENA PROSTORA“ PPDNŽ

Izvor: Zavod za prostorno uređenje Dubrovačko-neretvanske županije (http://www.zppudnz.hr/dokumenti_3/dok282.aspx)

I.4.2. Uvjeti određivanja prostora građevina od važnosti za RH i DNŽ

U odredbi 29. PPDNŽ, na području DNŽ određene su građevine od važnosti za Republiku Hrvatsku (RH) te navedeni i zahvati u prostoru, odnosno površine državnog značaja koji se prema posebnim propisima koji uređuju gradnju ne smatraju građenjem. Iz odredbe 29. PPDNŽ, u Tablici 24. izdvojene su građevine, odnosno zahvati i/ili površine, koje se (u cijelosti ili dijelom) nalaze na području Općine Mljet.

TABLICA 24.: PPDNŽ - GRAĐEVINE OD VAŽNOSTI ZA RH TE ZAHVATI U PROSTORU, ODNOSNO POVRŠINE DRŽAVNOG ZNAČAJA KOJI SE PREMA POSEBNIM PROPISIMA KOJI UREĐUJU GRADNJU NE SMATRAJU GRAĐENJEM, NA PODRUČJU OPĆINE MLJET

PPDNŽ: građevine od važnosti za RH, koje se nalaze na području Općine Mljet				postojeće / planirano
Prometne građevine	Cestovne građevine s pripadajućim objektima i uređajima	Državne ceste	• D120 Pomena-Polače-Sobra-Saplunara	post.
			• D123 Trajektna luka Sobra-D120	post.
	Građevine zračnog prometa	Helidromi na otocima	• otok Mljet: potencijalne lokacije Korita (Planjak vrh), Babino Polje (Borovac, Brijezi)	plan.
Građevine i površine elektroničkih komunikacija			• otočna svjetlovodna veza Dubrovnik-Elafiti-Mljet-Korčula-Hvar-Split	post.
Vodne građevine	Građevine za vodoopskrbu		• vodoopskrbni sustav Neretva-Pelješac-Korčula-Lastovo-Mljet	post.
Posebne građevine i površine			• „Gruj“ - POM i pp MOL-a, pp MOL/a „Rt Goli“ -, „Pomena“ - maskirni vez i plutača, „Saplunara“ - maskirni vez i plutača	post.
PPDNŽ: zahvati u prostoru, odnosno površine državnog značaja koji se prema posebnim propisima koji uređuju gradnju ne smatraju građenjem, a koji se nalaze na području Općine Mljet				postojeće / planirano
Ribolovna područja na moru			• vanjsko ribolovno more - ribolovne zone D i dijelom C	post.
			• unutarnje ribolovno more - dijelom ribolovna zona G	post.

Izvor: PPDNŽ; obrada: G&P

Odredbom 30. PPDNŽ, na području DNŽ određene su građevine od važnosti za DNŽ te navedeni i zahvati u prostoru, odnosno površine područnog (regionalnog) značaja koji se prema posebnim propisima koji uređuju gradnju ne smatraju građenjem. Iz odredbe 30. PPDNŽ, u Tablici 25. izdvojene su građevine, odnosno zahvati i/ili površine, koje se (u cijelosti ili dijelom) nalaze na području Općine Mljet.

TABLICA 25.: PPDNŽ - GRAĐEVINE OD VAŽNOSTI ZA DNŽ TE ZAHVATI U PROSTORU, ODNOSNO POVRŠINE PODRUČNOG (REGIONALNOG) ZNAČAJA KOJI SE PREMA POSEBNIM PROPISIMA KOJI UREĐUJU GRADNJU NE SMATRAJU GRAĐENJEM, NA PODRUČJU OPĆINE MLJET

PPDNŽ: građevine od važnosti za DNŽ, koje se nalaze na području Općine Mljet			postojeće / planirano
Prometne građevine	Cestovne građevine s pripadajućim objektima i uređajima	• županijske i lokalne ceste	-
	Građevine pomorske plovidbe	• luke otvorene za javni promet županijskog i lokalnog značaja	-
		• luke nautičkog turizma kapaciteta do 200 vezova	plan.
Građevine i površine elektroničkih komunikacija		• odašiljači nepokretnih i pokretnih elektroničkih komunikacijskih mreža izvan građevinskog područja	-
		• županijski elektronički komunikacijski vodovi s pripadajućim građevinama	-
Energetske građevine	Elektroenergetske građevine	podmorski kabel 110 kV K Korčula - Pelješac	post.
Vodne građevine	Regulacijske i zaštitne vodne građevine	• bujične građevine na (...) čitavom nizu manje značajnih (...) bujica otoka (...) Mljeta (...)	-
	Građevine za zaštitu voda	• sustav odvodnje otpadnih voda Nacionalnog parka Mljet	post./plan.
Zahvati u prostoru, odnosno površine područnog (regionalnog) značaja koji se prema posebnim propisima koji uređuju gradnju ne smatraju građenjem, a koji se nalaze na području Općine Mljet			postojeće / planirano
Akvakultura - ribe		• Otočić Galičnjak (Općina Mljet)	post.
		• Sjeverna obala otoka Mljeta između naselja Kozarica i Sobra	plan.

Izvor: PPDNŽ; obrada: G&P

I.4.3. Uvjeti smještaja gospodarskih i ostalih sadržaja u prostoru

I.4.3.1. Općenito - određivanje građevinskih područja⁶¹

U prostoru ograničenja ZOP-a se građevinsko područje određuje tako da se može proširiti za najviše 20% površine njegova izgrađenog dijela, ako je taj dio veći od 80% površine toga građevinskog područja. Navedena odredba ne mora se primijeniti ako se građevinsko područje nalazi izvan prostora ograničenja s više od polovice svoje površine.

U prostoru ograničenja ne mogu se osnivati nova naselja, odrediti novi izdvojeni dijelovi građevinskog područja naselja, a postojeći izdvojeni dijelovi građevinskog područja naselja ne mogu se proširivati u pojasu od 100 m od obalne crte.

U izdvojenom građevinskom području izvan naselja te na prostoru izvan građevinskog područja na kojem se namjerava graditi igralište za golf i sportsko-rekreacijsko igralište

⁶¹ PPDNŽ, odredbe 31. do 34e..

na otvorenom u pojasu najmanje 100 m od obalne crte ne može se planirati građenje novih građevina, osim građevina komunalne i prometne infrastrukture koje po svojoj prirodi zahtijevaju smještaj na obali i podzemne infrastrukture, pratećih sadržaja ugostiteljsko-turističke namjene, građevina koje po svojoj prirodi zahtijevaju smještaj na obali (brodogradilišta, luke nautičkog turizma i sl.), te uređenje javnih površina.

Razmještaj gospodarskih sadržaja u građevinskim područjima izdvojene namjene izvan naselja na području DNŽ prikazan je na kartografskom prikazu 1. „Korištenje i namjena prostora” PPDNŽ, u mjerilu 1:100 000.⁶²

I.4.3.2. Gospodarska namjena – proizvodna namjena I⁶³

Kategorije za razvoj i uređenje prostora/površina izvan naselja za proizvodnu namjenu su sljedeće: - pretežito industrijska I1, - pretežito zanatska I2, - pretežito prehrambeno-prerađivačka I3, - pretežito građevinarska (asfaltna baza) I4. Na području Općine Mljet, PPDNŽ nije odredio (planirao) građevinska područja izdvojene gospodarske namjene izvan naselja pretežito I - industrijske ili mješovite industrijsko-poslovne (I, K). Novo izdvojeno građevinsko područje izvan naselja proizvodne namjene može se planirati samo izvan prostora ograničenja ZOP-a, osim za one djelatnosti koje po svojoj prirodi zahtijevaju smještaj na obali (brodogradilišta, luke i sl.).

I.4.3.3. Gospodarska namjena – poslovna namjena K

Kategorije za razvoj i uređenje prostora/površina izdvojene namjene izvan naselja za poslovnu namjenu su sljedeće: - pretežito uslužna K1, - pretežito trgovačka K2, - komunalno-servisna K3, - pretežito reciklažna K4, - mješovite zone pretežito poslovne K5. Izdvojena građevinska područja izvan naselja gospodarske namjene pretežito K - poslovne, na području Općine Mljet, su sljedeća:

Naselje	Lokalitet	Vrsta	Površina (ha)	Post/plan	POG
Babino Polje	Babino Polje – Žukovac	K1, K2, K3, K4	2,0	pl	da
Prožura	Zaglavac	K1	1,0	pl	da
Prožurska luka / Maranovići	Crnac Kok	K1, K2	1,5	pl	da

Napomena: Vrste i površine zona su okvirnog karaktera te će se detaljnije utvrditi u PPUO/G.

Površina, obuhvat te planirani gospodarski sadržaji se moraju detaljnije odrediti u Prostornim planovima uređenja Općina/Gradova, tako i u PPUO. Površina zona će se definirati ovisno o terenskim prilikama, maksimalno do 200 ha.

⁶² PPDNŽ (tj. njegovo „stanje“ s izmjenama i dopunama donesenim do kraja 2013.) je dokument prostornog uređenja koji je važio prije stupanja na snagu Zakona o prostornom uređenju (NN 153/13), 1. siječnja 2014., sukladno kojem je (zakonu) ostao na snazi i sukladno kojem je (uz izmjene i dopune samog tog zakona) - od tada do danas - više puta mijenjan i dopunjavan. Sve navedeno jednako vrijedi i za PPUO. U kontekstu izmjena i dopuna samog ZPU koje su se donosile u prethodnom razdoblju, pitanje usklađenosti i/ili usklađivanja PPUO s PPDNŽ - posebno u slučaju planiranja građevinskih područja izdvojenih namjena izvan naselja (koja, u osnovi, odgovaraju pojmu ZPU: izdvojena građevinska područja izvan naselja) te pitanje značaja tih područja / površina - postajalo je sve složenije.

⁶³ PPDNŽ, odredbe 38. do 40..

I.4.3.4. Gospodarska namjena – eksploatacija mineralnih sirovina E⁶⁴

Na području Općine Mljet nema planiranih zahvata u prostoru izvan građevinskog područja za eksploataciju mineralnih sirovina, niti istražnih prostora mineralnih sirovina.

I.4.3.5. Gospodarska namjena – ugostiteljsko-turistička T⁶⁵

Kategorije za razvoj i uređenje prostora/površina izdvojene namjene izvan naselja za ugostiteljsko-turističku namjenu su sljedeće: - hotel T1, - turističko naselje T2, - autokamp T3, konačište i sl. (pojedinačne ugostiteljsko-turističke građevine koje mogu formirati i zasebne cjeline) T4, turističko-informacijsko-prezentacijsko-smještajni centar T5.

Izdvojena građevinska područja izvan naselja ugostiteljsko-turističke namjene na području Općine Mljet su sljedeća:

Naselje	Lokalitet	Vrsta	Površina (ha)	Kapacitet (kreveta)	Post/plan	POG
Korita	Gornja Pinjevica 1	T2	9,0	400	pl	da
Saplunara/Korita	Gornja Pinjevica 2	T1	3,7	300	pl	da
Babino Polje	Sutmiholjska	T1, T2	30,0	3000	pl	da
Korita	Zaglavac	T1, T2	3,0	300	pl	da
Ropa	Ropa	T3	1,0	150	pt	da

Sve lokacije turizma obuhvaćaju i vodene površine pripadajućeg akvatorija.

U prostoru ograničenja ZOP-a dozvoljavaju se građevine namijenjene za: - privezište i luke nautičkog turizma te nasipavanje obale i/ili mora unutar građevinskog područja, - sidrenje, ako je smještaj sidrišta planiran prostorno-planskom dokumentacijom, - privez plovila koja prevoze turiste na nenaseljenim otocima i otočićima. Privezišta i sidrišta se mogu planirati prostornim planovima užih područja (PPUG/O, UPU).

Kamp se planira u izdvojenom građevinskom području izvan naselja i u građevinskom području naselja unutar površine ugostiteljsko-turističke namjene, uz primjereno vrednovanje zatečene vegetacije, prirodnih dijelova obale te krajobraznih vrijednosti, tako da: - izgrađenost tog građevinskog područja ne bude veća od 10%, - najmanje 40 % obuhvata zahvata u prostoru bude uređeno kao parkovni nasadi i prirodno zelenilo, - smještajne jedinice i prateći sadržaji budu udaljeni najmanje 25 metara od obalne crte, - smještajne jedinice ne budu povezane s tlom na čvrsti način.

Nova izdvojena građevinska područja izvan naselja u prostoru ograničenja ZOP-a ugostiteljsko-turističke namjene mogu se planirati samo ako su postojeća područja te namjene izgrađena 80% i više svoje površine.

⁶⁴ PPDNŽ, odredbe 41b. do 49a..

⁶⁵ PPDNŽ, odredbe 52. do 54h..

Nova izdvojena građevinska područja ugostiteljsko-turističke namjene izvan naselja izvan prostora ograničenja ZOP-a mogu se planirati samo ako su postojeća izdvojena građevinska područja izvan naselja izgrađena 50% ili više svoje površine.

Izdvojeno građevinsko područje izvan naselja ugostiteljsko-turističke namjene za koje u roku od sedam godina od dana njegova određivanja nije donesen urbanistički plan uređenja ili do kojega nije izgrađena osnovna infrastruktura prestaje biti građevinsko područje. ID Prostornog plana će te površine ukinuti, prenamijeniti ili preraspodijeliti na nove lokacije ukoliko bude interesa.

Luke nautičkog turizma

Luke nautičkog turizma u Županiji razvrstavaju se u sljedeće vrste: - marina, - suha marina, - sidrište. Na području Općine Mljet nema luka nautičkog turizma državnog značaja. Luke nautičkog turizma županijskog značaja, na području Općine Mljet, su sljedeće:

Naselje	Naziv/lokalitet	Kapacitet (broj vezova)	Post/plan
Do 200 vezova			
Sobra	Klačna luka*	do 200	pl
Do 100 vezova			
Prožurska luka	Prožurska luka*	do 100	pl
Polače**	Polače*	do 100	pl
Okuklje	Okuklje*	do 100	pl

* Vidjeti poglavlje 11.4. Smjernice za izradu prostorno-planske dokumentacije nižeg reda, potpoglavlje 11.4.1. Gospodarska namjena, podnaslov Luke nautičkog turizma

** Preuzima se Prostorni plan „Nacionalnog parka Mljet“ „Narodne novine“, broj 23, od 23. ožujka 2001.

Sidrište je dio morskog ili vodenog prostora pogodnog za sidrenje plovniha objekata i postavljanje sustava za sigurno sidrenje. Planirana sidrišta mogu biti luke posebne namjene ili nautički vezovi kao dio luke otvorene za javni promet: - moguće ga je planirati u naseljima, izdvojenim građevinskim područjima te u izdvojenim bazenima luka otvorenih za javni promet. Izvan naselja moguće je planirati sidrište s najviše 60 plutača. Ne dozvoljava se sidrenje sidrom izvan sustava za sidrenje u uvali u kojoj je organizirano sidrište. PPDNŽ navodi lokacijske uvjete koji moraju biti zadovoljeni idejnim projektom sidrišta (uključujući i sidrišta unutar luka otvorenih za javni promet) te posebne mjere zaštite morskih staništa pri planiranju sidrišta i privezišta.

Luke nautičkog turizma (marina, odlagalište plovniha objekata, suha marina, sidrište) će se detaljnije planirati u PPUO/G na temelju maritimne studije i evtl. stručne podloge vrednovanja akvatorija.

I.4.3.6. Sportsko-rekreacijska namjena - R⁶⁶

Kategorije za razvoj i uređenje prostora/površina izdvojene namjene izvan naselja za športsko-rekreacijsku namjenu su sljedeće: - golf R1, - vodeni sportovi R2, - športska dvorana R3, - športska igrališta R4, - rekreacijski park R5, - kupališne zone R6 - auto-

⁶⁶ PPDNŽ, odredbe 54i. do 56a-3.

moto sport R7. Izdvojena građevinska područja izvan naselja sportsko-rekreacijske namjene, na području Općine Mljet, su sljedeća:

Naselje	Lokalitet	Vrsta	Površina (ha)	Post/plan	POG
Babino Polje	ŠRC Omani	R5	3,0	pl	da
Babino Polje	Zapadno od Žukovca	R3	0,6	pl	da
Blato	Blato	R3	1,5	pl	ne

Lokacije rekreacije obuhvaćaju i vodene površine pripadajućeg akvatorija.

Napomena: Vrste i površine zona su okvirnog karaktera te će se detaljnije utvrditi u PPUO/G.

U prostoru ograničenja ZOP-a se površina za plaže određuje kao uređena i prirodna plaža. Uređena javna plaža unutar ili izvan naselja je plaža koja služi većem broju turističkih objekata i građana, nadzirana i pristupačna svima pod jednakim uvjetima s kopnene i morske strane uključivo i osobama smanjene pokretljivosti, većim dijelom uređenog i izmijenjenog prirodnog obilježja, te infrastrukturno i sadržajno (tuševi, kabine i sanitarni uređaji) uređen kopneni prostor neposredno povezan s morem, označen i zaštićen s morske strane. Prirodna plaža može se nalaziti unutar ili izvan građevinskog područja (naselja i izdvojenog područja izdvojene namjene izvan naselja). Prirodna plaža je plaža potpuno očuvanog zatečenog prirodnog obilježja na kojoj nisu izvršeni zahvati u prostoru u smislu propisa kojima se regulira prostorno uređenje i građenje i koja se ne smije ograđivati s kopnene strane.

Plaže se utvrđuju u Prostornim planovima uređenja Općina/Gradova.

Na područjima ekološke mreže uz obalu nije dozvoljena gradnja umjetnih plaža, nasipavanje ili betoniranje obale. Potrebno je maksimalno očuvati prirodnu obalu.

Izvan građevinskih područja omogućuje se smještaj rekreacijskih građevina i sadržaja kao što su: rekreacijske, pješačke, biciklističke, jahačke, vinske, kulturno-povijesne, trim staze i sl., otvorena travnata igrališta, prirodne morske plaže, vidikovci, a izvan prostora ograničenja ZOP- a i planinarski objekti, lovnogospodarski objekti, streljane i sl.

U svrhu sportsko-rekreativnog ronjenja dozvoljava se potapanje brodova na morsko dno na temelju odgovarajuće stručne podloge vrednovanja akvatorija kao podloge za planiranje u PPDNŽ ili PPUO/G.

I.4.3.7. Posebna namjena - N⁶⁷

Područja posebne namjene, na području Općine Mljet, su sljedeća:

Naselje	Vojna lokacija	POG
Saplunara	„Gruj“ POM i pp MOL-a	da
Pomena	pp MOL-a „Rt Goli“ - samo ograničenje civilne gradnje u prostoru bez vojnih objekata	da
Saplunara	„Saplunara“ - maskirni vez i plutača	da
Pomena	„Pomena“ - maskirni vez i plutača	da

⁶⁷ PPDNŽ, odredbe 56b. do 56g..

Zaštitne i sigurnosne zone za navedene vojne lokacije definirane su ili će se definirati u postupku donošenja prostornih planova užeg obuhvata, a sukladno odredbama Pravilnika o zaštitnim i sigurnosnim zonama vojnih objekata. Razgraničenje prostora od interesa za obranu u prostornim planovima užih područja određuje se u suradnji s nadležnim tijelom obrane, granicama vojnog kompleksa sa zaštitnim i sigurnosnim pojasom ovisno o vrsti, namjeni i položaju u prostoru i drugim građevinama. Osnovna usmjerenja prostornog razvitka i uređenja prostora od interesa za obranu su: - usmjeriti prioritete prostornog razvoja na zaštitu interesa za obranu, - uskladiti potrebe osiguranja prostora od interesa za obranu s drugim korisnicima prostora, - odrediti prostorne elemente, smjernice i kriterije za utvrđivanje prostora i sustava od interesa za obranu. Prostorima posebne namjene (bivše vojne nekretnine i drugo) za koje Ministarstvo obrane utvrdi da više nisu od interesa za obranu upravlja Ministarstvo državne imovine sukladno Zakonu o upravljanju i raspolaganju imovinom u vlasništvu RH te se uz njihovu suglasnost mogu prenamijeniti u drugu namjenu.

I.4.3.8. Groblja - G⁶⁸

Mjesna groblja, na području Općine Mljet, su sljedeća:

Lokacije	Naziv	u naselju
Babino Polje	Sv. Vlaho i Mirogoj	da
Blato	Sv. Petar i Pavao	da
Goveđari	Sladin gradac Sv. Marija	ne
Korita	Sv. Vid	ne
Kozarica	Sv. Terezija	da
Ropa	Sv. Antun	ne
Maranovići	Sv. Antun	ne
Prožura	Sv. Martin	ne

Gradnja novih, odnosno rekonstrukcija (proširenje) postojećih groblja utvrđuje se prostornim planom uređenja općine/grada na temelju programa uređenja groblja za vremensko razdoblje od najmanje trideset godina.

I.4.3.9. Poljoprivreda, šumarstvo, lovstvo⁶⁹

Izrađeno je bonitetno vrednovanje poljoprivrednog zemljišta Dubrovačko-neretvanske županije s bonitetnom kartom mjerila 1:100 000 primjenom Osnovne pedološke karte RH mjerila 1:50 000. Bonitetno vrjednovanje zemljišta i izdvajanje prostornih kategorija (P1, P2, P3 i PŠ kategorije), izvršeno je sukladno Pravilniku o mjerilima za utvrđivanje osobito vrijednog i vrijednog obradivog poljoprivrednog zemljišta.

U PPDNŽ, na području Općine Mljet nisu definirana, odnosno na kartografskom prikazu 1. „Korištenje i namjena prostora“ u mjerilu 1:100 000 nisu označena osobito vrijedna obradiva zemljišta P1⁷⁰.

⁶⁸ PPDNŽ, odredbe 56h. do 56h-3..

⁶⁹ PPDNŽ, odredbe 56i. do 66a-21..

PPDNŽ je odredio vrijedna obradiva poljoprivredna zemljišta (P2), označena na kartografskom prikazu 1. „Korištenje i namjena prostora“ u mjerilu 1:100 000 i navedena u odredbama, od kojih su na području Općine Mljet:

Općina/Grad	Područje
Mljet	manje polje u središtu otoka u blizini Babinog polja
	polje sela Maranovići

Vrijedno obradivo poljoprivredno zemljište (P2) ne može se koristiti u nepoljoprivredne svrhe osim: - kad nema niže vrijednoga poljoprivrednog zemljišta u neposrednoj blizini ili kada bi troškovi dislokacije na niže vrijedno poljoprivredno zemljište premašivali opravdanost nepoljoprivredne investicije, - kada je utvrđen interes Republike Hrvatske za izgradnju objekata koji se prema posebnim propisima grade izvan građevinskog područja, - pri gradnji gospodarskih građevina namijenjenih isključivo za poljoprivrednu djelatnost i preradu poljoprivrednih proizvoda, - za korištenje građevina koje su ozakonjene temeljem posebnog zakona.

Od šumskih zemljišta koja su prenamijenjena u poljoprivredna zemljišta posebnim „Odlukama Vlade RH o osnivanju služnosti na šumskom zemljištu u vlasništvu Republike Hrvatske radi podizanja višegodišnjih nasada“, sukladno Zakonu o šumama, na području Općine Mljet utvrđena je jedna zona površine 2,14 ha.

Obavezno je štititi od prenamjene vrlo vrijedna i vrijedna obradiva tla (P1 i P2). Potrebno je štititi i tla (P3), koja predstavljaju ostala obradiva zemljišta pogodna za poljoprivredu, i to naročito u slučaju ako na širem području ima zemljišta nižih bonitetnih klasa. Prilikom projektiranja nadzemnih infrastrukturnih objekata (prometnice), trase treba nastojati izmjestiti van područja P1 i P2 u mjeri u kojoj je to moguće te projektirati iste po rubovima parcela radi smanjivanja fragmentacije poljoprivrednih površina.

Prema PPDNŽ, na otočnom području treba ekonomskim i agrarnim mjerama poticati: - proizvodnju maslinovog ulja visoke kakvoće, zaštićenog geografskog podrijetla, kao posebnog ekološkog proizvoda DNŽ te izgradnju postrojenja - uljara za preradu ploda masline, - uzgoj raznovrsnih južnih voćaka, posebno agruma, badema, trešanja i rogača. Na svakom poljoprivrednom proizvodnom području uspostaviti će se poljoprivredni centri (središta) za opsluživanje poljoprivrednih obiteljskih gospodarstava u najbližoj okolini zajedničkim servisima ili djelatnostima (servisi za poljoprivrednu mehanizaciju, poljoprivredne i veterinarske apoteke, sjedišta poljoprivredne savjetodavne službe, veterinarske službe, laboratoriji za analize pojedinih proizvoda, otkupne stanice, hladnjače, sortirnice voća i povrća, pakirnice, objekti za preradu i doradu poljoprivrednih proizvoda - uljare, vinarije, mljekare i sl.) ovisno o količini i kakvoći proizvodnje. Navedeni centri u pravilu se podudaraju sa centrima odnosno urbano-ruralnim središtima s obilježjima gradske sredine u kojima djeluju i druge službe te

⁷⁰ Na području DNŽ nema osobito vrijednih obradivih zemljišta P1 u smislu Zakona o poljoprivrednom zemljištu, međutim na pojedinim geografskim područjima uzgajaju se kulture za proizvodnju vrhunskih proizvoda, stoga su ta zemljišta (dijelovi krških polja, terasaste padine) u PPDNŽ definirana kao osobito vrijedno obradivo zemljište (P1).

proizvodne i uslužne djelatnosti. Na području Općine Mljet, kao centar III. reda navedeno je Babino polje.

Za intenzivan uzgoj poljoprivrednih kultura potrebno je osigurati dostatne količine vode na površinama pogodnim za navodnjavanje, a sukladno Planu navodnjavanja Dubrovačko- neretvanske županije, te se na području Općine Mljet - otoku Mljetu - navode: polje Blato i Babino polje.

U prostoru ograničenja izvan građevinskog područja može se planirati gradnja i rekonstrukcija zgrade građevinske (bruto) površine nadzemnih dijelova do 400 m², najveće visine do 5 m i/ili potpuno ukopanog podruma do 1000 m² građevinske (bruto) površine na udaljenosti od najmanje 100 m od obalne crte na jednoj ili više katastarskih čestica ukupne površine od najmanje 3 ha, s time što građevna čestica na kojoj se planira gradnja, odnosno rekonstrukcija zgrade i/ili potpuno ukopanog podruma mora imati površinu od najmanje 1 ha, za potrebe prijavljenog obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva i pružanje ugostiteljskih i turističkih usluga u seljačkom domaćinstvu, obrta registriranog za obavljanje poljoprivrede ili pravne osobe registrirane za obavljanje poljoprivrede. Ako građevna čestica ima površinu manju od 3 ha, moguće je imati više katastarskih čestica koje zajedno s osnovnom građevnom česticom imaju površinu od najmanje 3 ha i koje predstavljaju gospodarsku i pravnu cjelinu te se ne mogu otuđivati pojedinačno već samo sve zajedno. Zahvati u prostoru u svrhu obavljanja poljoprivrednih djelatnosti nisu dozvoljeni na vizualno istaknutim pozicijama, na istaknutim reljefnim uzvisinama, obrisima, uzvišenjima i vrhovima. Oblikovanje građevina mora biti prilagođeno tradicionalnom načinu gradnje, koje poštuje ili je inspirirano graditeljskom tradicijom uz očuvanje izvornih elemenata krajobraza⁷¹. Za područja izvan područja ograničenja ZOP-a vrijede isti urbanistički parametri na površini od najmanje 2 ha.

Šumarstvo kao gospodarska djelatnost u prostoru Županije ima osnovno značenje u očuvanju i pojačanoj zaštiti šumskog fonda. Unutar šuma i šumskog zemljišta mogu se planirati samo oni zahvati u prostoru koji su u funkciji korištenja i održavanja šuma i šumskog zemljišta, a kojima se ni na koji način ne umanjuje vrijednost prostora.

Unutar šuma s posebnom namjenom mogu se planirati slijedeći zahvati u prostoru: planinarski objekti, izletišta, rekreacijski sadržaji, arboretumi i zvjerinjaci, farme za uzgoj divljači, znanstveno-istraživačke stanice za praćenje stanja šumskih ekosustava. Prostorni raspored i veličina zahvata odredit će se prostornim planovima područja posebne namjene odnosno prostornim planovima uređenja gradova i općina uz posebne uvjete korištenja šuma koje propisuje nadležno Ministarstvo. Pri izradi prostornih planova užih područja dozvoljava se promjena planiranih zahvata na šumi i šumskom zemljištu, te korekcija granica njihovih obuhvata, što proizlazi iz podloge i uvjeta koji se odnose na šume i šumsko zemljište sukladno odredbama Zakona o šumama. Pri izradi prostornih planova gradova i općina obratiti pažnju da planirani zahvati ne ometaju gospodarenje šumama, a osobito je važno osigurati neometano korištenje postojećih protupožarnih prosjeka u svrhu prevencije i sprječavanja šumskih požara (u tu svrhu pri planiranju koristiti karte ugroženosti od požara).

⁷¹ Sukladno PPDNŽ odredbi 201g..

U PPDNŽ ucrtana su lovišta u kartografskom prikazu 3.2.2. „Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora - Područja posebnih ograničenja u korištenju - ostalo“ u mjerilu 1:100 000. U prostornim planovima uređenja gradova/općina definirat će se granice lovnih područja tako da lovište ne obuhvati: - neizgrađeno i izgrađeno građevinsko zemljište te površine na udaljenosti do 300 m od naselja, - javne prometnice i druge javne površine uključivši i zaštitni pojas.

I.4.3.10. Gospodarska namjena - akvakultura H⁷²

Kategorije za razvoj i uređenje prostora/površina izvan naselja za akvakulturu su sljedeće: - školjkaši H1, - ribe H2, - ribe i školjkaši H3, - otpremni centar H4. Prema prirodnim obilježjima, razvijenosti infrastrukture, kompeticijskim ograničenjima (podmorski ispusti naselja i industrijskih kapaciteta, marine, hoteli, podmorski kablovi i dr.), utvrđena su potencijalna područja pogodna za potrebe akvakulture. Potencijalna područja pogodna za potrebe akvakulture, na području Općine Mljet, su sljedeća:

Naselje	Lokalitet	Vrsta	Post/plan	Povr.
Prožura	Otočić Galičnjak	H2	pt	9,0
Sobra- Babino Polje, Kozarica	Sjeverna obala otoka između naselja Kozarica i Sobra	H2	pl	222,80

Za sve navedene lokacije akvakulture (marikulture) kopneni dio građevinskog područja odredit će se po potrebi u PPUO.

Detaljni uvjeti i uzgojni kapaciteti zona unutar potencijalnih područja pogodnih za potrebe razvoja akvakulture (marikulture) utvrditi će se temeljem stručne podloge. Dozvoljeni kapacitet uzgoja za pojedinačne zahvate unutar navedenih područja utvrditi će se u postupku procjene utjecaja na okoliš sukladno posebnim propisima. U prostoru ograničenja ZOP-a se ne mogu planirati građevine/instalacije namijenjene za uzgoj plave ribe.

Unutar prostora ograničenja ZOP-a izvan građevinskog područja dozvoljava se planirati: - zgrade građevinske (bruto) površine do 30 m² namijenjene akvakulturi (marikulturi) na pomorskom dobru za potrebe obrta ili pravne osobe, registriranih za akvakulturu (marikulture) na pomorskom dobru koji imaju koncesiju na pomorskom dobru za korištenje površine mora najmanje 1 ha; - građevine namijenjene za privez plovila u svrhu akvakulture (marikulture).

I.4.4. Uvjeti smještaja društvenih djelatnosti u prostoru⁷³

U skladu s planiranim razmještajem stanovništva, njihovim potrebama, gospodarskim mogućnostima i postavljenim kriterijima predviđa se razvijanje planiranog sustava središnjih naselja u DNŽ - tablično prikazanog - u kojem se od naselja na području Općine Mljet navodi Babino Polje, kako slijedi:

⁷² PPDNŽ, odredbe 66b. do 74..

⁷³ PPDNŽ, odredbe 75. do 82..

Sustav središnjih naselja Županje	
Sustav naselja	Sustav Republike Hrvatske
lokalno središte*	BABINO POLJE mala lokalna središta u sustavu Republike Hrvatske, inicijalna razvojna žarišta

*Strategija prostornog razvoja RH⁷⁴

Od naselja Općine Mljet, PPDNŽ u ovom dijelu navodi Babino Polje i Sobru:

- Područna i lokalna središta (1.000 – 2.500 stanovnika i središta općina) - Babino Polje, kao jedno od naselje koje ne dostiže minimalni broj za navedenu skupinu (1000 st.), ali kao lokalno središte budući je općinsko sjedište
- Ostala manja lokalna središta - dio razvojno slabijih naselja - Potencijalna manja lokalna središta - Sobra.

Sva naselja Općine Mljet, PPDNŽ svrstava / planira kao Veće urbano područje grada Dubrovnika.⁷⁵

Prema odredbama PPDNŽ, razvoj malog i srednjeg gospodarstva, poduzetništva i obrtništva poticat će se posebice u općinskim središtima i naseljima s više od 1000 stanovnika, te se u tom kontekstu navodi i Babino Polje, kao općinsko središte.

Razmještaj središnjih funkcija na području DNŽ prikazan je tablicom u kojoj se od naselja na području Općine Mljet navodi Babino Polje, kako slijedi:

Temeljne skupine središnjih funkcija (djelatnosti):	Središte općine i ostala naselja (lokalno središte)
	Babino polje ⁷⁶
1. UPRAVA	općinsko vijeće
	mjesni odbor
	načelnik
	upravni odjeli općine
	(ispostave ureda državne uprave)
	matični ured
	(općinska služba motrenja i obavješćivanja)
	(policajska postaja)
	(opć. postrojbe. i stožer civ. zaštite)
	općinska vatrog. zajednica
	udruga dobrov. vatrogasaca
	(ispostava porezne uprave)
	(carinski referati)
(lučka ispostava)	
(ured za zaštitu kulturnih dobara)	

⁷⁴ Napomena („*“) citirana iz PPDNŽ.

⁷⁵ Aglomeracije naselja grada Dubrovnika te općina Konavle, Župa dubrovačka, Dubrovačko primorje, Ston, Janjina, Trpanj, Orebić, Lastovo i Mljet.

⁷⁶ Uz Babino Polje, u istoj grupi su navedena i sljedeća naselja na području DNŽ: Smokvica, Lumbarda, Trpanj, Janjina, Otrić-Seoci, Kula Norinska, Slano, Zaton, Mlinište, Srebreno.

	(dopisništvo HINA (klimatološka meteorološka postaja)
2. PRAVOSUĐE	(javni bilježnik)
3. UDRUGE GRAĐANA, POLITIČKE STRANKE I DRUGE ORGANIZACIJE	(udruž. obrtnika)
	općinska turist. zajednica
	opć. razina udruga, klubova, liga, sekcija i dr. udruž. građana
	općinska razina političkih stranaka i sindik. organizacija

Mreža uprave na području DNŽ, na području Općine Mljet obuhvaća sljedeće ustanove:
- Matično područje - Mljet; Ispostava - Dubrovnik, Odjeljak - Sobra⁷⁷.

Prema PPDNŽ, planiranje gradnje objekata i sadržaja vjerskih zajednica potrebno je sustavno uključiti u izradu prostornih planova na razini općina i gradova.

Planiranje mreže predškolskih ustanova je u nadležnosti lokalne samouprave. U svim središtima općina i gradova potrebno je planirati središta organizirane brige za predškolsku populaciju. U manjim središtima, osobito na otocima i u neposrednom zaleđu, većina predškolskih ustanova nalazi se u sklopu građevina osnovnih škola. Na temelju postojeće mreže, ocjene demografske slike DNŽ i primjenom donesenih standarda i normativa, mreža samostalnih osnovnih škola obuhvaća sva središta općina i gradova, a područni razredni odjeli samostalnih osnovnih škola osnivaju se sukladno potrebama lokalnih zajednica na teritoriju jedinica lokalne samouprave te u središtu one jedinice lokalne samouprave koja objektivno nije mogla osnovati samostalnu osnovnu školu. Djelatnost srednjeg školstva obavljaju srednjoškolske ustanove (srednje škole i učenički domovi) te druge pravne osobe. Od niza kriterija i standarda, ključni je da svaka prostorna cjelina s 8.000 - 30.000 stanovnika treba imati bar jednu srednju školu. Mreža prosvjete na području DNŽ, a na području Općine Mljet, obuhvaća: - jednu osnovnu matičnu školu (osnivač DNŽ) - OŠ Mljet; - jednu osnovnu područnu školu (osnivač DNŽ) - OŠ Mljet - Goveđari.

Sportski objekti u DNŽ dijele se na otvorene (nogometni tereni s prirodnom, umjetnom i betonskom podlogom, košarkaški tereni i otvoreni bazeni) i zatvorene sportske (sportske dvorane i bazeni). Na području DNŽ postoje tri sportske dvorane kojima gospodare javne ustanove za gospodarenje sportskim objektima (Dubrovnik, Metković i Ploče), 15 školskih sportskih dvorana kojima upravljaju osnovne i srednje škole, dva zatvorena bazena (Dubrovnik i Korčula) i više otvorenih bazena te više od 20 nogometnih igrališta s travnatom podlogom u gotovo svim općinama i gradovima. Također, u svakom gradu i općini postoje sportska igrališta s betonskom podlogom te određeni broj nogometnih igrališta s umjetnom travom kojima gospodare privatne tvrtke. Razmještaj školsko-sportskih dvorana povezan je s lokacijama samostalnih osnovnih i srednjih škola zbog racionalizacije troškova izgradnje i održavanja tih građevina. Na području DNŽ nužno je istaknuti i potrebu izgradnje zatvorenih bazena i

⁷⁷ Iz tablice PPDNŽ nije razvidno o kakvoj ispostavi se radi. Prema postojećem ustrojstvu Ministarstva mora, prometa i infrastrukture (izvor: <https://mmpi.gov.hr/more-86/lucke-kapetanije-102/dubrovnik/8311>), Lučka kapetanija DUBROVNIK ima ispostavu Sobra u Sobri.

drugih sportskih objekata, temeljem planirane mreže sportskih objekata, utvrđene na razini prostornog plana uređenje općine/grada.⁷⁸

Mreža kulture na području DNŽ, na području Općine Mljet obuhvaća sljedeće ustanove: - knjižnice i čitaonice: Babino Polje; - domovi kulture - kina: Babino Polje; - radio postaje: Babino Polje.

Mreža zdravstva na području DNŽ, na području Općine Mljet obuhvaća sljedeće ustanove: - jednu ljekarnu (osnivač - DNŽ); - dvije ordinacije obiteljske medicine (osnivač - Splitsko-dalmatinska županija).⁷⁹

Djelatnost socijalne skrbi obavljaju: - ustanove socijalne skrbi, - udruge, vjerske zajednice, druge pravne osobe te obrtnici, - fizičke osobe kao profesionalnu djelatnost, - udomiteljske obitelji. Ustanove socijalne skrbi su: - centar za socijalnu skrb, - dom socijalne skrbi, centar za pružanje usluga u zajednici, - centar za pomoć u kući. Mreža socijalne skrbi na područje DNŽ, prema PPDNŽ, ne obuhvaća niti jednu ustanovu na području Općine Mljet (bilo da je osnivač RH, županija, privatni ili dr.).

I.4.5. Uvjeti određivanja građevinskih područja i korištenja izgrađenog i neizgrađenog dijela područja⁸⁰

Granice građevinskih područja utvrditi će se prostornim planovima uređenja općina/gradova na temelju detaljne analize demografskog i gospodarskog potencijala, određenih prostornih pokazatelja i iskaza površine izgrađenog i neizgrađenog dijela, uvažavajući sljedeće smjernice:

- ispitati mogućnost gradnje unutar postojećih granica građevinskog područja, a posebno unutar nedovršenih dijelova te u odnosu na kapacitet postojeće infrastrukture
- povećati površinu građevinskog područja samo ako je iscrpljena mogućnost gradnje unutar postojećih granica tih područja i na temelju argumentiranih razvojnih potreba (porast broja stanovnika, središnje funkcije, razvoj gospodarstva), koje prati program izgradnje i uređenja zemljišta, a prijedlozi za povećanje moraju sadržavati podatke o iskorištenosti postojećeg građevinskog područja
- prilagoditi gustoću stanovanja i gustoću stanovništva prema tipu naselja sukladno pripadnosti prostoru određenom u ovim odredbama PPDNŽ
- oblikovati građevinska područja primjereno geomorfološkim značajkama kao naseljsku cjelinu, odvojeno od druge takve cjeline.

⁷⁸ U PPDNŽ odredbi 96a. preporuča se izrada Mreže sportskih građevina ili Integralnog sustava sportske infrastrukture DNŽ „kad se za to steknu zakonski uvjeti“, kao dokumenta koji bi postao obavezni operativni financijski, prostorni i imovinsko-pravni dokument sportskih građevina DNŽ, te opisuju referentni planerski standardi i metodologija odnosno model.

⁷⁹ Vidjeti PPDNŽ, tablicu unutar odredbe 99.: za razliku od drugih JLS, nije jasan odnos broja u drugom stupcu (3) i brojeva navedenih u četvrtom stupcu - ljekarna (1), ordinacija obiteljske medicine (2).

⁸⁰ PPDNŽ, odredbe 102. do 123b..

Građevinska područja u Županiji se dijele na: - građevinska područja u prostoru ograničenja ZOP-a, - građevinska područja izvan prostora ograničenja ZOP-a.

U prostoru ograničenja se građevinsko područje određuje tako da se može proširiti za najviše 20% površine njegova izgrađenog dijela, ako je taj dio veći od 80% površine toga građevinskog područja. Ako se građevinsko područje nalazi izvan prostora ograničenja s više od polovice svoje površine, na planiranje i uređenje tog dijela ne moraju se primijeniti navedene odredbe.

U prostoru ograničenja ZOP-u u građevinskom području naselja ugostiteljsko-turistička namjena planira se tako da: - ukupna površina takve namjene iznosi najviše 20% građevinskog područja tog naselja, - smještajna građevina s pripadajućim zemljištem bude izvan postojećih javnih površina uz obalu.

U prostoru ograničenja ZOP-a dozvoljava se planiranje građevine namijenjene za privezište unutar građevinskog područja (prema prostornim mogućnostima) u funkciji poboljšanja turističke ponude kao dio komunalne infrastrukture, u okviru luke otvorene za javni promet.

S obzirom na racionalnost korištenja, na području DNŽ utvrđuju se: 1, prostori visokog intenziteta korištenja, 2. prostori srednjeg intenziteta korištenja, 3. prostori niskog intenziteta korištenja.

Prostori niskog intenziteta korištenja su ekstenzivno izgrađena područja s malim brojem ili bez stalnog stanovništva, vrlo niskog ili nikakvog standarda komunalne infrastrukture i opreme, najčešće bez valjane prostorne organizacije cjelina koje bi odredile identitet naselja ili njegovog dijela. Zauzetost obalne crte je nesrazmjerno visoka i u odnosu na druge pokazatelje pokazuje izrazito neracionalno zaposjedanje obale; na području Općine Mljet tako je karakterizirana sjeverna obala otoka Mljeta od Pomene do Okuklja. Za takve prostore predviđa se nastavak gradnje i koncentracija planiranih namjena samo unutar označenih dijelova za obale koje su trajno izmijenile osobine, a povećanje građevinskih područja se ne predviđa. Ostale dijelove obalnog područja obilježava nizak postotak zaposjedanja obale, uz relativno veliku gustoću naseljenosti unutar postojećih tradicionalnih aglomeracija.

Uređenje obalnog područja temeljiti će se na sljedećim osnovnim smjernicama:

- planirati i provoditi izgradnju i uređenje prostora tako da se očuvaju prirodne, kulturne i tradicijske vrijednosti obalnog i zaobalnog krajolika te provoditi mjere za sanaciju ugroženih i vrijednih područja prirodne i graditeljske baštine,
- povećati, ako je nužno, građevinska područja gradova i naselja smještenih u obalnom području uz morsku obalu ili ušća vodotoka, u pravilu na prostorima udaljenim od obale, a samo iznimno uz obalu, da se izbjegne neprekinuta izgrađena dužobalna zona,
- osigurati dostupnost obali i javni interes za korištenje tog prostora za rekreaciju i pomorske djelatnosti te provoditi osobito mjere očuvanja prirodnih plaža,

- temeljiti na funkcionalnim kriterijima i prirodnim uvjetima cjelovito uređenje i zaštitu obalnog područja kao i pomorskog dobra na kopnu, tako da se osigura cjelovitost planskog obuhvata i korištenja prostora pojedinih morfoloških jedinica,
- očuvati značajke otoka, otočića i hridi s pretežitom ili potpuno prirodnim ambijentom mora i namijeniti prvenstveno istraživanju i ograničenom, isključivo rekreativnom posjećivanju, bez mogućnosti formiranja građevinskih područja.

PPDNŽ je odredio kriterije za veličinu, prostorni razmještaj i oblik građevinskih područja. Dimenzioniranje građevinskih područja naselja temeljit će se na projekciji broja stanovnika DNŽ 2015. godine koja iznosi 125 000-135 000 stanovnika (broj stanovnika Županije 2011. godine iznosio je 122 568, a procjena broja stanovnika za 2031. godinu je 118 680 stanovnika)⁸¹. PPDNŽ daje procjenu broja stanovnika i gustoću stanovništva središnjih naselja Županije, te na području Općine Mljet, kako slijedi⁸²:

Definicija središta	Naselje	Optimalna veličina naselja 2015.g. (broj stanovnika)	Gustoća stanovništva 2015.g. (stanovnika/ha)
Lokalno središte	Babino Polje	500 - 1000	10 - 15

Gustoća stanovništva (Gnst) - odnos broja stanovnika i površine obuhvata plana (građevinsko područje naselja)

Za razvoj gradova i ostalih naselja određuju se primjereni pravci preobrazbe, te na području Općine Mljet: - revitalizacija za ruralna područja (Babino Polje) i ostala naselja u Županiji (manja naselja i sela).

Unutar građevinskog područja u planovima užih područja svrhovito je prikazati osnovne funkcije, namjene i način korištenja prostora uvažavajući sljedeće preporuke:

	Niska stambena izgradnja			višestambena izgradnja
	Slobodnostojeći objekt	Dvojni objekt	Stambeni niz	
max. izgrađenost	40%	40%	50%	30%
max. katnost	Po + P + 1 + Pk			Po + P + 4 + Pk
Mješovita stambena pretežitom poslovna namjena				
max. izgrađenost	40%			
max. katnost	Po + P + 2 + Pk			
Mješovita stambena pretežitom turistička namjena				
max. izgrađenost	40%			
max. katnost	P + 1 + Pk			

PPDNŽ daje posebnu odredbu povezanu s velikim brojem tradicijskih naselja i zaseoka neistražene kulturnopovijesne vrijednosti, evidentiranih, ali ne zaštićenih, a koja su sustavom prostornog planiranja kroz PPUO/G uključeni u građevinska područja na isti

⁸¹ PPDNŽ, odredba 120..

⁸² Babino Polje je prema Popisu 2001. imalo 336, a prema Popisu 2011. 270 stanovnika.

način kao zone novih naselja te se dozvole za gradnju izdaju na temelju tih planova koji u pravilu ne bi trebali biti provedbeni. PPDNŽ preporuča u PPUO/G označiti područja tradicijskih naselja i za ta područja izraditi detaljne konzervatorske studije. Do njihove izrade, PPDNŽ daje detaljne preporuke za gradnju u tradicijskim zaseocima koji su obuhvaćeni građevinskim područjem.⁸³

I.4.6. Uvjeti (funkcionalni, prostorni, ekološki) utvrđivanja prometnih i drugih infrastrukturnih sustava u prostoru

Prikazani smještaj planiranih koridora, građevina i uređaja infrastrukturnih sustava u grafičkom dijelu PPDNŽ usmjeravajućeg je značenja i dozvoljene su odgovarajuće prostorne i tehničke prilagodbe koje bitno ne odstupaju od koncepcije rješenja, te se neće smatrati izmjenama PPDNŽ. Detaljno određivanje koridora, građevina i uređaja infrastrukturnih sustava utvrđuje se aktima za provedbu prostornog plana vodeći računa o stanju na terenu i posebnim uvjetima.⁸⁴

I.4.6.1. Cestovni sustav⁸⁵

Cestovni prometni sustav čini mreža cestovnih koridora i pripadajućih građevina, od koje se na području Općine Mljet nalaze:

- D120 Pomena-Polače-Sobra-Saplunara
- D123 Trajektna luka Sobra-D120.

Na cestovnoj prometnoj mreži u pogledu županijskih i lokalnih cesta, na području Općine Mljet planiraju se:

- Saplunara (Podškoi) - D120 (serpentina), rekonstrukcija
- L69095 Kozarica-D120, rekonstrukcija.

Na ostalim državnim cestama se planiraju rekonstrukcije, te određuju koridori novih dionica državnih cesta; od toga, na području Općine Mljet: - obilaznica Pomene.

U prostornim planovima uređenja gradova/općina potrebno je osigurati prostorne uvjete za planirane cestovne koridore i koridore u istraživanju na način određen u PPDNŽ i u širini određenoj odredbama PPDNŽ, osim unutar građevinskog područja naselja, gdje se širina koridora može utvrditi temeljem detaljnije razrade u tom prostornom planu.

Kroz izradu PPUG/O moguće je planirati dužobalne šetnice (lungo mare). Preporuča se izraditi odgovarajuću studiju koja će odrediti trasu šetnice i dati uvjete zaštite kulturnih i prirodnih krajolika te kulturne baštine kao podlogu za evtl. uvrštavanje u PPUO/G.

Od benzinskih postaja, na području Općine Mljet nalazi se:

⁸³ PPDNŽ, odredba 123b..

⁸⁴ PPDNŽ, odredbe 123c. do 126..

⁸⁵ PPDNŽ, odredbe 126a. do 138b..

Lokacija	Kopno/more	Pt/pl
Sobra, trajekt	Kopno/more	Pt

I.4.6.2. Pomorski sustav⁸⁶

Na području DNŽ sustav pomorskog prometa čine luke otvorene za javni promet, od kojih se na području Općine Mljet nalaze sljedeće:

Naselje	Nazivi luka prema Naredbi o razvrstaju luka	Značaj	Naziv/ lokalitet	Vrsta	Napomena
Kozarica	Luka Kozarica	L	Kozarica	LJP	
Okuklje	Luka Okuklje	L	Okuklje*	LJP	Proširenje
Polače	Luka Polače	L	Polače*	LJP	Proširenje
Pomena	Luka Pomena	L	Pomena*	LJP	Proširenje
Prožurska Luka	Luka Prožura	L	Prožura*	LJP	Proširenje
Saplunara	Luka Saplunara	L	Podškoji*	LJP	Izdvojeni bazen
			Saplunara*	LJP	
Sobra	Luka Sobra	L	Naselje*	LJP	Izdvojeni bazen, proširenje na dio rive u naselju
			Trajekt*	LJP, TL	Proširenje

L - lokalni značaj

LJP – luka otvorena za javni promet; TL – trajektna luka

U lukama otvorenim za javni promet i njihovim izdvojenim bazenima moguće je planirati nautičke, turističke, ribarske, školjarske, industrijske, tradicijske brodogradilišne, športske i komunalne vezove, sidrišta te odgovarajuću infrastrukturu i suprastrukturu. Nautički, turistički, športski i komunalne vezovi i pripadajuća infrastruktura i suprastruktura mogu se planirati u svim lukama.

Putnički promet, na području Općine Mljet, odvija se u lukama otvorenim za javni promet: Sobra te sezonski u lukama otvorenim za javni promet Pomena i Polače. Trajektni promet, na području Općine Mljet, odvija se u lukama otvorenim za javni promet: Sobra, lokalnog značaja.

Na području DNŽ, sukladno Odluci o popisu iskrcajnih mjesta za ribarska plovila koja obavljaju gospodarski ribolov na moru, određuju se unutar luka otvorenih za javni promet, a na području Općine Mljet, iskrcajna mjesta za ribarska plovila duljine ispod 15 metara: Polače, Sobra, Saplunara.

Na području DNŽ planiraju se luke posebne namjene, od kojih su na području Općine Mljet: - luke nautičkog turizma županijskog značaja: Prožurska luka, Polače, Klačna luka (Sobra).

Privezište može biti: - komunalno - unutar luka otvorenih za javni promet kao izdvojena lučka područja i unutar građevinskih područja naselja za privez plovila za potrebe

⁸⁶ PPDNŽ, odredbe 139. do 139r..

stanovništva; - turističko – unutar ugostiteljsko-turističkih zona moguć je smještaj vezova za privez plovila do najviše 20 % ukupnog broja smještajnih jedinica koji se mogu planirati kao izdvojeni bazen lučkog područja luka otvorenih za javni promet – nautički vezovi.

Plovni putovi su sljedeći:

vrsta	Opis	Trasa plave magistrale	Značaj (M, D, Ž, L)	Napomena
Glavni uzdužni plovni put	Vodi središnjim dijelom Jadrana od Otranta prema lukama u sjevernom Jadranu		M	Preporuča se brodovima koji plove na glavnom plovidbenom smjeru, posebno većim i s opasnim teretima
Uzdužni plovni put	Otvorenim morem uz vanjski rub otoka Mljeta, Lastova i Sušca		M	povoljan
Uzdužni obalni plovni putovi	Otvorenim morem vanjskim rubom Elafita, Mljetskim, Pelješkim i Korčulanskim kanalom	Iz Dubrovnika prema Hvaru i Splitu	M	Na dijelu kroz Pelješki kanal je zabrana plovidbe za teretne brodove iznad 500 GT i za brodove s opasnim teretom
	Lastovskim kanalom koji se nastavlja na plovni put mljetskim kanalom	Iz Dubrovnika prema Mljetu i Lastovu		

Od Državnih trajektnih linija, Državnih brodskih klasičnih linija, Državnih brzobrodskih linija i Izletničke linije u javnom prijevozu u linijskom obalnom prometu (državne trajektne, brzobrodске i klasične brodske linije na području DNŽ), na području Općine Mljet su:

Broj linije	Relacija	Linije prema vrsti broda	Vrsta	Napomena
832	Prapatno - Sobra	trajekt	Državna trajektna linija	
9807	Dubrovnik – Šipanska Luka – Sobra – Polače – Korčula – Lastovo	katamaran	Državna brzobrodсka linija	Stalna do Sobre, a sezonska do Polača, Korčule i Lastova
	Split – Brač (Milna) – Hvar – Korčula – Mljet - Dubrovnik	katamaran	Sezonska brzobrodсka izletnička	Sezonska

Planira se stalna brzobrodсka linija na relaciji Dubrovnik - (Mljet – Korčula) – Lastovo.

Pri izradi planova nižeg reda, na mjestima koja se tradicionalno koriste za privez plovila lokalnog stanovništva predviđaju se sidrišta i komunalna privezišta u sklopu luka otvorenih za javni promet.

I.4.6.3. Zračni sustav⁸⁷

U sustavu zračnog prometa objekti su sljedeći: - zračne luke, - helidromi, - pomorske luke i uređene površine na otocima i obali za hidroavionski i amfibijski promet. Na području Općine Mljet nema planiranih zračnih luka, niti pomorskih luka i uređenih površina na otocima i obali za hidroavionski i amfibijski promet. Na području DNŽ planira se izgradnja i potpuno uređenje helidroma, odnosno njihovo opremanje za noćno slijetanje, a od toga na području Općine Mljet kako slijedi:

Grad/Općina	Lokacija	Postojeći/planirani
Mljet	Planjak vrh u blizini Korita	potencijalni
	Babino polje – vrh Borovac	potencijalni
	Babino polje – vrh Brijezi	potencijalni
NP Mljet ⁸⁸	Uz naselje Polače	potencijalni
	Na brdu Veliki Planjak	potencijalni

U svrhu osiguranja vrhunskog turizma sukladno svjetskim standardima i ostvarivanja turističke ponude na najvišem nivou omogućuje se na razini PPUO/G i UPU planiranje helidroma sa pratećom infrastrukturom i suprastrukturom koji će biti u funkciji izdvojenih građevinskih područja (izvan naselja) ugostiteljsko-turističke namjene i golf igrališta, a čija će se točna lokacija i dimenzije utvrditi sukladno stručnim studijama, analizama i nadležnim tijelima.

I.4.6.4. Sustav pošta i telekomunikacija⁸⁹

Ne planira se proširenje poštanskog sustava putem izgradnje novih građevina nego će se postojeći poštanski sustav razvijati temeljem razvoja tehnologija.

Na području DNŽ razvoj telekomunikacijske mreže temelji se na unaprjeđenju postojećeg, relativno visokog stupnja razvijenosti i praćenju novih tehnoloških dostignuća. Ovisno o budućim potrebama moguća su odstupanja na planiranoj mreži.

Zbog potreba za novim uslugama u svim naseljima u novoplaniranim prometnicama potrebno je prostornim planovima užih područja predvidjeti koridore za ugradnju elektroničke komunikacijske mreže. Za sve nove poslovne, stambeno-poslovne i stambene zgrade predvidjeti izgradnju kabelaške kanalizacije do najbliže točke konekcije s postojećom, a sve prema Zakonu o elektroničkim komunikacijama i odgovarajućim Pravilnicima. Isto vrijedi i za sve poslovne, rekreacijske i urbane zone.

Koristiti javne površine za postavu javnih telefonskih govornica (JTG) u svim naseljima poštujući kriterije od minimalno 1 JTG na svakih 1.500 stanovnika unutar županije pri čemu prostorni razmještaj JTG mora u najvećoj mogućoj mjeri odgovarati prostornom

⁸⁷ PPDNŽ, odredbe 142. do 146b..

⁸⁸ U odredbama (tj. izvornoj tablici) PPDNŽ ovdje se, iznimno, u stupcu Grad/Općina javlja raščlamba na Mljet i NP Mljet.

⁸⁹ PPDNŽ, odredbe 146d. do 147z..

razmještaju stanovništva na određenom zemljopisnom području⁹⁰. JTG smještaju se prvenstveno uz sadržaje društvenih djelatnosti i glavna prometna raskrižja u naseljima.

Koristiti površine i pojaseve - koridore svih lokalnih, županijskih i državnih cesta za dogradnju i rekonstrukciju postojeće kableske kanalizacije i elektroničke komunikacijske mreže, kao i izgradnju nove. Koristiti površine i pojaseve - koridore postojeće kableske kanalizacije i elektroničke komunikacijske mreže za pojačavanje elektroničkih komunikacijskih kapaciteta u svrhu pružanja naprednih širokopojasnih usluga. Pri planiranju i izgradnji cestovnih građevina potrebno je planirati polaganje cijevi za telekomunikacijske kablove te razmještaj antenske mreže novih telekomunikacijskih tehnologija. Potrebno je izgraditi preostali dio mreže radijskih i TV odašiljača i pretvarača radi postizanja planirane pokrivenosti teritorija Županije.

Elektronička komunikacijska infrastruktura i povezana oprema prema načinu postavljanja, dijeli se na elektroničku komunikacijsku infrastrukturu i povezanu opremu na postojećim građevinama (antenski prihvat), i elektroničku komunikacijsku infrastrukturu i povezanu opremu na samostojećim antenskim stupovima. Smještaj samostojećih antenskih stupova na području Dubrovačko-neretvanske županije utvrđuje se temeljem Dodatka 2. „Objedinjeni plan razvoja pokretne komunikacijske infrastrukture“ Uredbe Vlade Republike Hrvatske o izmjenama uredbe o mjerilima razvoja elektroničke komunikacijske infrastrukture i druge povezane opreme, NN br. 92/2015. Kartografskim prikazom „2.2.2. Infrastrukturni sustavi - javne telekomunikacije u pokretnoj mreži određuju se područja planiranih zona elektroničke komunikacijske infrastrukture za smještaj samostojećih antenskih stupova u radijusu od 1000 m do 3000 m unutar koje je moguće locirati samostojeći antenski stup, kao i položaji aktivnih lokacija, koje predstavljaju EKI zone radijusa 100 m. PPDNŽ za sve navedeno daje detaljne odredbe. Od specifičnog značaja za područje Općine Mljet, izdvaja se odredbe prema kojoj s obzirom na lokalitet ekološke mreže HR2000944 blatina kod Blata radove izgradnje telekomunikacijske infrastrukture potrebno je izvoditi izvan perioda migracije i polaganja jaja ciljne vrste riječna/barska kornjača.

I.4.6.5. Energetski sustav⁹¹

U PPDNŽ se podržava razvitak energetike u kojem se promovira čista tehnologija, plinifikacija, energetska učinkovitost, korištenje obnovljivih izvora energije, razvitak poduzetništva i zaštita okoliša.

U cilju unapređenja elektroenergetske mreže potrebno je, na području Općine Mljet, izgraditi sljedeće građevine - sve na distribucijskom sustavu:

- TS 35(20) kV "Blato" - Mljet,
- podzemni kabel 35(20) kV K Rt Goli (Mljet) - Ropa ,
- dalekovod 35(20) kV D Zaglavac (Mljet) - Ropa

⁹⁰ U svakom naselju preko 1000 stanovnika potrebno je omogućiti postavu jede JTG prilagođene za potrebe osoba s invaliditetom.

⁹¹ PPDNŽ, odredbe 150. do 161b..

- dalekovod + podmorski kabel D+K 35(20) kV Ston - Prapratno – Zaglavac (Mljet).

U izgradnji elektroenergetske mreže treba koristiti u najvećoj mjeri postojeće koridore i težiti što manjem zauzimanju novih površina. Ukoliko postoje tehničke i ekonomsko-financijske pretpostavke izvedivosti, postojeći dalekovodi napona 10 kV, 20 kV, 35 kV i 110 kV mogu se, po njihovim postojećim trasama i pripadnim koridorima, rekonstrukcijom preoblikovati u dalekovode ili kabele više naponske razine i povećane prijenosne moći, a da se pri tome njihove trase, na pojedinim dijelovima ovisno o zatečenoj razvijenosti i stanju prostora mogu kroz postupak pribavljanja prethodnog mišljenja/rješenja o potrebi ili izostanku potrebe ishoda lokacijske dozvole prilagoditi novom stanju prostora i rekonstruirati/izgraditi sukladno tehničkim propisima koji reguliraju način i uvjete izgradnje elektroenergetskih građevina.

S obzirom na lokalitet ekološke mreže HR2000944 blatina kod Blata radove izgradnje energetske infrastrukture potrebno je izvoditi izvan perioda migracije i polaganja jaja ciljane vrste barska kornjača. Prilikom projektiranja dalekovoda na području EM HR5000037 Nacionalni park Mljet i HR1000037 SZ dio NP Mljet uključiti tehničke mjere zaštite koja smanjuju vjerojatnost elektrokcija, u svrhu zaštite ciljnih vrsta ptica.

Programu korištenja obnovljivih izvora energije se daje poseban značaj zbog velikog potencijala prostora DNŽ obnovljivim izvorima energije (sunce, vjetar, biomasa) i pogodnosti s obzirom na zaštitu prirode i okoliša.

PPDNŽ je utvrdio smjernice za određivanje lokacija samostojećih sunčanih elektrana te predlaže njihove potencijalne lokacije, na području Općine Mljet, kako slijedi:

Naselje	Lokalitet	Površina (ha)
Babino polje	Veja gora	3,1
Ropa, Blato	Ropa	7,7

Konačne lokacije vjetroelektrana i solarnih elektrana odredit će se na temelju prethodnih istraživanja, studija podobnosti, strateške procjene utjecaja na okoliš i provedbe postupka procjene utjecaja na okoliš. PPDNŽ daje detaljne odredbe za mjere zaštite okoliša uz obnovljive izvore energije obzirom na bioraznolikost, krajobrazne značajke, gospodarske značajke, infrastrukturu, buku i sociološke značajke.

I.4.6.6. Vodnogospodarski sustav⁹²

Raspored, zalihe i osobine voda, identifikaciju potreba za vodom, način podmirenja tih potreba, osobito u vodoopskrbi, značajnije pritiske i utjecaje ljudske djelatnosti na stanje površinskih i podzemnih voda, ciljeve i mjere zaštite voda i ostalog okoliša, identifikaciju potreba i najpovoljnijih tehničkih i drugih rješenja za uređenje vodotoka, zaštitu od poplava i drugih oblika štetnog djelovanja voda, rezervaciju prostora za izgradnju regulacijsko-zaštitnih vodnih građevina, kao i druge mjere značajne za upravljanje vodama određuju se u skladu sa Zakonom o vodama, Planom upravljanja vodnim područjem.

⁹² PPDNŽ, odredbe 162. do 198a..

Vodoopskrba

Daljnjoj izgradnji novih kapaciteta (naročito turističkih) može se pristupiti tek po osiguranju adekvatne vodoopskrbe (i odvodnje fekalnih voda), a što će se konstatirati u suradnji s nadležnim javnim isporučiteljom vodnih usluga.

Prostorna lokacija glavnih vodoopskrbnih hidrotehničkih građevina (magistralni cjevovodi, crpne stanice, vodospreme, prekidne komore, vodozahvati, uređaji za pročišćavanje pitke vode) prikazana na odgovarajućim kartografskim prikazima PPDNŽ je načelna. Moguća su prostorna odstupanja (visinski i tlocrtno do 250 m) od predviđenih trasa i lokacija vodoopskrbnih hidrotehničkih građevina, ako stručne službe isporučitelja komunalne usluge vodoopskrbe nadležnog za predmetni vodoopskrbni sustav tehničkom razradom dokažu racionalnije i pogodnije rješenje te ako isto ne utječe na druge planirane zahvate u okolnom prostoru.

Vodoopskrbnom studijom DNŽ utvrđena je dugoročna koncepcija razvoja vodoopskrbe Županije, a u skladu s kojom bi se povezivanjem vodoopskrbnih sustava formirala dva regionalna sustava: Regionalni sustav dubrovačkog priobalja i regionalni sustav NPKLM. Općina Mljet opskrbljivati će se vodom s neretvansko-pelješko-korčulansko-lastovsko-mljetskog vodovoda (NPKLM).

U prvoj etapi razvitka neretvansko-pelješko-korčulansko-lastovsko-mljetskog vodovoda je potrebno izvesti nezavršene dionice cjevovoda i vodoopskrbne objekte na otoku Korčuli i poluotoku Pelješcu, čime bi se omogućilo dovođenje vode na nezadovoljavajuće opskrbljena područja (zapadni dio otoka Korčule i središnji i jugoistočni dio poluotoka Pelješca). U drugoj etapi ovisno o potrebama potrebno je ostvariti povećanje kapaciteta vodovodnog sustava, sigurnost pogona i proširenje sustava na ostala nepokrivena područja.

Vodoopskrba otoka Mljeta će se riješiti povezivanjem na regionalni Neretvansko-pelješko-korčulansko-lastovsko-mljetski vodovod preko već položenog podmorskog cjevovoda uvala Kupjenova na Pelješcu - uvala Zaklopita na Mljetu. Prioritet predstavlja opskrba područja NP Mljet unutar kojeg je već izgrađena i priključena na vodoopskrbni sustav NPKLM glavna vodoopskrbna mreža sa vodospremama.

U prijelaznom razdoblju do izgradnje kompletnog vodoopskrbnog sustava otoka vezanog za regionalni NPKLM vodovod osigurana je opskrba naselja Maranovići, Okuklje, Prožura, Prožurska Luka, Sobra, Babino Polje, Blato, Ropa i Kozarica u središnjem dijelu otoka korištenjem podzemnih zaliha bočate vode putem postojećih desalinizatora na lokacijama Blatina kod Sobre, Blatsko polje i Slatina kod Kozarice, te je planirana izgradnja vodopostrojenja za desalinizaciju morske vode na lokacijama Sutmiholjska i Saplunara za okolna pripadajuća naselja i planirane ugostiteljsko-turističke zone. Njihovim radom ne smiju se pogoršati stanišni uvjeti (npr. isušivanje zbog korištenja bočate vode za vodoopskrbu) odnosno negativno utjecati na povoljno stanje ciljnih vrsta i stanišnih tipova.

Prilikom projektiranja cjevovoda vodoopskrbe kroz područje ekološke mreže HR2000944 Blatina kod Blata, potrebno je trasu voditi u koridoru postojeće prometnice, a radove njegova postavljanja izvoditi izvan perioda migracije i polaganja jaja ciljne vrste barska kornjača.

Za nove trase cjevovoda potrebno je u pravilu koristiti postojeće infrastrukturne koridore, posebice u zaštićenim dijelovima prirode.

Sustavi za navodnjavanje

Područja za navodnjavanje, zahvati vode za navodnjavanje, prijedlog koncepcije navodnjavanja, te veličina obuhvata za navodnjavanje prikazani su na kartografskom prikazu 2.4.-2.5. „Infrastrukturni sustavi - vodnogospodarski sustavi, obrada, skladištenje i odlaganje otpada“ sukladno Planu navodnjavanja za područje Dubrovačko-neretvanske županije izrađenom i usvojenom u sklopu provedbe NAPNAV-a (Nacionalni program navodnjavanja). Prema PPDNŽ na ostalim planiranim sustavima za navodnjavanje kao i ostalim površinama pogodnim za navodnjavanje (među kojima se navodi: Mljet) planirano je korištenje voda iz podzemlja i kišnice uz izgradnju mikroakumulacija. Također je potrebno koristiti vodu sa manjih lokalnih izvora i iz vodoopskrbnih sustava (u slučaju Općine Mljet: Neretvansko-pelješko-korčulansko-lastovsko-mljetski vodovod) uz akumuliranje u zimskom razdoblju. Potrebno je provesti analizu utvrđivanja mjerodavnih količina vode za navodnjavanje i mogućnosti njezine dobave. U analizu uključiti primjenu sustava za recikliranje vode u najvećoj mogućoj mjeri.

Sustavi za zaštitu voda i mora

Sustavi za odvodnju s trasama kolektora i lokacijama uređaja za pročišćavanje sa ispuštima u prijamnik pročišćenih otpadnih voda prikazani su na kartografskom prikazu 2.4.-2.5. „Infrastrukturni sustavi - vodnogospodarski sustavi, obrada, skladištenje i odlaganje otpada“ sukladno Studiji zaštite voda i mora Dubrovačko-neretvanske županije.

Zaštita voda i mora od onečišćenja otpadnim vodama će se osigurati izgradnjom kanalizacijskih sustava naselja, turističkih, poslovnih i proizvodnih objekata s uređajem za pročišćavanje i ispuštom u prijamnik, kojima će se spriječiti nekontrolirano ispuštanje u vodotoke, obalno more i poluzatvorene morske zaljeve, s tim da se ne pretpostavlja prikupljanje svih nabrojanih kategorija otpadnih voda jednim sustavom, odnosno njihovo pročišćavanje na jednom mjestu. Dinamika izgradnje uređaja za pročišćavanje otpadnih voda provodit će se u skladu s Planom provedbe vodnocomunalnih direktiva i razdobljima provedbe, koji su sastavni dio predmetnog Plana, usklađenog s Direktivom o pročišćavanju komunalnih otpadnih voda.

Sustavi odvodnje se planiraju kao razdjelni, kojima će se otpadne vode odvojeno prikupljati i pročišćavati od oborinskih voda, kako oborinske vode ne bi opterećivale sustave odvodnje otpadnih voda. U područjima gdje nije izgrađena kanalizacijska mreža, do realizacije sustava odvodnje moguća je realizacija pojedinačnih objekata sa prihvatom otpadnih voda u vodonepropusne sabirne jame i odvozom putem ovlaštenog pravnog subjekta ili izgradnjom vlastitih uređaja za pročišćavanje otpadnih voda, te ispuštanjem pročišćenih otpadnih voda u prirodni prijemnik, a sve ovisno o uvjetima na terenu uz suglasnost i prema uvjetima Hrvatskih voda.

Za naselja izvan prostora ograničenja ZOP-a, koja se zbog topografskih uvjeta i male gustoće naseljenosti, te relativno malog broja stanovnika neće obuhvatiti javnim kanalizacijskim sustavima predviđa se individualno zbrinjavanje otpadnih voda sa septičkim jamama ili nepropusnim sabirnim jamama koje bi se praznile na uređajima za pročišćavanje. Ukoliko bude iskazan odgovarajući interes ova naselja mogu formirati izdvojene sustave odvodnje s vlastitim uređajima za pročišćavanje otpadnih voda i ispustom u prijamnik.

Kanalizacijski sustavi se planiraju za sva veća naselja, naselja u obalnom području, naselja uz vodotoke i jezera te naselja u vodozaštitnom području izvorišta koja se koriste u vodoopskrbi. Među prioritetima, navode se i radovi na odvodnim sustavima Nacionalnog parka Mljet i Saplunare.

Otok Mljet:

- Kanalizacijski sustavi s uređajem za pročišćavanje i podmorskim ispustima prvenstveno se planiraju za sva naselja čije otpadne vode zagađuju obalno more: Soline, Babine Kuće, Pomena, Polače, Goveđari, Kozarica, Ropa, dio naselja Babino Polje - Uvala Sutmiholjska, Babino Polje, Sobra, Prožurska Luka, Okuklje i Saplunara.
- Zajedničkim kanalizacijskim sustavom s uređajem za pročišćavanje i podmorskim ispustom u Pomeni obuhvaćaju se sva naselja Nacionalnog parka Mljet uključujući otočić Svete Marije. Odvodnja otpadnih voda priobalnih naselja izvan područja Nacionalnog parka Mljet rješavat će se lokalnim kanalizacijskim sustavom svakog pojedinog naselja.

Utvrđuje se obveza predtretmana otpadnih voda do standarda komunalnih otpadnih voda svim potrošačima (ugostiteljsko-turistički objekti, servisi i industrijskih pogoni) koji ispuštaju otpadne vode kvalitete različite od standarda komunalnih otpadnih voda prije upuštanja u javni kanalizacijski sustav. Pročišćene otpadne vode će se ispuštati u more dugim podmorskim ispustima.

Stupanj pročišćavanja na uređajima za pročišćavanje (I., II., III.), kao i duljina podmorskog ispusta, mora zadovoljiti standarde zaštite prijamnika, te ovisi o veličini uređaja (ES) i osjetljivosti područja. Uređaji za pročišćavanje mogu se realizirati etapno odnosno fazno. Etapnost odnosno faznost uređaja može se odnositi na kapacitet uređaja za pročišćavanje i stupanj pročišćavanja otpadnih voda, a detaljnije se definira tehničkom dokumentacijom i vodopravnim uvjetima. Na područjima koja oskudijevaju vodom predlaže se primjena viših stupnjeva pročišćavanja otpadnih voda i ponovna uporaba vode u svrhu navodnjavanja zelenih površina, cvijeća i slično. Isto se predlaže za oborinske vode.

Sukladno Studiji zaštite voda i mora Dubrovačko-neretvanske županije utvrđuje se obveza obrade i zbrinjavanja mulja na području Dubrovačko-neretvanske županije na svim uređajima za pročišćavanje otpadnih voda nazivnog kapaciteta većeg od 10 000 ES. Studijom zaštite voda i mora se predviđa kontrolirano odlaganje obrađenog mulja na posebno uređena odlagališta. Studijom zbrinjavanja mulja s uređaja za pročišćavanje potrebno je istražiti mogućnost korištenja obrađenog mulja, kao i pitanje njegovog konačnog zbrinjavanja kada ga nije moguće koristiti. Mulj koji nastaje na manjim

uređajima za pročišćavanje otpadnih voda, te fekalni mulj iz sabirnih i/ili septičkih jama koji nastaje na područjima gdje se primjenjuju postupci individualnog zbrinjavanja otpadnih voda će se odvoziti i obrađivati na uređajima za pročišćavanje otpadnih voda opremljenim postrojenjem za obradu mulja. U izdvojenim lokacijama predlaže se primjena manje složenih postupaka kao što je obrada na biljnim gredicama. Gospodarenje otpadnim muljem iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda biti će potrebno uskladiti sa sustavom gospodarenja otpadnim muljem i akcijskim planom za korištenje mulja iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda na pogodnim površinama na razini RH. Na područjima na kojima nema tehničkog ili ekonomskog opravdanja za povezivanje na zajednički sustav odvodnje s centralnim uređajem za pročišćavanje potrebno je poticati izgradnju individualnih uređaja za zaštitu voda.

Zaštitni i regulacijski sustavi

Zaštita od štetnog povremenih bujičnih vodotoka i odvodnih kanala, kada može doći do plavljenja, ispiranja, podriivanja ili odronjavanja zemljišta i drugih sličnih štetnih pojava, te posredno do ugrožavanja života i zdravlja ljudi i njihove imovine, te poremećaja u vodnom režimu, će se provoditi izgradnjom zaštitnih i regulacijskih vodnih građevina na vodotocima, odnosno tehničkim i gospodarskim održavanjem vodotoka, vodnog dobra i regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina koje se provodi prema programu uređenja vodotoka i drugih voda u okviru Plana upravljanja vodama. PPDNŽ navodi tehničke mjere zaštite i planske preventivne mjere zaštite od štetnog djelovanja voda, mjere poboljšanja sustava prognoziranja i sustava dojavljivanja, mjere zadržavanja vode na slivu. U svrhu tehničkog održavanja, te radova građenja, treba osigurati inundacijski - zaštitni pojas minimalne širine: (...) - 5,0 m od gornjeg ruba korita ostalih vodotokova, bujičnih vodotoka i odvodnih kanala, odnosno ruba čestice javnog vodnog dobra, - ovisno o veličini i stanju uređenosti vodotoka ili objekta, širina inundacijskog - zaštitnog pojasa može biti i manja, ali ne manja od 3,0 m, a što bi se utvrdilo vodopravnim uvjetima za svaki objekt posebno. Daje i druge detaljnije odredbe (uvjete) za gradnju i druge radnje u inundacijskom - zaštitnom pojasu, za regulacijske radove na postojećim nereguliranim koritima itd. Na nizu manje značajnih bujica od lokalnog značaja na otocima, uključujući i Mljet, potrebno je provesti zaštitu od erozije i uređenje bujica koja će obuhvaćati biološke i hidrotehničke radove. Biološko-tehnički radovi na zaštiti od štetnog djelovanja voda obuhvaćati će pošumljavanje slijevnih površina, uzgoj i održavanje zaštitne vegetacije, krčenje raslinja i izgradnju terasa i gradona. Hidrotehnički radovi obuhvaćaju čišćenje korita bujica i izradu betonske obloge, stepenica i pregrada u koritima. Radove je potrebno uskladiti s poljodjelskom i šumarskom djelatnošću i sa zahtjevima zaštite prirode.

I.4.7. Mjere očuvanja krajobraznih vrijednosti⁹³

Prema obvezama koje je RH preuzela potpisivanjem međunarodnih i europskih dokumenata vezanih uz zaštitu krajobraza potrebno je osigurati njihovu primjenu i provođenje, uz osiguravanje integralnog i multidisciplinarnog pristupa u sustavu prostornog planiranja te međusektorske suradnje. Na razini RH planirana je izrada Krajobraznog atlasa RH. Za potrebe izrade izmjena i dopuna (ID) PPDNŽ izrađena je „Krajobrazna Studija DNŽ“ koja izrađuje tipološku klasifikaciju krajobraza na I. i II. razini. Predmetna studija predlaže niz mjera i konkretnih preporuka kojima se pokušava

⁹³ PPDNŽ, odredbe 199. do 201h..

unaprijediti razumijevanje krajobraznih vrijednosti, poboljšati njihova zaštita te ojačati postupci planiranja i upravljanja krajobrazom te afirmira shvaćanje da briga o krajobrazu i zaštita vrijednih krajobraza ne znači zapreku razvoju, već upravo suprotno, razvojnu priliku. Studija je poslužila za utvrđivanje osobito vrijednih predjela – prirodnih krajolika, koji se štite na regionalnoj/lokalnoj razini. Studija „Prepoznavanje i vrednovanje kulturnih krajolika Dubrovačko-neretvanske županije – podloga za zaštitu“, također izrađena za potrebe IDPPDNŽ utvrđuje osobito vrijedne predjele – kulturne krajolike. Ova studija je podloga za prijedlog kulturnih krajolika za upis u Registar kulturnih dobara RH temeljem Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara.

Predlaže se kao podlogu za izradu cjelovitih prostorno-planskih dokumenata (IDPPUG/O), prethodno izraditi Krajobraznu studiju Grada/Općine na temelju utvrđene tipološke klasifikacije županije koja će detaljno

- razraditi tipološke klasifikacije na III. razini (krajobrazni podtipovi i uzorci),
- identificirati logične krajobrazne cjeline koje je zbog kompleksnosti i vrijednosti karakteristika i struktura potrebno u okviru procesa prostornog planiranja sagledavati i tretirati kao prostorno-funkcionalne cjeline.

Za pojedina vrijednija područja prirodnih i/ili kulturnih krajolika uočenih Krajobraznom studijom kao prostorno-planskom podlogom, u svrhu dobivanja detaljnih smjernica planiranja u tim područjima, preporuča se izraditi: - 1. detaljnu krajobraznu studiju i/ili 2. studiju zelenih sustava i/ili 3. detaljnu konzervatorsko-krajobraznu studiju.

Neizostavno za ovakve studije preporuča se: - formirati interdisciplinarni tim od nezavisnih stručnjaka i eksperata za pojedina područja (konzervatori arhitekti, urbanisti, krajobrazni arhitekti, ekonomisti, geografi, povjesničari umjetnosti, pravnici, biolozi, ekolozi, sociolozi, fotografi itd); - analize raditi upotrebom GIS tehnologije te - uključiti stanovnike i sve zainteresirane u donošenje odluka o budućem razvoju i zaštiti obilježja krajobraza (participativno planiranje).

Detaljna krajobrazna studija - za najvrijednija, ali i najugroženija krajobrazna područja izložena velikim razvojnim pritiscima (prostor ograničenja unutar ZOP-a, jedinstveni prirodni ili kultivirani predjeli i slično) - obuhvaćala bi slijedeće analize:

- detaljno mapiranje krajobraznih karakteristika (jedinica/tipova/uzoraka)
- strukturnu analizu i analizu mentalne slike,
- detaljnu analizu pogleda, odnosno, krajolika, uzimajući u obzir objekte kao barijere,
- analizu vizualne atraktivnosti u zavisnosti od (kvantitativnog i kvalitativnog) odnosa
- između izgrađenih i krajobraznih elemenata/dijelova prostora,
- procjenu evidentiranih razvojnih pritisaka sa smjernicama za njihovo detaljno planiranje i

- pripremu prijedloga za sanaciju degradiranih područja i smjernica (urbanističke mjere, zoniranje, oblikovni principi, zelene cezure, ozelenjavanje) za buduća planska rješenja.

Posebna pažnja bila bi dana zaokruženim krajobraznim cjelinama i istaknutim objektima prirodne i kulturne baštine te zelenim površinama u naseljima. Bilo bi poželjno analizu izraditi uz pomoć anketa i radionica - s uključivanjem šire javnosti - lokalnog stanovništva, turista, stručnjaka. Predlaže se da JLS rade detaljnije krajobrazne studije samostalno za prepoznata područja na svojim teritorijima.

Prostornim planom Županije prepoznata su neka krajobrazna područja ocijenjena s vrlo velikom ugroženošću, a među kojima su:

- prirodni krajobrazi brda otoka Mljeta, padine otoka Mljeta i otočje Mljeta.

Konzervatorska i konzervatorsko-krajobrazna dokumentacija izrađuje se radi utvrđivanja kulturnog dobra na međunarodnoj, nacionalnoj, regionalnoj ili lokalnoj razini, te utvrđivanja prilagođenih tj. specifičnih odredbi za provođenje u obuhvatima zaštićenih kulturnih krajolika. Izrada takve studije se predlaže izraditi za, među ostalim: - krajolike visoke osjetljivosti (koji, osim UNESCO lokaliteta, uključuju obalni i krajobraze mora) ili za krajolike koji su izloženi velikim pritiscima razvoja, kao podlogu za izradu plana ili izmjene i dopune. Slično je i s degradiranim krajolicima u kojima treba predložiti mjere poboljšanja stanja suvremenim planerskim pristupom; - povijesna urbana i ruralna naselja/cjeline, njihove buffer zone, te urbane i ruralne krajolike koji se brzo mijenjaju zbog intenzivne izgradnje⁹⁴. Za upravljanje zaštićenim područjima preporuča se izraditi Plan zaštite krajolika i/ili Plan upravljanja.

U odredbama PPDNŽ se navodi da gradnja izvan građevinskog područja koju omogućava zakon⁹⁵ može dovesti do značajne degradacije područja u kom se planira izgraditi takav zahvat budući da se tu ne radi samo o arhitekturi u užem smislu već o ukupnom oblikovanju cijelog obuhvata zahvata i njegovom odnosu prema okruženju i zatečenim krajobraznim vrijednostima.

Prostorni planovi općina i gradova detaljnije propisuju uvjete za zahvate u otvorenim ruralnim prostorima izvan građevinskih područja, koji se u pravilu nalaze u zaštićenom obalnom području i u prostoru ograničenja, osobito vrijednom predjelu prirodnom ili kulturnom krajoliku ili zaštićenoj prirodnoj ili kulturnoj baštini. Prostorni planovi općina i gradova detaljnije propisuju uvjete za zahvate u otvorenim ruralnim prostorima izvan građevinskih područja, koji se u pravilu nalaze u zaštićenom obalnom području i u prostoru ograničenja, osobito vrijednom predjelu prirodnom ili kulturnom krajoliku ili zaštićenoj prirodnoj ili kulturnoj baštini.

Preporuča se na razini JLS, prilikom izrade detaljne krajobrazne studije kao podloge za izradu ID sagledati i problematiku izgradnje izvan građevinskih područja u osobito

⁹⁴ Prilikom planiranja pojedinih zahvata u zaštićenom kulturnom krajoliku (posebno većih zahvata infrastrukture, razvojnih projekata i sl.) preporuča se izraditi Studiju procjene utjecaja na kulturnu baštinu (HIA) sukladno Smjernicama za procjenu utjecaja na baštinu za dobra Svjetske kulturne baštine (ICOMOS 2011.) kao npr. za Dubrovnik, Korčulu i Ston.

⁹⁵ ZPU.

vrijednim predjelima – prirodnim i kulturnim krajolicima, te na području tih krajolika koji se štite PPDNŽ-om propisati detaljne uvjete gradnje prilagođene tradicionalnom načinu gradnje, uz očuvanje izvornih elemenata krajobraza te sagledati kumulativni utjecaj brojnih i prostorno disperziranih zahvata na vrijedne prirodne i kulturne krajolike te odrediti prihvatni kapacitet takvih zahvata u prostoru. U tom smislu preporuča se izraditi Priručnik namijenjen unapređenju kulture građenja kako bi se doprinijelo razumijevanju lokalnih vrijednosti i identitetskih posebnosti te time pomoglo aktivnostima civilnog sektora s ciljem jačanja svijesti o vrijednostima i važnosti obalnih i zaobalnih, kulturnih i prirodnih krajolika.

I.4.7.1. Osobito vrijedni predjeli – Prirodni krajolici⁹⁶

Na području DNŽ, PPDNŽ je odredio 45 osobito vrijednih predjela - prirodnih krajolika koje je potrebno očuvati temeljem PPDNŽ te nakon razmatranja mogućnosti kroz stručne studije nadležne službe zaštite prirode u budućnosti pojedine zaštititi u odgovarajućim kategorijama po zakonu. Na području Općine Mljet, to su:

Rbr	Naziv područja	Vrsta	Zaštita/ Potrebna dokumentacija
31	Sobra, Blatska gora	prirodni krajobraz blatina	PPD / DKS
32	Kozarica	prirodni krajobraz blatina	PPD / DKS
33	Istočni Mljet	prirodni krajobraz padina obale sa akvatorijem	PPD / DKS
34	Zapadni Mljet	prirodni brdsko-brežuljkasti krajobraz	PPD / DKS
35	Obalno područje NP mljet od Rt. Lenga do uvale M. Tatinica	prirodni krajobraz padina obale sa akvatorijem	PPD / DKS
36	Mljetska jezera	prirodni krajobraz jezera	PPD / DKS
37	Obalno područje od uvale Grabova do uvale Sutmiholjska	prirodni krajobraz padina obale sa akvatorijem	PPD / DKS
38	Obalno područje od Kozarice na sjevernoj obali do uvale Brnjestrova na južnoj obali	prirodni krajobraz padina obale sa akvatorijem	PPD / DKS

PPD - zaštita kroz prostorno-plansku dokumentaciju

DKS - obvezna detaljnija krajobrazna studija

Na području Županije određeno je 39 osobito vrijednih pojedinačnih prirodnih lokaliteta koje je potrebno očuvati temeljem PPDNŽ. Nakon razmatranja mogućnosti kroz stručne studije nadležne službe zaštite prirode u budućnosti se predlaže pojedine zaštititi u odgovarajućim kategorijama po zakonu ili izvršiti ponovno vrednovanje te ovisno o rezultatima vrednovanja razmotriti eventualnu promjenu obuhvata ili opravdanost zaštite. Na području Općine Mljet, to su:

⁹⁶ PPDNŽ, odredbe 202. do 203g..

Rbr	Lokalitet	Zaštita
13	Slatina na Mljetu	PPD
14	Blatine kod Sobre na Mljetu	PPD
15	Prožura na Mljetu	PPD
16	Vela Spilja kod Blata	PPD
17	špilja kod Grabove glave	PPD
18	Movrica	PPD
19	Ostaševica	PPD
20	polušpilja kod Sobre	PPD
21	boćate jame	PPD
22	jama na rtu Lenga ispod Stupe	PPD
23	jama ispod Maranovića	PPD
24	izvori boćate i slatke vode	PPD
25	izvor Vodice	PPD
26	Blatina kod Blata	PPD

PPD - zaštita kroz prostorno-plansku dokumentaciju

Za navedene osobito vrijedne predjele – prirodne krajolike zaštićene temeljem PPDNŽ preporuča se izrada slijedećih podloga u sklopu izrade PPUO/G, te izmjena i dopuna navedenih planova: - detaljne krajobrazne studije, - studije zelenih sustava. Navedeni osobito vrijedni predjeli - prirodni krajolici te njihov sustav mjera zaštite trebaju osigurati trajnu prisutnost navedenih prirodnih oblika kao i zaštitu od bitne promjene tih vrijednosti. U prostornim planovima užeg područja potrebno je primijeniti sustav mjera zaštite prirodnih krajolika ovisno o vrsti krajolika.

U poglavlju 7.1.1. Odredbi za provođenje PPDNŽ, određen je sustav mjera zaštite osobito vrijednih predjela - prirodnih krajolika. Primjerice (izdvajamo u kontekstu ovog Izvješća): - opće mjere: (...) na području prirodnih krajolika preporuča se ne dozvoliti gradnja građevina za potrebe prijavljenog obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva i pružanje ugostiteljskih i turističkih usluga u seljačkom domaćinstvu koje se sukladno Zakonu⁹⁷ planiraju izvan građevinskog područja; (...) - mjere zaštite visova, padina, gora, brda zaleđa i priobalja, istaknutih reljefnih elemenata, vidikovaca: (...) - ne dozvoljava se izgradnja po istaknutim reljefnim uzvisinama, obrisima i uzvišenjima te vrhovima kao i dužobalna izgradnja jer to narušava krajobraznu sliku itd.

I.4.7.2. Osobito vrijedni predjeli – Kulturni krajolici⁹⁸

Kulturni krajolici dijele se na tri glavne kategorije: a) oblikovani/dizajnirani i planirani krajolici, b) organski razvijani krajolici (povijesni urbani, povijesni ruralni, fortifikacijski, krajolici povijesnih komunikacija, sakralni, arheološki, krajolici mora, otoka i obale), c) asocijativni krajolici.⁹⁹ Među vrstama kulturnih krajolika navedenih u

⁹⁷ ZPU.

⁹⁸ PPDNŽ, odredbe 204. do 205k.

⁹⁹ Na području DNŽ, PPDNŽ u toj kategoriji navodi asocijativni krajolik Dubrovačke Republike.

PPDNŽ, na području Općine Mljet / od značaja za prostorno uređenje Općine Mljet su:
- sakralni i samostanski krajolici Mljeta, - obalni, otočki i krajolici mora otoka Mljeta.

Na području DNŽ, određeno je 84 osobito vrijednih predjela - kulturnih krajolika, koje je potrebno očuvati temeljem PPDNŽ. Na području Općine Mljet, to su:

Rbr	Naziv područja	Vrsta	Tip	Zaštita
66	Povijesni, ruralni krajolik otoka Mljeta	organski	agrarni, ruralni	PZR
67	Krajolik Mljetskih jezera	organski	mješoviti krajobraz jezera	PZR
68	Obalni arheološki krajolik Polače	organski	mješoviti krajobraz zaljeva	PPD
69	Ruralni krajolik Babino polje	organski	agrarni ruralni	PPD
70	Ruralni krajolik Blato	organski	agrarni ruralni	PPD
71	Ruralni krajolik Goveđari	organski	agrarni ruralni	PPD
72	Ruralni krajolik Maranovići	organski	agrarni ruralni	PZR

PZR – prijedlog za registar RH

PPD – zaštita kroz prostorno-plansku dokumentaciju (regionalna/lokalna zaštita)

Na području Općine Mljet, tri područja - kulturna krajolika - predložena su za upis u registar kulturnih dobara RH, a ostala 4 područja predložena su za zaštitu na regionalnoj/lokalnoj razini putem prostorno-planske dokumentacije do evtl. proglašenja na predstavničkim tijelima regionalne i/ili lokalne samouprave i upisa u registar kulturnih dobara od regionalnog/lokalnog značenja.

Za sve kulturne krajolike koji su ocijenjeni kategorijom regionalnog/lokalnog značaja prilikom izrade prostorno planske dokumentacije niže razine (PPUG/O, Urbanistički plan uređenja, uključujući i izmjene i dopune), preporuča se kao podlogu izraditi Konzervatorsko-krajobraznu studiju, koja osim tipološke klasifikacije uključuje i analizu i ocjenu kulturno povijesnih vrijednosti krajolika.

Za sve krajolike koji su predloženi za upis u Registar kulturnih dobara RH preporuča se izraditi Konzervatorsko-krajobraznu studiju, koja osim tipološke klasifikacije uključuje i analizu i ocjenu kulturno povijesnih vrijednosti krajolika kao podlogu za izradu Plana zaštite krajolika i Plana upravljanja. Do upisa pojedinog kulturnog krajolika u predložene kategorije, kulturni krajolici se štite prostorno-planskom dokumentacijom, kroz propisane mjere zaštite i planske smjernice.

U poglavlju 7.2.1. Odredbi za provođenje PPDNŽ, određen je sustav mjera zaštite osobito vrijednih predjela - kulturnih krajolika. Primjerice (izdvajamo u kontekstu ovog Izvješća): - opće mjere zaštite kulturnih krajolika, te smjernice za planiranje i upravljanje kulturnim krajolikom: (...) - na području kulturnih krajolika predloženih za upis u registar kulturnih dobara radi očuvanja karaktera krajolika predlaže se ne dozvoliti gradnju novih građevina za potrebe prijavljenog obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva i pružanje ugostiteljskih i turističkih usluga u seljačkom domaćinstvu koja se sukladno Zakonu¹⁰⁰ planira izvan građevinskog područja, već se predlaže obnova

¹⁰⁰ ZPU

postojećih/zatečenih objekata; preporuča se za novu gradnju izraditi detaljnu krajobraznu studiju koja će propisati uvjete gradnje prilagođene vrijednostima krajolika i tradicionalnom načinu gradnje; - za planiranje istih na području kulturnih krajolika koji se štite PPDNŽ preporuča se izraditi detaljnu krajobraznu studiju koja će propisati detaljne uvjete gradnje prilagođene tradicionalnom načinu gradnje; uz pažljivo planiranje iz razloga očuvanja izvornih elemenata krajobraza sagledati kumulativni utjecaj brojnih i prostorno disperziranih zahvata na vrijedne prirodne i kulturne krajobraze koji dugoročno može biti poguban, te odrediti prihvatni kapacitet prostora; (...) - u prostornim planovima užeg područja preporuča se primijeniti sustav mjera zaštite kulturnih krajolika. Ovisno o vrsti i tipu kulturnog krajolika propisane su detaljnije smjernice¹⁰¹.

I.4.8. Mjere zaštite prirodnih vrijednosti i posebnosti i kulturno-povijesnih cjelina

I.4.8.1. Zaštita prirodne baštine¹⁰²

PPDNŽ na odgovarajućim kartografskim prikazima te u odredbama prikazuje odnosno navodi:

- zaštićena područja na temelju Zakona o zaštiti prirode (NN 80/13, 15/18),¹⁰³ a od kojih su na području Općine Mljet:

Kategorija	Lokalitet (Naziv prema Rješenju o proglašenju zaštićenog područja)	Razred
A) NACIONALNI PARK		
nacionalni park	Mljet (1960., 1997.)	D
B) POSEBNI REZERVAT		
posebni rezervat šumske vegetacije	Velika dolina na Mljetu (1965.)	D
e) ZNAČAJNI KRAJOBRAZ		
značajni krajobraz	Saplunara (1965.)	L

D - državno značenje, L - lokalno značenje

- prirodne vrijednosti¹⁰⁴ za koje predlaže da se zaštite na temelju Zakona o zaštiti prirode (ZZP), a od kojih su na području Općine Mljet:

Kategorija	Podkategorija	Lokalitet	Razred
E) ZNAČAJNI KRAJOBRAZ	-	uvala Pupnatska luka	L
	-	Saplunara (1965.)*	L

* proširenje Značajnog krajobraza Saplunara na uvalu Blace

¹⁰¹ Vidjeti u PPDNŽ odredbama 205a. do 205k..

¹⁰² PPDNŽ, odredbe 206. do 213...

¹⁰³ PPDNŽ odredba 207.. U vrijeme izrade ovog Izvješća - Zakon o zaštiti prirode (NN 80/13, 15/18, 14/19, 127/19; dalje: ZZP).

¹⁰⁴ Napomena: prema članku 234. stavku 1. ZZP, prirodne vrijednosti proglašene zaštićenim Zakonom o zaštiti prirode (NN 70/05, 139/08, 57/11) smatraju se zaštićenim dijelovima prirode u smislu ZZP.

Na području Općine Mljet nema: - potencijalno vrijednih područja za koja PPDNŽ predlaže se dodatno vrednuju te ovisno o rezultatima eventualno zaštite na temelju Zakona o zaštiti prirode; - područja za koje PPDNŽ predlaže da se izvrši ponovno vrednovanje te ovisno o rezultatima vrednovanja razmotriti eventualnu promjenu obuhvata, promjenu kategorije ili ukidanje.

U poglavlju 8.1. Odredbi za provođenje PPDNŽ dane su odgovarajuće mjere zaštite i niz drugih odredbi povezanih sa zaštitom prirode na području DNŽ.

I.4.8.2. Strogo zaštićene i ugrožene vrste¹⁰⁵

Prema važećem PPDNŽ, strogo zaštićenim vrstama se, a sukladno članku 151. stavku 1. Zakona o zaštiti prirode (NN 80/13, 15/18)¹⁰⁶, proglašavaju zavičajne divlje vrste koje su ugrožene ili su usko rasprostranjeni endemi ili divlje vrste za koje je takav način zaštite propisan propisima Europske unije kojima se uređuje očuvanje divljih biljnih i životinjskih vrsta ili međunarodnim ugovorima kojih je RH stranka. Do donošenja novog pravilnika o strogo zaštićenim vrstama njima se, temeljem članka 247. stavka 2. Zakona o zaštiti prirode, smatraju vrste koje su Pravilnikom o proglašavanju divljih svojti zaštićenim i strogo zaštićenim vrstama¹⁰⁷, Pravilnikom o strogo zaštićenim vrstama (NN 144/13, 73/16), definirane kao strogo zaštićene. Iako ne postoji cjelovita inventarizacija područja DNŽ, prema dostupnim podatcima iz crvenih knjiga ugroženih vrsta¹⁰⁸ Hrvatske te postojećih znanstvenih i stručnih studija, na području DNŽ stalno ili povremeno živi niz ugroženih i strogo zaštićenih vrsta, te su iste navedene u odredbama PPDNŽ zajedno s odgovarajućim mjerama zaštite. Također, važne vrste ostale faune kao i flore iskazane su u odredbama PPDNŽ u smislu ciljnih vrsta područja ekološke mreže RH (ekološke mreže Europske unije Natura 2000). U PPDNŽ - kartografski prikaz „3.1.4. Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora - Područja posebnih uvjeta korištenja – Staništa“ te u Odredbama za provođenje - određena su i ugrožena i rijetka staništa te niz odgovarajućih mjera zaštite.¹⁰⁹ Za ugrožena i rijetka staništa određene su i mjere očuvanja koje treba provoditi, primjerice: na područjima naselja posidonije preporuča se zabrana gradnja i nasipanje u moru i zabrana sidrenja, odnosno prilikom sidrenja obavezno je korištenje postojećeg mrtvog veza; magistralni vodovod na Mljetu, posebno na prostoru NP Mljet, planirati koliko je moguće u koridoru postojeće prometnice kako bi se smanjili utjecaji fragmentacije staništa.

¹⁰⁵ PPDNŽ, odredbe 213e. do 213g..

¹⁰⁶ U vrijeme izrade ovog Izvješća - ZZP.

¹⁰⁷ Navedeno prema izvornom tekstu odredbe PPDNŽ. Može se pretpostaviti da je riječ o Pravilniku o proglašavanju divljih svojti zaštićenim i strogo zaštićenim (NN 99/09), a koji je prestao važiti stupanjem na snagu Pravilnika o strogo zaštićenim vrstama (NN 144/13, 73/16), osim Priloga III. koji je prestao važiti stupanjem na snagu Pravilnika o sakupljanju zavičajnih divljih vrsta (NN 114/17).

¹⁰⁸ Crvene knjige ugroženih vrsta objedinjuju podatke o onim vrstama ili podvrstama koje se smatraju ugroženima temeljem znanstvene procjene prema međunarodnim kriterijima koje je postavila međunarodna unija za zaštitu prirode IUCN.

¹⁰⁹ Primjerice: posebne mjere zaštite pri eventualnom planiranju sidrišta i privežišta, a radi zaštite biocenoza morskog dna te sprečavanja unosa alohtonih invazivnih vrsta, detaljne odredbe o postavljanju sidrenih sustava - mrtvih vezova („corpo morto“) odnosno sustava s pilotima itd.; posebne mjere zaštite pri planiranju zone ugostiteljsko-turističke namjene - kamp/autokamp; odredbe za očuvane prirodne plaže i dr.

I.4.8.3. Dijelovi ekološke mreže u DNŽ¹¹⁰

U odredbama koje se odnose na Ekološku mrežu RH, važeći PPDNŽ primarno se referira na odredbe posebnih propisa, među ostalim i na Uredbu o ekološkoj mreži (NN 124/13, 105/15). Popis područja ekološke mreže koja se u cijelosti ili dijelom nalaze na području Općine Mljet, a sukladan noveliranim posebnim propisima¹¹¹, dan je u poglavlju II.5.2. Izvješća. Iz relevantnih Odredbi za provođenje PPDNŽ, ovdje izdvajamo:

- potrebno je regulirati i nadzirati korištenje plaže u obuhvatu HR4000010 Saplunara te osmisliti dodatne sadržaje u okolnom području planiranih turističkih zona kako bi se turizam usmjerio i na druga područja
- opis mogućih utjecaja iskorištavanja solarne energije na prirodne vrijednosti i smjernice za mjere zaštite prirodnih vrijednosti pri planiranju lokacija solarnih elektrana¹¹²
- vidjeti i poglavlja odredbi za provođenje PPDNŽ: 10.10. Mjere ublažavanja štetnih posljedica pojedinih planiranih zahvata na pojedina područja ekološke mreže te 11.4. Smjernice za izradu prostorno-planske dokumentacije nižeg reda, potpoglavlje 11.4.4. Infrastrukturni sustavi, podnaslov Pomorski sustav te potpoglavlje 11.4.1. Gospodarska namjena, podnaslov Luke nautičkog turizma.

I.4.8.4. Zaštita kulturne baštine¹¹³

U cilju zaštite Zakonom¹¹⁴ zaštićene graditeljske baštine utvrđen je Registar kulturnih dobara koji se sastoji od zaštićenih (Z) i preventivno zaštićenih kulturnih dobara (PZ) koji je sastavni dio PPDNŽ, a prikazan je na Kartografskom prikazu 3.1.2. „Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora - Kulturna baština“. U cilju zaštite evidentirane kulturne baštine utvrđen je Registar evidentiranih kulturnih dobara – popis evidentiranih (E) kulturnih dobara koji je sastavni dio PPDNŽ, a prikazan je na Kartografskom prikazu 3.2.1. „Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora - područje posebnih ograničenja u korištenju – Prirodni i kulturni krajolik“. Uz pojedinačne građevine i komplekse, evidentiran je i velik broj kulturno-povijesnih cjelina te kulturnih krajolika. Za evidentirane kulturne krajolike od nacionalnog značaja predlaže se upis u Registar kulturnih dobara RH. Mjere zaštite za pojedina kulturna dobra naznačene na Kartografskom prikazu 3.1.3. „Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora - Uvjeti zaštite kulturne baštine“ sastavni su dio Odredbi za provođenje PPDNŽ. Uz ostale odredbe, PPDNŽ daje detaljne smjernice za prostorno uređenje za kulturno povijesne cjeline ili za naselja sa zaštićenim kulturnim dobrima - u poglavlju 8.3.3. Odredbi za provođenje PPDNŽ.

¹¹⁰ PPDNŽ, odredbe 213h. do 213u..

¹¹¹ 2019. godine donesena je Uredba o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže (NN 80/19) te je danom stupanja na snagu ove Uredbe prestala važiti Uredba o ekološkoj mreži (NN 124/13, 105/15).

¹¹² Vidjeti detaljnije: PPDNŽ, odredba 213r. i 213s..

¹¹³ PPDNŽ, odredbe 214. do 229f.

¹¹⁴ Odnosi se na Zakon o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (NN 69/99, 151/03, 157/03, 100/04, 87/09, 88/10, 61/11, 25/12, 136/12, 157/13, 152/14, 98/15, 44/17, 90/18, 32/20, 62/20, 117/21).

U odredbama za provođenje važećeg PPDNŽ navodi se broj zaštićenih i preventivno zaštićenih nepokretnih kulturnih dobara na području DNŽ te u svakoj od JLS na području DNŽ, prema podacima i evidenciji Ministarstva kulture, Uprave za zaštitu kulturne baštine i Konzervatorskom odjelu u Dubrovniku. Za područje Općine Mljet:

Zaštićeni	Preventivno zaštićeni	Zaštićeni i preventivno zaštićeni – UKUPNO –	Evidentirani
22	4	26	127

Ažuran popis zaštićenih i preventivno zaštićenih kulturnih dobara na području Općine Mljet, sukladno podacima Ministarstva kulture i medija, Uprave za zaštitu kulturne baštine - Konzervatorskog odjela u Dubrovniku, prikupljenim tijekom izrade Izvješća, dan je u poglavlju II.5.3. Izvješća. Stoga, ovdje iz PPDNŽ izdvajamo samo popis evidentiranih kulturnih dobara na području Općine Mljet:

Naselje	Naziv	Oznaka	Vrsta zaštite	Vrsta kulturnog dobra
Polače	Arheološko nalazište - Istočna bazilika		E	Pojedinačno
Polače	Ruševine kasnoantičke palace (vile)		E	Pojedinačno
Polače	Ruševine zgrade starog lazareta		E	Pojedinačno
Polače	Sjeverni kompleks - terme		E	Pojedinačno
Polače	Zapadna bazilika		E	Pojedinačno
Polače	Sjeverni kompleks u Polačama		E	Pojedinačno
Polače	Ruralna cjelina Polače	ev - M - F/I	E	Kult.-povijesna cjelina
Polače	Kaštio		E	Pojedinačno
Polače	Gradina u Smriješcima između, prapovijest		E	Pojedinačno
Polače	Ostaci gospodarske građevine		E	Pojedinačno
Polače	Lokacija između hridi Kula i rta Hrižice, rastresito antičko nalazište		E	Pojedinačno
Polače	Lokacija otok Maslinovac, rastresito antičko nalazište		E	Pojedinačno
Polače	Lokacija otok Moračnik, antički brodolom		E	Pojedinačno
Polače	Potencijalna arheološka zona - Polačno polje		E	Pojedinačno
Polače	Prapovijesna utvrda - Mali gradac iznad uvale Tatinica		E	Pojedinačno
Polače	Prapovijesna utvrda - Veliki gradac iznad uvale Tatinica		E	Pojedinačno
Polače	Prapovijesna gradina - Vilin gradac		E	Pojedinačno
Polače	Potencijalna arheološka zona - Kneže polje		E	Pojedinačno
Polače	Prapovijesna utvrda - Montokuc		E	Pojedinačno

IZVJEŠĆE O STANJU U PROSTORU OPĆINE MLJET ZA RAZDOBLJE 2014. - 2021.

Okuklje	Ostaci Popove kuće	ev - M - B/5	E	Pojedinačno
Okuklje	Crkva Sv. Nikole	ev - O - G/13	E	Pojedinačno
Okuklje	Ruralna cjelina Okuklje	ev - M - B/II	E	Kult.-povijesna cjelina
Ropa	Ruralna cjelina Ropa		E	Kult.-povijesna cjelina
Babino Polje	Crkva Sv. Vlaha		E	Pojedinačno
Babino Polje	Ruralna cjelina Babino Polje	ev - M -E/I	E	Kult.-povijesna cjelina
Babino Polje	Kuća Hazdovac	ev - M - E/6	E	Pojedinačno
Babino Polje	Kuća Ivana Hajdića - Kuzme	ev - M - E/5	E	Pojedinačno
Babino Polje	Sotnica	ev - M - E/1	E	Pojedinačno
Babino Polje	Crkva Sv. Spasa	ev - M - E/10	E	Pojedinačno
Babino Polje	Potencijalna arheološka zona	ev - M - E/19	E	Pojedinačno
Babino Polje	Gomile Babina kuća	ev - M - E/18	E	Pojedinačno
Babino Polje	Gradina - Gradac	ev - M - E/18	E	Pojedinačno
Babino Polje	Crkva Gospe od Milosrđa – Gospa od brijega		E	Pojedinačno
Babino polje	Crkva sv.Ivana		E	Pojedinačno
Babino polje	Ostaci Fratrove kuće		E	Pojedinačno
Babino polje	Ostaci Fierčine kuće		E	Pojedinačno
Babino polje	Kuća Dabelić-Raca		E	Pojedinačno
Babino polje	Knežev dvor		E	Pojedinačno
Babino polje	Groblje sv.Vlaha		E	Pojedinačno
Babino polje	Groblje Mirogoj		E	Pojedinačno
Babino polje	Gomila na Bijedu iznad Ivanjeg polja, prapovijest		E	Pojedinačno
Babino polje	Gomila Njivice		E	Pojedinačno
Babino polje	Prapovijesna gradina - Veliko brdo		E	Pojedinačno
Babino polje	Uništena gomila - na Vrh krsta		E	Pojedinačno
Babino polje	Uništena gomila - Vukov brijeg		E	Pojedinačno
Babino polje	Uništena gomila - Mala gomila		E	Pojedinačno
Babino polje	Pojedinačni nalazi (antika) - Čepac dolac		E	Pojedinačno
Babino polje	Mali vrh (brdo Gaj), iznad polja Propadi		E	Pojedinačno
Babino polje	Polje Propadi, dvije uništene gomile		E	Pojedinačno
Babino polje	Uništena gomila - Velika gomila		E	Pojedinačno
Babino polje	Uništena gomila - Suđurađ - polje		E	Pojedinačno
Babino polje	Suđurađ - crikvište - ostaci crkve sv.Đurđa		E	Pojedinačno
Babino polje	Gomile - Polje od lokava		E	Pojedinačno
Babino polje	Gomila - u Dolu		E	Pojedinačno

IZVJEŠĆE O STANJU U PROSTORU OPĆINE MLJET ZA RAZDOBLJE 2014. - 2021.

Babino polje	3 gomile, polje Kruševac		E	Pojedinačno
Babino polje	Špilja Ostaševica		E	Pojedinačno
Babino polje	2 gomile - Glogovac		E	Pojedinačno
Babino polje	4 gomile - Babino polje - Maranovići		E	Pojedinačno
Babino polje	3 gomile - Babino polje - Sršenovići		E	Pojedinačno
Babino polje	Prapovijesna gradina - Veliki grad iznad Babinog polja		E	Pojedinačno
Babino polje	Prapovijesna gradina, Mali grad iznad Babinog polja		E	Pojedinačno
Babino polje	Gradina, osmatračnica, Zirinje		E	Pojedinačno
Babino polje	3 uništene gomile iznad uvale Obod		E	Pojedinačno
Soline	Kameni križ u Solinama NOB-a		E	Pojedinačno
Soline	Potencijalni arheološki lokalitet - Spilice		E	Pojedinačno
Blato	Ostaci crkve sv.Đurđa		E	Pojedinačno
Blato	Crkva sv.Petra		E	Pojedinačno
Blato	Ruralna cjelina Blato	ev - M -D/I	E	Kult.-povijesna cjelina
Blato	Groblje sv.Petra i Pavla		E	Pojedinačno
Blato	Ivanje polje-sjeverni rub polja-arheološki lokalitet		E	Pojedinačno
Blato	Crna klada-više gomila		E	Pojedinačno
Blato	Blatsko polje-prapovijesna gomila		E	Pojedinačno
Blato	Mala špilja iznad Blatskog polja		E	Pojedinačno
Blato	Velika špilja iznad Blatskog polja		E	Pojedinačno
Blato	Uništena gomila - Blatsko polje		E	Pojedinačno
Prožura	Crkva sv.Roka		E	Pojedinačno
Prožura	Kula		E	Pojedinačno
Prožura	Ruralna cjelina Prožura	ev - M - C/I	E	Kult.-povijesna cjelina
Prožura	Groblje sv.Roka		E	Pojedinačno
Prožura	Crkva Sv. Trojice	ev - M - C/I	E	Pojedinačno
Prožurska luka	Uništena gomila, Crnac Kok		E	Pojedinačno
Goveđari	Gradina	ev -M - F/6	E	Pojedinačno
Goveđari	Ruralna cjelina Goveđari	ev - M - F/II	E	Kult.-povijesna cjelina
Goveđari	Groblje Sladingrad		E	Pojedinačno
Goveđari	Groblje sv.Marija		E	Pojedinačno
Goveđari	Gradine Gornji i Donji Gradac, prapovijest		E	Pojedinačno
Goveđari	Gradine Sladin Gradac i Mali Gradac, prapovijest		E	Pojedinačno

IZVJEŠĆE O STANJU U PROSTORU OPĆINE MLJET ZA RAZDOBLJE 2014. - 2021.

Govedari	Špilja iznad Nerezina dola		E	Pojedinačno
Govedari	Potencijalni arheološki lokalitet - Spilje		E	Pojedinačno
Govedari	Potencijalna arheološka zona - Polje Pomjenta		E	Pojedinačno
Govedari	Prapovijesna gradina - Veliki gradac iznad Velikog jezera		E	Pojedinačno
Korita	Nekropola	ev - M - A/9	E	Pojedinačno
Korita	Crkva Sv. Vida	ev - M - A/3	E	Pojedinačno
Korita	Kuća Škapić	ev - M - A/7	E	Pojedinačno
Korita	Kuća Kazilari - Franić	ev - M - A/6	E	Pojedinačno
Korita	Ruralna cjelina Korita	ev - M - A/I	E	Kult.-povijesna cjelina
Korita	Crkva sv. Vida		E	Pojedinačno
Korita	Crkva sv. Ilije		E	Pojedinačno
Korita	Kompleks kule		E	Pojedinačno
Korita	Groblje sv.Vida		E	Pojedinačno
Korita	Lokalitet Miri, prapovijest/antika		E	Pojedinačno
Korita	Lokalitet Crkvine, ostaci crkve sv.Petra i Pavla		E	Pojedinačno
Korita	Lokacija rt Maharac, antički brodolom		E	Pojedinačno
Korita	Gomila - Zaplataće		E	Pojedinačno
Korita	Pojedinačni antički nalazi - naselje Korita		E	Pojedinačno
Maranovići	Crkva Sv. Antuna	ev - M - B/1	E	Pojedinačno
Maranovići	Ostaci Crkve Svete Marije Od Brda	ev - M - B/3	E	Pojedinačno
Maranovići	Ljetnikovac Peš	ev - M - B/2	E	Pojedinačno
Maranovići	Ruralna cjelina Maranovići	ev - M - B/I	E	Kult.-povijesna cjelina
Maranovići	Groblje sv.Antuna		E	Pojedinačno
Maranovići	Gomila između Prožure i Maranovića, prapovijest		E	Pojedinačno
Maranovići	Gomile na lokalitetu Struje, prapovijest		E	Pojedinačno
Maranovići	Gradina - osmatračnica Sokolovica		E	Pojedinačno
Maranovići	Prapovijesna gradina, osmatračnica - Vrh mljeća		E	Pojedinačno
Maranovići	Ostaci naselja srednjovjekovni lokalitet-Vrh mljeća		E	Pojedinačno
Maranovići	Prapovijesna i srednjovjekovna utvrda Gradav - Vrh mljeća		E	Pojedinačno
Suđurađ ¹¹⁵	Gradina Gradac nad Suđurđem, prapovijest		E	Pojedinačno

¹¹⁵ Preneseno izravno iz odredbi (tablice) PPDNŽ.

116	Gradina Veliki Gradac, prapovijest		E	Pojedinačno
Sutmiholj	Gradina na Brdskoj gori – Brdu, Sutmih.polje, prapovijest		E	Pojedinačno
Sutmiholj	Potencijalna arheološka zona u Sutmiholju		E	Pojedinačno
Sutulija	Potencijalna arheološka zona u Sutuliji između B.polja i Blata		E	Pojedinačno
Pomena	Gomile uz Malu i Veliku Pomu, prapovijest		E	Pojedinačno
Pomena	Lokacija Crna Sika / rt Sparožine, pojedinačni nalaz		E	Pojedinačno
Sobra	Uvala Sobra, potencijalna arheološka zona, kasna antika		E	Pojedinačno
Sobra	Lokacija između uvala Omanska i Čekrnja, antički brodolom		E	Pojedinačno
Sobra	Prapovijesna gradina, Straževac iznad Sobre		E	Pojedinačno
Sobra	Prapovijesna gradina, straža iznad Bodinog dolca		E	Pojedinačno

I.4.9. Gospodarenje otpadom¹¹⁷

Cjeloviti sustav gospodarenja otpadom sa županijskim centrom za gospodarenje otpadom - ŽCGO - Lučino razdolje u Općini Dubrovačko primorje¹¹⁸, pretovarnim stanicama, reciklažnim centrima, reciklažnim dvorištima, sortirnicama, kompostanama, zelenim otocima, pogonima za obradu građevinskog otpada i dr. planira se realizirati do 2022.. godine sukladno Planu gospodarenja otpadom RH. Od građevina u sustavu gospodarenja otpadom na području DNŽ županije, na području Općine Mljet planirana je:

Naselje	Lokalitet	Vrsta	Površina (ha)	Post/ plan	ZOP
Babino Polje	Babino Polje - Žukovac	GO, PS, RD	1,13	pl	da

GO - građevina za obradu građevinskog otpada, RD - reciklažno dvorište, PS - pretovarna stanica

PPUO/G-om je moguće odrediti i druge lokacije za reciklažna dvorišta, kompostane i sortirnice prema uvjetima na terenu. Prilikom planiranja lokacija novih građevina i postrojenja koje se odnose na gospodarenje otpadom potrebno je uvažiti kriterije za određivanje načelnih lokacija i građevina i potrebnih kapaciteta novih građevina i postrojenja iz Plana gospodarenja otpadom RH za razdoblje 2017. - 2022., a planiranu provedbu uskladiti s odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom¹¹⁹ i

¹¹⁶ Prazno polje za „Naselje“. Kao prethodno.

¹¹⁷ PPDNŽ, odredbe 230. do 240..

¹¹⁸ Unutar ŽCGO-a planira se reciklažno dvorište, reciklažno dvorište za građevinski otpad, postrojenje za mehaničko-biološku obradu miješanog komunalnog otpada, bioplinsko postrojenje za iskorištavanje i obradu plina, te odlagališne plohe za odlaganje neopasnog i inertnog otpada.

¹¹⁹ U vrijeme izrade Izvješća na snazi je Zakon o gospodarenju otpadom (NN 84/21); stupanjem na snagu tog zakona, prestao je važiti Zakon o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13, 73/17, 14/19, 98/19).

njegovim provedbenim propisima, kako bi se smanjili mogući negativni utjecaji na sastavnice okoliša. U prostornim planovima užih područja (PPUG/O, UPU) će se utvrditi lokacije sabirališta otpada (reciklažna dvorišta, zeleni otoci), sortirnica i kompostana. Lokacije reciklažnih dvorišta i sortirnica se mogu odrediti i unutar poslovnih zona. Planiranje i gradnja pojedinačnih ili više građevina namijenjenih za skladištenje, obradu i odlaganje otpada se ne može dopustiti u prostoru ograničenja ZOP-a, osim ako to zahtijevaju prirodni uvjeti i konfiguracija terena. Skupljanje opasnog otpada, do otpreme i zbrinjavanja na državnoj razini, potrebno je organizirati na mjestu nastanka otpada i to: - u skladištu ovlaštenog sakupljača, - u reciklažnim dvorištima.

I.4.10. Mjere sprječavanja nepovoljnih utjecaja na okoliš¹²⁰

Mjerama je u Odredbama za provođenje PPDNŽ obuhvaćeno sljedeće: Izvješće o stanju okoliša i Program zaštite okoliša DNŽ, Zaštita voda, Zaštita mora, Zaštita šuma, Zaštita tla, Zaštita zraka, Zaštita od buke, Zaštita od svjetlosnog onečišćenja, Mjere posebne zaštite (Zaštita od požara, Sklanjanje ljudi, Zaštita od potresa, Zaštita od poplava, Zaštita od proloma hidroakumulacijskih brana, Suša i toplinski val, Olujni, orkanski vjetar i tuča, Klizišta, Zaštita od tehnoloških nesreća, Epidemiološke i sanitarne opasnosti, Ostale mjere za slučaj katastrofe i velike nesreće, Ratna djelovanja i terorizam), Degradirani ili potencijalno ugroženi krajolici, Mjere ublažavanja štetnih posljedica pojedinih planiranih zahvata na pojedina područja ekološke mreže, Mjere zaštite okoliša i program praćenja stanja okoliša.

Sukladno Odluci o određivanju osjetljivih područja,¹²¹ na području DNŽ određena su osjetljiva područja od kojih se na području Općine Mljet nalaze:

Oznaka	ID područja	Naziv područja	Kriterij određivanja osjetljivosti područja	Onečišćujuća tvar čije se ispuštanje ograničava
47.	61011046	Uvala Sobra	1	dušik, fosfor
58.	51378015	NP Mljet	2A	dušik, fosfor
78.	71005019	Babino polje	2B	dušik, fosfor
79.	71005020	Kozarica	2B	dušik, fosfor
80.	71005021	Sobra	2B	dušik, fosfor

ID područja: Identifikacijska oznaka područja u Registru zaštićenih područja – područja posebne zaštite voda, koji vode Hrvatske vode; Kriterij određivanja osjetljivosti područja prema Članku 62. Uredbe o standardu kakvoće voda

1 - eutrofna/potencijalno eutrofna područja

2A - zaštićena područja prirode

2B - zaštićena područja zahvata vode za ljudsku potrošnju

Mjere ublažavanja štetnih posljedica pojedinih planiranih zahvata na pojedina područja ekološke mreže, na području Općine Mljet, su sljedeće:

Područje EM	Mjera ublažavanja
OPĆE MJERE	1. Prilikom razvoja turističkih zona u najvećoj mogućoj mjeri uključiti

¹²⁰ PPDNŽ, odredbe 241. do 295n-1..

¹²¹ Odluka o određivanju osjetljivih područja (NN 81/10, 141/15).

IZVJEŠĆE O STANJU U PROSTORU OPĆINE MLJET ZA RAZDOBLJE 2014. - 2021.

	<p>ekološki prihvatljive oblike turističkih i rekreativnih aktivnosti.</p> <p>2. Za zemljišta planirana za prenamjenu u višegodišnje kulture koja nisu regulirana važećim ugovorima do dana stupanja na snagu IDPPDNŽ (bez obzira na veličinu), potrebno je ishođenje odgovarajućeg akta središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove zaštite prirode.</p>
HR2000944 BLATINA KOD BLATA	9. Radove izgradnje infrastrukture (vodnogospodarska, telekomunikacijska, energetska) izvoditi izvan perioda migracije i polaganja jaja ciljne vrste barska kornjača.
HR3000154 PUPNATSKA LUKA	50. Planirano sidrište luke Kneža planirati izvan područja ciljnih staništa 1110, 1140 i 1160 ili odabrati, za njih, prihvatljiv oblik sidrenja.
HR3000166 SJEVERNA OBALA OD RTA PUSTA U UVALI SOBRA DO RTA STOBA KOD UVALE OKUKLJE S OTOCIMA I AKVATORIJEM	<p>60. Proširenja luka Sobre, Prožure i Okuklje, te luke nautičkog turizma Sobra, Požurska luka i Okuklje planirati izvan područja ciljnih staništa 1120* i 1160, ili odabrati za ciljna staništa prihvatljiv oblik sidrenja.</p> <p>61. Za proširenja luka Sobre, Prožure i Okuklje, te luke nautičkog turizma Sobra, Požurska luka i Okuklje predvidjeti tehničke mjere postupanja s otpadnim vodama.</p> <p>62. U Odredbi 139.** Izmjena i dopuna Plana potrebno je za proširenja luka Sobre, Prožure i Okuklje, odnosno Odredbi 54d.** za luke nautičkog turizma Sobra, Požurska luka i Okuklje predvidjeti: za područja uvala u kojima su luke za koje se traži proširenje kao i za nove luke, a u kojima su planirane različite namjene u moru i na obali, a s obzirom na vrijednost i zaštitu preporuča se prethodno izraditi Plan razvoja lučkog područja koji obuhvaća cjelokupni akvatorij i pripadajuću obalu, u kojem će se sagledati sve namjene i definirati načini korištenja te odrediti točan položaj, obuhvat i prihvatljiv broj vezova pojedinih sadržaja (luka otvorena za javni promet, luke posebne namjene, privezišta, plaže, rekreacija itd.).</p>
HR3000172 OBALNA LINIJA OD LUKE GONOTURSKA DO RTA VRATNIČKI	66. U Odredbi 139.** Izmjena i dopuna Plana potrebno je za proširenje luke Saplunara i Podškoji predvidjeti: za područja uvala u kojima su luke za koje se traži proširenje kao i za nove luke, a u kojima su planirane različite namjene u moru i na obali, a s obzirom na vrijednost i zaštitu preporuča se prethodno izraditi Plan razvoja lučkog područja koji obuhvaća cjelokupni akvatorij i pripadajuću obalu, u kojem će se sagledati sve namjene i definirati načini korištenja te odrediti točan položaj, obuhvat i prihvatljiv broj vezova pojedinih sadržaja (luka otvorena za javni promet, luke posebne namjene, privezišta, plaže, rekreacija itd.).
HR5000037 NACIONALNI PARK MLJET I HR1000037 SZ DIO NP MLJET	<p>88. Proširenja luka i izgradnju luke za nautički turizam Polače planirati izvan područja ciljnih staništa 1120*, 1160 i 1150* ili odabrati za ciljna staništa prihvatljiv oblik sidrenja.</p> <p>89. Prilikom planiranja proširenja luka Polače i Pomena te nove luke nautičkog turizma Polače predvidjeti tehničke mjere postupanja s otpadnim vodama u luci.</p> <p>90. U Odredbi 139.** Izmjena i dopuna Plana potrebno je za proširenja luka Polače i Pomena, odnosno Odredbi 54d.** za luku nautičkog turizma Polače predvidjeti: za područja uvala u kojima su luke za koje se traži proširenje kao i za nove luke, a u kojima su planirane različite namjene u moru i na obali, a s obzirom na vrijednost i zaštitu preporuča se prethodno izraditi Plan razvoja lučkog područja koji obuhvaća cjelokupni akvatorij i pripadajuću obalu, u kojem će se sagledati sve namjene i definirati načini korištenja te odrediti točan položaj, obuhvat i prihvatljiv broj vezova pojedinih sadržaja (luka otvorena za javni promet, luke posebne namjene, privezišta, plaže, rekreacija itd.).</p> <p>91. Prilikom projektiranja dalekovoda uključiti tehničke mjere zaštite koja smanjuju vjerojatnost elektrokucija, u svrhu zaštite ciljnih vrsta ptica.</p>
ŠPILJSKI LOKALITETI	98. Za sve zahvate planirane u blizini špiljskih lokaliteta EM, potrebno je u fazi izrade projekta organizacije gradilišta, točno odrediti lokacije odlaganja otpadnog materijala te ih udaljiti od speleoloških objekata. (...)

HR2001277 SLATINA KOD KOZARICE, HR2001009 BLATINA KOD SOBRE, HR2000944 BLATINA KOD BLATA I HR4000010 SAPLUNARA	110. Osigurati povoljne stanišne uvjete blatina i slatina (onemogućiti isušivanje ili zaslanjenje i sl. zbog prekomjernog korištenja bočate vode za vodoopskrbu).
---	---

** Vidjeti PPDNŽ - Odredbe za provođenje, poglavlje 11.4. Smjernice za izradu prostorno-planske dokumentacije nižeg reda, potpoglavljje 11.4.4. Infrastrukturni sustavi, podnaslov Pomorski sustav te potpoglavljje 11.4.1. Gospodarska namjena, podnaslov Luke nautičkog turizma; u ovom Izvješću - poglavljje I.4.11. Mjere provedbe - Smjernice za izradu prostorno-planske dokumentacije nižeg reda

I.4.11. Mjere provedbe

Obveza izrade dokumenata prostornog uređenja¹²²

Prostor se može trajno uređivati samo na temelju odredbi Državnog plana prostornog razvoja (po donošenju), PPDNŽ i drugih prostornih planova koji se donose na temelju tih prostornih planova, kao i na temelju onih odredbi postojećih prostornih planova koje nisu u suprotnosti s odredbama PPDNŽ.

Prostorni planovi užih područja moraju se izraditi u skladu i na temelju smjernica i kriterija utvrđenih u PPDNŽ.

Na temelju Zakona o prostornom uređenju utvrđuje se potreba izrade dokumenata prostornog uređenja i to: a) Prostorni planovi područja posebnih obilježja (PPPPO) - utvrđuje Državni plan prostornog razvoja; b) Izmjene i dopune Prostornih planova uređenja općina/gradova (PPUO/G); među ostalima i Općine Mljet; Izmjene i dopune PPUO/G je moguće donositi do donošenja Prostornog Plana Županije temeljem donesenog Državnog plana prostornog razvoja¹²³; (...) d) Urbanistički planovi uređenja izdvojenih građevinskih područja izdvojene gospodarske namjene državnog značaja koje utvrđuje Državni plan prostornog razvoja (po donošenju); d) Urbanistički planovi uređenja izdvojenih građevinskih područja izdvojene gospodarske namjene županijskog značaja utvrđenih u PPDNŽ (po donošenju).

Preporuča se izrada Urbanističkog plana uređenja (UPU) za obuhvat funkcionalne cjeline naselja sa pripadajućim akvatorijem kojem prethodi izrada kvalitetnog programa na temelju konzervatorske studije, socio-demografske studije i sl. sukladno karakteristikama pojedine cjeline; među ostalim, za Babino Polje.

¹²² PPDNŽ, odredbe 297. do 300..

¹²³ Misli se na mogućnosti sukladno članku 198. ZPU.

Područja primjene posebnih razvojnih i drugih mjera¹²⁴

JLS u okviru svoje nadležnosti provode mjere iz područja komunalne djelatnosti, te uređenja i zaštite okoliša, kojima se uz pravilnu primjenu može postići prihvatljiviji razmještaj gospodarskih aktivnosti na pojedinim područjima.

U ostvarivanju policentričnog gospodarskog razvitka DNŽ potrebno je primjenjivati poticajne mjere, posebice za: (...) - održivi otočni razvitak prema odredbama Zakona o otocima (dodjela nekretnina, stimulativni uvjeti kreditiranja; poreznim i carinskim povlasticama te povlasticama za zaposlene u državnim tijelima i javnim službama, pri dobivanju kredita, oprost u poreza na dobit, u potrošnji vode, u prijevozu robe i putnika; - razvitak poljoprivrede (brže identificiranje vlasničkog statusa zemljišnog potencijala; stimuliranja privatizacije i dodjele koncesija u zemljišnoj politici radi potpunijeg korištenja zemljišnog potencijala; povoljniji kreditni uvjeti uz jednostavniji postupak dobivanja; osiguranje plasmana poljoprivrednih proizvoda; primjena modela zadugarstva i izgradnja mreže za plasman poljoprivrednih proizvoda), - razvitak malog i srednjeg poduzetništva osobito u obrtništvu i poljoprivredi.

Razvitak i uređenje naseljenih otoka, uz maksimalno očuvanje prirodnih, kulturnih i tradicijskih vrijednosti, posebno se temelji na ostvarenju uvjeta za: - zadržavanje stanovništva i kvalitetniji život (sigurnost, promet, usluge, obrazovanje, zdravlje), - povezivanje otoka infrastrukturom u šire sustave i primjenu specifičnih rješenja komunalne infrastrukture radi štednje i zaštite resursa, - razvitak pomorskih djelatnosti, otočne poljoprivrede snažnog ekološkog usmjerenja i tradicionalnih djelatnosti stanovništva uz strogo očuvanje otočkih polja i šuma od izgradnje, - razvitak turizma na strogo kontrolirani način radi osjetljivosti i ograničenog kapaciteta otoka.

Pogranično područje DNŽ - koje uključuje i Općinu Mljet - je od strateškog značenja za RH. Glavna razvojna usmjerenja, uz uvjet uređenja graničnih prijelaza, odnose se na razvoj pograničnog gospodarstva (malogranični promet, zajednički gospodarski programi za zapošljavanje, kulturne i gospodarske manifestacije i dr.).

Rubna i manje razvijena područja također obuhvaćaju i Općinu Mljet. Na ovim područjima predviđa se, s ciljem postupnog smanjivanja razlika u razvoju u odnosu na druga područja, primijeniti mjere za: - revitalizaciju naselja, gospodarstva i poljodjelstva na realnim osnovama, - stimuliranje stanovništva za ostanak u područjima gdje je moguće stvoriti realne perspektive za razvoj i za one djelatnosti kojima će se osigurati primjereni uvjeti za život (sufinanciranje, kreditiranje, porezne olakšice i sl.).

Planski dokumenti politike regionalnog razvoja su Strategija regionalnoga razvoja Republike Hrvatske, županijska razvojna strategija te strategija razvoja urbanog područja. Planski dokumenti politike regionalnog razvoja donose se za sedmogodišnje razdoblje u skladu s višegodišnjim financijskim okvirom kohezijske politike Europske unije. Polazište za izradu planskih dokumenata politike regionalnoga razvoja su nacionalni razvojni dokumenti i prostorni planovi. Strategija razvoja urbanog područja (SRUP) je planski dokument politike regionalnog razvoja kojim se utvrđuju ciljevi i prioriteti razvoja urbanog područja. Urbano područje obuhvaća urbane aglomeracije i veća, odnosno manja urbana područja utvrđena Zakonom o regionalnom razvoju za koja

¹²⁴ PPDNŽ, odredbe 303. do 310h..

se izrađuju strategije urbanog razvoja. Među ostalim, preporuča se izrada SRUP-a za veće urbano područje grada Dubrovnika - aglomeracije naselja grada Dubrovnika te općina Konavle, Župa dubrovačka, Dubrovačko primorje, Ston, Janjina, Trpanj, Orebić, Lastovo i Mljet.

Nova generacija dokumenata koji se bave teritorijalnim razvojem su Strateški planovi razvoja jedinica lokalne samouprave, sukladno Zakonu o regionalnom razvoju.

Planiranje morskog područja¹²⁵

Smjernice za integralno upravljanje obalnim područjem DNŽ je dokument čiji je cilj poboljšati aktivnosti zaštite priobalja kao jednog od najvažnijih prirodnih resursa DNŽ. Integralno upravljanje obalnim područjem označava dinamički proces održivog upravljanja i korištenja obalnih područja, uzimajući istovremeno u obzir krhkost obalnih ekosustava i krajobraza, raznolikost aktivnosti i korištenja, njihovo međusobno djelovanje, pomorsku usmjerenost pojedinih aktivnosti i korištenja i njihov utjecaj na pomorske i kopnene dijelove.

Sukladno Direktivi 2014/89/ EU Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 2014. o uspostavi okvira za prostorno planiranje morskog područja (SL L 257/135, 28.8.2014.) te Zakonu o prostornom uređenju definirano je:

- morsko područje su unutarnje morske vode RH, teritorijalno more RH, zračni prostor iznad njih te dno i podzemlje tih morskih prostora, zaštićeni ekološko-ribolovni pojas RH (ZERP) i epikontinentalni pojas RH, a u smislu pripadnosti morskoj regiji pripada morskoj regiji Sredozemno more, podregija Jadransko more
- prostorno planiranje morskog područja je proces prostornog planiranja u kojem subjekti prostornog uređenja analiziraju i organiziraju ljudske aktivnosti na moru radi ostvarivanja ekoloških, gospodarskih i socijalnih ciljeva.

Morsko područje se planira Državnim planom prostornog razvoja, Prostornim planom zaštićenog ekološkog i ribolovnog područja (ZERP), Prostornim planom epikontinentalnog pojasa RH, prostornim planovima nacionalnih parkova i parkova prirode koji obuhvaćaju morsko područje, prostornim planovima županija koje obuhvaćaju morsko područje i prostornim planovima uređenja gradova, odnosno općina unutar prostora ograničenja. Prilikom izrade i donošenja prostornih planova koji obuhvaćaju more:

- posvećuje se odgovarajuća pozornost posebnostima morskog područja, značajnim postojećim i budućim djelatnostima, namjeni i načinima korištenja morskog područja te njihovim utjecajima na okoliš, kao i prirodnim resursima, uzimajući u obzir interakciju obalnog i morskog područja te dugoročne promjene izazvane klimatskim promjenama
- uzimaju se u obzir gospodarski, socijalni i okolišni aspekti radi pružanja potpore održivom razvitku i rastu pomorskog sektora, primjenjujući pristup utemeljen na

¹²⁵ PPDNŽ, odredbe 310i. do 310m..

ekosustavima, te radi promicanja uzajamnog prilagođavanja značajnih djelatnosti, namjena i načina korištenja morskog područja.

- treba nastojati dati doprinos održivom razvoju turizma, pomorskog prijevoza, sektora ribarstva i akvakulture, energetskog sektora na morskom području, ako ovim Zakonom nije propisano drukčije, te očuvanju, zaštiti i poboljšanju stanja okoliša, uključujući otpornost na učinke klimatskih promjena te zaštiti i očuvanju kulturnih dobara.

Područja i lokaliteti za istraživanje i praćenje pojava i procesa u prostoru¹²⁶

Za nedovoljno istražena područja te područja koja su ekološki vrijedna i potencijalno ugrožena planiranim aktivnostima, potrebno je organizirati programe istraživanja: (...) - detaljna ekološka istraživanja (...) - kopnenog dijela i akvatorija istočnog dijela otoka Mljeta, osobito uvala Saplunara i Blace te istraživanja svih špilja, blatina i slatina na otoku Mljetu, bentoskim zajednicama hridinastog dna na južnim klifovima otoka Mljeta.

Smjernice za izradu prostorno-planske dokumentacije nižeg reda¹²⁷

Radi što kvalitetnije pripreme projekta na razini UPU-a za izdvojena građevinska područja (izvan naselja) ugostiteljsko-turističke namjene će se utvrditi potreba, način i smjernice rješenja rekonstrukcije, dogradnje, izgradnje, te ukidanje postojećih infrastrukturnih sustava koje se nalaze unutar ili utječu na projekt kroz izradu Odluke o izradi UPU-a. Na razini UPU-a će se odrediti i stvarni iznosi za infrastrukturne standarde (kapaciteti) u pogledu elektroopskrbe, vodoopskrbe, odvodnje oborinskih i otpadnih voda i zbrinjavanja otpada za izdvojena građevinska područja (izvan naselja) ugostiteljsko-turističke namjene. Prilikom razvoja turističkih zona u najvećoj mogućoj mjeri uključiti ekološki prihvatljive oblike turističkih i rekreativnih aktivnosti.

Nije dozvoljeno nasipavanje, gradnja umjetnih plaža i betoniranje obale na području ekološke mreže nego je obvezno maksimalno očuvati prirodnu obalu.

Za svaku luku nautičkog turizma potrebno je s obzirom na vrijednost i zaštitu područja u kojem je planirana prethodno izraditi maritimnu studiju sukladno Uredbi o uvjetima kojima moraju udovoljavati luke, a kojom studijom će se utvrditi optimalan položaj u uvali, vrsta, obuhvat i prihvatljivi broj vezova te način sidrenja, kao i mjere zaštite.

Luke nautičkog turizma Sobra, Prožurska luka i Okuklje u Općini Mljet planirati izvan područja ciljnih staništa 1120* i 1160, ili odabrati za ciljna staništa prihvatljiv oblik sidrenja s obzirom na područje EM HR3000166 sjeverna obala od rta Pusta u uvali Sobra do rta Stoba kod uvale Okuklje s otocima i akvatorijem te predvidjeti tehničke mjere postupanja s otpadnim vodama.

Unutar EM HR5000037 Nacionalni park Mljet i HR1000037 SZ dio NP Mljet potrebno je izgradnju luke za nautički turizam Polače u Općini Mljet planirati izvan područja

¹²⁶ PPDNŽ, odredbe 311. do 313..

¹²⁷ PPDNŽ, odredbe 314. do 395..

ciljnih staništa 1120*, 1160 i 1150* ili odabrati za ciljna staništa prihvatljiv oblik sidrenja te predvidjeti tehničke mjere postupanja s otpadnim vodama u luci.

Za luke u EM-u za koje se traži proširenje kao i za nove luke preporuča se s obzirom na vrijednost i zaštitu područja u kojem su planirane prethodno izraditi maritimnu studiju sukladno Uredbi o uvjetima kojima moraju udovoljavati luke¹²⁸. Na području Općine Mljet to se odnosi na sljedeće luke:

- Okuklje, Polače, Pomena, Prožura, Podškoji, Saplunara, Sobra naselje, Sobra trajekt

Proširenja luka Sobra-naselje, Prožure i Okuklje u Općini Mljet planirati izvan područja ciljnih staništa 1120* i 1160, ili odabrati za ciljna staništa prihvatljiv oblik sidrenja s obzirom na područje EM HR3000166 sjeverna obala od rta Pusta u uvali Sobra do rta Stoba kod uvale Okuklje s otocima i akvatorijem te predvidjeti tehničke mjere postupanja s otpadnim vodama.

Unutar EM HR5000037 Nacionalni park Mljet i HR1000037 SZ dio NP Mljet u Općini Mljet potrebno je proširenja luka Polače i Pomena planirati izvan područja ciljnih staništa 1120*, 1160 i 1150* ili odabrati za ciljna staništa prihvatljiv oblik sidrenja te predvidjeti tehničke mjere postupanja s otpadnim vodama u luci.

¹²⁸ Uredba o uvjetima kojima moraju udovoljavati luke (NN 110/2004).

II. ANALIZA I OCJENA STANJA I TRENDOVA PROSTORNOG RAZVOJA

II.1. Prostorna struktura korištenja i namjene površina Općine Mljet

Precizni podatci o stvarnom stanju, promjenama i trendovima u korištenju zemljišnih površina na području Općine Mljet u izvještajnom razdoblju, a posebno podatci koji bi bili usporedivi s planiranim korištenjem i namjenom površina prema dokumentima prostornog uređenja - nisu dostupni. Praćenje stanja u korištenju prostora i pokrova zemljišta tijekom vremena koje omogućuje CLC Hrvatska - digitalna baza podataka o stanju i promjenama zemljišnog pokrova Republike Hrvatske za razdoblje 1980.-2018. prema standardiziranoj CORINE nomenklaturi i metodologiji¹²⁹ - ne kartira područja na razini dostatnoj za upotrebljive uvide i detaljnije kvantifikacije od značaja za izradu Izvješća.¹³⁰

S obzirom na Pravilnikom propisane obvezne prostorne pokazatelje (2.2. KORIŠTENJE ZEMLJIŠTA U NASELJIMA), u Izvješću se koriste odnosno interpretiraju i analiziraju podatci o korištenju i namjeni površina (zemljišta) prema PPUO i dostupni podatci o korištenju i namjeni površina planiranoj u PP NP Mljet, dopunjeni s podacima iz PPDNŽ, te zaključno daje sintezni prikaz za područje Općine Mljet.

II.1.1. Struktura korištenja i namjene površina prema PPUO

U PPUO Mljet, područje Općine Mljet razgraničeno je prema osnovnim kategorijama korištenja i namjene površina¹³¹, što je prikazano na kartografskom prikazu 1: „Korištenje i namjena površina“ u mjerilu 1:25000 na topografskoj karti TK25 kao podlozi. Građevinska područja, tj.: 1. površine naselja - građevinska područja naselja

¹²⁹ Vidjeti: <http://corine.haop.hr/>. CORINE osigurava konzistentnost i homogenost podataka na razini cijele Europske unije. CLC baza sadrži podatke o pokrovu zemljišta za referentne godine 1980., 1990., 2000., 2006., 2012. i 2018. godinu, kao i podatke o promjeni pokrova zemljišta između navedenih referentnih godina. Standardni pristup izrade CLC baze temelji se na vizualnoj interpretaciji satelitskih snimaka prema prihvaćenoj standardnoj CLC metodologiji, dajući vektorske podatke o pokrovu zemljišta u mjerilu 1:100 000, minimalne širine poligona 100m i minimalnog područja kartiranja 25ha, odnosno 5ha za bazu promjena pokrova zemljišta. Preglednik omogućuje pregled podataka na razini JLS, pa tako i za područje Općine Mljet: <http://corine.haop.hr/dash-municipality/02682> (pristupljeno: 9. prosinca 2021.). Podaci za Općinu Mljet ne bilježe nikakve promjene između godina 2000. - 2006. - 2012. - 2018..

¹³⁰ Općenite osvrte na pitanje analize i usporedbe iskaza površina prema različitim metodama, a i na samu funkcionalnost postojeće veličine područja kartiranja prema CORINE metodologije dan je i u ISP RH 2013-19, str. 27 odnosno str. 29..

¹³¹ Polazeći od osnovne podjele određene u Programu prostornog uređenja Republike Hrvatske (NN 50/99, 84/13): (6-1) *Organizacija prostora određuje osnovne kategorije korištenja: poljoprivredne, šumske i vodne površine, te građevinska područja i površine prometno infrastrukturnih koridora unutar kojih se planovima uređenja prostora utvrđuju namjena i uvjeti uređenja i korištenja prostora, ovisno o prostornim i razvojnim značajkama područja. (...).*

(GPN)¹³²; 2. površine izvan naselja za izdvojene namjene - građevinska područja izvan naselja (IGP), i to na dijelu Općine Mljet izvan obuhvata PP NP Mljet, posebno su razgraničena na kartografskim prikazima serije 4: „Građevinska područja i područja posebnih uvjeta korištenja“ u mjerilu 1:5000 na katastarskom planu kao podlozi, kako bi građevinska područja bila precizno razgraničena od ostalih površina namijenjenih razvoju poljoprivrede i šumarstva, kao i drugim djelatnostima koje se mogu odvijati izvan građevinskih područja¹³³. Unutar samih građevinskih područja (izvan obuhvata PP NP Mljet), u PPUO je posebno utvrđeno razgraničenje na: a) izgrađeni dio, b) neizgrađeni uređeni dio i c) neizgrađeni neuređeni dio.

Za obuhvat NP Mljet koji se nalazi unutar područja Općine Mljet, primjenjuje se u okviru svojih nadležnosti odgovarajući prostorni plan područja posebnih obilježja - PP NP Mljet - što uključuje i utvrđivanje građevinskih područja unutar NP Mljet te uvjete provedbe svih zahvata u prostoru na području NP Mljet, a za koje se ne donosi urbanistički plan uređenja.

Na temelju prethodno navedenih polazišta, područje Općine Mljet je prema korištenju i namjeni površina razgraničeno u PPUO kako slijedi:

a) unutar građevinskih područja, na:

1. površine naselja - građevinska područja naselja (GPN) unutar kojih su razgraničene površine i lokacije:

- mješovite namjene
- isključive namjene¹³⁴:
- javne i društvene namjene (D)
- gospodarske - ugostiteljsko-turističke: kamp (T3)
- sportsko-rekreacijske: kupališta (R6)

2. površine izvan naselja za izdvojene namjene – unutar izdvojenih građevinskih područja izvan naselja, isključive namjene:

- gospodarske - poslovne: pretežito uslužna (K1), trgovačka (K2), komunalno-servisna (K3), reciklažna (K4), akvakultura (kopneni servis) (H4)
- gospodarske – ugostiteljsko-turističke: kamp (T3)
- sportsko-rekreacijske: sportski centar (R3), rekreacijski park (R5)
- groblja (G)

b) izvan građevinskih područja, na:

1. poljoprivredno tlo i šume isključivo osnovne namjene:

- gospodarske i zaštitne šume

¹³² Pojam građevinska područja naselja u PPUO se koristi na način da se podjednako odnosi na građevinska područja naselja bez izdvojenih dijelova odnosno na „matični dio“ građevinskog područja naselja s jednim ili više izdvojenih dijelova, kao i na same izdvojene dijelove građevinskih područja naselja.

¹³³ Izvan građevinskih područja gradnja je moguća samo iznimno, a u skladu s odredbama PPUO, odnosno prostornim planovima širih područja odnosno više razine i propisima.

¹³⁴ Javljaaju se unutar pojedinih građevinskih područja naselja odnosno izdvojenih dijelova građevinskih područja naselja.

- šume posebne namjene (Š3)
- vrijedno obradivo tlo (P2)
- ostala obradiva tla (P3)
- ostalo poljoprivredno tlo, šume i šumsko zemljište (PŠ)
- 2. površine infrastrukturnih sustava (IS):
- prometnog
- elektroenergetskog
- sustava elektroničkih komunikacija
- vodnogospodarskog
- sustava obrade, skladištenja i odlaganja otpada
- 3. vodene površine i površine mora:
- površine bujičnih vodotoka
- površine mora:
 - za akvakulturu (H2)
 - za prometne djelatnosti – luke otvorene za javni promet
 - za prometne djelatnosti – luke posebne namjene
 - ostale vodene površine
- 4. površine posebne namjene.

Same površine naselja, odnosno građevinska područja naselja (GPN) utvrđena PPUO-om, razgraničena su na način da obuhvaćaju: a) površine mješovite namjene¹³⁵ u kojima prevladava stanovanje, a osim njega sadrže i druge površine i sadržaje (koji se ostvaruju neposrednom provedbom PPUO i/ili razgraničavaju i detaljnije planiraju urbanističkim planovima uređenja, u skladu s uvjetima utvrđenim PPUO-om)¹³⁶; b) površine isključive namjene¹³⁷ utvrđene unutar GPN samim PPUO-om.

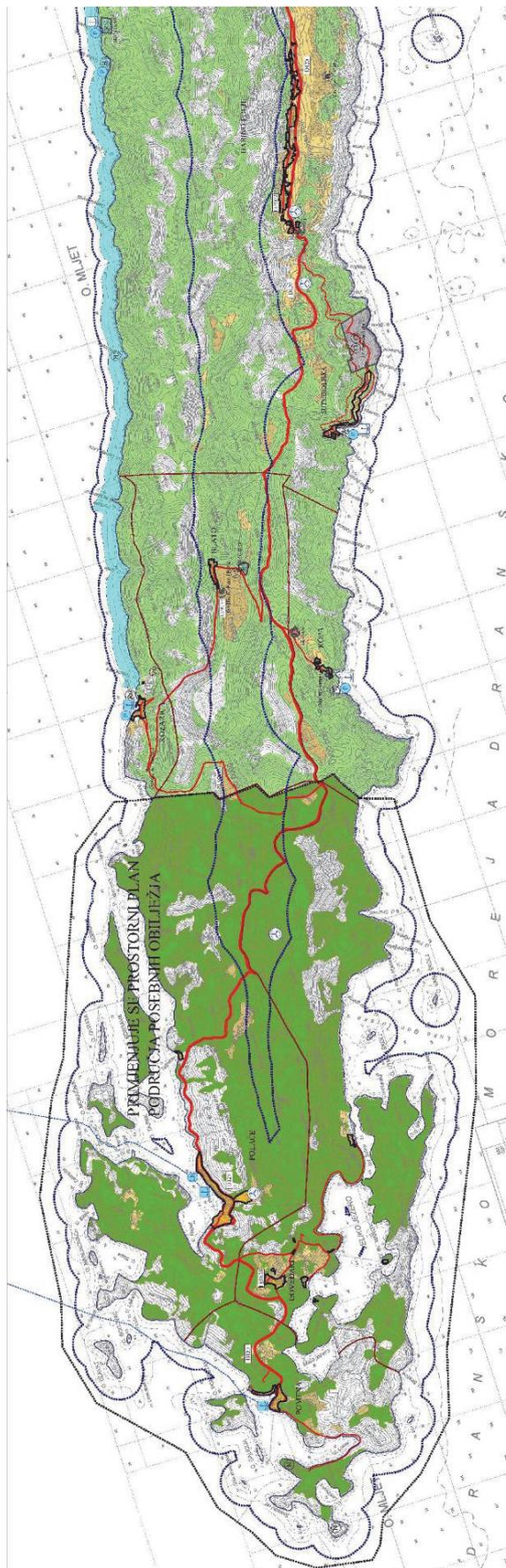
U nastavku, daje se izvod iz kartografskog prikaza 1. Korištenje i namjena površina PPUO, na način da je izvorni prikaz (u mj. 1:25000) umanjen te podijeljen na dva dijela (Slika 4. – a, b) koji prikazuju zapadni odnosno istočni dio kopnenog područja Općine Mljet i okolnih površina mora, a tumač znakova izdvojen je na zasebnoj stranici u nastavku.

¹³⁵ Mješovitu namjenu ima površina koja može sadržavati više različitih namjena, od kojih jedna može biti pretežita.

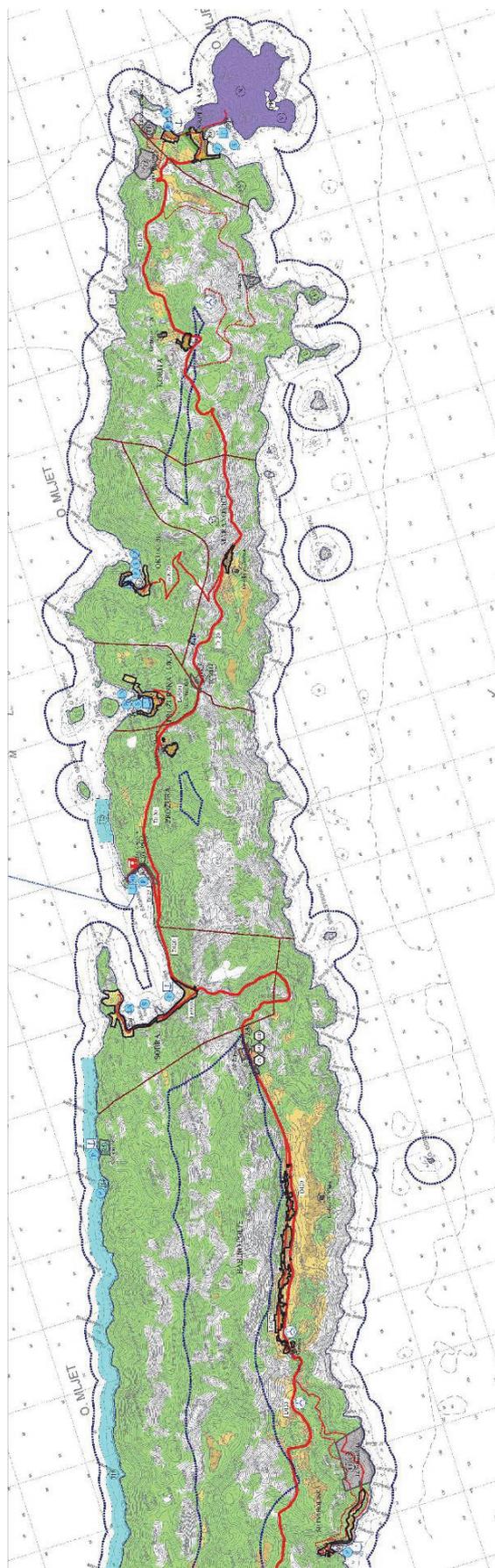
¹³⁶ To su: 1. javne i zaštitne zelene površine, 2. površine infrastrukturnih sustava, prometnih građevina i pojaseva s površinama za promet u kretanju i mirovanju, površine obale i lučke infrastrukture 3. površine javne i društvene namjene (upravne, socijalne, zdravstvene, školske i predškolske, kulturne, vjerske i sl.), 4. sportsko-rekreacijske površine, 5. manje površine gospodarske namjene (ugostiteljsko-turističke, uslužne, trgovačke, za proizvodnju manjeg opsega - zanatske, komunalno-servisne, i sl.) bez nepovoljnih utjecaja na život u dijelu površine naselja mješovite namjene, 6. površine ostalih infrastrukturnih i komunalnih građevina i uređaja bez nepovoljnih utjecaja na život u naselju, 7. druge namjene i sadržaji, koji nisu nespojivi sa stambenom namjenom.

¹³⁷ Isključivu namjenu ima površina čije je korištenje podređeno jednoj osnovnoj namjeni. Na površini isključive namjene utvrđenoj PPUO-om mogu se graditi, odnosno urbanističkim planovima uređenja planirati, samo oni drugi sadržaji (odnosno njihove površine) koji proizlaze iz potrebe osnovne namjene.

SLIKA 4.: IZVOD IZ KARTOGRAFSKOG PRIKAZA 1. „KORIŠTENJE I NAMJENA POVRŠINA“ PPUO
a - zapadni dio

b - istočni dio

Izvor: JUO; obrada: G&P

IZVJEŠĆE O STANJU U PROSTORU OPĆINE MLJET ZA RAZDOBLJE 2014. - 2021.

<i>Granice</i>		<i>Promet</i>	
	granica naselja		Cestovni promet
	prostor ograničenja u ZOP-u		državna cesta
	obalna crta		lokalna cesta
	granica građevinskog područja naselja i izdvojenog dijela građevinskog područja naselja		ostale ceste koje nisu javne
	granica izdvojenog građevinskog područja izvan naselja		benzinska postaja
	granica obuhvata PPPPO		Pomorski promet
<i>Namjena površina</i>			unutarnji plovni put
	izgrađeni dio		luka otvorena za javni promet - lokalnog značaja
	neizgrađeni dio		izdvojeni bazen luke otvorene za javni promet - lokalnog značaja
	mješovita namjena		luka posebne namjene - županijskog značaja LN - luka nautičkog turizma; BP - benzinska postaja
	javna i društvena namjena D - dom za stare i nemoćne		privezište
	gospodarska - poslovna namjena K1 - pretežito uslužna; K2 - pretežito trgovačka K3 - pretežito komunalno-servisna; K4 - reciklažna; H4 - otpremni centar		sidrište
			Zračni promet
	gospodarska namjena - površine uzgajališta (akvakultura) H2 - uzgoj bijele ribe; H4 - otpremni centar (lokacija)		helidrom
	gospodarska - ugostiteljsko-turistička namjena T3 - kamp		
	sportsko-rekreacijska namjena R3 - sportski centar, R5 - rekreacijski park R6 - kupalište (lokacija); PP - prirodna plaža (lokacija)		
	groblje		
	infrastrukturni sustavi VS - vodosprema		
	posebna namjena		
	vidikovac (lokacija)		
<i>Namjena površina unutar izdvojenog građevinskog područja izvan naselja županijskog značaja</i>			
	gospodarska - ugostiteljsko-turistička namjena T1 - hotel; T2 - turističko naselje		
<i>Poljoprivredno tlo i šume isključivo osnovne namjene</i>			
	vrijedno obradivo tlo		
	ostala obradiva tla		
	gospodarske i zaštitne šume		
	šume posebne namjene		
	ostalo poljoprivredno tlo, šume i šumsko zemljište		
<i>Zbrinjavanje otpada</i>			
	PS - pretovarna stanica GO - obrada građevinskog otpada; RD - reciklažno dvorište		

Na izvodima iz kartografskog prikaza 1. PPUO, odnosno u tumaču znakova, može se uočiti posebno značajnu promjenu izvršenu kroz postupak izrade i donošenja zadnje novelacije PPUO (2019.-2021.) – prikaz namjene površina unutar izdvojenih građevinskih područja (IGP) županijskog značaja, određenih u PPDNŽ na području Općine Mljet, izvan NP Mljet. Riječ je o četiri planirane turističke zone (TZ) ukupne površine, prema PPDNŽ: 45,7 ha.

Bilancu osnovnih namjena i korištenja površina utvrđenu na temelju digitalnih vektorskih podataka PPUO, uključujući i IGP županijskog značaja određena u PPDNŽ, a na dijelu područja Općine Mljet izvan NP Mljet (sukladno RPJ i WFS podacima Bioportala), prikazuje Tablica 26..¹³⁸

TABLICA 26.: BILANCA OSNOVNIH NAMJENA I KORIŠTENJA POVRŠINA NA DIJELU OPĆINE MLJET IZVAN NP MLJET

Namjena	Površina (ha)	%
GPN	82,49	1,16
izgrađeni dio GPN	61,40	0,87
neizgrađeni dio GPN	21,09	0,30
IGP koja određuje Općina Mljet (sva: izvan NP Mljet)	15,50	0,22
IGP za gospodarsku - ugostiteljsko-turističku namjenu (T)	0,98	0,01
IGP za gospodarsku - poslovnu namjenu (K)	8,50	0,12
IGP za sportsko-rekreacijsku namjenu (R)	4,83	0,07
IGP za groblja (G)	1,19	0,02
IGP županijskog značaja (sva: izvan NP Mljet) - sva: za gospodarsku - ugostiteljsko-turističku namjenu (T)	45,70	0,65
Površine infrastrukturnih sustava (IS)	0,04	0,00
Poljoprivredne površine isključivo osnovne namjene (P)	394,48	5,57
Šumske površine isključivo osnovne namjene (Š)	4517,63	63,80
Ostalo poljoprivredno tlo, šume i šumsko zemljište (PŠ)	1900,90	26,85
Vodene površine	2,88	0,04
ostale površine (*)	121,17	1,71
Općina Mljet (kopneni dio) - izvan NP Mljet	7080,79	100,00

Izvori: : PPUO, PPDNŽ / PP NP Mljet / ISPU / RPJ / Bioportal; (*) - pos. namjena

II.1.2. Struktura korištenja i namjene površina prema PP NP Mljet

PP NP Mljet je donesen 2001., te izrađen odnosno prikazan i strukturiran na specifičan način koji značajno odstupa od načina prikazivanja i terminologije koji se, sukladno važećim propisima, koriste pri izradi prostornih planova. Uvidom u tekstualne i grafičke dijelove PP NP Mljet razvidno je da isti ne sadržava precizan cjeloviti iskaz korištenja i namjene površina¹³⁹. Izvorni digitalni vektorski podatci o razgraničenjima nisu dostupni odnosno ne postoje. Zbog navedenog te činjenice da je riječ o planu najviše – državne –

¹³⁸ Iskaz površina izvan građevinskih područja - poljoprivrednih i šumskih površina isključivo osnovne namjene te ostalog poljoprivrednog tla, šuma i šumskog zemljišta - dodatno je ažuriran u odnosu na Obrazloženje PPUO, a na temelju kombiniranja te obrade digitalnih vektorskih podataka PPUO, PPDNŽ i RPJ.

¹³⁹ Uvid u PP NP Mljet moguć je na internetskim stranicama Županijskog zavoda za prostorno uređenje DNŽ, internetskim stranicama JU NP Mljet, te putem ISPU-a.

razine (odnosno činjenice da nema nekog drugog, u međuvremenu donesenog, plana „hijerarhijski jače“ - više - razine koji bi posredno razriješio dvojbe) i načina na koji je PP NP Mljet izrađen (prikazan, napisan), iskaz površina odnosno strukture korištenja i namjene površina sukladno tom planu može predstavljati samo neku vrstu više ili manje utemeljene interpretacije. Primjerice, način na koji je dio Općine Mljet unutar granica NP Mljet prikazan na kartografskom prikazu 1. Korištenje i namjena površina PPUO u mj. 1:25000, treba shvatiti kao prikaz orijentacijskog karaktera (svojevrni prikaz dispozicija, ili kvalitativni prikaz, pri čemu PPUO kao i PPDNŽ jasno upućuju na primjenu PP NP Mljet unutar NP Mljet), a bazira se na izvorno približno precrtanim granicama građevinskih područja iz PP NP Mljet (u izvorniku PP NP Mljet nacrtanim na izrazito zastarjelom katastarskom podlogama) te na kasnijim, izmjenama i dopunama ažuriranim, podacima o razgraničenju poljoprivrednih, šumskih i ostalih površina koje su preuzete iz digitalnih vektorskih podataka PPDNŽ. Kao „relativno čvrsta točka“ za površine građevinskih područja, mogu se smatrati podatci iz tzv. odabranih tema ISPU (te površine entiteta) ISPU, ali se pobližom usporedbom različitih prikaza te odredbi PP NP Mljet može pokazati kako su pozicije i navedene namjene pojedinih područja dvojbene. Također, PP NP Mljet unutar građevinskih područja nije utvrdio razgraničenje na izgrađeni i neizgrađeni dio. Po *ad hoc* pregledu dostupnih podloga, uočava se da bi na razini Izvješća bilo teško „špekulirati“ o postotku izgrađenosti pojedinih GP (npr. u slučaju naselja Polače), ali se - samo radi jednostavnosti interpretacije - planirana građevinska područja u PP NP Mljet u Izvješću smatraju izgrađenima. Detaljnije o naseljima odnosno građevinskim područjima naselja unutar NP Mljet vidjeti u poglavljima II.2.1. i II.2.2.1. Izvješća. Bilancu osnovnih namjena i korištenja površina utvrđenu na temelju kartografskih prikaza, obrazloženja i odredbi PP NP Mljet, površina entiteta dostupnih putem ISPU te razgraničenja iz digitalnih vektorskih podataka PPDNŽ¹⁴⁰, a na dijelu područja Općine Mljet unutar NP Mljet (sukladno RPJ i WFS podacima Bioportala), prikazuje Tablica 27..

TABLICA 27.: BILANCA OSNOVNIH NAMJENA I KORIŠTENJA POVRŠINA NA DIJELU OPĆINE MLJET UNUTAR NP MLJET

Namjena	Površina (ha)	%
GPN	25,35	0,89
izgrađeni dio GPN*	25,35	0,89
neizgrađeni dio GPN*	0,00	0,00
IGP	0,00	0,00
Površine infrastrukturnih sustava (IS)	0,00	0,00
Poljoprivredne površine isključivo osnovne namjene (P)	78,39	2,76
Šumske površine isključivo osnovne namjene (Š)	2071,37	72,80
Ostalo poljoprivredno tlo, šume i šumsko zemljište (PŠ)	670,10	23,55
Vodene površine	0,00	0,00
ostale površine	0,00	0,00
Općina Mljet (kopneni dio) - unutar NP Mljet	2845,21	100,00

Izvori: : PP NP Mljet / ISPU / PPDNŽ / RPJ / Bioportal / PPUO; * - opisano u tekstu

¹⁴⁰ Tj. razgraničenja poljoprivrednih i šumskih površina isključivo osnovne namjene te ostalog poljoprivrednog tla, šuma i šumskog zemljišta, a koji je korišten i pri zadnjoj novelaciji kartografskih prikaza PPUO.

II.1.3. Sintezni prikaz strukture korištenja i namjene površina na području Općine Mljet

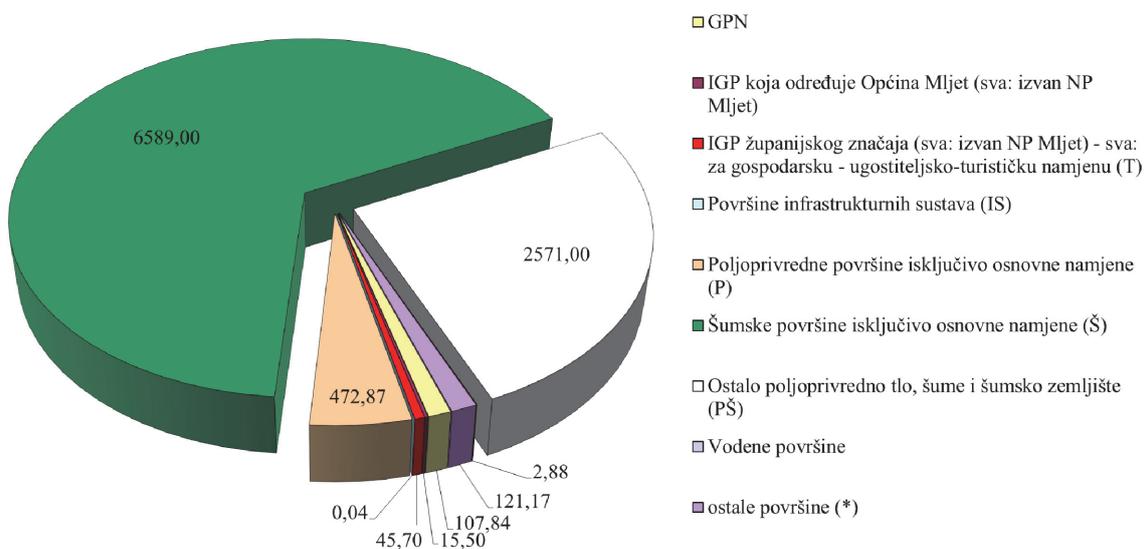
Na temelju opisanog u poglavljima II.1.1. i II.1.2. Izvješća, utvrđena je bilanca osnovnih namjena i korištenja površina Općine Mljet koju prikazuju Tablica 28. i Grafikon 9..

TABLICA 28.: BILANCA OSNOVNIH NAMJENA I KORIŠTENJA POVRŠINA OPĆINE MLJET

Namjena	Površina (ha)	%
GPN	107,84	1,09
izgrađeni dio GPN	86,75	0,87
neizgrađeni dio GPN	21,09	0,21
IGP koja određuje Općina Mljet (sva: izvan NP Mljet)	15,50	0,16
IGP za gospodarsku - ugostiteljsko-turističku namjenu (T)	0,98	0,01
IGP za gospodarsku - poslovnu namjenu (K)	8,50	0,09
IGP za sportsko-rekreacijsku namjenu (R)	4,83	0,05
IGP za groblja (G)	1,19	0,01
IGP županijskog značaja (sva: izvan NP Mljet) - sva: za gospodarsku - ugostiteljsko-turističku namjenu (T)	45,70	0,46
Površine infrastrukturnih sustava (IS)	0,04	0,00
Poljoprivredne površine isključivo osnovne namjene (P)	472,87	4,76
Šumske površine isključivo osnovne namjene (Š)	6589,00	66,38
Ostalo poljoprivredno tlo, šume i šumsko zemljište (PŠ)	2571,00	25,90
Vodene površine	2,88	0,03
ostale površine (*)	121,17	1,22
Općina Mljet (kopneni dio) - ukupno	9926,00	100,00

Izvori: PPUO, PPDNŽ / PP NP Mljet / ISPU; (*) - pos. namjena

GRAFIKON 9.: BILANCA OSNOVNIH NAMJENA I KORIŠTENJA POVRŠINA OPĆINE MLJET

Izvor: : PPUO, PPDNŽ / PP NP Mljet / ISPU

II.2. Sustav naselja Općine Mljet

II.2.1. Prostorni raspored i strukturna obilježja naselja

TABLICA 29.: GRAĐEVINSKA PODRUČJA NASELJA OPĆINE MLJET, U KONTEKSTU Približnih međusobnih odnosa katastarskih općina i upravno-teritorijalnih jedinica na području odnosno u sastavu općine Mljet

k.o.	Naselja prema ZPŽGO	Naselja prema Statutu 2021.	Naselja prema RPJ i DZS	GPN (MD - jedini ili „matični dio“ GPN; ID izdvojeni dio GPN) prema važećem PPPPO odnosno PPUO		Mjesna samouprava - mjesni odbori prema Statutu 2021.	
Goveđari	Pomena	Pomena	Pomena	*	Pomena	Goveđari	
	Goveđari	Goveđari	Goveđari	*	Goveđari		
	Velika Loza			*	Velika Loza		
	Pristanište			*	Pristanište		
	Njivice			*	Njivice, Sv. Marija		
	Babine Kuće	Babine Kuće	Polače	*	Babine Kuće		Polače
	Soline	Soline		*	Soline		
	Polače	Polače		*	Polače		
Tatinica			*	Tatinica			
Blato	Blato	Blato	Blato	MD	Blato	Blato	
	Kozarica	Kozarica	Kozarica	MD ID	Kozarica 1 Kozarica 2		
	Ropa	Ropa	Ropa	MD	Ropa		
Babino Polje	Babino Polje	Babino Polje	Babino Polje	MD	Zabrežje 5	Zabrežje	
				ID	Zabrežje 1		
				ID	Zabrežje 2		
				ID	Zabrežje 3		
				ID	Zabrežje 4		
				ID	Zabrežje 6		
	Sobra	Sobra	Sobra	Sobra	ID	Sutmiholjska	Zadublje
					ID	Zadublje 1	
					ID	Zadublje 2	
	Prožura	Prožura	Prožura	Prožura	ID	Zadublje 3	Prožura
ID					Prožura 1 Prožura 2		
Maranovići	Prožurska Luka	Prožurska Luka	Prožurska Luka	MD	Prožurska Luka	Maranovići	
	Maranovići	Maranovići	Maranovići	MD	Maranovići		
Korita	Korita	Korita	Korita	MD	Okuklje	Korita	
				ID	Korita 1 Korita 2		
	Saplunara	Saplunara	Saplunara	Saplunara	MD		Saplunara
					ID		Podškoji

Tradicionalno, naselja – mjesta - na otoku Mljetu nastala su iz gospodarskih i strateških razloga na središnjoj kopnenoj osovini otoka, smještena na prisojnim padinama brežuljaka, na rubovima plodnih polja, uz prastare putove i staze. Povijesno, naselja su koncentrirana, zbijene matrice.

Saplunara, Korita, Maranovići, Prožura, Ropa, Blato, pa i Goveđari, smješteni su kao više ili manje kompaktne cjeline na prisojnim padinama brda.

Središnje i brojem stanovnika (270 prema Popisu 2011.) najveće statističko / administrativno naselje Općine Mljet - Babino Polje - zapravo je skup zaselaka (Zabrežje, Sršenovići i Zadublje) blisko smještenih u nizu iznad izduženog i u „težište“ otoka Mljeta položenog polja, u novije vrijeme povezanih u administrativnu cjelinu. Na razini mjesne samouprave, administrativno naselje je podijeljeno na područja MO Zabrežje i MO Zadublje. Ova linearna „aglomeracija“ povijesnih zaselaka i rastresite rubne novije izgradnje protegnuta je uz današnju državnu cestu (DC 120 Pomena - Blato - Prožura – Saplunara), a sama cesta proteže se duž otoka Mljeta te povezuje Babino Polje i sva prije spomenuta naselja.

Kroz povijest, za vezu s morem (izvoz poljoprivrednih proizvoda i ribolov) stanovnici naselja u unutrašnjosti izgradili su na prikladnim mjestima na obali luke i u njima svoje magazine, iz kojih su se vremenom razvila nova mjesta – kao izdvojeni dijelovi starijih ili „osamostaljena“ nova naselja. Novija izgradnja, prvenstveno naselja odnosno dijelova (građevinskih područja) naselja pri obali, rastresite je matrice i/ili „stremi“ linearnom protezanju uz samu obalu odnosno obalnu crtu.

Javno dostupni prikazi razgraničenja iz RPJ na internetskim preglednicima NIPP-a odnosno ISPU-a, Popisi 2001. i 2011., te PPDNŽ i PPUO - dijele područje Općine Mljet na 14 (administrativnih, statističkih) naselja. Međusobna neusklađenost takve podjele i podjele na naselja definirane u ZPŽGO te s naseljima navedenim u Statutu 2021., javlja se na području NP Mljet¹⁴¹. Tablica 29.. Također, unutar tih 14 (odnosno 20 ili 16) naselja, na relativno velikom području Općine Mljet je prostornim planovima (PP NP Mljet i PPUO) utvrđen veći broj građevinskih područja – „centralnih“ ili „matičnih“ dijelova i izdvojenih dijelova građevinskih područja naselja (GPN). Izvan NP Mljet, u PPUO je utvrđeno ukupno 11 matičnih i ukupno 14 izdvojenih dijelova GPN. S druge strane, na području NP Mljet je u PP NP Mljet određeno 17 „fragmenta“ građevinskih područja, pri čemu je podjela na centralne ili matične dijelove i izdvojene dijelove GPN odnosno (moguće) i na pojedina IGP - nejasna. Iz rakursa prostornog planiranja (u najmanju ruku: pitanja primjene osnovnih pravila ZPU za planiranje građevinskih područja naselja u ZOP-u odnosno POG), nije svejedno da li su pojedina mjesta (npr. Soline) zasebno naselje odnosno građevinsko područje naselja ili izdvojeni dio građevinskog područja naselja (Goveđara, u slučaju navedenog primjera)¹⁴². U tom smislu, treba očekivati da će odgovarajuća rješenja dati (odrediti) novi Prostorni plan NP Mljet čija je izrada u tijeku.

¹⁴¹ Zanimajući pitanje odnosa istočne kopnene granice NP Mljet i granica naselja - dakle, približno opisujući - razvidno je da se unutar NP Mljet prema RPJ i DZS nalaze 3 naselja, prema Statutu 2021. nalazi 5 naselja, a prema ZPŽGO - 9 naselja.

¹⁴² Vidjeti npr. i odnos Goveđara s Njivicama i Pristaništem, ili Polača i Tatinice (u slučaju da se ona tretira kao izdvojeni dio građevinskog područja naselja, a ne kao IGP tj. izdvojena namjena izvan naselja).

II.2.2. Građevinska područja naselja (GPN)

II.2.2.1. GPN unutar NP Mljet

TABLICA 30.: GRAĐEVINSKA PODRUČJA PREMA PP NP MLJET - GPN

administrativno (statističko) naselje	Građevinska ("građevna") područja prema PP NP Mljet - kartografski prikaz „Smjernice za građenje u građevinskom području - PRIKAZ RASPOREDA GRAĐEVINSKIH PODRUČJA“ ¹⁴³	površina prema ISPU - Vanjski slojevi - MPUGDI - Odabrane teme (ha)		broj stanovnika 2011.	gustoća st. u izgrađenom dijelu GPN 2011. (st/ha)
Polače	1a. Polače	14,4381	14,4381	113	7,5
	1b. Tatinica*	0,6458	0,6458		
Pomena	2. Pomena	2,7550	4,4346	52	11,7
		1,6796			
Goveđari	3a. Goveđari	3,3040	3,4684	151	25,9
		0,1644			
	3b. Velika Loza**	0,1027	0,1901		
		0,0874			
	3c. Babine Kuće	0,8379	0,8379		
	3d. Njivice**	0,0993	0,1140		
		0,0147			
	3e. Pristanište**	0,0133	0,0425		
		0,0099			
		0,0046			
0,0147					
3f. Sv. Marija**/**	0,3108	0,3108			
3g. Soline	0,8690	0,8690			
ukupno:		25,3512	25,3512	316	12,5

Izvori: PP NP Mljet / ISPU

* prema ISPU: građevinsko područje naselja; prema Odluci o izradi Prostornog plana Nacionalnog parka Mljet (NN 113/19): izdvojeno građevinsko područje; odnos grafike, prema nazivima kartografskih prikaza PP NP Mljet - „građevinsko područje naselja“, a prema Obrazloženju „naselja“ (...) „posebni lokaliteti“ (...)

** „posebna građevna područja“ - PP NP Mljet, Odredbe za provođenje (NN 23/01), točka 16.: „(...) posebna građevna područja Pristanište, Velika Loza, Njivice te otočić Sv. Marija.“

*** Sv. Marija je jedino GP odnosno GPN koje nema svoj ekvivalent u RPJ/DZS, ZPŽGO ili Statutu 2021.

Prema Obrazloženju PP NP Mljet¹⁴⁴, osnova koncepcije prostornog uređenja naselja unutar NP Mljet je razlikovanje stupnja zaštite i načina prostornog uređenja u naseljima unutar temeljnog fenomena i izvan temeljnog fenomena. Kao naselja unutar temeljnog

¹⁴³ Kartografski prikaz preuzet sa službenih internetskih stranica MPUGDI

(https://mpgi.gov.hr/UserDocsImages//dokumenti/Prostorno/Planovi/PPNPMljet/NPMLjet-K5_plan%20gradjpodr.jpg), dostupan i na službenim internetskim stranicama JU NP Mljet (<https://np-mljet.hr/dokumenti-i-izvjesca/>)

¹⁴⁴ Četvrti dio – Koncepcija prostornog uređenja Nacionalnog parka “MLJET”, 3. Zoniranje nacionalnog parka, 3.2 Zone mješovite namjene, str. 91.

fenomena navode se: Govedari, Soline, Babine Kuće, Pristanište, Velika Loza i Njivice. Kao naselja izvan temeljnog fenomena navode se: Pomena i Polače.

U Odluci o donošenju PP NP Mljet, točka 16. glasi: „U kategoriju naselja prvenstveno spadaju Polače i Pomena, zatim Govedari, Babine Kuće, Soline, te kao posebna građevna područja Pristanište, Velika Loza, Njivice te otočić Sv. Marija.“; Točka 17. „Ovim Planom određena su građevinska područja za naselja Polače, Pomena, Govedari, Babine Kuće, Soline, Pristanište, Njivice, otočić Sv. Marije u funkciji za stanovanje te ostale prateće sadržaje primarnom stanovanju.(...)“

PP NP Mljet određuje (planira) naselje Polače kao središnje naselje NP Mljet (Odluka o donošenju PP NP Mljet, NN 23/01, Odredbe za provođenje PP NP Mljet - odredba 15.). Prema Obrazloženju PP NP Mljet: „(...) iako su Govedari statistički centar svih naselja u području Nacionalnog parka, centralnu funkciju ne mogu zadržati, kako zbog interesa Nacionalnog parka obzirom na blizinu temeljnog fenomena tako i zbog prirodnog procesa demografskog opadanja ali i zbog svojeg smještaja, za današnje potrebe života, relativno izoliranog.“, odnosno: „(...) naselje Polače trebaju preuzeti ulogu glavnog i centralnog mjesta na području Nacionalnog parka Mljet, ulogu koju su nekada imali Govedari. U Polačama je predviđena zona razvoja stanovanja i zadovoljavanja stambenih potreba stanovništva Nacionalnog parka.“¹⁴⁵

Prema Odluci o izradi Prostornog plana NP Mljet¹⁴⁶ naselje Polače oblikovno i funkcionalno nije dovršeno (uređenje obale i obalnog zida, arheološka zona, servisna zona, centralno parkiralište i slično), a planirano građevinsko područje namijenjeno stanovanju uglavnom nije konzumirano zbog imovinsko-pravnih odnosa.

II.2.2.2. GPN na dijelu Općine Mljet izvan NP Mljet

Građevinska područja naselja (GPN) izvan NP Mljet - sukladno PPUO - prikazana su Tablicom 31.

TABLICA 31.: GRAĐEVINSKA PODRUČJA NASELJA (GPN) IZVAN NP MLJET

a

k.o.	Naselja prema RPJ i DZS	GPN (MD - „matični dio“ GPN; ID izdvojeni dio GPN) prema PPUO / naziv		površina izgr. dijela (m ²)	površina neizgr. dijela (m ²)	izgrađenost (%)	ukupna površina (m ²)
Blato	Blato	MD	Blato	25210	0	100,0	25210
	Kozarica	MD	Kozarica 1	30945	0	100,0	30945
		ID	Kozarica 2	469	0	100,0	469
	Ropa	MD	Ropa	20595	0	100,0	20595
Babino Polje	Babino Polje	MD	Zabrežje 5	116154	0	100,0	116154
		ID	Zabrežje 1	9947	0	100,0	9947
		ID	Zabrežje 2	964	2124	31,2	3088
		ID	Zabrežje 3	2410	0	100,0	2410
		ID	Zabrežje 4	320	0	100,0	320
		ID	Zabrežje 6	251	0	100,0	251

¹⁴⁵ Kao prethodno, str. 92. odnosno 98..

¹⁴⁶ Odluka o izradi Prostornog plana Nacionalnog parka Mljet (NN 113/19), Točka V. (Sažeta ocjena stanja u obuhvatu Plana - Građevinska područja naselja).

IZVJEŠĆE O STANJU U PROSTORU OPĆINE MLJET ZA RAZDOBLJE 2014. - 2021.

		ID	Sutmiholjska	25048	51960	32,5	77008
		ID	Zadublje 1	36632	0	100,0	36632
		ID	Zadublje 2	113	0	100,0	113
		ID	Zadublje 3	1034	0	100,0	1034
	Sobra	MD	Sobra 1	125037	57464	68,5	182501
		ID	Sobra 2	419	0	100,0	419
Prožura	Prožura	MD	Prožura 1	21823	0	100,0	21823
		ID	Prožura 2	1038	0	100,0	1038
	Prožurska Luka	MD	Prožurska Luka	37348	37484	49,9	74832
Maranovići	Maranovići	MD	Maranovići	24600	0	100,0	24600
	Okuklje	MD	Okuklje	37767	17504	68,3	55271
Korita	Korita	MD	Korita 1	25828	0	100,0	25828
		ID	Korita 2	4407	0	100,0	4407
	Saplunara	MD	Saplunara	47731	32473	59,5	80204
		ID	Podškoji	17894	11897	60,1	29791
ukupno				613984	210906	74,4	824890

b

Naselje (RPJ / DZS)	ukupna površina GPN	izgrađenost (%)	broj stanovnika 2011.	gustoća st. u izgrađenom dijelu GPN 2011. (st/ha)
Blato	25210	100	39	15,47
Kozarica	31414	100	28	8,91
Ropa	20595	100	37	17,97
Babino Polje	246957	78,099831	270	14,00
Sobra	182920	68,585174	131	10,44
Prožura	22861	100	40	17,50
Prožurska Luka	74832	49,90913	40	10,71
Maranovići	24600	100	43	17,48
Okuklje	55271	68,330589	31	8,21
Korita	30235	100	46	15,21
Saplunara	109995	59,661803	67	10,21
sveukupno	1078402	80,4	1088	12,5

Izvor: PPUO; obrada G&P

II.2.2.3. Sintezni iskaz za GPN na području Općine Mljet

Na temelju uvida, pretpostavki i analiza iz prethodnih poglavlja, Tablica 32. daje sintezni iskaz osnovnih pokazatelja za GPN na području Općine Mljet.

TABLICA 32.: GPN NA PODRUČJU OPĆINE MLJET

položaj naselja	ukupna površina GPN	izgrađenost (%)	broj stanovnika 2011.	gustoća st. u izgrađenom dijelu GPN 2011. (st/ha)
naselja Općine Mljet unutar NP Mljet	253512	100%	316	12,5
naselja Općine Mljet izvan NP Mljet	824890	74,4	772	12,6
sveukupno	1078402	80,4	1088	12,5

II.2.3. Opremljenost naselja društvenom infrastrukturom i ostalim uslužnim djelatnostima

Raspored objekata središnjeg i društvenog značaja na području Općine Mljet, po (statističkim) naseljima - stanje iz rujna 2021. godine - prikazan je u Tablici 33..¹⁴⁷

TABLICA 33.: OPREMLJENOST NASELJA OPĆINE MLJET DRUŠTVENOM INFRASTRUKTUROM I OSTALIM USLUŽNIM DJELATNOSTIMA – STANJE IX. 2021.

Redni broj	Sadržaj (funkcija)	Babino Polje	Blato	Govedari	Korita	Kozarica	Maranovići	Okuklje	Polače	Pomena	Prožura	Prožurska Luka	Ropa	Saplunara	Sobra
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	Centralna osnovna škola	1													
2	Područna osnovna škola		1												
3	Srednja škola														
4	Viša škola														
5	Visoka škola														
6	Fakultet														
7	Spec. škole (glazbena, stranih jezika, auto škola i sl.)														
8	Narodno sveučilište ili sl.														
9	Ambulanta obiteljske medicine	1	1												
10	Ambulanta opće medicine + spec. ambulante														
11	Dom zdravlja														
12	Stomatološka ordinacija		1												
13	Apoteka	1 ¹⁴⁸													
14	Socijalna služba, centar za pomoć i njegu	1 ¹⁴⁹													
15	Specijalistička bolnica, lječilište ili sanatorij														
16	Veterinarska stanica (ambulanta)														
17	Vrtić i jaslice														
18	Vrtić	1 ¹⁵⁰													
19	Đački dom														
20	Dom umirovljenika														
21	Sportsko društvo		2											1	
22	Sportski tereni (otvoreni, zatvoreni)	1	1	1					1				1		
23	Knjižnica i čitaonica	1 ¹⁵¹													

¹⁴⁷ Tablicu treba promatrati kao ažuriranje podataka iz slične tablice u Obrazloženju PPUO odnosno Izvješću 2010-13. Tablica je izvorno izrađena kao tipska (prof. dr. sc. Oleg Grgurević - Arhitektonski fakultet Sveučilišta u Zagrebu) te je korištena u izradi dokumenata prostornog uređenja i praćenja stanja u prostoru niza JLS na području Dubrovačko-neretvanske županije, pa tako i u Obrazloženju PPUO Mljet i Izvješću 2010-13. Kako je riječ o tipskoj tablici, predviđena su „polja“ za raznovrsne moguće sadržaje (tzv. funkcije) u naseljima, pa i za one sadržaje koji ne postoje, niti se očekuje njihovo postojanje na području Općine Mljet.

¹⁴⁸ (depo lijekova)

¹⁴⁹ (pri ordinaciji primarne zdravstvene zaštite)

¹⁵⁰ (dječja igraonica te program kojeg provodi udruga s odgovarajućom registracijom)

¹⁵¹ (u okviru rada udruge)

IZVJEŠĆE O STANJU U PROSTORU OPĆINE MLJET ZA RAZDOBLJE 2014. - 2021.

24	KUD	1																		
25	Dom kulture s dvoranom	1																		
26	Kazalište (kao posebna ustanova)																			
27	Otv. pučko učilište s kinom (kao posebna ustanova)																			
28	Muzej																			
29	Izdavačka djelatnost (izdavačko poduzeće)																			
30	Dopisništvo (HINA), lokalne novine																			
31	Lokalna radiostanica																			
32	Sjedište županije																			
33	Sjedište Općine	1																		
34	Najniži organ uprave (izdaje neki služb. dokum.)	1																		
35	Općinski sud																			
36	Županijski sud																			
37	Organ financijske kontr. i prom. (Fina, por. upr. i sl.)																			
38	Policajska stanica																			
39	Osnovna (zadnja) pošta	1	1																	
40	Telefonska centrala (krajnja)	1	1			1														
41	Čvorna telefonska centrala																			
42	Vatrogasna stanica	1									1									
43	Poljoprivredna stanica																			
44	Banka, mjenjačnica	1	1																	
45	Udruge, klubovi, organizacije, crveni križ i sl.	6	3	1		1												1	1	
46	Sjedište trgovačkog poduzeća - trgovina na veliko																			
47	Prodavaonica mješovite robe - "samoposluga"	2	2	1						1	1							1	1	
48	Prodavaonica voća, povrća (voćarna)																			
49	Prodavaonica stočarskih proizvoda (mesnica)																			
50	Prodavaonica (veća) općeg tipa - robna kuća																			
51	Prodavaonica kozmetičkih proizvoda - parfumerija																			
52	Prodavaonica namještaja																			
53	Prodavaonica kućanskih aparata																			
54	Prodavaonica tekstilnih proizvoda i konfekcije																			
55	Prodavaonica obuća																			
56	Prod. elektromat., željez. robe, alata i prib. i sl.																			
57	Prodavaonica boje i lakova, te kemijskih proizvoda																			
58	Prodavaonica satova i nakita																			
59	Prod. poljop. repromaterijala i poljop. apoteka																			
60	Prodavaonica poljoprivrednih strojeva																			
61	Knjižara i papirnica																			
62	Ugostiteljski sadržaj /caffe, restoran, i sl/	1	1	3	1			3	7	8			2					3	4	
63	Hotelski smještaj									1										
64	Intelektualne usluge (registrirane)																			
65	Turistička agencija																			1
66	Frizersko-brijačke usluge																			
67	Usluge urara (popravak satova)																			
68	Usluge zlatara (popravak zlatnog nakita i sl.)																			
69	Usluge fotografa																			
70	Mehaničarske usluge (automehaničar, bravar, i sl)	1																		
71	Usluge popravka kućanskih el. aparata (servis)																			
72	Usluge popravka poljoprivrednih strojeva (servis)																			
73	Otkupna stanica poljoprivrednih proizvoda																			
74	Mjesni sajam, stalna tržnica (barem dio godine)																			
75	Župni ured	1																		

Izvor: JUO Općine Mljet, rujan 2021., „na podlozi“ tipske tablice evidencije opremljenosti naselja društvenom infrastrukturom i ostalim uslužnim djelatnostima, korištene u Obrazloženju PPUO Mljet i Izvješću 2010-13

Osnovnoškolsko obrazovanje na području Općine organizirano je u OŠ „Mljet“ i PŠ „Goveđari“. Ukupan broj djece koja pohađaju osnovnu školu po školskim godinama od 2016/17 do 2020/21 varirao je unutar raspona 55-60. Razredna se nastava zbog malog broja djece i nedostatka učiteljskog kadra te nedostatnog broja učionica provodi kombinirano više razreda u jednoj učionici, no predmetna se nastava organizira po razredima. Matična škola u Babinom Polju ima opremljene učionice i posebnu informatičku učionicu, ali nema školsku dvoranu. Područna škola u Goveđarima je mala i sastoji se od jedne učionice, sanitarnog prostora i prostora za tjelesnu kulturu. Srednja škola ne postoji na otoku Mljetu.

Zdravstveni sustav i socijalna skrb u Dubrovačko-neretvanskoj županiji u nadležnosti su Upravnog odjela za zdravstvo i socijalnu skrb te Zavoda za javno zdravstvo Dubrovačko-neretvanske županije. Primarna zdravstvena zaštita na području Općine Mljet osigurana je u dvije ambulante - u Babinom Polju i Goveđarima - u kojima radi po jedan liječnik obiteljske medicine. U ambulanti u Babinom Polju radi i jedna patronažna sestra te dva vozača hitne pomoći. U ambulanti u Goveđarima, osim liječnika obiteljske medicine, djeluje i stomatolog, a tijekom ljetne sezone i dodatna turistička liječnička ekipa sufinancirana od JU NP Mljet. Ljekarna u organizacijskom obliku depoa lijekova Dubrovačkih ljekarni smještena je u Babinom Polju. U hitnim slučajevima poziva se helikopter ili gliser koji otok povezuju sa Općom bolnicom Dubrovnik i KBC-om u Splitu.

Općina Mljet jedna je od JLS s najvećim udjelom starijeg stanovništva. Centar za socijalnu skrb Dubrovnik pokriva korisnike s područja Općine Mljet, no na području Općine Mljet nema specijaliziranih ustanova koje skrbe i brinu o starijim i nemoćnim osobama.

U odnosu na Izvješće 2010-13, zamjetno je povećanje ukupnog broja prodavaonica mješovitom robom odnosno otvaranje takvih prodavaonica u više naselja, kao i povećanje broja ugostiteljskih objekata (usluge hrane i pića). Navedeno je povezano s razvojem turizma na otoku Mljetu, ali se reflektira i na unapređenje kvalitete života u pojedinim naseljima. Istovremeno, nepromijenjeno je stanje u broju objekata iz skupine hoteli - samo jedan objekt (hotel) na cijelom otoku, u Pomeni, unutar NP Mljet.

Zamjetan je i povećan broj udruga, kao i poseban značaj koji - u kontekstu teme društvene infrastrukture, a okvirima otoka Mljeta i otočnog načina života - može imati djelovanje pojedine udruge. Naime, iako na području Općine Mljet nema dječjih vrtića (bilo u vlasništvu Općine Mljet, bilo privatnih), u privremeno uređenom prostoru dječje igraonice u Babinom polju organizira se i provodi predškolski odgoj za djecu od navršenih 6 mjeseci života do polaska u osnovnu školu, a čiji roditelji imaju prebivalište na području Općine Mljet. Program provodi Kulturna udruga Mljet, registrirana za tu djelatnost, a program se financira iz općinskog proračuna.

Općinski načelnik i Jedinostveni upravni odjel smješteni su u općinskoj zgradi u Babinom Polju. Općinska naselja imaju osnovane mjesne odbore koji su organizirani kao oblik mjesne samouprave radi ostvarivanja neposrednog sudjelovanja građana u odlučivanju o lokalnim poslovima. U Babinom Polju dva puta mjesečno uređuje matični ured, a na području Općine nalaze se tri poštanska ureda, u Goveđarima, Babinom Polju i Maranovićima. Na otoku se nalaze bankomati OTP banke, PBZ bankomat i Euro

Bancomat, na kojima je moguće podizati gotovinu, ali nema poslovnica banki. Također, na otoku nema ni poslovnice Fina-e, a sve ostale javne ustanove i institucije nalaze se na Pelješcu, Korčuli i Dubrovniku.

Planira se slijedeće poboljšanje opremljenosti naselja Općine Mljet društvenom infrastrukturom i ostalim uslužnim djelatnostima¹⁵²:

- prosvjetne funkcije koncentrirane su u centralnoj osnovnoj školi u naselju Babino Polje - ne planiraju se promjene osim izgradnje školske sportske dvorane uz zgradu škole;
- predškolska ustanova u vidu jaslica i vrtića planira se smjestiti u Babinom Polju u središnjem dijelu Općine
- u zdravstvenom sustavu i poželjna je promjena u smislu moguće izgradnje manjeg zdravstvenog centra s odgovarajućim sadržajima (mali dom zdravlja);
- u Babinom Polju planira se izgradnja doma za starije i nemoćne osobe;
- športske funkcije planiraju se u okviru škole i njenih športskih terena u Babinom Polju. Športski tereni se planiraju i u zoni Saplunare kao sastavni dio turističke ponude, koja će moći biti u funkciji i za lokalno stanovništvo. Planira se manji športsko-rekreativni centar u Babinom Polju (uz ŠRC u Ropi (izvan naselja)).

Mjesna groblja / Površine groblja (+)

Komunalno Mljet d.o.o održava sva mjesna groblja na području Općine Mljet, brine o grobljima kroz održavanje i uređenje zelenih površina, nasada, staza, čišćenje i odvoz smeća. Na području Općine Mljet ima devet mjesnih groblja. Tablica 34.

TABLICA 34.: MJESNA GROBLJA NA PODRUČJU OPĆINE MLJET

r.br.	statističko naselje (RPJ / DZS) *unutar NP Mljet	naziv	„u naselju“ (prema PPDNŽ)	unutar GPN ili IGP prema PPUO / *PP NP Mljet	površina prema PP (m2)
1.	*Goveđari	Sladin Gradac	ne	*izvan GP	*-
2.	Kozarica	Sv. Terezija	da	IGP	533
3.	Blato	Sv. Petar i Pavao	da	IGP	2445
4.	Ropa	Sv. Antun	ne	IGP	2172
5.	Babino Polje	Mirogoj	da	IGP	1959
6.	Babino Polje	Sv. Vlaho	da	IGP	1669
7.	Prožura	Sv. Martin	ne	IGP	555
8.	Maranovići	Sv. Antun	ne	IGP	816
9.	Korita	Sv. Vid	ne	IGP	1742
ukupna površina (m2) planirana za groblja na području Općine Mljet - ukupna površina prema prostornim planovima (PP)					4782

Izvor: PP NP Mljet, PPDNŽ, PPUO, Komunalno Mljet

¹⁵² Izvor: JUO Općine Mljet.

II.2.4. Funkcionalna i prostorno-demografska valorizacija naselja

Distribuciju stanovništva po naseljima na otoku Mljetu, na specifičan način „zorno“ - od zapada prema istoku - prikazuje Grafikon 4. u poglavlju I.3.4.1. Izvješća. Najveće (statističko) naselje Općine Mljet - Babino Polje - ima prema Popisu 2011. godine 270 stanovnika. Prosječno naselje Općine Mljet broji svega 77,7 stanovnika. Gustoća naselja, odnosno broj (statističkih) naselja na 1000 km² iznosi 139,43. Babino Polje, smješteno približno u „centru“ odnosno „težištu“ otoka Mljeta i područja Općine Mljet, u svakom pogledu je tzv. prvo naselje: ima sve potrebne središnje funkcije i može biti svrstano u naselja središnjeg značaja, a s obzirom na broj funkcija spada u manje lokalno središte.

II.2.5. Izdvojena građevinska područja (IGP)

Izdvojena građevinska područja (IGP) izvan naselja na području Općine Mljet prikazana su Tablicom 35. (a, b).

TABLICA 35.: IZDVOJENA GRAĐEVINSKA PODRUČJA (IGP) IZVAN NASELJA NA PODRUČJU OPĆINE MLJET

a

Administrativno naselje	Namjena unutar IGP	Vrsta (oznaka)	Naziv	površina izgrađenog dijela (m ²)	površina neizgr. dijela (m ²)	ukupna površina (m ²)	izgrađenost (%)
IGP koja određuje Općina Mljet (PPUO)							
Ropa	gospodarska - ugostiteljsko-turistička	T3	TZ Ropa	0	9801	9801	0,00
ukupno	gospodarska - ugostiteljsko-turistička			0	9801	9801	0,00
Babino Polje	gospodarska - poslovna	K1, K2, K3, RD, GO, PS	Žukovac 2	3136	46864	50000	6,27
Prožura	gospodarska - poslovna	K1, K2, K3, H4	Zaglavac 2	5864	14151	20015	29,30
Prožura / Maranovići	gospodarska - poslovna	K1, K2, K3, H4	Crnac-Kok 2	0	15000	15000	0,00
ukupno	gospodarska - poslovna			9000	76015	85015	10,59
ukupno gospodarska namjena (PPUO)				9000	85816	94816	9,49
Blato	sportsko-rekreacijska namjena	R3	SRC Blato	0	14147	14147	0,00
Babino Polje	sportsko-rekreacijska namjena	R5	SRC Omani	0	30000	30000	0,00
Babino Polje	sportsko-rekreacijska namjena	R3	SRC Žukovac	0	4115	4115	0,00
ukupno sportsko-rekreacijska namjena (PPUO)				0	48262	48262	0,00
Kozarica	groblje	G	Sv. Terezija	533	0	533	100,00
Ropa	groblje	G	Sv. Antun	2172	0	2172	100,00

IZVJEŠĆE O STANJU U PROSTORU OPĆINE MLJET ZA RAZDOBLJE 2014. - 2021.

Blato	groblje	G	Sv. Petar i Pavao	2445	0	2445	100,00
Babino Polje	groblje	G	Mirogoj	1959	0	1959	100,00
Babino Polje	groblje	G	Sv. Vlaho	1669	0	1669	100,00
Prožura	groblje	G	Sv. Martin	555	0	555	100,00
Maranovići	groblje	G	Sv. Antun	816	0	816	100,00
Korita	groblje	G	Sv. Vid	1742	0	1742	100,00
ukupno groblja (PPUO)				4782	0	11891	40,22
ukupno IGP koja određuje Općina Mljet (PPUO)				13782	134078	154969	8,89
IGP županijskog značaja (PPDNŽ)							
Korita	gospodarska - ugostiteljsko-turistička	T2	TZ Gornja Pinjevica 1	0	90000	90000	-
Korita / Saplunara	gospodarska - ugostiteljsko-turistička	T1	TZ Gornja Pinjevica 2	0	37000	37000	-
Babino Polje	gospodarska - ugostiteljsko-turistička	T1, T2	TZ Sutmiholjska	0	300000	300000	-
Korita	gospodarska - ugostiteljsko-turistička	T1, T2	TZ Zaglavac	0	30000	30000	-
ukupno	gospodarska - ugostiteljsko-turistička			0	457000	457000	0,00
ukupno IGP županijskog značaja (PPDNŽ) - sve: gospodarska - ugostiteljsko-turistička namjena				0	457000	457000	0,00
ukupno IGP na području Općine Mljet				13782	591078	611969	2,25

Izvori: PPUO, PP NP Mljet / ISPU / PPDNŽ; obrada G&P

b

namjena IGP	ukupna površina (m ²)	%
gospodarska - ugostiteljsko-turistička	466801	76,28
gospodarska - poslovna	85015	13,89
sportsko-rekreacijska namjena	48262	7,89
groblje	11891	1,94
sveukupno	591078	100

II.3. Gospodarske djelatnosti

Indeks razvijenosti Općine Mljet iznosi 103,82 i svrstana je u VI. razvojnu skupinu, odnosno jedinice lokalne samouprave s indeksom većim od 100. Prosječna stopa nezaposlenosti iznosi 0,0808, a izvorni prihodi po stanovniku iznose 3.326,74 kuna.

U Općini Mljet registrirano je 55 obrta od kojih su najbrojniji obrti čija je glavna djelatnost ugostiteljstvo, trgovina na malo i ribarstvo. Postoji i znatan udio obrta koji se bave građevinarstvom i obrtnim zanimanjima poput frizera, kozmetičara i sličnog.

Prema popisu stanovništva iz 2011. godine u Općini Mljet bilo je 660 radno sposobnih stanovnika (od 15. do 64. godine starosti), od čega je 338 bilo zaposleno. Nezaposlenost je u Općini Mljet 2011. iznosila 12,7%, manje od prosjeka DNŽ i nešto više od stope nezaposlenosti na razini RH.

Većina stanovništva Općine Mljet živi od prihoda od samostalnog rada (26,0%) i starosne mirovine (23,9%), a bez prihoda živi 24,3%.

Stanovnici Općine Mljet tradicionalno su se bavili zemljoradnjom, prvenstveno ratarstvom, uzgojem vinove loze, maslina i uzgojem mnogih povrtnih kultura. Danas je prostor DNŽ i Općine Mljet zahvaćen deagrarizacijom zbog napuštanja poljoprivrede i intenzivnijim bavljenjem turizmom. Daljnji razvoj poljoprivrede u Općini Mljet potrebno je temeljiti na uzgoju domaćih vrsta voća i povrća kako bi se turistička ponuda temeljila na autohtonoj gastro ponudi.

Na otoku postoji jedan hotel, u naselju Pomena, mnogi privatni smještaji i tri kampa. Hotel *Odisej* u Pomeni raspolaže s 157 soba. Prema podacima TZ Mljet, 2020. godine na otoku Mljetu je bilo 1046 smještajnih jedinica, s ukupno 2.972 stalna kreveta te 470 pomoćnih.

TABLICA 36.: DOLASCI I NOĆENJA NA PODRUČJU OPĆINE MLJET 2014.-2020.

godina	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
dolasci	20277	21445	26210	31379	33803	34688	16260
noćenja	99152	103796	123157	142414	155803	158041	94032

Izvor: TZ Mljet; obrada: G&P

Izražena je sezonalnost turizma, a suzbijanje sezonalnosti je dug i intenzivan proces. Uspješna intervencija zahtijeva zajedničke napore, ne samo prijevoznih tvrtki, već i čitavog spektra smještajnih i drugih objekata koji će biti dostupni tijekom cijele godine ili za produženu sezonu. Limitirajući čimbenik daljnjeg rasta i razvoja turizma na Mljetu su svakako nedovoljni hotelski kapaciteti te kratka i neprilagođena prometna povezanost s Dubrovnikom izvan sezone, a destinacija ne može biti atraktivna ako nije dostupna izvan sezone kao i ako se u odnosu na tradicionalnu sezonu nude ograničene usluge i sadržaji ili se uopće ne nude. Navedeno je posebno slučaj na području NP Mljet gdje izvan sezone ne radi niti jedan ugostiteljski objekt. Mljet ima veliki potencijal za razvoj nautičkog turizma, imajući u vidu konkurentne destinacije koje su razvijenije (Korčula, Dubrovnik, Slano) i koje imaju infrastrukturu potrebno je raditi na kvaliteti u

ugostiteljskoj ponudi, opremljenosti luka nautičkog turizma, "vrijednosti za novac" ukupne nautičke ponude, izgradnji luke nautičkog turizma.¹⁵³

Iz Provedbenog programa Općine Mljet za razdoblje 2021. - 2025. godine (detaljnije vidjeti u poglavlju IV.1. Izvješća), izdvajamo te u Izvješće prenosimo SWOT analizu stanja gospodarstva Općine Mljet:

SNAGE	SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none"> • dugogodišnja tradicija bavljenja poljoprivredom • dobri klimatski uvjeti za uzgoj osjetljivih biljaka, voća i povrća • zaštićeno područje NP Mljet • stanovništvo koje može ponuditi autohtone proizvode 	<ul style="list-style-type: none"> • otočni položaj utječe na brzinu transporta • slabija povezanost otoka s kopnom, nedostatak veza • sezonalnost turističke ponude • slabo razvijen javni prijevoz • neusklađenost prostorno-planske dokumentacije • devastacija i degradacija prostora nekontroliranom izgradnjom • usitnjenost poljoprivrednih parcela i neriješeni imovinsko-pravni odnosi • nepostojanje tržnice lokalnih proizvoda • neusklađenost prostorno – planske dokumentacije
PRILIKE	PRIJETNJE
<ul style="list-style-type: none"> • razvoj ekološke poljoprivrede • uzgoj osjetljivih poljoprivrednih kultura • razvoj održivog turizma • razvoj malog i srednjeg poduzetništva u skladu s potrebama otočana • proizvodnja autohtonih proizvoda i njihovo brendiranje • poticanje poduzetništva stvaranjem pozitivne poduzetničke klime • razvijanje turizma posebnih interesa • stavljanje objekata izvan upotrebe u funkciju sukladno potrebama javnog interesa s ciljem razvoja gospodarstva • izgradnja i revitalizacija prostora za razvoj kulturnog turizma 	<ul style="list-style-type: none"> • razvoj masovnog turizma može utjecati na očuvanje okoliša i obale • prevelika izgradnja može utjecati na izgled okoliša • masovna izgradnja infrastrukture može utjecati na očuvanost okoliša • gubljenje vlastitog identiteta uslijed utjecaja sponzora

Izvor: PROM; obrada: G&P

U PPUO - na dijelu područja Općine Mljet izvan NP Mljet - planirane su površine gospodarske namjene – proizvodne i poslovne, unutar izdvojenih građevinskog područja izvan naselja – „gospodarskih zona“ (GZ) kako slijedi:

a) GZ Žukovac: tip K1, K2, K3, K4 - poslovna - pretežito uslužna, trgovačka, komunalno-servisna i reciklažna, površine 5 ha

b) GZ Zaglavac: tip K1 - poslovna - pretežito uslužna (uz mogućnost izgradnje i sadržaja sukladno tipu K2, K3 i H4), površine 2 ha

¹⁵³ Izvor pasusa: TZ Mljet.

c) GZ Crnac Kok: tip K1, K2, K3, H4 - poslovna - pretežito uslužna, trgovačka, komunalno-servisna i akvakultura (kopneni servis), površine 1,5 ha.

U PPUO - na dijelu područja Općine Mljet izvan NP Mljet - planirane su površine za akvakulturu kako slijedi:

a) zona između naselja Kozarica i Sobra: tip H2 – riba, površine 222,80 ha

b) zona uz otočić Galičnjak: tip H2 – riba, površine 9,0 ha.

Potrebni prateći kopneni sadržaji površina za akvakulturu ostvaruju se unutar izdvojenih građevinskih područja gospodarske – poslovne namjene. Iznimno, za priručne potrebe zone između naselja Kozarica i Sobra, na lokalitetu Gluha Luka, PPUO omogućuje gradnju zgrade građevinske (bruto) površine do 30 m² te pripadajućeg privezišta.

PPUO je sukladno PPDNŽ na području Općine Mljet utvrdio i ucrtao površine i kategorije poljoprivrednog zemljišta - vrijedno obradivo tlo (P2) i ostala obradiva tla (P3) - a u svrhu korištenja poljoprivrednog zemljišta na istom su iznimno omogućeni zahvati u funkciji obavljanja poljoprivredne djelatnosti. Jednako, šumske površine isključivo osnovne namjene planirane su za gospodarenje šumama uz dopuštene zahvate u prostoru u funkciji korištenja i održavanja šuma i šumskog zemljišta (šumska infrastruktura).

U PPUO - na dijelu područja Općine Mljet izvan NP Mljet - kao površine ugostiteljsko-turističke namjene planirane su:

a) unutar izdvojenih građevinskih površina (izvan naselja) ugostiteljsko-turističke namjene – „turističkih zona“ (TZ):

- Ropa: tip T3: kamp, kapaciteta 150 ležajeva, površine 1,0 ha

b) unutar građevinskog područja naselja, kao razgraničene površine isključive ugostiteljsko-turističke namjene – „turističke lokacije“ (TL):

- Kamp Babino Polje: tip T3 - kamp, kapaciteta 60 ležajeva, površine 0,24 ha

- Kamp Sutmiholjska: tip T3 - kamp, kapaciteta 180 ležajeva, površine 0,65 ha

c) kao luke posebne namjene:

- Klačna Luka (Sobra): tip LN - luka nautičkog turizma, kapaciteta 200 vezova

- Prožurska Luka: tip LN - luka nautičkog turizma, kapaciteta 100 vezova

- Okuklje: tip LN - luka nautičkog turizma, kapaciteta 100 vezova.

Također, na području Općine Mljet, a sve izvan NP Mljet, prostornim planom više razine - PPDNŽ - određena su građevinska područja izvan naselja gospodarske – ugostiteljsko-turističke namjene – „turističke zone“ – županijskog značaja:

- a) Gornja Pinjevica 1: tip T2 – turističko naselje, najvećeg kapaciteta 400 ležajeva i površine 9,0 ha
- b) Gornja Pinjevica 2: tip T1 – hoteli, najvećeg kapaciteta 300 ležajeva i površine 3,7 ha
- c) Sutmiholjska: tip T1, T2 – hoteli, turističko naselje, najvećeg kapaciteta 3.000 ležajeva i površine 30,0 ha
- d) Zaglavac: tip T1, T2 - hoteli, turističko naselje, najvećeg kapaciteta 300 ležajeva i površine 3,0 ha.

U kontekstu planiranja snažnijeg razvoja održivog / kvalitetnog turizma, površine sportsko-rekreacijske namjene planirane u PPUO za uređenje i gradnju sportskih igrališta, sportsko-rekreacijskih zgrada i rekreacijskih cjelina, uključujući i kupališta te prirodne plaže, također upotpunjuju sliku o mogućim sadržajima u funkciji kako stanovništva, tako i turista odnosno obavljanja povezanih komercijalnih gospodarskih djelatnosti.

II.4. Opremljenost prostora infrastrukturom

Ove površine zauzimaju razmjerno mali dio područja Općine; sastoje se od dijelova sljedećih infrastrukturnih sustava¹⁵⁴:

- prometna infrastruktura: cestovni, pomorski promet i zračni promet, elektroničke komunikacije i poštanske usluge
- energetska infrastruktura: elektroenergetika mreža
- vodno gospodarstvo: vodoopskrba i odvodnja
- gospodarenje otpadom.

II.4.1. Prometna infrastruktura

II.4.1.1. Cestovni promet

Odlukom o razvrstavanju javnih cesta (NN 18/21), javne ceste RH su razvrstane u četiri skupine (autoceste, državne ceste, županijske ceste i lokalne ceste). Javne ceste na području Općine Mljet, a sukladno navedenoj odluci, prikazane su u Tablici 37.

TABLICA 37.: OPĆINA MLJET - JAVNE CESTE

Skupina	Oznaka	Opis ceste	Duljina (km) - ukupno (NN 18/21)	Duljina (km) - unutar JLS
autoceste	-	-	-	-
državne ceste	DC 120	Pomena - Blato - Prožura - Saplnara	43,109	43,109
	DC 123	Prožura (trajektna luka- D120)	1,101	1,101
žup. ceste	-	-	-	-
lokalne ceste	LC 69036	Govedari (D120) - Polače (D120)	2,026	2,026
	LC 69037	Kozarica (169095) - Blato (D120)	5,074	5,074
	LC 69070	Okuklje - Maranovići (D120)	2,907	2,907
	LC 69072	Babino Polje (D120 - D120)	3,064	3,064
	LC 69081	Prožura (D120) - Prožurska Luka	1,548	1,548
	LC 69090	Sobra (D120 - D120)	1,499	1,499
	LC 69095	Kozarica - Ropa (D120)	4,432	4,432
Razvrstane javne ceste - ukupna duljina na području Općine Mljet				64,76

Izvori: NN 18/21; <https://geoportal.hrvatske-ceste.hr/gis>; obrada: G&P

Ukupna duljina javnih cesta na području Općine Mljet - dviju državnih i sedam lokalnih cesta - je 64,76 km. Od ukupne duljine javnih cesta, 68,3 % čine državne ceste. Tablica 38.

¹⁵⁴ Promatrano na široj razini, u ISP RH 2013-19 se uz ovdje navedene sustave navode i komunalna infrastruktura te društvena infrastruktura.

TABLICA 38.: DULJINA JAVNIH CESTA NA PODRUČJU OPĆINE MLJET, PO SKUPINAMA

razvrstane javne ceste	duljina (km)	udjel u ukupnoj duljini razvrstanih javnih cesta (%)
autoceste	0	0
državne ceste	44,210	68,267
županijske ceste	0	0
lokalne ceste	20,550	31,733
ukupno	64,760	100,000

Izvori: NN 18/21; <https://geoportal.hrvatske-ceste.hr/gis>; obrada: G&P

Okosnica cijelog cestovnog sustava na području Općine Mljet odnosno na otoku Mljetu je DC 120: Pomena - Blato - Prožura – Saplnara. S duljinom 43,109 km, ona sama čini 66,6% ukupne duljine razvrstanih javnih cesta na području Općine Mljet. Posebna državna cesta - DC 123, duljine 1,101 km - spaja trajektnu luku Sobra (lokacija u admin. granicama naselja Prožura) s DC 120.

U razdoblju 2014. - 2021., od zahvata izgradnje, rekonstrukcije, proširenja, obnove i sanacija, izvedeno je:

- na DC 120: - Izgradnja obilaznice naselja Polače, duljina zahvata 2 km; - Obnova kolnika na dionici Polače - Babino Polje, duljina zahvata 7 km.

Na temelju članka 19. Zakona o cestama (NN broj 84/11, 22/13 i 54/13) i članka 33. stavak 1. točka 21. Statuta Općine Mljet (Službeni glasnik Općine Mljet broj 1/13), Općinsko vijeće Općine Mljet je 29. listopada 2014. godine donijelo Odluku o nerazvrstanim cestama na području Općine Mljet (Sl. Gl. Općine Mljet 8/14). Navedenom odlukom uređuje se upravljanje, građenje, rekonstrukcija i održavanje nerazvrstanih cesta na području Općine Mljet, kontrola i nadzor nad izvođenjem radova na nerazvrstanim cestama, te mjere za njihovu zaštitu. Prema navedenoj odluci: nerazvrstana cesta je cesta na području Općine Mljet koja se koristi za promet vozilima, a koju svatko može slobodno koristiti na način i pod uvjetima propisanim zakonom kojim se uređuju ceste, drugim propisima i uvjetima određenim navedenom odlukom, a koja nije razvrstana kao javna cesta; nerazvrstana cesta na području Općine Mljet javno je dobro u općoj uporabi u vlasništvu Općine. U Tablici 39. prikazane su nerazvrstane ceste kojima upravlja Općina Mljet kao nadležna JLS, a koje su utvrđene odgovarajućim odlukama Općinskog vijeća Općine Mljet (Sl. gl. Općine Mljet 5/20, 7/20-ispravak, 8/20).

TABLICA 39.: NERAZVRSTANE CESTE NA PODRUČJU OPĆINE MLJET

Skupina	Oznaka ¹⁵⁵	Naziv	Duljina (km) - unutar JLS
Nerazvrstane ceste	NC 1	L-69036 – Pristanište – Soline	2,928
	NC 2	NC 1 – Babine Kuće - Bjejavka	7,413
	NC 3	D 120 – Sikirica - Plavilo	0,688
	NC 4	D 120 - Ropa	1,090
	NC 5	D 120 (Zlamente) – Uvala Sutmiholjska	3,435

¹⁵⁵ Redni brojevi u oznakama nisu u kontinuitetu: oznake, odnosno nerazvrstane ceste NC 7 i NC 13 – ne postoje.

IZVJEŠĆE O STANJU U PROSTORU OPĆINE MLJET ZA RAZDOBLJE 2014. - 2021.

NC 6	D 120 - Vodice	0,749
NC 8	L-69090– Uvala Tanka	1,222
NC 9	D 120 - Prožura	0,280
NC 10	L-69070 – Crkva svetog Nikole	0,182
NC 11	D 120 – Velika Plaža - Podškoji	0,637
NC 12	NC 11 (Velika plaža) - Vojarna	0,525
NC 14	NC 12 – Podškoji	1,119
NC 15	NC 12 – Uvala Blace	0,845
NC 16	D120 (Mirogoj) – D120 (obilaznica B, Polje)	7,891
NC 17	D120 Pomena – Parkiralište hotela	0,428
NC 18	NC 5 – zapadna granica č,z, 8781/4 k,o, B, Polje	0,873
NC 19	NC 17 – Pomena – Kuljer	2,728
NC 20	NC 17 – Pomena – D120	0,435
NC 21	L 69037 – Kozarica – L 69037	0,604
NC 22	NC 21 – Blatina	0,388
NC 23	L 69037 – Mali Knežić	0,171
NC 24	L 69081 (P, Luka) – L 69070 (Okuklje)	3,511
NC 25	D120 – Polače – D120	1,512
NC 26	NC 11 – plato	0,265
NC 27	NC 1 – bivše sanirano odlagalište Dubravica	0,701
NC 28	NC 27 – groblje Sladin Gradac	0,043
NC 29	L 69081 (P. Luka) – obala	0,165
NC 30	NC 29 - zapadna strana naselja uz obalu – istočna strana naselja uz obalu	0,550
NC 31	L-69070 – zapadna strana naselja uz obalu – istočna strana naselja uz obalu	0,770
Nerazvrstane ceste - ukupna duljina na području Općine Mljet		42,148

Izvor: JUO Općine Mljet (Sl. gl. Općine Mljet 5/20, 7/20-ispravak, 8/20); obrada: G&P

Cestovna gustoća - dužina cesta (km) / površina područja (km²; područje Općine Mljet: 99,26 km²) - razvrstanih javnih cesta na području Općine Mljet je 0,65 km'/km².
 Pribroje li im se i nerazvrstane ceste, ukupna cestovna gustoća iznosi 1,08 km'/km².
 Tablica 40.

TABLICA 40.: ZBIRNI POKAZATELJI O CESTAMA NA PODRUČJU OPĆINE

CESTE		duljina (km)	udjel u ukupnoj duljini cesta na području Općine (%)	cestovna gustoća = duljina cesta / površina Općine Mljet (km'/km ²)
razvrstane javne ceste	autoceste	0	0	0
	državne ceste	44,210	41,35	0,445
	županijske ceste	0	0	0
	lokalne ceste	20,550	19,22	0,207
	ukupno	64,760	60,575	---
nerazvrstane ceste	ukupno	42,148	39,425	0,425
UKUPNO		106,908	100,000	1,077

Izvori: NN 18/21; <https://geoportal.hrvatske-ceste.hr/gis>; JUO Općine Mljet (Sl. gl. Općine Mljet 5/20, 7/20-ispravak, 8/20); obrada: G&P

Planirane aktivnosti i aktivnosti u tijeku

Planirani zahvati - izgradnja, rekonstrukcija, proširenje, obnova, sanacija - i dionice¹⁵⁶:

- državne ceste - na DC 120: - Izgradnja obilaznice naselja Pomena, duljina zahvata 0,75 km; - Rekonstrukcija na dionici Polače-Jarište, duljina zahvata 0,8 km
- lokalne ceste - na L69095: - rekonstrukcija lokalne ceste L69095 od križanja s lokalnom cestom L69037 u naselju Kozarica do spoja s državnom cestom D120, duljina zahvata 3,6 km.

Stanje cestovne infrastrukture na području NP Mljet je nezadovoljavajuće, kolničke konstrukcije su u prosjeku loše, dio prometnica je neprimjerene širine, te je nereguliran promet u mirovanju koji se trenutno rješava disperzno na manjim nereguliranim ili djelomično reguliranim površinama¹⁵⁷. Problem s parkirnim mjestima prisutan je i na ostatku područja Općine Mljet.

II.4.1.2. Pomorski promet

Na području Općine Mljet nalazi se ukupno osam morskih luka. Broj morskih luka na području Općine Mljet - raščlanjen prema namjeni kojoj luke služe i razvrstaju luka prema veličini i značaju za RH - prikazan je Tablicom 41..

TABLICA 41.: BROJ MORSKIH LUKA NA PODRUČJU OPĆINE MLJET

prema namjeni kojoj služe*	uk. broj	razvrstaj prema veličini i značaju za RH**		
LUKE OTVORENE ZA JAVNI PROMET	7	luke osobitog (međunarodnog) gospodarskog interesa za RH	luke županijskog značaja	luke lokalnog značaja
		0	0	7
LUKE POSEBNE NAMJENE	1	luke od značaja za RH		luke od županijskog značaja
		0		1

* Zakon o pomorskom dobru i morskim lukama (NN 158/03, 100/04, 141/06, 38/09, 123/11, 56/16, 98/19; u daljnjem tekstu: ZoPDiML), čl. 40. st. 1. - podjela luka prema namjeni kojoj služe

** ZoPDiML čl. 42. st. 1. - podjela luka otvorenih za javni promet prema veličini i značaju za RH, st. 3. - podjela luka posebne namjene prema značaju za RH; za luke otvorene za javno promet, a na temelju ZoPDiML čl. 44. stavak 1., u svezi s Uredbom o razvrstaju luka otvorenih za javni promet i luka posebne namjene (NN 110/04, 82/07) - Naredba o razvrstaju luka otvorenih za javni promet na području Dubrovačko-neretvanske županije (NN 15/17)

Luke otvorene za javni promet navedene su i opisane u Tablici 42.. Svih 7 luka otvorenih za javni promet su lokalnog značaja, a njima upravlja Lučka uprava Dubrovačko-neretvanske županije. Dvije od 7 luka otvorenih za javni promet nalaze se na području NP Mljet. Jedna od njih - luka Pomena - otvorena je jednim dijelom za

¹⁵⁶ Izvori: Zavod za prostorno uređenje Dubrovačko-neretvanske županije (podatci od 22. srpnja 2021.) i Županijska uprava za ceste na području Dubrovačko-neretvanske županije (podatci od 12. srpnja 2021.)

¹⁵⁷ Odluka o izradi Prostornog plana Nacionalnog parka Mljet (NN 113/19), Točka V. (Sažeta ocjena stanja u obuhvatu Plana - Infrastruktura).

međunarodni promet, tj. omogućuje i povremeni privez brodova na međunarodnim kružnim putovanjima (manjih kruzera)¹⁵⁸.

TABLICA 42.: OPĆINA MLJET - MORSKE LUKE OTVORENE ZA JAVNI PROMET¹⁵⁹

naziv	kopnena površina (m ²)	akvatorij (m ²)	duljina obale (m')	napomene
luka Pomena	1668	394610	226	Unutar NP Mljet. Smještena ispred hotela Odisej. Dio obale se koristi za privez brodova za višednevne izlete u domaćoj plovidbi, dio za nautički vez, dio za komunalni vez, a ostali dio kao operativna obala. ¹⁶⁰
luka Polače	647	712400	?	Unutar NP Mljet - ulazna luka za javni putnički promet prema NP Mljet. Koristi se za potrebe brzobrodске linije Dubrovnik – Šipan-Sobra-Polače-Korčula-Ubli. Površina kopnenog dijela je 647 m ² , a akvatorija 712.400 m ² . Veliki akvatorij je posljedica smještaja luke u NP Mljet. Kako se granica parka proteže do linije 500 metara od obale otoka, lučko područje tako obuhvaća dva plovna kanala između otočića sve do ruba nacionalnog parka.
luka Kozarica	685	3300	56	Glava mula (6 m) i deset metara od vrha mula sa unutarnje strane mula se koristi kao operativna obala, ostala obala (45 m) se koristi kao komunalni vez
luka Sobra	4831	12187*	170*	Luka Sobra - lokacija Zaglavac, unutar administrativnog područja naselja Prožura. Tijekom zadnjeg kvartala 2012. i prve polovine 2013. godine izvedeni su radovi na izgradnji druge trajektne rampe i pripadajuće obale. Cjelokupna obala (121 m) se koristi kao operativna obala, obala uz istočnu rampu (55 m) se može koristiti kao nautički vez kada se ne koristi za potrebe linijskog prijevoza.
luka Prožura	391	2500	58	Koristi se za nautički vez te je izrađen sidreni sustav. Južni dio obale u duljini od 6 metara se koristi kao operativna obala, ostala obala (52 m) se koristi kao nautički vez.
luka Okuklje	662	23291	83	Duljina obale je 83 metra od čega na mulu 32 metra. Luka se koristi za privez nautičara i kao sigurno zaklonište za brodove na linijskoj plovidbi koji inače noće u luci Sobra –Zaglavac. Sjeverni dio rive u duljini od 10 metara se koristi kao operativna obala, ostala obala (34 m) se koristi kao nautički vez.
luka Saplunara	113	1231	11	Cjelokupna obala (11 m) se koristi kao operativna obala.

Izvor: Lučka uprava DNŽ - <https://www.ludnz.hr/luke-dubrovacko-neretvanske-zupanije>; obrada: G&P;
*napomena: na temelju usporedbe navedenog i dr. izvora (PPDNŽ / PPUO), ispravljani su podatci za luku Sobra u 3. i 4. stupcu

¹⁵⁸ Izvor: MMPI Uprava sigurnosti plovidbe - Lučka kapetanija Dubrovnik, srpanj 2021.

¹⁵⁹ Izvor: Lučka uprava DNŽ - <https://www.ludnz.hr/luke-dubrovacko-neretvanske-zupanije>

¹⁶⁰ Internetske stranice Lučke uprave DNŽ, dakle, ne spominju međunarodni promet u kontekstu luke Pomena.

Brodске linije¹⁶¹:

a) dvije linije s obvezom javne usluge:

- državna trajektna linija: 832 Sobra – Prapratno
- državna brzobrodска linija: 9807 Lastovo/Ubli – Korčula – Polače – Sobra – Šipanska Luka – Dubrovnik

b) jedna linija bez obveze javne usluge:

- Split – Milna (Brač) – Hvar – Korčula – Pomena (Mljet) – Dubrovnik

Na području Općine Mljet nema luka nautičkog turizma.

Od luka posebne namjene, na području Općine mljet postoji samo jedna: luka posebne namjene - benzinska postaja - domaći promet - Benzinska postaja Sobra. Tijelo koje upravlja ovom lukom je Komunalno Mljet d.o.o. Površina pomorskog dobra lučkog područja luke posebne namjene - benzinske postaje na dijelu k.o. Prožura - benzinska postaja Sobra, sastoji se od kopnenog i morskog dijela:

- površina građevne čestice kopnenog dijela iznosi 1173 m² i sastoji se od sljedećih elemenata: poslovne zgrade tlocrtnе površine 28 m², spremnika tlocrtnе površine 99 m² i obale površine 1046 m²,
- površina morskog dijela pomorskog dobra: 1.676 m².

Ukupna površina koncesije pomorskog dobra: 2.849 m².¹⁶²

Prema Odluci o izradi Prostornog plana NP Mljet¹⁶³: na području NP Mljet identificiran je problem s neuređenom obalom u Polačama, dok je u Pomeni obala djelomično opremljena za prihvаt i kraće zadržavanje plovila; općenito je u granicama NP Mljet neregulirano pitanje sidrenja, gradnje i priveza na obalama naselja te je prisutan problem nadležnosti upravljanja obalnim područjem.

Prema PP NP Mljet, na području NP Mljet planirana je luka nautičkog turizma Polače. Prema PPDNŽ, usklađeno s PP NP Mljet, na području NP Mljet planira se proširenje luka otvorenih za javni promet lokalnog značaja: Polače i Pomena.

Pregled morskih luka planiranih u PPUO - sve, dakle, izvan NP Mljet – prikazuje Tablica 43.

¹⁶¹ Izvor: Agencija za obalni linijski pomorski promet - <https://agencija-zolpp.hr/>

¹⁶² Izvor: Komunalno Mljet, listopad 2021.

¹⁶³ Odluka o izradi Prostornog plana Nacionalnog parka Mljet (NN 113/19), Točka V. (Sažeta ocjena stanja u obuhvatu Plana - Infrastruktura).

TABLICA 43.: MORSKE LUKE PLANIRANE U PPUO

Morske luke otvorene za javni promet lokalnog značaja		
r.br.	naziv/lokacija	napomena
1.	Kozarica	-
2.	Sobra	s bazenima Naselje i Trajekt (za koja se planira proširenje) te Sutmiholjska, Ropa i Omani
3.	Okuklje	planira se proširenje
4.	Prožurska Luka	planira se proširenje
5.	Saplunara	s bazenima Saplunara i Podškoji
Planirana komunalna privezišta - kao izdvojeni dijelovi luka otvorenih za javni promet		
r.br.	naziv/lokacija	luka otvorena za javni promet
1.	Kozarica	Kozarica
2.	Sobra-centar	Sobra
3.	Sutmiholjska	Sobra
4.	Zaglavac-trajekt	Sobra
5.	Ropa	Sobra
6.	Omani	Sobra
7.	Okuklje	Okuklje
8.	Prožurska Luka	Prožurska Luka
9.	Saplunara	Saplunara
10.	Podškoji	Saplunara
Planirano privezište – za potrebe akvakulture		
r.br.	naziv/lokacija	
1.	Gluha Luka	
Planirana sidrišta – kao izdvojeni bazeni luka otvorenih za javni promet		
r.br.	naziv/lokacija	luka otvorena za javni promet
1.	Sobra	Sobra
2.	Prožurska Luka	Prožurska Luka
3.	Okuklje	Okuklje
4.	Podškoji	Saplunara
5.	Saplunara	Saplunara
Planirane luke posebne namjene - županijskog značaja: - luke nautičkog turizma (LN)		
r.br.	naziv/lokacija	kapacitet (najveći dopušteni broj vezova)
1.	Klačna luka (Sobra)	200
2.	Prožurska Luka	100
3.	Okuklje	100

Izvor: PPUO; obrada: G&P

II.4.1.3. Zračni promet

Aerodroma na području Općine Mljet nema¹⁶⁴, a najdostupnija zračna luka je Zračna luka Dubrovnik za domaći i međunarodni promet¹⁶⁵. U javno dostupnim

¹⁶⁴ Prema podacima iz područja nadležnosti Hrvatske agencije za civilno zrakoplovstvo, tj. popisu aerodroma registriranih u RH - na području Općine Mljet ne nalazi se registrirani aerodrom, pri čemu treba imati u vidu pojmove koji se upotrebljavaju u Zakonu o zračnom prometu (NN 69/09, 84/11, 54/13,

dokumentima¹⁶⁶ može se naići i na podatak da je na području Općine Mljet moguće spuštati i dizati helikoptere do tipa MI-8 MTV na lokacijama: Kulijer, Pomena, Soline, Sobra i Saplunara, u uvjetima danjeg svjetla.

Prema PPDNŽ, na području Općine Mljet planira se izgradnja i potpuno uređenje helidroma, odnosno njihovo opremanje za noćno slijetanje, na lokacijama: a) unutar NP Mljet: uz naselje Polače, na brdu Veliki Planjak; b) izvan NP Mljet: Planjak vrh u blizini Korita, Babino polje – vrh Borovac, Babino polje – vrh Brijezi.

Prema Odluci o izradi Prostornog plana NP Mljet¹⁶⁷, PP NP Mljet planirao je lokacije za smještaj helidroma Veliki Planjak i servisna zona Polače, ali se lokacija helidroma Veliki Planjak pokazala kao nepovoljna te su predložene lokacije uz servisnu zonu Polače, Crna klada i Kulijer.

Od lokacija izvan NP Mljet sukladno PPDNŽ, PPUO navodi lokaciju Babino Polje – vrh Borovac kao primarnu lokaciju za realizaciju helidroma.

Izgradnju helidroma na planiranim lokacijama svakako treba pratiti odgovarajuća modernizacija prometnica.

PPUO - sukladno PPDNŽ - omogućuje (izvan NP Mljet) i planiranje helidroma s pratećom infrastrukturom i suprastrukturom, unutar izdvojenih građevinskih područja izvan naselja ugostiteljsko-turističke namjene - na razini UPU-a, u svrhu ostvarivanja turističke ponude na najvišem nivou.

II.4.1.4. Elektroničke komunikacije i poštanske usluge

Podatci o elektroničkoj komunikacijskoj infrastrukturi (EKI) i drugoj povezanoj opremi na području Općine Mljet sredinom 2021. prikazani su u Tablici 44..

TABLICA 44.: ELEKTRONIČKA KOMUNIKACIJSKA INFRASTRUKTURA I DRUGA POVEZANA OPREMA NA PODRUČJU OPĆINE MLJET

Stanje na dan 31.01. godine	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021. ***
Broj baznih postaja	9	9	9	9	9	9	9	9

127/13, 92/14) i propisima donesenim na temelju tog zakona (Pravilnik o aerodromima, NN 100/2019 i Pravilnik o helidromima, NN 46/2019); ovdje izdvajamo dio: - aerodrom: određeno područje na zemlji ili vodi (uključujući sve objekte, instalacije i opremu) namijenjeno u potpunosti ili djelomično za kretanje, uzlijetanje, slijetanje i boravak zrakoplova; - zračna luka: aerodrom posebno prilagođen za usluge u zračnom prijevozu; - komercijalni zračni prijevoz: prijevoz putnika, tereta ili pošte za naplatu ili drugu vrstu naknade; - helidrom: određena površina na tlu ili objektu namijenjena u potpunosti ili djelomično za dolazak, odlazak i površinska kretanje helikoptera. Pojam „interventni helidrom“ koji se učestalo koristi u praksi, ne upotrebljava se u navedenom zakonu odnosno navedenim pravilnicima.

¹⁶⁵ Zračna udaljenost zračne luke Dubrovnik i Babinog Polja je cca 60 km. Relativno dostupnom zračnom lukom za domaći i međunarodni promet može se smatrati i Zračna luka Split - otok Mljet je i s Dubrovnikom i Splitom povezan katamaranima i trajektima.

¹⁶⁶ Npr. Procjena ugroženosti od požara i tehnoloških eksplozija, Općina Mljet (usklađenje 2) iz siječnja 2021. godine.

¹⁶⁷ Odluka o izradi Prostornog plana Nacionalnog parka Mljet (NN 113/19), Točka V. (Sažeta ocjena stanja u obuhvatu Plana - Infrastruktura).

IZVJEŠĆE O STANJU U PROSTORU OPĆINE MLJET ZA RAZDOBLJE 2014. - 2021.

Broj lokacija*	6	6	6	6	6	6	6	6
Broj antenskih stupova u vlasništvu operatora**	2	2	2	3	3	3	3	3
Broj antenskih stupova ostalih infrastrukturnih operatora	3	3	3	2	2	2	2	2
Broj antenskih prihvata na postojećim objektima	1	1	1	1	1	1	1	1
Broj unutarnjih antenskih sustava u zatvorenom prostoru	0	0	0	0	0	0	0	0
<p>* Broj lokacija na kojima se nalaze bazne postaje, uzevši u obzir činjenicu da bazne postaje različitih operatora mogu biti na istom antenskom stupu ili postojećem objektu ** Broj antenskih stupova i samostojećih nosača u vlasništvu operatora javnih komunikacijskih mreža pokretnih komunikacija (AI, HT i Tele2) *** stanje 07.07.2021.</p>								

Izvor: HAKOM, 7. srpnja 2021.

Sukladno Uredbi o mjerilima razvoja elektroničke komunikacijske infrastrukture i druge povezane opreme (NN 131/12, 92/15 i 21/10) područje Općine Mljet obuhvaća 8 elektroničkih komunikacijskih zona namijenjenih izgradnji samostojećih antenskih stupova.

Središte telefonije je ATC u Babinom Polju. Na području Općine Mljet postoje dva redovita i jedan sezonski poštanski ured. Tablica 45..

TABLICA 45.: POŠTANSKI UREDI NA PODRUČJU OPĆINE MLJET

poštanski ured (PU) i adresa	mjesto	vrsta	ostale usluge
20225 BABINO POLJE	Babino Polje	redoviti PU	Western Union, Mjenjački poslovi, MPU uputnica, Hrvatska Lutrija, Banka u pošti
20226 GOVEĐARI	Goveđari	redoviti PU	Western Union, Mjenjački poslovi, MPU uputnica, Hrvatska Lutrija, Banka u pošti
20224 MARANOVIĆI SEZ.	Maranovići	sezonski PU	mjenjački poslovi, MPU uputnica

Izvor: Hrvatska pošta (<https://www.posta.hr/>)

II.4.2. Energetska infrastruktura - elektroenergetika mreža

Otok Mljet povezan je u državni elektroenergetski sustav 110 kV tzv. otočkom vezom Zakućac - Brač - Hvar - Korčula - Ston, tj. preko dalekovoda DV 110 kV HE "Zakućac" - TS "Dugi Rat" - TS "Nerežišće" - TS "Starigrad" - TS "Blato" - TS "Ston" i dalekovoda DV 35 kV TS "Blato" - TS "Korčula" - TS "Zamošće" - TS "Pijavičino" - TS "Janjina" - TS "Ston".

Otok Mljet napaja se 10 kV naponom, premda je položen podmorski 35 kV kabel Borak (Pelješac) – Saprožni rt (Mljet) i podzemni kabel TS 35 kV Pijavičino – Borak, jer ne postoji 35 kV mreža na otoku.

Općina je u potpunosti prekrivena niskonaponskom mrežom. Naponska mreža 10(20) kV distribucije je HEP ODS s Pelješca koridorom podmorskih kabela na pravcu uvala Zalaz – uvala Srednja i (planirani) uvala Prapratno – Zaglavci. Trafostanice 10(20)/0,4

kV su u zidanim objektima (samostojeće) ili na stupovima. Distribucija do potrošača je preko TS 10(20)/0,4kV u mreži dalekovoda na drvenim/betonskim nosačima, malim dijelom i kabelski, ukupne dužine preko 50 km. Potrebno je unaprijediti energetske sustav te je potrebna izgradnja nekih građevina i dalekovoda te pomorskih kabela.

Područjem Općine Mljet ne prolaze trase postojećih niti planiranih dalekovoda (DV) ili trafostanica (TS), naponske razine 110 kV, 220 kV i 400 kV.¹⁶⁸ Podatci o duljini elektroopskrbnih vodova po vrstama na području Općine Mljet prikazani su u Tablici 46..

TABLICA 46.: ELEKTROOPSKRBNI VODOVI PO VRSTAMA NA PODRUČJU OPĆINE MLJET

r.br.	vrsta	postojeća duljina (km)	planirana duljina (km)	zamjena
1.	dalekovod 110 kV	0	0	-
2.	dalekovod 35/20) kV	0	0	-
3.	dalekovod 20 kV	0	0	-
4.	dalekovod 10 kV	82,5	19,4	9,8
	postojeće	%	planirano	%
nadzemni	24623,18	29,86	0,00	0,00
podzemni	29008,65	35,18	19364,31	100,00
podmorski	28823,02	34,96	0,00	0,00
	82454,85	100,00	19364,31	100,00

Izvor: HEP ODS d.o.o. Elektrojug Dubrovnik, 25. srpnja 2021.

Podatci o trafostanicama na području Općine Mljet prikazani su Tablicom 47..

TABLICA 47.: TRAFOSTANICE NA PODRUČJU OPĆINE MLJET

r.br.	naziv dijela elektroenergetske cjeline	broj TS - postojeće	broj TS - planirane
1.	TS 110 kV	0	0
2.	TS 35 kV	0	0
3.	TS 10 kV	27	0

Izvor: HEP ODS d.o.o. Elektrojug Dubrovnik, 25. srpnja 2021.

U svrhu održavanja elektroenergetske mreže kao i učinkovitijeg otklanjanja eventualnih kvarova postoji potreba za realizacijom poslovnog objekta HEP-ODS-a na području Općine Mljet.¹⁶⁹

II.4.3. Vodoopskrba i odvodnja

II.4.3.1. Vodoopskrba

Godine 2018., oko trideset godina nakon polaganja podmorskog cjevovoda od uvale Kupjenova na Pelješcu do uvale Zaklopita na Mljetu (na području NP Mljet), realiziran je dovod vode s kopna na način da je zapadni dio otoka Mljeta spojen je na regionalni vodoopskrbni sustav Neretva-Pelješac-Korčula-Lastovo-Mljet (NPKLM). Tako se sada

¹⁶⁸ Izvor (za objekte prijenosne mreže - dalekovode i transformatorske stanice napona 110, 220 i 400 kV): Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o. (HOPS d.o.o.), srpanj 2021.

¹⁶⁹ Izvor: HEP ODS d.o.o. Elektrojug Dubrovnik, 25. srpnja 2021.

vodoopskrba otoka Mljeta vrši dijelom iz desalinizatora (3 desalinizatora¹⁷⁰, na koje su spojena samo naselja Blato i dijelom Sobra) i dijelom dovodom vode sa kopna iz magistralnog vodovoda NPKLM. Isporučitelji vodnih usluga su Voda Mljet d.o.o. i NPKLM vodovod d.o.o. iz Korčule¹⁷¹.

U području NP Mljet je izgrađena vodovodna i hidrantska mreža (ukupna duljina ogranaka vodoopskrbne mreže: 8,6 km) u nadležnosti NPKLM vodovoda d.o.o.. Trasa cjevovoda položena je državnom cestom DC120 prema naseljima Polače i Pomena, lokalnom cestom LC69036 prema naselju Govedari, te nerazvrstanom cestom prema Pristaništu. Također trasa prolazi obalnom šetnicom u naselju Pomena, nerazvrstanom cestom prema rtu Sikirica, te obalnom šetnicom do naselja Babine Kuće na južnom dijelu obuhvata. Ukupna duljina opisanih vodovodnih cjevovoda iznosi 8592,43 m. Rješava se vodoopskrba otočića sv. Marija, a još izostaje razvod u naseljima Polače i Soline. U nadležnosti NPKLM vodovod d.o.o. trenutno se nalazi samo vodosprema Straža ($V=1.000 \text{ m}^3$).¹⁷²

Ostatak otoka Mljeta, tj. dio na kojem nije izgrađena vodovodna/hidrantska mreža, opskrbljuje Voda Mljet d.o.o. Vodoopskrba je na ovom području riješena prijevozom vode autocisternama i improviziranim vodovodima od PEHD cijevi koje nisu pod stalnim tlakom. Vodospreme koje su pod ingerencijom tvrtke Voda Mljet d.o.o. su vodospreme Žukovac, Crnac Kok i Saplunara. Svaka od njih je kapaciteta približno 200 m³. Na njima nema električnih instalacija i za uzimanje vode iz njih potrebna je motorna pumpa. Osim toga, tvrtka Voda Mljet d.o.o. posjeduje 3 vodopostrojenja za desalinizaciju sa pripadajućim vodospremama Sobra, Blato i Kozarica. Kapacitet proizvodnje vode u Kozarici je samo 10 m³ na dan i ima vodospremu kapaciteta 50 m³. Vodopostrojenje tijekom godine radi od 1. srpnja do kraja rujna. Kapacitet vodospreme postrojenja u Blatu je isto 50 m³. Postoji električna pumpa dovoljnog tlaka za punjenje auto-cisterni. Proizvodni kapacitet postrojenja u Blatu je 5-10 m³/h, ovisno o godišnjem dobu, a postrojenje je aktivno cijelu godinu. Kapacitet vodospreme na postrojenju Sobra je 200 m³ pitke vode koja se može pod dovoljnim tlakom isporučiti autocisternama. Postoji mjesto za punjenje autocisterni u trajektnoj luci Zaglavac dovoljnog tlaka (7 bara). Proizvodni kapacitet postrojenja je cca 10-35 m³/h, ovisno o godišnjem dobu i da li su u uporabi oba uređaja za desalinizaciju. Postrojenje je aktivno cijelu godinu. Crpna stanica bočate vode koja opskrbljuje postrojenje za desalinizaciju je 200 m³/h pri tlaku od 4 do 5 bara, a cjevovod prolazi kraj ceste D120 u naselju Sobra i prilagođen je za punjenje autocisterni za gašenje požara.

¹⁷⁰ Na području Općine Mljet registrirano je više izvora - Vrbovica, Kozarica, Blato, Sobra i Korita - od kojih dio služe za vodoopskrbu. Za njih nisu proglašene zone sanitarne zaštite, ali prema Vodoopskrbnom planu Dubrovačko-neretvanske županije (Institut IGH d.d. PC Split i Hidroing d.o.o. Split, prosinac 2009.) pripadaju skupini lokalnih crpilišta, odnosno postojećih izvorišta rezerviranih za vodoopskrbu stanovništva.

¹⁷¹ Neretvansko - Pelješko - Korčulansko - Lastovsko - Mljetski vodovod; društvo u vlasništvu devet općina i tri grada, svi s područja DNŽ.

¹⁷² Da bi se voda iz podmorskog cjevovoda pustila u cjevovod izveden na području NP Mljet bilo je potrebno izgraditi cjevovod od mora do vodospreme Straža. Završetkom izvođenja vodospreme Straža sa spojnim cjevovodima omogućeno je korištenje vode u razvodnim cjevovodima na području NP Mljet. Izgradnja projekata se sufinancira od strane Hrvatskih voda temeljem Plana upravljanja vodama. Unutar NP Mljet izgrađena je paralelno s izgradnjom vodoopskrbne mreže glavna kolektorska mreža s uređajem za pročišćavanje u blizini Pomene.

Svaka daljnja izgradnja na području Općine Mljet koja bi rezultirala povećanim potrebama za vodom, naročito novih turističkih kapaciteta, mora biti usklađena s realnim mogućnostima vodoopskrbe.

II.4.3.2. Odvodnja

Prema recentnoj Odluci o odvodnji otpadnih voda na području Općine Mljet (Sl. gl. Općine Mljet 7/21):

- na području Općine Mljet ne postoji sustav odvodnje otpadnih voda u funkciji, već je u izgradnji sustav odvodnje otpadnih voda za naselja na području Nacionalnog parka Mljet, čiji je nominalni investitor NPKLM vodovod d.o.o. Korčula i čije se stavljanje u funkciju očekuje 2022. godine
- otpadne vode na području Općine Mljet zbrinjavaju se isključivo putem septičkih jama, a kako je i regulirano odredbama važeće prostorno-planske dokumentacije
- na području Općine Mljet ne postoji organizirano pražnjenje septičkih jama, već je obaveza njihovog pražnjenja u nadležnosti njihovih vlasnika, a putem pružatelja usluge kojeg samo odaberu; obaveza pražnjenja septičkih jama na zakonit način, kao i njihova izgradnja u skladu s važećom prostorno-planskom dokumentacijom, isključiva je odgovornost njihovih vlasnika
- po stavljanju u funkciju sustava javne odvodnje za naselja na području Nacionalnog parka Mljet pristupiti će se organiziranom zbrinjavanju otpadnih voda na način da će se one za naselja na području Nacionalnog parka Mljet zbrinjavati putem izgrađenog sustava javne odvodnje, dok će se pražnjenje septičkih jama organizirati putem trgovačkog društva Voda Mljet d.o.o. Babino Polje, pražnjenjem, prijevozom i ispuštanjem u pročištač sustava javne odvodnje za naselja na području Nacionalnog parka Mljet
- prije puštanja u funkciju sustava javne odvodnje za naselja na području Nacionalnog parka Mljet donijet će se meritorna odluka u skladu sa Zakonom o vodama kojom će se na cjelovit način riješiti zbrinjavanje otpadnih voda na cijelom području Općine Mljet, uključujući sustav javne odvodnje za naselja na području Nacionalnog parka Mljet, buduće planirane lokalne sustave pojedinih naselja i pražnjenja septičkih jama koje će ostati pretežiti način zbrinjavanja otpadnih voda na području Općine Mljet.

Na području Općine nema stalnih ni značajnijih povremenih vodotoka, te nema niti većih problema s bujicama. Odvodnja oborinskih voda svih naselja na području Općine Mljet se vrši površinskim otjecanjem u otvorene kanale, a zatim u manje prirodne vodotoke - potoke i kanale - koji utječu u more.

II.4.4. Gospodarenje otpadom

Na području Općine Mljet, službeno je evidentirano odlagalište Dubravica 2 (kategorija i vrsta: neopasni, komunalni otpad)¹⁷³. Sukladno PPDNŽ, odlagalište Dubravica 2 je (status operativnosti i status sanacije) sanirano i zatvoreno, što je u javno dostupnim podacima ENVI atlasa okoliša evidentirano od 2013.¹⁷⁴

U javno dostupnim podacima ENVI atlasa okoliša:

- kao onečišćene lokacije - divlji deponiji otpada u speleološkim objektima (podatci za godine 2017., 2019. i 2020.) - na području Općine Mljet identificirane su 4 lokacije: Balančica spilja (na području NP Mljet, zapadno od mjesta Goveđari), Bezdan jama (zapadno od mjesta Ropa), Jama pod Sv. Spasom (južno od Babinog Polja) i Zaglavica (obala jugozapadno od mjesta Maranovići)
- nema identificiranih crnih točaka (podatci za 2017. i 2021.).

Komunalna tvrtka koja je zadužena za pružanja javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada, te usluga povezanih s javnom uslugom na području Općine Mljet je Komunalno Mljet d.o.o. za komunalne djelatnosti, proizvodnju i usluge, Babino Polje. Društvo je u 100 % vlasništvu Općine Mljet. Komunalno Mljet d.o.o. je upisano u Očevidnik prijevoznika otpada pod brojem upisa PRV-2165 za prijevoz neopasnog i komunalnog otpada i u Očevidnik mobilnih reciklažnih dvorišta pod brojem upisa MRD 91.¹⁷⁵

Javna usluga prikupljanja miješanog komunalnog otpada putem društva Komunalno Mljet d.o.o. vrši se na način da se isti prikuplja putem spremnika (zelene kante i kontejneri volumena; 80 l, 120 l i 240 l, 1100 l) od pojedinih korisnika i to 2 puta sedmično tijekom zime. Zbog velikog broja posjetitelja u turističkoj sezoni broj odvoza se znatno povećava. Uz kante za miješani komunalni otpad na grobljima, osiguravaju se dodatne kante, prema potrebi.

Prikupljeni komunalni otpad Komunalno Mljet d.o.o. vlastitim vozilima odvozi na odlagalište otpada Grabovica (jedno od 6 službenih odlagališta otpada na području DNŽ): 25 km sjeverozapadno od Dubrovnika, prilaz asfaltiranom cestom Dubrovnik-Osojnik; operater odlagališta je Čistoća d.o.o. Dubrovnik.¹⁷⁶

Na području Općine Mljet je osigurano odvojeno prikupljanje papira, kartona, plastike putem postojećih zelenih otoka i vrećica koje se prikupljaju na kućnom pragu od strane Komunalno Mljet d.o.o.. U 2020. godini na području Općine Mljet uređeno je ukupno 5

¹⁷³ Unutar NP Mljet.

¹⁷⁴ Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja - Zavod za zaštitu okoliša i prirode - ENVI portal okoliša (<http://envi-portal.azo.hr/>) i ENVI atlas okoliša (<https://envi.azo.hr/>).

¹⁷⁵ Izvješće o provedbi Plana gospodarenja otpadom za 2020. godinu (103/2021-PAO), Općina Mljet - Općinski načelnik (KLASA: 363-01/03-21-01/03, URBROJ: 2117-03/02-21-LD-02, Babino Polje, 29.03.2021.)

¹⁷⁶ Godišnje izvješće Dubrovačko-neretvanske županije o provedbi plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske i objedinjena izvješća lokalne samouprave Dubrovačko-neretvanske županije za 2019. godinu; Upravni odjel za zaštitu okoliša, imovinsko-pravne i komunalne poslove Dubrovačko-neretvanske županije, rujna 2020.

lokacija zelenih otoka. Na zelenim otocima nalaze se spremnici za skupljanje papira (240 l), stakla (770 l) i plastike (1100 l). Uz zelene otoke, od 2020. korisnicima su besplatno podijeljene i vrećice za odvojeno prikupljanje selektivnog otpada koje se prikupljaju na kućnom pragu po unaprijed definiranom rasporedu. Podijeljeni su i kartonski spremnici za papir pravnim osobama i obrazovnim institucijama.

Glomazni (tj. krupni) otpad s područja općine Mljet odvozi ovlaštene sakupljači. Zbog visoke cijene odvoza glomaznog otpada sa otoka, glomazni otpad predstavlja ozbiljan sadašnji i budući financijski problem za Komunalno Mljet d.o.o.

Uz glomazni otpad na području općine Mljet za korisnike je osigurano i odvojeno prikupljanje elektroničkog otpada i otpadnih guma.

Spremnici za tekstil, ulja i masti nalaze se na lokaciji Žukovac, gdje korisnici mogu u određenim terminima odlagati navedeno, a prikupljanje se provodi u suradnji s ovlaštenim sakupljačem.

Prikupljanje biorazgradivog otpada putem mobilnog reciklažnog dvorišta i sakupljanjem od domaćinstava u 2020. godini nije provedeno na području općine Mljet, jer je područje Općine Mljet uglavnom u ruralnom području gdje kućanstva svoj biootpad kompostiraju. Kroz kontinuiranu podjelu besplatnih kompostera lokalnom stanovništvu, Komunalno Mljet potiče individualno kompostiranje biootpada dok se ne steknu potrebni uvjeti za preuzimanje istog.

Otpad sa zelenih otoka odvozi Komunalno Mljet d.o.o. (papir, plastika, staklo i dr.), jednom mjesečno i prema potrebi. S obzirom na broj stanovnika i raspored naselja, planom je predviđeno postavljanje još nekoliko zelenih otoka na području općine Mljet. Spremnici za odvojeno prikupljanje otpada za formiranje novih zelenih otoka su nabavljeni te će biti postavljeni po naseljima kad se za isto steknu uvjeti.

Zbog manjih količina odvojeno prikupljenog otpada i velikih troškova dolaska na otok, postoji nezainteresiranost sakupljača za isto, što stvara veliki problem deponiranja i organizacije prostora predviđenog za skladištenje odvojeno prikupljenog otpada.

TABLICA 48.: PODATCI O PRIKUPLJANJU I ODVOZU OTPADA ZA RAZDOBLJE 2017.-2020.

OTPAD	2017.		2018.		2019.		2020.	
	prikup. (kg)	odv. (kg)						
JESTIVA ULJA I MASTI	370	0	0	0	600	230	500	1585
PAPIR I KARTON	28300	0	2050	0	2100	0	589	0
GLOMAZNI OTPAD	51000	0	10000	47220	11000	14540	5700	5880
PLASTIKA	50	0	200	0	1710	0	610	1760
METAL	150	0	9000	11850	17500	17000	4751	4120
OTPADNE GUME	300	0	0	4000	500	0	500	3200
EE OTPAD	3250	4050	13650	11150	13800	16890	14930	15300

MKO	322750	279000	605100	576000	560250	585000	496190	511240
STAKLO	-	-	-	-	-	-	165	0
TEKSTIL	-	-	-	-	-	-	70	0
ukupno	406170	283050	640000	650220	607460	633660	524005	543085

prikup. – prikupljeno / odv. – odvoz; Izvor: Komunalno Mljet d.o.o.

U svojim godišnjim planovima i programima rada¹⁷⁷, Komunalno Mljet d.o.o. na sljedeći način opisuje problematiku gospodarenja otpadom na području Općine Mljet: - nedovoljna uključenost korisnika, - nedovoljno razdvajanje otpada, - položaj pojedinih naselja i stambenih jedinica unutar njih, - velike udaljenosti, - loše prometnice, - zahtjevi novih zakonskih propisa i usklađivanje s direktivama EU.

Planirane aktivnosti / aktivnosti u tijeku

Cjeloviti sustav gospodarenja otpadom (sprječavanje nastanka otpada, odvojeno skupljanje otpada, recikliranje otpada, kompostiranje organskog otpada, mehaničko-biološka obrada otpada te odlaganje ostatka nakon obrade), kao i potencijalne lokacije objekata u sustavu gospodarenja otpadom na području DNŽ i Općine Mljet regulirani su, među ostalim, odredbama PPDNŽ.

Plan gospodarenja otpadom Općine Mljet za razdoblje 2018. – 2022. godine, izrađen je u siječnju 2018. i donesen 16. ožujka 2018. (Sl. gl. O. Mljet 3/18). Među ostalim, taj plan je odredio ciljeve za gospodarenje otpadom koje je potrebno postići do 2022. godine na području Općine Mljet sukladno Planu gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje od 2017. do 2022. godine (NN 3/17):

- smanjiti ukupnu količinu proizvedenog komunalnog otpada za 5% u odnosu na 2015. godinu
- odvojeno prikupiti 60% mase proizvedenog komunalnog otpada (prvenstveno papir, staklo, plastika, metal, biootpad i dr.)
- odvojeno prikupiti 40% mase proizvedenog biootpada koji je sastavni dio komunalnog otpada
- odložiti na odlagališta manje od 25% mase proizvedenog komunalnog otpada
- odvojeno prikupiti 75% mase proizvedenog građevnog otpada
- unaprijediti sustav gospodarenja otpadom ambalažom
- unaprijediti sustav gospodarenja ostalim posebnim kategorijama otpada.

Prema važećem PPUO, u okviru GZ „Žukovac“ planirana je (omogućena je) izgradnja pretovarne stanice (PS), reciklažnog dvorišta (RD) i građevine za obradu građevinskog otpada (GO). GZ „Žukovac“ nalazi se cca 1,5 km jugozapadno od naselja Sobra., k.o. Babino Polje, uz DC 120 - na području nekadašnjeg privremenog odlagališta otpada

¹⁷⁷ 2019. – 2021., dostupno na <https://komunalno-mljet.hr/dokumenti/izvjestaj-o-poslovanju/>

Žukovac. Područje ima priključak na elektroenergetski sustav i separator zapremine 15 m³.

Gradnja pretovarne stanice (PS) „Mljet“ na lokaciji Žukovac planirana je u svrhu uspostave integralnog (cjelovitog) sustava gospodarenja otpadom na području Dubrovačko – neretvanske županije, odnosno kao dio tog sustava.¹⁷⁸ Namjena PS „Mljet“ je prihvat otpada prikupljenog u naseljima na području otoka Mljeta, te njegov pretovar u veća vozila i transport na daljnju obradu u Županijski centar za gospodarenje otpadom (ŽCGO) „Lučino razdolje“.¹⁷⁹

Upravni odjel za prostorno uređenje i gradnju Dubrovačko neretvanske županije izdao je 2019. lokacijsku dozvolu za PS „Mljet“, a u tijeku je (listopad 2021.) postupak ishodaenja građevinske dozvole.

Reciklažno dvorište otvorenog tipa na lokaciji Žukovac - u okviru GZ „Žukovac“ - izgradit će se za potrebe odlaganja neopasnog otpada, izdvojenog iz miješanog komunalnog otpada i drugih vrsta neopasnog otpada, a s ciljem proizvodnje sekundarnih sirovina. Unutar reciklažnog dvorišta uredit će se posebna odjeljenja sa spremnicima (kontejnerima) i plohami za prihvat i privremeno skladištenje različitih vrsta otpadnih tvari. Prema recentnom Planu razvoja Općine Mljet za razdoblje 2021.-2027. godine, gradnja reciklažnog dvorišta se planira provesti u razdoblju 2022.-2023., no moguće je (realno) i da se provede u razdoblju 2023.-2024.

Po prethodno pribavljenom mišljenju o provedenom postupku ocjene o potrebi strateške procjene Upravnog odjela za komunalne poslove i zaštitu okoliša Dubrovačko-neretvanske županije (Klasa: 351-01/19-01/99; Urbroj: 2117/1-09/2-20-11 od 20. listopada 2020. godine) i Odluke kojom se utvrđuje da nije potrebno provesti stratešku procjenu utjecaja na okoliš Urbanističkog plana uređenja „GZ Žukovac“ (Klasa:351-02/01-19-01/07; Urbroj: 2117-03/02-20-LD-17 od 02. studenog 2020. godine), Općinsko vijeće Općine Mljet je na svojoj 35. sjednici održanoj dana 01. ožujka 2021. godine donijelo Odluku o izradi Urbanističkog plana uređenja „GZ Žukovac“ (Sl. gl. O. Mljet 2/21).

¹⁷⁸ Pretovarne stanice su postrojenja za prihvat, privremeno skladištenje, pripremu i pretovar otpada namijenjenog transportu prema Centru za gospodarenje otpadom. Na pretovarnoj stanici se otpad, sakupljen u komunalnoj mreži, istovaruje iz vozila za sakupljanje otpada, pregledava uz eventualno izdvajanje glomaznog otpada, kratko zadržava, utovaruje u veća vozila i transportira na daljnju obradu u centru za gospodarenje otpadom. Glavni razlog za korištenje pretovarnih stanica je smanjenje troškova prijevoza otpada do centra za gospodarenje otpadom jer vozila za skupljanje otpada manjeg kapaciteta provode manje vremena na putu odnosno više vremena provode skupljajući otpad. Također, smanjuju se potrošnja goriva i troškovi održavanja vozila za skupljanje otpada, ukupni promet, emisije u zrak i trošenja cesta.

¹⁷⁹ U svrhu zbrinjavanja otpada s područja Dubrovačko-neretvanske županije, u skladu s PPDNŽ, planira se izgradnja ŽCGO „Lučino razdolje“ u Općini Dubrovačko primorje. Za ŽCGO „Lučino razdolje“ je u tijeku izrada i ishodaenja potrebne dokumentacije. Vidjeti: Agencija za gospodarenje otpadom d.o.o. - Dubrovačko-neretvanska županija (<https://ago-dnz.hr/>).

II.5. Zaštita i korištenje dijelova prostora od posebnog značaja

II.5.1. Zaštićeni dijelovi prirode – zaštićena područja

Zakon o zaštiti prirode (NN 80/13, 15/18, 14/19, 127/19; dalje: ZZP), članak 111. stavak 1. određuje zaštićene dijelove prirode kako slijedi: 1. zaštićena područja, 2. zaštićene vrste, 3. zaštićeni minerali i fosili. Pregled zaštićenih područja na području Općine Mljet dan je Tablicom 49..

TABLICA 49.: PREGLED ZAŠTIĆENIH PODRUČJA NA PODRUČJU OPĆINE MLJET

r.br.	Broj registra	Naziv	Naziv prema aktu	Kategorija zaštite	Potkategorija zaštite	Površina (ha)	Datum proglašenja
1.	49	MLJET	Zapadni dio otoka Mljeta	Nacionalni park	-	5287,53	12.11.1960
2.	158	SAPLUNARA	Predjel Saplunara na otoku Mljetu	Značajni krajobraz	-	54,91	15.04.1965
3.	164	VELIKA DOLINA NA MLJETU	Šumski predjel "Velika dolina" u Nacionalnom parku Mljet	Posebni rezervat	šumske vegetacije	14,22	21.07.1965

Izvor: Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja / Zavod za zaštitu okoliša i prirode, Biportal
<http://www.biportal.hr/gis/>

Od 2018. godine značajnim krajobrazom Predjel Saplunara na otoku Mljetu prestala je upravljati Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode Dubrovačko-neretvanske županije. Svim zaštićenim područjima na području Općine Mljet, sukladno ZZP - upravlja JU NP Mljet.

II.5.2. Ekološka mreža RH (Natura 2000)

Ekološka mreža Natura 2000 je koherentna europska ekološka mreža sastavljena od područja u kojima se nalaze prirodni stanišni tipovi i staništa divljih vrsta od interesa za Europsku uniju, a omogućuje očuvanje ili, kad je to potrebno, povrat u povoljno stanje očuvanja određenih prirodnih stanišnih tipova i staništa vrsta u njihovu prirodnom području rasprostranjenosti. Ekološka mreža Republike Hrvatske, proglašena Uredbom o ekološkoj mreži (NN 124/13) te izmijenjena Uredbom o izmjenama Uredbe o ekološkoj mreži (NN 105/15), predstavlja područja ekološke mreže Europske unije Natura 2000. U 2019. godini donesena je Uredba o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže (NN 80/19) te je danom stupanja na snagu ove Uredbe prestala važiti Uredba o ekološkoj mreži (NN 124/13 i 105/15). Proglašenjem Ekološke mreže, u pravni poredak Republike Hrvatske prenesene su sljedeće direktive Europske unije: Direktiva o pticama i Direktiva o staništima.

Ekološku mrežu RH (mrežu Natura 2000) prema članku 5. Uredbe o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže (NN 80/19) čine

- područja očuvanja značajna za ptice - POP,

- područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove - POVS,
- vjerojatna područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove (vPOVS) i
- posebna područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove (PPOVS).

Područja ekološke mreže iz članka 5. navedene uredbe definirana su sljedećim podatcima:

- identifikacijskim brojem
- nazivom
- znanstvenim imenima divljih vrsta ili stanišnih tipova zbog kojih je pojedino područje određeno kao područje ekološke mreže (ciljne vrste i staništa) uz posebno označavanje prioriternih divljih vrsta ili prioriternih stanišnih tipova navođenjem oznake »*«,
- kategorijama ciljnih vrsta i stanišnih tipova
- statusom vrste, kod posebnih područja značajnih za očuvanje ptica.

Za upravljanje područjima ekološke mreže, temeljem Zakona o zaštiti prirode (NN 80/13, 15/18, 14/19, 127/19) nadležne su javne ustanove za upravljanje nacionalnim parkom ili parkom prirode te javne ustanove za upravljanje ostalim zaštićenim područjima i/ili drugim zaštićenim dijelovima prirode. Uredbom o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže (NN 80/19) utvrđena je nadležnost javnih ustanova koje upravljaju zaštićenim područjima i područjima ekološke mreže za upravljanje i donošenje planova upravljanja ekološkom mrežom.

Osnovni način upravljanja područjem ekološke mreže je provođenje mjera očuvanja za ciljne vrste i stanišne tipove. One se ugrađuju u planove upravljanja područjima ekološke mreže kao i sektorske planove gospodarenja prirodnim dobrima. U svrhu upravljanja područjima ekološke mreže donesen je Pravilnik o ciljevima očuvanja i mjerama očuvanja ciljnih vrsta ptica u područjima ekološke mreže (NN 25/20, 38/20), dok je u izradi pravilnik koji definira ciljeve i mjere za očuvanje ostalih vrsta i stanišnih tipova za svako područje ekološke mreže.¹⁸⁰

Područje Općine Mljet - kopneni (prema RPJ) i morski (prema PPDNŽ) dio - obuhvaća u cijelosti ili djelomično područja ekološke mreže RH (dalje: EM) kako je prikazano u tablicama 50. do 53..

¹⁸⁰ Izvor: <http://www.haop.hr/hr/tematska-podrucja/odrzivo-koristenje-prirodnih-dobara-i-ekoloska-mreza/ekoloska-mreza>; 02.11.2021.

TABLICA 50.: PODRUČJA EM NA PODRUČJU OPĆINE MLJET¹⁸¹

elementi EM / kratica		identifikacijski broj	naziv	ukupan broj
područja očuvanja značajna za ptice	POP	HR1000037	SZ dio NP Mljet	1
područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove	POVS	HR3000426	Lastovski i Mljetski kanal	14
		HR2000091	Movrica špilja	
		HR2000092	Ostaševica špilja	
		HR2000104	Polušpilja kod Sobre	
		HR2000180	Velika špilja	
		HR2000944	Blatina kod Blata	
		HR2001008	Blatina kraj Prožure	
		HR2001009	Blatina kraj Sobre (Mljet)	
		HR2001277	Slatina kod Kozarice na Mljetu	
		HR2001499	Jama za Sv. Spasom	
		HR4000010	Saplunara	
		HR3000166	Sjeverna obala od rta Pusta u uvali Sobra do rta Stoba kod uvale Okuklje s otocima i akvatorijem	
		HR3000381	Zaglavica	
		HR3000172	Obalna linija od luke Gonoturska do rta Vratnički	
vjerojatna područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove	vPOVS	-	-	0
posebna područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove	PPOVS	HR5000037	Nacionalni park Mljet	1
ukupan broj područja EM				16

Izvor: Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja / Zavod za zaštitu okoliša i prirode, Biportal <http://www.biportal.hr/gis/>; granice JLS na moru – PPDNŽ; Uredba o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže (NN 80/19); obrada: G&P

TABLICA 51.: POVRŠINA PODRUČJA EM NA PODRUČJU OPĆINE MLJET

elementi EM	identifikacijski broj	naziv	u cijelosti (C) ili dijelom (D) na području Općine Mljet	površina na području Općine Mljet (ha)		
				kopno	more	ukupno
POP	HR1000037	SZ dio NP Mljet	C	122,70	1523,09	1645,79
POVS	HR3000426	Lastovski i Mljetski kanal	D	0	19335,98	19335,98
	HR2000091	Movrica špilja	C	?	-	?
	HR2000092	Ostaševica špilja	C	?	-	?
	HR2000104	Polušpilja kod Sobre	C	?	-	?
	HR2000180	Velika špilja	C	?	-	?

¹⁸¹ Bilo da se pojedino područje EM nalazi na području Općine Mljet samo dijelom ili u cijelosti; uključuje i područja na moru.

IZVJEŠĆE O STANJU U PROSTORU OPĆINE MLJET ZA RAZDOBLJE 2014. - 2021.

	HR2000944	Blatina kod Blata	C	62,00	0	62,00
	HR2001008	Blatina kraj Prožure	C	2,24	0	2,24
	HR2001009	Blatina kraj Sobre (Mljet)	C	10,60	0	10,60
	HR2001277	Slatina kod Kozarice na Mljetu	C	5,38	0	5,38
	HR2001499	Jama za Sv. Spasom	C	?	-	
	HR4000010	Saplunara	C			127,69
	HR3000166	Sjeverna obala od rta Pusta u uvali Sobra do rta Stoba kod uvale Okuklje s otocima i akvatorijem	C	0	244,53	244,53
	HR3000381	Zaglavica	C	?	-	?
	HR3000172	Obalna linija od luke Gonoturska do rta Vratnički	C	0	4262,83	4262,83
vPOVS	-	-	-	-	-	0
PPOVS	HR5000037	Nacionalni park Mljet	C	2845,21	2442,21	5287,53
POP ukupno				122,7	1523,09	1645,79
POVS ukupno				207,91	23843,34	24051,25
vPOVS ukupno				0	0	0
PPOVS ukupno				2845,21	2442,21	5287,53
područja EM ukupno*				3175,82	27808,64	30984,57

Izvori: Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja / Zavod za zaštitu okoliša i prirode, Biportal <http://www.biportal.hr/gis/>; Uredba o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže (NN 80/19); Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode na području Dubrovačko-neretvanske županije; RPJ RH; obrada: G&P; *ukupna povr. iskazana neovisno o preklapanjima pojedinih područja

TABLICA 52.: IZVOD IZ POPISA PODRUČJA EM UTVRĐENOG UREDBOM O EKOLOŠKOJ MREŽI I NADLEŽNOSTIMA JAVNIH USTANOVA ZA UPRAVLJANJE PODRUČJIMA EKOLOŠKE MREŽE (NN 80/19) – PODRUČJA EM NA PODRUČJU OPĆINE MLJET

Područja očuvanja značajna za ptice (POP)						
identifikacijski broj	naziv	kategorija za ciljnu vrstu	znanstveni naziv vrste	hrvatski naziv vrste	Status (G = gnjezdarica; P = preletnica; Z = zimovalica)	
HR1000037	SZ dio NP Mljet	1	Falco peregrinus	sredozemni galeb	G	
		1	Larus audouinii	morski vranac	G	
		1	Phalacrocorax aristotelis desmarestii	primorska trepteljka	G	
Područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove (POVS)						
identifikacijski broj	naziv	kategorija za ciljnu vrstu / stanišni tip	hrvatski naziv vrste / hrvatski naziv staništa	znanstveni naziv vrste / šifra stanišnog tipa		
HR3000426	Lastovski i Mljetski kanal	1	dobri dupin	Tursiops truncatus		

IZVJEŠĆE O STANJU U PROSTORU OPĆINE MLJET ZA RAZDOBLJE 2014. - 2021.

HR2000091	Movrica špilja	1	Špilje i jame zatvorene za javnost	8310
HR2000092	Ostaševica špilja	1	dugokrili pršnjak	Miniopterus schreibersii
		1	Špilje i jame zatvorene za javnost	8310
HR2000104	Polušpilja kod Sobre	1	Špilje i jame zatvorene za javnost	8310
HR2000180	Velika špilja	1	Špilje i jame zatvorene za javnost	8310
HR2000944	Blatina kod Blata	1	jezerski regoč	Lindenia tetraphylla
		1	barska kornjača	Emys orbicularis
		1	Tvrde oligo-mezotrofne vode s dnom obraslim parožinama (Characeae)	3140
HR2001008	Blatina kraj Prožure	1	Tvrde oligo-mezotrofne vode s dnom obraslim parožinama (Characeae)	3140
HR2001009	Blatina kraj Sobre (Mljet)	1	jezerski regoč	Lindenia tetraphylla
		1	Tvrde oligo-mezotrofne vode s dnom obraslim parožinama (Characeae)	3140
HR2001277	Slatina kod Kozarice na Mljetu	1	jezerski regoč	Lindenia tetraphylla
		1	barska kornjača	Emys orbicularis
HR2001499	Jama za Sv. Spasom	1	Špilje i jame zatvorene za javnost	8310
HR4000010	Saplunara	1	Embrijske obalne sipine – prvi stadij stvaranja sipina	2110
		1	Vazdazelene šume česmине (Quercus ilex)	9540
HR3000166	Sjeverna obala od rta Pusta u uvali Sobra do rta Stoba kod uvale Okuklje s otocima i akvatorijem	1	Velike plitke uvale i zaljevi	1160
		1	Naselja posidonije (Posidonion oceanicae)	1120*
HR3000381	Zaglavica	1	Preplavljene ili dijelom preplavljene morske špilje	8330
HR3000172	Obalna linija od luke Gonoturska do rta Vratnički	1	Grebeni	1170
		1	Preplavljene ili dijelom preplavljene morske špilje	8330
Posebna područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove (PPOVS)				
identifikacijski broj	naziv	kategorija za ciljnu vrstu / stanišni tip	hrvatski naziv vrste / hrvatski naziv staništa	znanstveni naziv vrste / šifra stanišnog tipa
HR5000037	Nacionalni park Mljet	1	kopnena kornjača	Testudo hermanni
		1	jelenak	Lucanus cervus
		1	Termo-mediteranske (stenomediteranske) grmolike formacije s Euphorbia dendroides	5330
		1	Mediteranske šume endemičnih borova	9540
		1	Obalne lagune	1150*
		1	Preplavljene ili dijelom preplavljene morske špilje	8330
		1	Špilje i jame zatvorene za	8310

IZVJEŠĆE O STANJU U PROSTORU OPĆINE MLJET ZA RAZDOBLJE 2014. - 2021.

			javnost	
		1	Naselja posidonije (Posidonion oceanicae)	1120*
		1	Velike plitke uvale i zaljevi	1160
		1	Grebeni	1170
		1	Stijene i strmci (klifovi) mediteranskih obala obrasli endemičnim vrstama Limonium spp.	1240
		1	Mediteranske povremene lokve	3170*
		1	Mediteranske makije u kojima dominiraju borovice Juniperus spp.	5210
		1	Eumediteranski travnjaci Thero-Brachypodietea	6220*
		1	Karbonatne stijene s hazmofitskom vegetacijom	8210
		1	Šume divlje masline i rogača (Olea i Ceratonia)	9320
		1	Vazdazelene šume česmine (Quercus ilex)	9340

Izvor: Uredba o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže (NN 80/19) - PRILOG III.; obrada: G&P

TABLICA 53.: NADLEŽNOSTI JAVNIH USTANOVA ZA UPRAVLJANJE I DONOŠENJE PLANA UPRAVLJANJA PODRUČJEM EKOLOŠKE MREŽE

identifikacijski broj	naziv	upravljanje
HR1000037	SZ dio NP Mljet	Javna ustanova »Nacionalni park Mljet«
HR3000426	Lastovski i Mljetski kanal	Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode Dubrovačko-neretvanske županije
HR2000091	Movrica špilja	Javna ustanova »Nacionalni park Mljet«
HR2000092	Ostaševica špilja	Javna ustanova »Nacionalni park Mljet«
HR2000104	Polušpilja kod Sobre	Javna ustanova »Nacionalni park Mljet«
HR2000180	Velika špilja	Javna ustanova »Nacionalni park Mljet«
HR2000944	Blatina kod Blata	Javna ustanova »Nacionalni park Mljet«
HR2001008	Blatina kraj Prožure	Javna ustanova »Nacionalni park Mljet«
HR2001009	Blatina kraj Sobre (Mljet)	Javna ustanova »Nacionalni park Mljet«
HR2001277	Slatina kod Kozarice na Mljetu	Javna ustanova »Nacionalni park Mljet«
HR2001499	Jama za Sv. Spasom	Javna ustanova »Nacionalni park Mljet«
HR4000010	Saplunara	Javna ustanova »Nacionalni park Mljet«
HR3000166	Sjeverna obala od rta Pusta u uvali Sobra do rta Stoba kod uvale Okuklje s otocima i akvatorijem	Javna ustanova »Nacionalni park Mljet«
HR3000381	Zaglavica	Javna ustanova »Nacionalni park Mljet«
HR3000172	Obalna linija od luke Gonoturska do rta Vratnički	Javna ustanova »Nacionalni park Mljet«
HR5000037	Nacionalni park Mljet	Javna ustanova »Nacionalni park Mljet«

Izvor: Uredba o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže (NN 80/19) - PRILOG V.

II.5.3. Zaštita nepokretnih kulturnih dobara

Popis zaštićenih nepokretnih kulturnih dobara na području Općine Mljet - nepokretnih kulturnih dobara u smislu Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (NN 69/99, 151/03, 157/03, 100/04, 87/09, 88/10, 61/11, 25/12, 136/12, 157/13, 152/1498/15, 44/17, 90/18, 32/20, 62/20; dalje: ZZOKD)¹⁸² - prema Registru kulturnih dobara Republike Hrvatske¹⁸³ dan je u Tablici 54..

TABLICA 54.: NEPOKRETNNA KULTURNA DOBRA NA PODRUČJU OPĆINE MLJET

r.br.	Registarski broj	Naziv kulturnog dobra	Adresa	Vrsta	Pravni status
1.	Z-2529	Arheološka zona Polače	Polače	Arheologija	Z
2.	Z-7264	Podvodno arheološko nalazište – sidrište na jugozapadnoj strani otoka Ovrata	Polače	Arheologija	Z
3.	Z-2461	Crkva sv. Mihajla	Babino Polje	Nepokretna pojedinačna	Z
4.	Z-6562	Podmorska arheološka zona otoka Mljeta	Govedari	Arheologija	Z
5.	Z-89	Podvodno arheološko nalazište kod otočića Veli Škoj	Korita	Arheologija	Z
6.	Z-1836	Crkva Gospe od Brijega	Korita, Korita 46	Nepokretna pojedinačna	Z
7.	Z-1677	Kaštio	Korita	Nepokretna pojedinačna	Z
8.	Z-88	Podvodno arheološko nalazište na položaju Klačine	Okuklje	Arheologija	Z
9.	Z-91	Podvodno arheološko nalazište kod rta Maharac	Okuklje	Arheologija	Z
10.	Z-92	Podvodno arheološko nalazište u uvali Okuklje	Okuklje	Arheologija	Z
11.	Z-82	Podvodno arheološko nalazište kod rta Stobi	Okuklje	Arheologija	Z
12.	Z-227	Podvodno arheološko nalazište kod rta Glavat	Polače	Arheologija	Z
13.	Z-228	Ostaci kasnoantičke gradnje i pripadajući lučki uređaji	Polače	Arheologija	Z
14.	Z-1837	Crkva sv. Martina	Prožura, Prožura 51	Nepokretna pojedinačna	Z
15.	Z-90	Antički brodolom u uvali Sobra	Sobra	Arheologija	Z
16.	Z-948	Samostan i crkva sv. Marije	Govedari, Otočić Sv. Marije 1	Nepokretna pojedinačna	Z
17.	Z-5752	Ostaci antičkog brodoloma kod Vele Doline	Sobra	Arheologija	Z

¹⁸² Čl. 7. ZZOKD: Nepokretno kulturno dobro može biti: - grad, selo, naselje ili njegov dio, - građevina ili njezini dijelovi, te građevina s okolišem, - elementi povijesne opreme naselja, - memorijalno područje, mjesto, spomenik i obilježje u svezi s povijesnim događajima i osobama, - arheološko nalazište i arheološka zona, uključujući i podvodna nalazišta i zone, - područje i mjesto s etnološkim i toponimskim sadržajima, - krajolik ili njegov dio koji sadrži povijesno karakteristične strukture, koje svjedoče o čovjekovoj nazočnosti u prostoru, - vrtovi, perivoji i parkovi, - tehnički objekt s uređajima i drugi slični objekti.

¹⁸³ Sukladno čl. 14. ZZOKD, kulturna dobra upisuju se u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske. Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske javna je knjiga kulturnih dobara koju vodi Ministarstvo kulture i medija. Sastoji se od tri liste: Liste zaštićenih kulturnih dobara, Liste kulturnih dobara nacionalnog značenja i Liste preventivno zaštićenih dobara

18.	Z-6149	Crkva sv. Andrije	Babino Polje, Zadublje 18	Nepokretna pojedinačna	Z
19.	Z-6156	Ostatci crkve sv. Pankracija	Babino Polje	Arheologija	Z
20.	Z-6178	Novovjekovni brodolom kod pliči Sv. Pavao, Mljet	Korita	Arheologija	Z
21.	Z-7190	Ostaci kasnoantičkog brodoloma u uvali Tatinica	Kozarica	Arheologija	Z
22.	Z-7211	Ostaci kasnoantičkog brodoloma u luci Omani	Sobra	Arheologija	Z
23.	Z-7188	Ostaci antičkog brodoloma u uvali Zaklopita	Polače	Arheologija	Z
24.	Z-7189	Ostaci antičkog brodoloma u uvali Zaobraslo Prijeslo	Polače	Arheologija	Z
25.	Z-7201	Podmorsko arheološko nalazište kod otočića Galičnjaka	Sobra	Arheologija	Z
26.	Z-7200	Podmorsko arheološko nalazište koje se nalazi zapadno od mjesta Kozarica	Kozarica	Arheologija	Z
27.	Z-7280	Ostaci antičkog brodoloma u uvali Lastovska na otoku Mljetu	Pomena	Arheologija	Z

*Z - zaštićeno kulturno dobro; Izvor: Ministarstvo kulture i medija Republike Hrvatske - Pretraživanje Registra kulturnih dobara Republike Hrvatske (<https://registar.kulturnadobra.hr/#/>); pristupljeno: 11. listopada 2021.); obrada: G&P

Prema javno dostupnim podatcima Registra kulturnih dobara Republike Hrvatske, na području Općine Mljet u vrijeme zaključivanja nacrtu Izvješća, u smislu ZZOKD:

- ima ukupno 27 nepokretnih kulturnih dobara
- nema preventivno zaštićenih dobara¹⁸⁴.

U smislu ZZOKD, nadležno tijelo za područje Općine Mljet odnosno cijele Dubrovačko-neretvanske županije je Konzervatorski odjel u Dubrovniku, Ministarstva kulture i medija.

Sastavni dio PPUO je Popis nepokretnih kulturnih dobara i dobara evidentiranih za zaštitu od lokalnog značenja¹⁸⁵, sa statusom zaštite za svako od njih. Tablica 55..

TABLICA 55.: PPUO - POPIS NEPOKRETNIH KULTURNIH DOBARA¹⁸⁶ I DOBARA EVIDENTIRANIH ZA ZAŠTITU OD LOKALNOG ZNAČENJA

Z	Nepokretno kulturno dobro	
P	Preventivno zaštićeno nepokretno kulturno dobro	
E	Dobro evidentirano za zaštitu od lokalnog značenja	
Ev. br. / r.br.	Naziv	Status
1.1.	Gradsko-seoskih obilježja	E

¹⁸⁴ ZZOKD čl. 10.: Za dobra za koja se predmnijeva da imaju svojstvo kulturnoga dobra može se kao privremeno donijeti rješenje o preventivnoj zaštiti. Rješenje o preventivnoj zaštiti donosi nadležno tijelo prema mjestu gdje se dobro nalazi. (...) ZZOKD čl. 11: Na dobro koje je preventivno zaštićeno primjenjuje se ovaj Zakon i svi propisi koji se odnose na kulturna dobra. Dobro iz stavka 1. ovoga članka upisuje se u Listu preventivno zaštićenih dobara koja je posebni dio Registra kulturnih dobara Republike Hrvatske (...).

¹⁸⁵ Vidjeti čl. 17. ZZOKD.

¹⁸⁶ Pojedini nazivi iz PPUO djelomično se razlikuju od naziva u Registru kulturnih dobara.

IZVJEŠĆE O STANJU U PROSTORU OPĆINE MLJET ZA RAZDOBLJE 2014. - 2021.

1.1.1.	Naselje Korita	E
1.1.2.	Naselje Babino Polje	E
1.1.3.	Naselje Prožura	E
1.1.4.	Naselje Govedari	E
1.3.	Seoskih obilježja	E
1.3.1.	Naselje Maranovići	E
1.3.2.	Naselje Okuklje	E
1.3.3.	Naselje Ropa	E
1.3.4.	Naselje Blato	E
1.3.5.	Naselje Polače	E
2.0.	POVIJESNE GRAĐEVINE I SKLOPOVI	
2.1.	Sakralne građevine – crkve i kapele	
2.1.1.	Crkva sv. Vida u Koritima	E
2.1.2.	Crkva sv. Trojice u Prožuri	E
2.1.3.	Crkva sv. Vlaha u Prožuri	E
2.1.4.	Ostaci istočne bazilike u Polačama	E
2.1.6.	Crkva sv. Ilije u Koritima	E
2.1.7. / 6.	Crkva Gospe od brijega iznad Korita	Z-1836
2.1.8.	Crkva sv. Antuna u Maranovićima	E
2.1.9.	Crkva sv. Marije od brda (ostaci)	E
2.1.10.	Crkva sv. Nikole u Okuklju	E
2.1.11. / 14.	Crkva sv. Martina vrh Prožure	Z-1837
2.1.12.	Crkva sv. Roka u Prožuri	E
2.1.13.	Crkva sv. Pankracija (ostaci), Babino Polje	Z-6156
2.1.14.	Crkva sv. Andrije, Babino Polje	Z-6149
2.1.15.	Crkva Gospe od milosrđa - Gospa od brijega u B.Polju	E
2.1.16.	Crkva sv. Mihajla u Sutmiholjskom polju	Z-2461
2.1.17.	Ostaci crkve sv. Đurđa	E
2.1.18.	Crkva sv. Spasa	E
2.1.19.	Crkva sv. Ivana	E
2.1.20.	Crkva sv. Petra u Blatu	E
2.2.	Samostani	E
2.2.1. / 16.	Benediktinski samostan i crkva sv. Marije	Z-948
2.3.	Vojne i obrambene građevine	
2.3.1.	Kula u Koritima	E
2.3.2. / 7.	Kaštio u Koritima	Z-1677
2.3.3.	Kula u Prožuri	E
2.3.4.	Kaštio u Polačama	E
2.4.	Stambene građevine	
2.4.1.	Kuća Kazilari-Franić u Koritima	E
2.4.2.	Kuća Škapić u Koritima	E
2.4.3.	Kuća Peš u Maranovićima	E
2.4.4.	Ostaci Popove kuće u Okuklju	E
2.4.5.	Ostaci Fratrove kuće u Babinom polju	E
2.4.6.	Ostaci Fierčine kuće u Babinom Polju	E
2.4.7.	Kuća Dabelić -Raca u B. Polju, zaselak Zadublje	E

IZVJEŠĆE O STANJU U PROSTORU OPĆINE MLJET ZA RAZDOBLJE 2014. - 2021.

2.4.8.	Kuća Ivana Hajdića-Kuzme u B. Polju, zaselak Zadublje	E
2.4.9.	Kuća Hazdovac u B. Polju	E
2.4.10.	Palača u Polačama	E
2.5.	Građevine javne namjene	
2.5.1.	Knežev dvor u Babinom Polju	E
2.5.2.	Kompleks termi (lazaret ?) u Polačama	E
2.6.	Gospodarske i industrijske građevine	
2.6.1.	Sotnica u B. Polju	E
2.6.2. / 13.	Ostaci gospodarske građevine u Polačama, kasnoantička gradnja i pripadni lučki uređaj	Z-228
4.0.	PODRUČJE, MJESTO, SPOMENIK ILI OBILJEŽJE VEZANO UZ POVIJESNE DOGAĐAJE I OSOBE	
4.1.	Spomenik i obilježje vezano uz povijesne događaje i osobe	
4.1.1.	Kameni križ u Solinama	E
4.2.	Groblja i grobne građevine	E
4.2.1.	Mjesno groblje Sv. Vlaha - Babino Polje	E
4.2.2.	Mjesno groblje Mirogoj - Babino Polje	E
4.2.3.	Mjesno groblje Sv. Petra i Pavla - Blato	E
4.2.4.	Mjesno groblje Sv. Vida - Korita	E
4.2.5.	Mjesno groblje Sv. Antuna - Maranovići	E
4.2.6.	Mjesno groblje Sv. Roka - Prožura	E
4.2.7.	Mjesno groblje Sladingrad - Goveđari	E
4.2.8.	Mjesno groblje Sv. Marija - Goveđari	E
5.0.	ARHEOLOŠKI LOKALITETI I ZONE	
5.1.	Kopnena arheološka dobra - arheološki lokaliteti	
5.1.1.	Nekropola Žare, antika	E
5.1.2.	Lokalitet Miri, prapovijest/antika	E
5.1.3.	Lokalitet Crkvine, ostaci crkve sv. Petra i Pavla, r. rom.	E
5.1.4.	Gradina Gradac između Okuklja i Korita, prapovijest	E
5.1.5.	Gomila između Prožure i Maranovića, prapovijest	E
5.1.6.	Gradina Gradac iznad Vodica, B. Polje, prapovijest	E
5.1.7.	Gradina Gradac nad Suđurđem, prapovijest	E
5.1.8.	Gradina Gradac nad Bodinim docem, B. Polje, prapovijest	E
5.1.9.	Gomila na Bijedu iznad Ivanjeg polja, prapovijest	E
5.1.10.	Gradina u Smriješčima, prapovijest	E
5.1.11.	Gradina Veliki Gradac, prapovijest	E
5.1.12.	Gradina na Brdskog gori - Brdu, Sutmih. polje, prapovijest	E
5.2.	Kopnena arheološka dobra - arheološke zone	
5.2.1.	Gomile na lokalitetu Struje, kod Maranovića, prapovijest	E
5.2.2.	Uvala Sobra potencijalna arh. zona, kasna antika	E
5.2.3.	Gradine Veliki i Mali Gradac, iznad B. Polja, prapovijest	E
5.2.4.	Gomile u Babinoj kući, B. Polje, prapovijest	E
5.2.5.	Potencijalna arh. zona u Sutmiholjskoj	E
5.2.6.	Potencijalna arh. zona u Sutuliji između B. Polja i Blata	E
5.2.7.	Gradine Gornji i Donji Gradac, prapovijest	E
5.2.8.	Gradine Sladin Gradac i Mali Gradac, prapovijest	E

IZVJEŠĆE O STANJU U PROSTORU OPĆINE MLJET ZA RAZDOBLJE 2014. - 2021.

5.2.9.	Potencijalna arh. zona u Crikvištu, zapadno od B. Polja	E
5.2.10.	Gomile uz Malu i Veliku Pomu, prapovijest	E
5.2.11. / 1.	Arheološka zona Polače	Z-2529
5.3.	Podmorska arheološka nalazišta	
5.3.1. / 5.	Naselje Korita, lokacija kod otočića Veli Školj, antički brodolom	Z-89
5.3.2. / 11.	Naselje Okuklje, lokacija kod rta Stobi, srednjovjekovni brodolom	Z-82
5.3.3. / 8.	Naselje Okuklje, lokacija Klačine, antički brodolom	Z-88
5.3.4. / 9.	Naselje Okuklje, lokacija kod rta Maharac, sjeverno od Okuklja	Z-91
5.3.5. / 10.	Naselje Okuklje, lokacija uvala Okuklje	Z-92
5.3.6. / 12.	Naselje Polače, lokacija rt Glavat, antički brodolom	Z-227
5.3.7.	Naselje Saplunara, podvodno arheološko nalazište kod hridi sv. Pavao	E
5.3.8. / 15.	Naselje Sobra, lokacija uvala Sobra kod rta Pusti, antički brodolom	Z-90
5.3.9. / 27.	Naselje Pomena, lokacija uvala Lastovska, antički brodolom	Z-7280
5.3.10. / 2.	Naselje Polače, lokacija JZ strana otoka Ovrata, antički brodolom i sidrište	Z-7264
5.3.11.	Naselje Govedari, podmorsko arheološko nalazište s istočne strane otoka Glavat ¹⁸⁷	P-4746
5.3.13. / 26.	Naselje Kozarica, lokalitet SZ od uvale i naselja, antički brodolom	Z-7200
5.3.14. / 17.	Naselje Sobra, lokalitet V. Dolina, antički brodolom	Z-5752
5.3.15.	Naselje Saplunara, lokacija Vratnička uvala, antički brodolom	E
5.3.16.	Naselje Korita, lokacija rt Maharac, antički brodolom	E
5.3.17.	Naselje Sobra, lokacija između uvala Omanska i Čekrnja, antički brodolom	E
5.3.18.	Naselje Polače, lokacija između hridi Kula i rta Hrižice, rastresito antičko nalazište	E
5.3.19.	Naselje Polače, lokacija otok Moračnik, antički brodolom	E
5.3.20.	Naselje Polače, lokacija otok Maslinovac, rastresito antičko nalazište	E
5.3.22.	Naselje Pomena, lokacija Crna Sika/rt Sparožine, pojedinačni nalaz	E
5.3.23. / 20.	Novovjekovni brodolom kod pliči sv. Pavao (naselje Korita)	Z-6178
5.3.24. / 21.	Ostaci kasnoantičkog brodoloma u uvali Tatunica (naselje Kozarica)	Z-7190
5.3.25. / 23.	Ostaci antičkog brodoloma u uvali Zaklopita (naselje Polače)	Z-7188
5.3.26. / 24.	Ostaci antičkog brodoloma u uvali Zaobraslo Prijeslo	Z-7189
5.3.27. / 22.	Ostaci kasnoantičkog brodoloma u luci Omani	Z-7211
5.3.28. / 25.	Podmorsko arheološko nalazište kod otočića Galičnjaka	Z-7201
5.4.	Podmorske arheološke zone	
5.4.1. / 4.	Podmorska arheološka zona otoka Mljeta - obuhvaća morski pojas širine 300 m od obale otoka Mljeta te od svih otočića i hridi na udaljenosti do 2000 m od otoka Mljeta	Z-6562

Izvor: PPUO; obrada: G&P

U razdoblju 2014. – 2020/21., provedeni su:

- zaštitni radovi na uređenju benediktinskog samostana i crkve sv. Marije na otočiću sv. Marije na Mljetu

¹⁸⁷ Status preventivne zaštite je u međuvremenu (od vremena dostave zahtjeva za izradu zadnjih izmjena i dopuna PPUO, do izrade Izvješća) istekao.

- zaštitni arheološki istražni radovi na lokalitetu: Arheološka zona Polače na otoku Mljetu.

te je broj obnovljenih kulturnih dobara: 2.

Jedno kulturno dobro smatra se ugroženim: Arheološka zona Polače na otoku Mljetu.¹⁸⁸

II.5.4. Ostale krajobrazne i prirodne vrijednosti

PPUO, sukladno PPDNŽ, u poglavlju 6.1. provedbenih odredbi određuje mjere zaštite krajobraznih i prirodnih vrijednosti na području Općine Mljet. Osim zaštićenih područja prema ZZP i područja EM, određuje te mjerama obuhvaća: ugrožena i rijetka staništa, prirodne i kulturne krajolike, osobito vrijedne pojedinačne prirodne lokalitete te krajobrazna područja ocijenjena s vrlo velikom ugroženošću (evidentirani u PPDNŽ), osobito vrijedne predjele – prirodne i kultivirane krajobraze, te točke i poteze značajne za panoramske vrijednosti krajolika detaljnije razgraničene unutar prirodnih i kulturnih krajolika (evidentirani u PPDNŽ). Sukladno PPDNŽ, predlaže se - u svrhu sveobuhvatnog sagledavanja kompleksnosti i vrijednosti predmetnog prostora, njegovih prirodnih i kulturnih kvaliteta i karakteristika - izrada Krajobrazne studije za područje Općine Mljet, a koja bi dala smjernice za planiranje u skladu s vrijednostima krajolika.

II.5.5. Područja posebnih karakteristika - potencijalnih prirodnih i drugih nesreća

Procjena rizika od velikih nesreća za područje Općine Mljet (dalje: PRVN) izrađena je 2018., sukladno Smjernicama za izradu procjene rizika od velikih nesreća za područje Dubrovačko-neretvanske županije, te su područja potencijalnih prirodnih i drugih nesreća detaljno obrađena tim dokumentom. Iz vrednovanja rizika proizlazi da su na području Općine Mljet potres i požar otvorenog tipa tzv. neprihvatljivi rizici dok su olujno ili orkansko nevrijeme i jak vjetar te snijeg i led tzv. tolerirani rizici. Područje Općine Mljet zahvaća područje intenziteta VIII° MSK ljestvice¹⁸⁹ koja može izazvati veliku materijalnu štetu i ljudske žrtve, te je potres vrednovan kao događaj s najgorim posljedicama, a zajedno s požarom kao (podjednako) najvjerojatniji neželjeni događaji. PRVN sadržava kartografske prikaze: Prilog 1. Karte prijetnji, Prilog 2. Karta rizika – potresi, Prilog 3. Karta rizika – olujno ili orkansko nevrijeme i jak vjetar, Prilog 4. Karta rizika – snijeg i led, Prilog 5. Karta rizika – požari otvorenog tipa. Karte prijetnji izrađene su u mjerilu 1:25 000, na način da su prijetnje jasno vidljive i prepoznatljive u prostoru. Na kartama su prikazane lokacije, dosezi te rasprostranjenost svih obrađenih prijetnji. Karte rizika su prikazane uz mjerilu 1:25 000 koje omogućuje jasan prikaz svih obilježja prikazanih rizika. Izrađene su na razini naselja te na temelju rezultata procjena rizika za svaki pojedini obrađeni rizik.

Procjena ugroženosti od požara i tehnoloških eksplozija za Općinu Mljet je izrađena u listopadu 2014. godine (usklađenje 1), a u siječnju 2021. izrađena je Procjena ugroženosti od požara i tehnoloških eksplozija za Općinu Mljet (usklađenje 2). Plan zaštite od požara za Općinu Mljet izrađen je u svibnju 2021.

¹⁸⁸ Izvor: Ministarstvo kulture i medija, Uprava za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorski odjel u Dubrovniku; prosinac 2021..

¹⁸⁹ VIII. potresna zona prema MSC ljestvici.

II.6. Obvezni prostorni pokazatelji

TABLICA 56.: OBVEZNI PROSTORNI POKAZATELJI

OSNOVNA TEMATSKA CJELINA	SKUPINA POKAZATELJA	POKAZATELJ	NAČIN PRIKAZA	VRIJEDNOST	IZVOR PODATAKA				
1.	OPĆI POKAZATELJI RAZVOJNIH KRETANJA								
1.1.	DEMOGRAFSKA STRUKTURA	A. Razmještaj i struktura stanovništva	0a.	Broj stanovnika - Popis 2001	broj	1111	DZS		
			0b.	Broj stanovnika - procjena stanovništva 2014.	broj	1140			
			1a.	Broj stanovnika - Popis 2011.	broj	1088			
			1b.	Broj stanovnika - procjena stanovništva 2020.	broj	1172			
			2a.	Indeks kretanja broja stanovnika 2011./2001.	broj	97,93			
			2b.	Indeks kretanja broja stanovnika 2020./2014.	broj	102,81			
			3a.	Prirodni prirast stanovništva 2001.-2011. - prosječno godišnje	broj	-12,2			
			3b.	Prirodni prirast stanovništva 2014.-2020. - prosječno godišnje	broj	6,9			
		B. Razmještaj i struktura kućanstava	0.	Broj kućanstava - Popis 2001.	broj	423	DZS		
			1.	Broj kućanstava - Popis 2011.	broj	469			
			2.	Indeks rasta broja kućanstava 2011./2001.	broj	110,87			
			3.	Prosječna veličina kućanstva 2011.	broj	2,32			
		1.2.	SOCIJALNO-GOSPODARSKA STRUKTURA	Ekonomski razvoj	1.	Indeks razvijenosti (2017.)	broj (%)	103,822	MRRFEU
					2.	Stupanj razvijenosti (2017.)	broj	VI.	
2.	STRUKTURA NASELJA I PODRUČJA ZA RAZVOJ IZVAN NASELJA								
2.1.	OBILJEŽJA SUSTAVA NASELJA	Razmještaj, gustoća	1.	Broj naselja	broj	14	DZS; DGU (RPJ)		

IZVJEŠĆE O STANJU U PROSTORU OPĆINE MLJET ZA RAZDOBLJE 2014. - 2021.

		naselja i naseljenosti	2.	Gustoća naselja	broj naselja/ 1000 km ²	141,04	DGU (RPJ)
			3.	Gustoća naseljenosti 2011.	broj st./ km ²	10,96	
				Površina JLS - kopno	km ²	99,26	
				Površina JLS - kopno	ha	9926,00	
				Površina JLS - more	km ²	1394,17	
				Površina JLS - more	ha	139416,97	
				Površina JLS - kupno+more	km ²	1493,43	
2.2.	KORIŠTENJE ZEMLJIŠTA U NASELJIMA	A. Površina naselja	1.	Površina naselja ¹⁹⁰ - površina JLS	ha	9926,00	DGU (RPJ)
		B. Građevinska područja (GP) naselja	1.	Površina GP naselja – ukupno planirana	ha	107,84	PPPPO, PPDNŽ, PPUO
			2.	Udio GP u odnosu na ukupnu površinu JLS	%	1,09	
			3.	Površina izgrađenog dijela GP naselja	ha	86,75	
				Udio izgrađenog GP u odnosu na ukupnu površinu JLS	%	0,87	
			4.	Površina neizgrađenog dijela GP naselja	ha	21,09	
				Udio neizgrađenog GP u odnosu na ukupno GP	%	19,56	
			5.	Površina uređenog dijela GP naselja	ha	91,16	
				Površina neuređenog dijela GP naselja	ha	16,68	
				Udio neuređenog GP u odnosu na ukupno GP	%	15,47	
			6.	Broj stanovnika/ukupna površina GP	st./ha	10,09	
			7.	Broj stanovnika/izgrađena površina GP	st./ha	12,54	
			8.	Broj stanovnika/uređena površina GP	st./ha	12,19	

¹⁹⁰ Iskaz (vrijednost) se ovdje daje / dan je za (kopnenu) površinu JLS u cjelini, a ne po pojedinačnim naseljima u sastavu JLS.

IZVJEŠĆE O STANJU U PROSTORU OPĆINE MLJET ZA RAZDOBLJE 2014. - 2021.

2.3.	IZDVOJENA GRAĐEVINSKA PODRUČJA (IZVAN NASELJA)	C. Izdvojena građevinska područja (IGP)	1.	Površina izdvojenog građevinskog područja izvan naselja - ukupno planirana	ha	61,20	PPPPO, PPDNŽ, PPUO
			1a.	IGP koja određuje Općina Mljet	ha	15,50	
				IGP županijskog značaja; sva: za gospodarsku - ugostiteljsko-turističku namjenu (T)	ha	45,70	
						ha/st	
			2.	Površina i udio površine IGP pojedine namjene u odnosu na ukupnu površinu IGP	ha, %, ha/st.	(po planiranim namjenama)	
			2.a.	Ugostiteljsko-turistička namjena	ha	46,68	
					%	76,27	
					ha/st.	0,04	
			2.b.	Gospodarska namjena – poslovna	ha	8,50	
					%	13,89	
					ha/st.	0,01	
			2.c.	Sport i rekreacija	ha	4,83	
					%	7,89	
					ha/st.	0,00	
			2.d.	Područja posebne namjene	ha	121,17	
%	-						
2.e.	Površina groblja	ha	2,11				
		%	3,45				
3.	Ukupni planirani smještajni kapacitet u TRP	broj postelja	4150				
4.	Broj turističkih postelja po km' obalne crte	broj/km'	cca 25				

IZVJEŠĆE O STANJU U PROSTORU OPĆINE MLJET ZA RAZDOBLJE 2014. - 2021.

3.	POSTOJEĆA INFRASTRUKTURNA OPREMLJENOST						
3.1.	PROMETNA INFRASTRUKTURA	A. Cestovni promet	0.	Duljina cesta - ukupno (2021.)	km	64,76	HAC, HC, ŽUC
1.			Duljina cesta po vrstama	km	44,21		
1a.			Državne ceste - postojeće	km	44,21		
			Državne ceste - planirane	km	0,00		
1b.			Županijske ceste - postojeće	km	0,00		
			Županijske ceste - planirane	km	0,00		
1c.			Lokalne ceste - postojeće	km	20,55		
			Lokalne ceste - planirane	km	0,00		
2.			Udio pojedinih vrsta cesta	%	(po vrsti)		
2a.			Državne ceste - postojeće	%	68,27		
			Državne ceste - planirane	%	0,00		
2b.			Županijske ceste - postojeće	%	0,00		
			Županijske ceste - planirane	%	0,00		
2c.		Lokalne ceste - postojeće	%	31,73			
		Lokalne ceste - planirane	%	0,00			
3.		Cestovna gustoća (dužina cesta / površina područja)	km/km ²	0,65			
B. Željeznički promet		0.	Duljina željezničkih pruga ukupno	km	0,00	HŽ	
		1.	Duljina željezničkih pruga prema vrsti	km	-		
		2.	Gustoća željezničkih pruga (dužina / površina područja)	km/km ²	-		
C. Zračni promet		0.	Broj zračnih luka - ukupno	broj	0	MPPI	

IZVJEŠĆE O STANJU U PROSTORU OPĆINE MLJET ZA RAZDOBLJE 2014. - 2021.

			1.	Broj zračnih luka prema vrstama	broj	-		
			2.	Površina zračnih luka ukupno	ha	0,00		
		D. Pomorski promet		0.	Broj luka (morskih) - ukupno	broj	8	MPPI / ŽLU
				1.	Broj luka (morskih) prema vrsti			
				1a.	Luke otvorene za javni promet	broj	7	
				1b.	Luke nautičkog turizma	broj	0	
				1c.	Ostale (ribarske, industrijske, športske, brodogradilišne)	broj	1	
				2.	Površina kopnenog dijela luke - ukupno	ha	1,02	
				2a.	Luke otvorene za javni promet	ha	0,90	
				2b.	Luke nautičkog turizma	ha	0,00	
				2c.	Ostale (ribarske, industrijske, športske, brodogradilišne)	ha	0,12	
				3.	Luke nautičkog turizma prema broju vezova - ukupno vezova	broj	0	
				3a.	do 100 vezova	broj luka	0	
				3b.	101-199 (do 200)	broj luka	0	
		3c.	>200 (do 400)	broj luka	0			
		E. Riječni promet		1.	Broj riječnih luka prema veličini i rijeci	broj	0	MPPI
				2.	Klasa i duljina plovnih putova	klasa, km	-	
		F. Elektroničke komunikacije		0.	Broj postojećih baznih stanica - ukupno	broj	9	HAKOM
				1.	Broj postojećih baznih stanica na 100 stanovnika	broj/100 st.	0,83	
3.2.	ENERGETSKA INFRASTRUKTURA	A. Opskrba električnom energijom	1.	Duljina elektroopkrbnih vodova ukupno	km	82,50	HEP / HEP-ODSDP / HOPS	
			2.	Udio i duljina elektroopkrbnih vodova prema vrsti	km, %	(po vrsti)		

IZVJEŠĆE O STANJU U PROSTORU OPĆINE MLJET ZA RAZDOBLJE 2014. - 2021.

			2a.	Dalekovod 110 kV	km	0,00			
				udio	%	0,00			
			2b.	Dalekovod 35(20) kV	km	0,00			
				udio	%	0,00			
			2c.	Dalekovod 20 kV	km	0,00			
				udio	%	0,00			
			2d.	Dalekovod 10 kV	km	82,50			
				udio	%	100,00			
			B. Opskrba plinom	1.	Duljina plinovoda ukupno	km		0,00	PLINACRO, lok. distr.
				2.	Udio prema vrsti plinovoda			-	
				2a.	Vrsta 1.magistralni	km		-	
					udio	%		-	
		2b.		Vrsta 2.	km	-			
				udio	%	-			
C. Opskrba naftom	1.	Duljina naftovoda	km	0,00	JANAF, INA				
3.3.	OPSKRBA VODOM I ODVODNJA OTPADNIH VODA	A. Opskrba pitkom i tehnološkom vodom	1.	Duljina javne vodoopskrbne mreže	km	8,59	HRV. VODE/ lok. distr. / NPKLM, VM		
			2.	Potrošnja pitke vode	l / stanovniku	34445			
		B. Pročišćavanje otpadnih voda	1.	Duljina kanalizacijske mreže	km	0	HRV. VODE/ lok. distr. / NPKLM, VM		
			2.	Uređaji za pročišćavanje otpadnih voda – broj i kapacitet	broj	0			
				kapacitet	broj ES	0,00			
3.4.	GOSPODARENJE OTPADOM	Odlagališta otpada	1.	Broj i površina odlagališta prema vrsti; ukupno	broj	1	MINGOR / PPPPO, PPDNŽ,		

IZVJEŠĆE O STANJU U PROSTORU OPĆINE MLJET ZA RAZDOBLJE 2014. - 2021.

				površina - ukupno	ha	1,00	PPUO	
			1a.	Vrsta: Neopasni, komunalni otpad	broj	1		
				površina	ha	1,00		
			2.	Sanacija neuređenih odlagališta	broj	1		
				površina	ha	1,00		
4.	KORIŠTENJE I ZAŠTITA ZNAČAJNIH PROSTORA							
4.1.	KORIŠTENJE PRIRODNIH RESURSA	A. Poljoprivreda	1.	Ukupna površina poljoprivrednog zemljišta	ha	472,87	PPPPO, PPDNŽ, PPUO	
2.			Udio poljoprivrednog zemljišta	%	4,76			
3.			Površina poljoprivrednog zemljišta po stanovniku	ha/stanovnik	0,43			
		B. Šumarstvo	1.	Ukupna površina šumskog zemljišta	ha	6589,00	PPPPO, PPDNŽ, PPUO	
2.			Udio šumskog zemljišta	%	66,38			
3.			Površina šumskog zemljišta po stanovniku	ha/stanovnik	6,06			
		C. Vode	1.	Površine površinskih voda prema vrsti (jezero, ribnjak, umjetni bazeni, more ...) ¹⁹¹	ha	2,88	PPPPO, PPDNŽ, PPUO	
1a.			jezero	ha	0			
1b.			umjetni bazen	ha	0			
1c.			blatina, slatina	ha	2,88			
2.			Udio površina površinskih voda u odnosu na površinu JLS	%	0,03			
3.			Duljina vodotoka	km	0,00			
		D. Morska obala	1.	Morska obala – dužina obalne crte	km	172,323	DGU (RPJ)	

¹⁹¹ Iskaz (vrijednost) se ovdje daje / dan je za površinu površinskih voda bez površina mora.

IZVJEŠĆE O STANJU U PROSTORU OPĆINE MLJET ZA RAZDOBLJE 2014. - 2021.

		E. Mineralne sirovine	1.	Broj i površina eksploatacijskih polja po vrstama mineralnih sirovina - ukupno	broj	0	PPPPO, PPDNŽ, PPUO
				površina	ha	0,00	
			1a.	arhitektonskog kamena	broj	0	
				površina	ha	0,00	
			1b.	tehničkog kamena	broj	0	
				površina	ha	0,00	
4.2.	ZAŠTIĆENE PRIRODNE VRIJEDNOSTI	Zaštićena područja prirode	1.	Broj i površina zaštićenih područja	broj	3	MINGOR - ZZOP / granica JLS na moru - prema PPDNŽ / obalna crta - prema granicama JLS iz RPJ / *uk. povr. ZP zajedno s morem unutar NP Mljet: 5342,44 ha / uk. povr. ZP zajedno s morem unutar NP Mljet i neovisno o preklapanju pojedinih kategorija: 5356,66 ha / uk. kopnena povr. ZP neovisno o preklapanju pojedinih kategorija: 2914,34 ha
				ukupna površina - kopno	ha	2900,12*	
			1a.	Strogi rezervat	broj	0	
			1b.	Nacionalni park	broj	1	
				površina - kopneni dio	ha	2845,21	
			1c.	Posebni rezervat	broj	1	
				površina	ha	(14,22 ha - u okviru površine NP "Mljet")*	
			1d.	Park prirode	broj	0	
			1e.	Regionalni park	broj	0	
			1f.	Spomenik prirode	broj	0	
			1g.	Značajni krajobraz	broj	1	
				površina	ha	54,91	
			1h.	Park-šuma	broj	0	
			1i.	Spomenik parkovne arhitekture	broj	0	
			2.	Područja ekološke mreže, prema vrsti; ukupno	broj	16	

IZVJEŠĆE O STANJU U PROSTORU OPĆINE MLJET ZA RAZDOBLJE 2014. - 2021.

				ukupna površina (kopno+more unutar granica JLS na moru prema PPDNŽ)	ha	30984,57**	**uk. povr. neovisno o preklapanju pojedinih područja / ukupna površina (kopno +more) dijelova JLS "pokrivenih" jednim ili više područja EM: 29094,25 ha / ukupna površina kopnenih dijelova JLS "pokrivenih" jednim ili više područja EM: 3053,12	
			2a.	područja očuvanja značajna za ptice (POP)	broj	1		
					ha	1645,79		
			2b.	područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove (POVS)	broj	14		
					ha	24051,25**		
			2c.	vjerojatna područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove (vPOVS)	broj	0		
					ha	0		
			2d.	posebna područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove (PPOVS)	broj	1		
					ha	5287,53		
4.3.	KULTURNA DOBRA	Struktura registriranih kulturnih dobara	1.	Broj zaštićenih nepokretnih kulturnih dobara	broj	27	MK	
			2.	Broj ili udio obnovljenih kulturnih dobara	broj	2		
			3.	Broj ili udio ugroženih kulturnih dobara	broj	1		
4.4.	PODRUČJA POSEBNIH KARAKTERISTIKA*	Područja potencijalnih prirodnih i drugih nesreća		* opisano u tekstualnom dijelu Izvješća	-	-	Točka 2.5.3. teksta	
5.	DOKUMENTI PROSTORNOG UREĐENJA							
5.1.	POKRIVENOST PROSTORNIM PLANOVIMA	Pokrivenost PP prema razini planova i izvješća	1.	Broj donesenih PP (na snazi)	broj	7	ZPU / PPPPO, PPDNŽ, PPUO	
			1a.	PPPPO - PP NP Mljet	broj	1		
			1b.	PPUO	broj	1		
			1c.	UPU	broj	5		
			2.	Broj donesenih izmjena i dopuna PP (2014.-2021.)	broj	3		
			2a.	ID PPPPO	broj	0		

IZVJEŠĆE O STANJU U PROSTORU OPĆINE MLJET ZA RAZDOBLJE 2014. - 2021.

			2b.	ID PPUO	broj	2	
			2c.	ID UPU	broj	1	
			3.	Broj PP u izradi	broj	4	
			3a.	novi PP više razine (PPPPPO)	broj	1	
			3b.	novi PP lokalne razine - UPU	broj	1	
			3c.	ID PP lokalne razine - UPU	broj	2	
5.2.	PROVEDBA PROSTORNIH PLANOVA		1.	Broj izdanih pojedinačnih akata prostornog uređenja po vrstama (2014.-2020.)	broj	497	UO za prostorno uređenje
			1a.	lokacijske dozvole	broj	10	
			1b.	građevinske dozvole i potvrde glavnog projekta	broj	38	
			1c.	uporaba građevine i potvrda samostalnih uporabnih cjelina	broj	70	
			1d.	ostalo (bez 5.3.1.)	broj	379	
5.3.	URBANA PREOBRAZBA		1.	Broj PP ili pojedinačnih zahvata	broj	0	ZPU / UO za prostorno uređenje / PPUO
			2.	Površina	ha	0	
5.3.	URBANA SANACIJA		1.	Broj izdanih rješenja o ozakonjenju	broj	232	ZPU / UO za prostorno uređenje / PPUO
			2.	Planovi sanacije, izmjene i dopune PP	broj	0	

TUMAČ KRATICA:

DZS - Državni zavod za statistiku

MRRFEU – Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije

DGU (RPJ) - Državna geodetska uprava - Registar prostornih jedinica (digitalni vektorski podatci)

JLS - jedinica lokalne samouprave

PPPPPO - prostorni plan područja posebnih obilježja - Prostorni plan Nacionalnog parka Mljet (PP NP Mljet)

PPDNŽ - Prostorni plan Dubrovačko-neretvanske županije

PPUO - Prostorni plan uređenja Općine Mljet

GP - građevinsko područje

IGP - izdvojeno građevinsko područje izvan naselja

HAC - Hrvatske autoceste

HC - Hrvatske ceste

ŽUC - Županijska uprava za ceste

HŽ - Hrvatske željeznice

MMPI - Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture

ŽLU - Lučka uprava Dubrovačko neretvanske županije

HACZ - Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo

HAKOM - Hrvatska agencija za poštu i elektroničke komunikacije

HEP - Hrvatska elektroprivreda

HOPS - Hrvatski operator prijenosnog sustava

HEP-ODSDP - HEP Operator distribucijskog sustava Distribucijsko područje Elektrojug Dubrovnik

PLINACRO – operator plinskog transportnog sustava

lok.distr. - lokalni distributeri

JANAF - Jadranski naftovod

INA – Industrija nafte

HRV. VODE – Hrvatske vode

NPKLM - NPKLM vodovod

VM - Voda Mljet

MINGOR - Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja

ZZOP - MINGOR Zavod za zaštitu okoliša i prirode / Bioportal

EM - ekološka mreža

MK – Ministarstvo kulture i medija (Uprava za zaštitu kulturne baštine - Konzervatorski odjel u Dubrovniku)

ZPU - Zavod za prostorno uređenje Dubrovačko-neretvanske županije

UO za prostorno uređenje - Upravni odjel za prostorno uređenje i gradnju Dubrovačko-neretvanske županije Sjedište Dubrovnik

UPU - urbanistički plan uređenja

PP - prostorni plan

ID - izmjene i dopune

III. ANALIZA PROVEDBE PROSTORNIH PLANOVA I DRUGIH DOKUMENATA

Na dijelu područja Općine Mljet, s obuhvatom čija granica odgovara granici NP Mljet, na snazi je jedan prostorni plan - dokument prostornog uređenja¹⁹² - državne razine:

- prostorni plan područja posebnih obilježja (dalje: PPPPO) pod nazivom Prostorni plan Nacionalnog parka Mljet (NN 23/01) - kratica: PP NP Mljet.

Također, cijelo područje Općine Mljet dio je obuhvata prostornog plana - odnosno dokumenta prostornog uređenja na snazi - područne (regionalne) razine:

- Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije (Sl.gl. DNŽ, br. 6/03., 3/05.-uskl., ~~3/06.*~~, 7/10., 4/12.-isp., 9/13., 2/15.-uskl., 7/16., 2/19., 6/19.-pročišćeni tekst, 03/20. i 12/20.-pročišćeni tekst; *-Presuda Visokog upravnog suda RH Br:Usoz-96/2012-8 od 28.11.2014., "Narodne novine", br. 10/15. od 28.1.2015.) - kratica: PPDNŽ.

Cijelo područje Općine Mljet obuhvaća jedan prostorni plan - odnosno dokument prostornog uređenja na snazi - lokalne razine:

- Prostorni plan uređenja Općine Mljet (Sl. gl. Općine Mljet 03/02, 05/03-ispr., 04/07, 07/10, 09/11 i 3/12-ispr., 1/16, 1/21, 2/21-pročišćeni tekst; PPUO).

Svi navedeni prostorni planovi odnosno dokumenti prostornog uređenja na snazi, izvorno su doneseni prije ovog izvještajnog razdoblja¹⁹³, a u izvještajnom razdoblju su se provodili. Također, u izvještajnom razdoblju:

- započela je te je u tijeku izrada novog Prostornog plana NP Mljet
- izrađivane su i donošene izmjene i dopune PPDNŽ te PPUO.

Izradu novog Prostornog plana NP Mljet obrađuje poglavlje III.1.1., a dva postupka izrade i donošenja izmjena i dopuna PPUO provedena u izvještajnom razdoblju detaljnije opisuje poglavlje III.1.2. Izvješća.

Stanje izrade i donošenja novih te postupke izrade i donošenja izmjena i dopuna prethodno donesenih prostornih planova odnosno dokumenata prostornog uređenja užih područja - urbanističkih planova uređenja - detaljnije opisuje poglavlje III.1.3. Izvješća.

¹⁹² ZPU, članak 198. st.1.: *Dokumenti prostornog uređenja doneseni na temelju propisa koji su važili prije stupanja na snagu ovoga Zakona ostaju na snazi do donošenja prostornih planova prema ovom Zakonu, odnosno do njihova stavljanja izvan snage na temelju ovoga Zakona.*

¹⁹³ Prema propisima koji su važili prije stupanja na snagu ZPU, svi navedeni dokumenti prostornog uređenja smatrali su se strateškim.

III.1. Izrada prostornih planova

III.1.1. Prostorni plan NP Mljet

Dana 18. studenoga 2019. ministar graditeljstva i prostornoga uređenja na temelju članka 86. stavka 2. Zakona o prostornom uređenju (NN 153/13, 65/17, 114/18, 39/19, 98/19) donio je Odluku o izradi Prostornog plana Nacionalnog parka Mljet. Objavljena je u NN 113/19 dana 22. studenog 2019. te je stupila na snagu osmoga dana od dana objave.

Inicijativa o potrebi izrade izmjena i dopuna odnosno novog prostornog plana za NP Mljet, potekla je od zahtjeva Općine Mljet i JU NP Mljet na temelju kojih su započete pripremne radnje za početak njegove izrade. Zbog činjenice da je od donošenja PP NP Mljet 2001. godine do vremena izrade nacрта odluke o izradi prošlo 18 godina, da je provedeno niz istraživanja i utvrđena potreba usklađenja PP NP Mljet sa zakonskom regulativom i EU stečevinama te na temelju izrađenog Elaborata stručno analitičkih poslova u sklopu pripremnih radova za izradu Izmjena i dopuna Prostornog plana Nacionalnog parka Mljet - utvrđena je potreba izrade novog prostornog plana, a ne izmjena i dopuna važećeg PP NP Mljet.

S obzirom na neupitne vrijednosti i značaj NP Mljet za identitet hrvatskog prostora i svijest o rastućem interesu za njegovo posjećivanje i korištenje, ocjenjuje se da će donošenje Prostornog plana Nacionalnog parka Mljet osigurati preduvjete za očuvanje vrijednosti i održivo korištenje prostora Parka. Izradi Prostornog plana Nacionalnog parka Mljet pristupa se također zbog:

- usklađenja sa zakonima i propisima donesenim na temelju zakona,
- potrebe revalorizacije prostora i sustava posjetiteljske infrastrukture
- novih spoznaja u pogledu zaštite i usklađivanja s funkcijama nacionalnog parka na temelju izrađenog Strateškog razvojnog okvira Nacionalnog parka Mljet, Plana upravljanja i drugih dokumenata prema posebnim zakonima
- unaprjeđenja sustava očuvanja i upravljanja zaštićenim područjem
- aktivacije kulturne baštine te prirodnih i kulturnih krajolika u turističke i posjetiteljske svrhe
- unaprjeđenja sustava prometa i komunalne infrastrukture
- potrebe redefiniranja građevinskog područja u skladu s izgrađenosti, demografskom strukturom i ukupnim otočkim razvitkom
- poticanja ekološke i održive tradicijske poljoprivredne proizvodnje

- uspostave kvalitetnog sustava obrane od požara i dr.¹⁹⁴

Nositelj izrade Prostornog plana Nacionalnog parka Mljet je Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine. Sve poslove nositelja izrade obavlja ustrojstvena jedinica Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine - Zavod za prostorni razvoj.

Sukladno Odluci o izradi Prostornog plana NP Mljet, točki IX. stavak 1., s popisom javnopravnih tijela određenih posebnim propisima koja daju zahtjeve za izradu tog plana i drugih sudionika prostora koji sudjeluju u izradi tog plana, Općina Mljet jedan je od sudionika koji sudjeluju u izradi Prostornog plana NP Mljet.

IZVODI IZ ODLUKE O IZRADI PROSTORNOG PLANA NP MLJET (NN 113/19)

Ciljevi i programska polazišta Plana

VI.

Pored ciljeva prostornog uređenja određenih člankom 6. Zakona, ovom Odlukom određuju se posebni ciljevi:

- preispitati i revidirati prostornu koncepciju područja Parka, razmještaj funkcija od važnosti za upravljanje Parkom i sustav posjećivanja u odnosu na potrebe lokalnog stanovništva, Javne ustanove i posjetitelja Parka
- preispitati i revidirati temeljnu organizaciju i razgraničenje prostora Parka prema namjeni, uključujući i građevinsko područje naselja i izdvojene dijelove građevinskog područja naselja i izgrađene strukture izvan građevinskog područja
- revidirati sustav vodoopskrbe i odvodnje, prometne i komunalne infrastrukture i građevina javne i društvene namjene
- propisati mjere korištenja, uređenja i zaštite područja s prioritarnim aktivnostima
- propisati mjere za unaprjeđenje i zaštitu prirode, okoliša, kulturnih dobara i drugih vrijednosti područja
- propisati uvjete provedbe zahvata u prostoru
- usmjeriti zaštitu i korištenje Parka prvenstveno za znanstvenu, kulturnu, odgojno-obrazovnu i rekreacijsku namjenu,
- utvrditi režime korištenja sukladno utvrđenim zonama i mjerama zaštite prirode i kulturne baštine
- utvrditi mjere provođenja Plana
- sukladno posebnim zakonima kojima se uređuje zaštita okoliša i prirode, a provedbom postupka strateške procjene utjecaja Plana na okoliš i glavne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu Plana, utvrditi mjere zaštite i ugraditi ih u Plan.

Programska polazišta:

- preispitivanje građevinskih područja naselja i zaselaka i izgrađenih struktura izvan građevinskog područja razmatrajući zahtjeve lokalnog stanovništva, ujednačavanje oblikovanja i uređenosti objekata i vanjskih prostora (okućnice, obala, pristupi objektima i dr.)

¹⁹⁴ Odluka o izradi Prostornog plana Nacionalnog parka Mljet (NN 113/19), točka III. - Razlozi donošenja Plana.

- preispitivanje, analiza i redefiniranje načina i uvjeta gradnje zgrada i građevina i uređenja okućnica u građevinskim područjima naselja usklađenih s tradicijskim načinom korištenja prostora i tradicijskom gradnjom uvažavajući nove razvojne trendove i potrebe lokalnog stanovništva
- redefiniranje sustava posjećivanja u skladu s optimiziranim kapacitetima
- preispitivanje funkcionalnog odnosa stanovanja i drugih djelatnosti i aktivnosti u Parku sukladno Zakonu o zaštiti prirode
- određivanje uvjeta za uređenje sadržaja u zonama posjećivanja
- određivanje uvjeta za uređenje staza radi pristupačnosti svim lokalitetima u sustavu posjećivanja
- utvrđivanje uvjeta obnove postojeće i gradnje nove infrastrukture prometa (cestovni, pomorski i zračni), prometa u mirovanju, obalnih prometnica i obalnih zidova radi nautičkih i komunalnih vezova, javnih površina i trgova, te sidrišta, helidroma itd.
- revidiranje sustava elektroopskrbe, javne rasvjete, te elektroničkih komunikacija u skladu s potrebama, suvremenim tehnološkim mogućnostima i zahtjevima zaštite područja
- revizija planskih rješenja vodoopskrbe i odvodnje te planiranje intervencija u dijelu izgradnje nužnih sustava odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda naselja i zaselaka u Parku
- definiranje mogućnosti i oblika obilaska i posjećivanja Parka računajući na širi turistički prostor, sagledavanje korištenja i zaštite prostora kroz međutjecaj s okolnim prostorom/sadržajima

Popis sektorskih strategija, planova, studija i drugih dokumenata propisanih posebnim zakonima kojima, odnosno u skladu s kojima se utvrđuju zahtjevi za izradu Plana

VII.

Popis sektorskih strategija, planova, studija i drugih dokumenata propisanih posebnim zakonima kojima, odnosno u skladu s kojima se utvrđuju zahtjevi:

1. Strategija prostornog razvoja RH, 2017. godine
2. Elaborat izrađen za potrebe izrade PPNP Mljet: Stručno analitički poslovi u sklopu pripremnih radova za izradu Prostornog plana Nacionalnog parka Mljet, Zavod za prostorno uređenje Dubrovačko-neretvanske županije, 2018. godine
3. Prostorni plan Nacionalnog parka Mljet, 2001. godine
4. Strateški razvojni okvir Nacionalnog parka Mljet, Normala d.o.o.,
 - Operativne politike, Studija potencijala integralnog razvojnog programa NP Mljet;
 - Atlas projektnih ideja, Smjernice za izradu Izmjena i dopuna prostorno planske dokumentacije,
 - Provedbeni priručnik, Studija prostorno-programskih mogućnosti provedbe prioritarnih projekata u Nacionalnom parku Mljet;
5. Plan upravljanja Nacionalnog parka Mljet 2017. – 2026.;

Uz dostavu zahtjeva iz točke IX. ove Odluke javnopravna tijela i drugi sudionici mogu dostaviti i druge podatke, dokumente, studije ili radove osim navedenih u ovoj točki.

(...)

Druga pitanja značajna za izradu nacрта Plana

XII.

U svrhu donošenja ove Odluke, pozivom na odredbu članka 86. stavka 2. Zakona, od

Ministarstva zaštite okoliša i energetike, sukladno odredbi članka 63. stavka 1. Zakona o zaštiti okoliša (»Narodne novine«, br. 80/13, 153/13, 78/15 i 12/18), pribavljeno je Mišljenje o potrebi provedbe postupka strateške procjene utjecaja na okoliš za Plan, klase: 351-03/19-01/1273, urbroja: 517-03-1-1-19-2, od 1. listopada 2019. godine, a sukladno odredbi članka 48. stavka 6. Zakona o zaštiti prirode (»Narodne novine«, br. 80/13 i 15/18) pribavljeno je Rješenje da je za Plan obavezna provedba Glavne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu, klase: UP/I-612-07/19-37/220, urbroja: 517-05-2-2-19-4, od 25. listopada 2019. godine.

Sukladno navedenom u stavku 1. ove točke provest će se postupak Strateške procjene utjecaja Plana na okoliš s Glavnom ocjenom prihvatljivosti za ekološku mrežu za Plan prema odredbama Zakona o zaštiti okoliša i Zakona o zaštiti prirode.

U vrijeme zaključivanja teksta Izvješća, za potrebe izrade Prostornog plana NP Mljet u tijeku je izrada stručne podloge zaštite prirode, a koju izrađuje Zavod za zaštitu okoliša i prirode Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja.

Evidentno je da se postupak izrade Prostornog plana NP Mljet odvija izrazito sporim tempom.

III.1.2. Prostorni plan uređenja Općine Mljet

U razdoblju nakon izrade Izvješća 2010-13, provedena su dva postupka izrade i donošenja izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Općine Mljet.

(IV.) IZMJENE I DOPUNE PPUO MLJET, 2014. - 2016.

Odluka o izradi izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Općine Mljet
(Službeni glasnik Općine Mljet 07/14, 12. kolovoza 2014.)

Odluka o donošenju izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Općine Mljet (Službeni glasnik Općine Mljet broj 3/02, 5/03-ispr., 4/07, 7/10, 9/11 i 3/12-ispr.) - izvorna varijanta

(Sl.gl. Općine Mljet 01/16, 1. veljače 2016.)¹⁹⁵

Četvrte - ciljane izmjene i dopune PPUO Mljet, izrađene se zbog novih razvojnih potreba Općine Mljet, a kojemu su planska rješenja važećeg PPUO Mljet ograničavajući čimbenik.

Temeljni ciljevi Izmjena i dopuna PPUO Mljet 2015. mogu se detaljnije opisati kao:

1) potreba redefiniranja građevinskih područja pojedinih naselja:

a. proširenjem izgrađenih dijelova GPN-a tamo gdje je bilo moguće sukladno propisima, a što se odnosi na proširenje građevinskih područja naselja Sobra i redefiniranje površine obuhvata GPN-a u dijelu „poluotočica“ Lanterna prema Klačnoj Luci, Podobrađa Glavici i Uvali Tankoj bez promjene površine GPN-a

b. redefiniranjem položaja građevinskog područja naselja Babino Polje - izdvojenog dijela u uvali Sutmiholjska

sve polazeći od uočenih planskih slabosti, razine komunalnog uređenja i imovinsko-pravnog statusa zemljišta unutar obuhvata, procjene zainteresiranosti investitora za izgradnju u kraćem roku i sl.

¹⁹⁵ U istom službenom glasilu (Sl.gl. Općine Mljet 01/16): Odluka o donošenju izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Općine Mljet (Službeni glasnik Općine Mljet broj 3/02, 5/03-ispr., 4/07, 7/10, 9/11 i 3/12-ispr.) – pročišćeni tekst.

<p>2) potreba da se dopune planska rješenja na način da se njima omogući provedba PPUO Mljet bez potrebe izrade urbanističkih planova uređenja (odnosno da se njihov broj smanji na minimum) definiranjem neuređenog neizgrađenog dijela GPN-a</p> <p>3) potreba da se izmjenom/dopunom planskih parametara provedbenih odredbi omogući izgradnja zgrade za potrebe ribogojilišta na lokaciji GZ „Zaglavac“. Stoga se treba izvršiti promjena parametara za izgradnju zgrade za potrebe ribogojilišta unutar građevinskog područja gospodarske namjene u trajektnom pristaništu Zaglavac zajedno s proširenjem GZ „Zaglavac“</p> <p>4) potreba da se izvrše izmjene i dopune provedbenih odredbi sukladno prethodno rečenim izmjenama, da se pojednostave određene odredbe temeljem iskustva u primjeni tijekom proteklog razdoblja, da se izvrše određene terminološke i nomotehničke ispravke.</p>	
<p>(V.) IZMJENE I DOPUNE PPUO MLJET, 2019. - 2021.</p>	
<p>Odluka o izradi izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Općine Mljet (Službeni glasnik Općine Mljet 3/19, 25. ožujka 2019.)</p>	<p>Odluka o donošenju izmjena i dopuna Odluke o donošenju Prostornog plana uređenja Općine Mljet (Službeni glasnik Općine Mljet 3/02, 5/03-ispr., 4/07, 7/10, 9/11, 3/12-ispr., 1/16)</p> <p>(Sl.gl. Općine Mljet, br. 01/21. 21. siječnja 2021.)</p> <p>/ Odluka o donošenju Prostornog plana uređenja Općine Mljet (pročišćeni tekst)</p> <p>(Sl.gl. Općine Mljet, br. 02/21., 2. ožujka 2021.)</p>
<p>U periodu od donošenja Izmjena i dopuna PPUO Mljet 2016. do 2019. zaprimane su inicijative pravnih i fizičkih osoba za (novim) izmjenama i dopunama PPUO Mljet. Nadalje, od strane nadležnih općinskih upravnih tijela uočena su određena ograničenja PPUO Mljet vezana uz realizaciju novonastalih razvojnih potreba na području Općine Mljet. U međuvremenu je došlo i do izmjena regulative s područja prostornog uređenja, te izmjena iz kojih proizlazi nužno ažuriranje podloga PPUO Mljet, odnosno georeferenciranje PPUO Mljet u službenoj kartografskoj projekciji HTRS96/TM.</p> <p>Unutar postupka izrade i donošenja Izmjena i dopuna PPUO Mljet, sukladno Odluci o izradi Izmjena i dopuna PPUO Mljet (Službeni glasnik Općine Mljet 03/19; dalje: Odluka o izradi), izvršena je analiza i sistematizacija ulaznih podataka te su utvrđene obveze koje proizlaze iz Zakona o prostornom uređenju (NN 153/13, 65/17, 114/18, 39/19; dalje: Zakon), prostornog plana šireg područja – Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije (Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije 6/03, 3/05-uskl., 3/06*, 7/10, 4/12-isp., 9/13, 2/15-uskl., 7/16, 2/19, 6/19-pročišćeni tekst; *Presuda Visokog upravnog suda RH Broj: Usoz-96/2012-8 od 28. 11. 2014., NN 10/15 od 28. 1. 2015.; dalje: PPDNŽ), iz zahtjeva javnopravnih tijela koja su se očitovala po donošenju Odluke o izradi, sektorskih propisa, dokumenata i studija te zahtjeva za izradom izmjena i dopuna PPUO Mljet.</p> <p>Kao ciljevi izrade i donošenja izmjena i dopuna PPUO Mljet, Odlukom o izradi određeni su:</p> <p>a) uskladiti PPUO Mljet s propisima i sektorskim dokumentima donesenim ili izmijenjenim i dopunjenim u periodu od usvajanja posljednjih izmjena i dopuna PPUO Mljet</p> <p>b) izvršiti nužna usklađenja PPUO Mljet s PPDNŽ, osobito s planiranim izdvojenim građevinskim područjima izvan naselja</p> <p>c) djelomično revidirati uvjete provedbe pojedinih zahvata u prostoru, osobito uvjete povezane s neposrednom provedbom PPUO Mljet</p>	

- d) uskladiti grafički dio PPUO Mljet s katastarskim i topografskim podlogama georeferenciranim u službenoj kartografskoj projekciji Republike Hrvatske HTRS96/TM
- e) točkasto revidirati granice građevinskih područja redistribucijom utvrđene kvantifikacije površina (primjerice: ispravci i/ili zamjene rubnih čestica), a polazeći od:
- Zakona i kriterija PPDNŽ
 - uočenih netočnosti u PPUO Mljet, odnosno potrebe njihova ispravljanja
 - prostornih mogućnosti
 - razine komunalnog uređenja i imovinsko-pravnog statusa zemljišta
 - procjene zainteresiranosti investitora za gradnju u kraćem roku i
 - zahtjeva Općine Mljet, građana i drugih subjekata za popravkom uočenih propusta u PPUO Mljet, a koji zahtjevi pristignu temeljem objavljenog javnog poziva te se ocijene opravdanima i utemeljenima i
- f) ispraviti međusobne neusklađenosti pojedinih dijelova elaborata PPUO Mljet.

Revizija planskih rješenja u svim dijelovima PPUO Mljet (kartografskim prikazima, provedbenim odredbama te obrazloženju) nije utjecala, niti mijenjala osnovne konceptualne postavke – polazišta i ciljeve – izvornog PPUO Mljet već su formulirana i predložena operativnija rješenja, koja na adekvatan način odgovaraju aktualnim potrebama u provedbi PPUO, odnosno daljnjem uređenju i razvoju područja Općine Mljet.

Očekuje se da usklađenje grafičkog dijela PPUO s katastarskim i topografskim podlogama georeferenciranim u službenoj kartografskoj projekciji Republike Hrvatske HTRS96/TM, izvršeno kroz Izmjene i dopune PPUO donesene 2021., značajno olakša neposrednu i posrednu provedbu PPUO te da općenito olakša i unaprijedi obavljanje drugih poslova vezanih uz prostorno uređenje područja Općine Mljet.

Također, kao specifičnu kvalitativnu i značajnu promjenu izvršenu kroz postupak izrade i donošenja Izmjena i dopuna PPUO 2019.-2021., treba istaknuti odgovarajuće tretiranje te (*samo*) *pregledno prikazivanje u PPUO* pojedinih izdvojenih građevinskih područja izvan naselja na području Općine Mljet - kao izdvojenih građevinskih područja izvan naselja za gospodarsku namjenu županijskog značaja, određenih u PPDNŽ. Sada su to, na području Općine Mljet, četiri planirane turističke zone (TZ). Sve četiri nalaze se izvan NP Mljet, a njihova ukupna površina, prema PPDNŽ, je 45,7 ha. Izvan djelokruga PPUO (u smislu svega što PPUO određuje, sukladno ZPU) i izravnog djelokruga Općine Mljet (u smislu stručnog upravnog tijela Općine Mljet kao nositelja izrade prostornih planova lokalne razine, sukladno ZPU), za ta područja pretpostavlja se izrada odgovarajućih urbanističkih planova uređenja županijskog značaja, tj. područne (regionalne) razine, sukladno ZPU.

III.1.3. Prostorni planovi užih područja lokalne razine

Na području Općine Mljet na snazi je pet (5) prostornih planova lokalne razine - urbanističkih planova uređenja (UPU) - kako slijedi:

- UPU naselja Sobra (Sl. gl. Općine Mljet 4/09, 9/11, 8/17 i 11/17-ispr i 9/20-ispr.)
- UPU naselja Prožurska Luka (Sl. gl. Općine Mljet 4/09, 1/10-ispr., 1/12 i 9/20-ispr.)
- UPU naselja Okuklje (Sl. gl. Općine Mljet 09/11, 9/20-ispr.);
- UPU naselja Saplunara (Sl. gl. Općine Mljet 04/09, 01/12, 9/20-ispr.)

- UPU dijela naselja Babino Polje - Uvala Sutmiholjska 2 (Sl. gl. Općine Mljet 8/17, 11/17-ispr.)

Od UPU-a na snazi, u izvještajnom razdoblju donesen je jedan:

R.br.	Novi UPU donesen u izvještajnom razdoblju
1.	UPU dijela naselja Babino Polje - Uvala Sutmiholjska 2 (Sl. gl. Općine Mljet 8/17)

Od UPU-a na snazi, u izvještajnom razdoblju su mijenjani i/ili dopunjavani i/ili ispravljani:

R.br.	Prethodno doneseni UPU-i čije su izmjene i dopune (ID) / ispravci (ISPR) donesene/i u izvještajnom razdoblju	
1.	ID	UPU naselja Sobra (Sl. gl. Općine Mljet 8/17)
1b.	ISPR	UPU naselja Sobra (Sl. gl. Općine Mljet 11/17-ispr)
1c.	ISPR	UPU naselja Sobra (Sl. gl. Općine Mljet 9/20-ispr.)
2.	ISPR	UPU naselja Prožurska Luka (Sl. gl. Općine Mljet 9/20-ispr.)
3.	ISPR	UPU naselja Okuklje (Sl. gl. Općine Mljet 9/20-ispr.)
4.	ISPR	UPU naselja Saplnara (Sl. gl. Općine Mljet 9/20-ispr.)
5.	ISPR	UPU dijela naselja Babino Polje - Uvala Sutmiholjska 2 (Sl. gl. Općine Mljet 11/17-ispr.)

Izvan NP Mljet, PPUO Mljet je predvidio izradu 14 urbanističkih planova uređenja, od kojih je na snazi 5, a planira se (polazeći od zakonski određene obveze) izrada još 9 UPU-a. Cjeloviti popis prikazuje Tablica 57..

TABLICA 57.: POPIS UPU-a PREDVIĐENIH U PPUO MLJET

R.br.	Naziv	Izvod iz Provedbenih odredbi PPUO
1	UPU Naselja Saplnara	PPUO su utvrđeni postupci uređenja i izgradnje prostora: a) temeljem urbanističkih planova uređenja b) neposrednom provedbom PPUO.
2	UPU Naselja Okuklje	
3	UPU Naselja Prožurska Luka	U svrhu provedbe PPUO predviđa se izrada urbanističkih planova uređenja sukladno grafičkom dijelu PPUO pri čemu je ista, kao preduvjet za provedbu zahvata u prostoru, obvezna za PPUO utvrđene neuređene dijelove građevinskih područja.
4	UPU Naselja Sobra	
5	UPU Naselja Kozarica	U izgrađenim dijelovima građevinskog područja te u uređenim neizgrađenim dijelovima građevinskog područja omogućuje se gradnja novih te rekonstrukcija i zamjena postojećih građevina kao i parcelacija zemljišta neposrednom provedbom PPUO, ako za ista područja nije donesen urbanistički plan uređenja.
6	UPU GZ Zaglavac	
7	UPU SRC Omani	Prije donošenja obveznih urbanističkih planova uređenja unutar njihova obuhvata omogućuje se gradnja infrastrukturnih
8	UPU GZ Crnac Kok	

IZVJEŠĆE O STANJU U PROSTORU OPĆINE MLJET ZA RAZDOBLJE 2014. - 2021.

9	UPU GZ Žukovac	<p>građevina i površina neposrednom provedbom PPUO.</p> <p>Obuhvati predviđenih urbanističkih planova uređenja utvrđeni su na kartografskom prikazu 3c: „Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora - uvjeti, ograničenja i posebne mjere“, a prikaz neuređenih dijelova građevinskih područja za koje je obvezna izrada urbanističkih planova uređenja dan je na kartografskim prikazima serije 4: „Građevinska područja i područja posebnih uvjeta korištenja“.</p> <p>Propisani urbanistički planovi uređenja izrađuju se i donose u skladu s razvojnim prioritetima Općine Mljet te su prvenstveno izrađeni oni, ili će se prvenstveno izrađivati oni, koji su za razvojne potrebe Općine Mljet najpotrebniji.</p>
10	UPU SRC Blato	
11	UPU TZ Ropa	
12	UPU Uvala Sutmiholjska 1	
13	UPU Uvala Sutmiholjska 2	
14	UPU SRC Žukovac	

Izvor: PPUO; Napomene: zasjenjena su polja s nazivima UPU-a koji su doneseni; izrada UPU GZ Žukovac je u tijeku

U tijeku je izrada jednog urbanističkog plana uređenja (UPU) te dviju izmjena i dopuna (ID) važećih UPU-a:

R.br.	Vrsta i naziv prostornog plana	Odluka o izradi
1.	UPU GZ Žukovac	Sl.gl. Općine Mljet 2/21, 02.03.2021.
2.	ID UPU dijela naselja Babino Polje - Uvala Sutmiholjska 2	Sl.gl. Općine Mljet 2/21, 02.03.2021.
3.	ID UPU Saplunara	Sl.gl. Općine Mljet 9/21, 30.09.2021.

Za navedene planove odnosno izmjene i dopune planova čija je izrada u vrijeme zaključivanja teksta Izvješća u tijeku, u prethodnom razdoblju provedeni su odgovarajući postupci ocjene o potrebi strateške procjene utjecaja na okoliš (OPSPUO), te su na temelju uvida stečenih tijekom tih postupaka donesene odgovarajuće odluke - za svaki od navedenih planova odnosno njihovih izmjena i dopuna - prema kojima nije potrebno provoditi stratešku procjenu utjecaja na okoliš. O postupcima odnosno o odlukama u postupcima, javnost je obavještavana sukladno Uredbi o informiranju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša (NN 64/08, 80/13): na internetskim stranicama Općine Mljet, u službenom glasilu (Službenom glasniku Općine Mljet) i na oglasnoj ploči Općine Mljet. Ključne točke i trajanje za svaki od postupaka OPSPUO te datumi donošenja samih odluka o izradi UPU-a odnosno ID UPU-a prikazani su u sljedećoj tablici:

Naziv UPU / ID UPU	Ključne točke postupka OPSPUO i donošenje odluke o izradi UPU / ID UPU		
	odluka o započinjanju postupka OPSPUO UPU / ID UPU	mišljenje nadležnog upravnog odjela DNŽ o provedenom postupku OPSPUO UPU / ID UPU	odluka kojom se utvrđuje da nije potrebno provesti SPUO UPU / ID UPU / datum donošenja odluke o izradi UPU / ID UPU
UPU GZ	Odluka o započinjanju	Mišljenju o provedenom	Odluka kojom se utvrđuje da

IZVJEŠĆE O STANJU U PROSTORU OPĆINE MLJET ZA RAZDOBLJE 2014. - 2021.

Žukovac	postupka ocjene o potrebi strateške procjene utjecaja Urbanističkog plana uređenja „GZ Žukovac“ na okoliš (Klasa: 351-02/01-19-01/07; Urbroj: 2117-03/02-19-LD-01, od 16. prosinca 2019. godine)	postupku ocjene o potrebi strateške procjene Upravnog odjela za komunalne poslove i zaštitu okoliša Dubrovačko-neretvanske županije (Klasa: 351-01/19-01/99; Urbroj: 2117/1-09/2-20-11, od 20. listopada 2020. godine)	nije potrebno provesti stratešku procjenu utjecaja na okoliš Urbanističkog plana uređenja „GZ Žukovac“ (Klasa:351-02/01-19-01/07; Urbroj: 2117-03/02-20-LD-17 od 02. studenog 2020. godine) / 01. ožujka 2021. godine
ID UPU dijela naselja Babino Polje - Uvala Sutmiholjska 2	Odluka o započinjanju postupka ocjene o potrebi strateške procjene utjecaja izmjena i dopuna Urbanističkog plana uređenja dijela naselja Babino Polje – Uvala Sutmiholjska 2 na okoliš (Klasa: 351-02/01-19-01/05; Urbroj: 2117-03/02-19-LD-01, od 21. listopada 2019. godine)	Mišljenje o provedenom postupku ocjene o potrebi strateške procjene Upravnog odjela za komunalne poslove i zaštitu okoliša Dubrovačko-neretvanske županije (Klasa: 351-01/19-01/82; Urbroj: 2117/1-09/2-20-11, od 20. listopada 2020. godine)	Odluka kojom se utvrđuje da nije potrebno provesti stratešku procjenu utjecaja na okoliš Izmjena i dopuna Urbanističkog plana uređenja dijela naselja Babino Polje – Uvala Sutmiholjska 2 (Klasa: 351-02/01-19-01/05, Urbroj: 2117-03/02-20-LD-19 od 02. studenog 2020. godine) / 01. ožujka 2021. godine
ID UPU Saplunara	Odluka o započinjanju postupka ocjene o potrebi strateške procjene utjecaja izmjena i dopuna Urbanističkog plana uređenja naselja Saplunara na okoliš (Klasa: 351-02/01-19-01/06; Urbroj: 2117-03/02-19-LD-01, od 21. listopada 2019. godine)	Mišljenje o provedenom postupku ocjene o potrebi strateške procjene Upravnog odjela za zaštitu okoliša, imovinsko-pravne i komunalne poslove Dubrovačko-neretvanske županije (Klasa: 351-01/19-01/83; Urbroj: 2117/1-09/2-21-16 od 16. lipnja 2021. godine)	Odluka kojom se utvrđuje da nije potrebno provesti stratešku procjenu utjecaja na okoliš izmjena i dopuna Urbanističkog plana uređenja naselja Saplunara (Klasa: 351-02/01-19-01/06; Urbroj: 2117-03/02-21-LD-22, od 17. lipnja 2021. godine) / 28. rujna 2021. godine

Kako je vidljivo iz datiranja odluka u prethodnim tablicama, od započinjanja postupka OPSPUO do donošenja odluke prema kojoj se utvrđuje da nije potrebno provesti stratešku procjenu utjecaja na okoliš (SPUO) pojedinog UPU-a odnosno ID UPU-a, prolazilo je od deset i pol do dvadeset mjeseci. Također, treba uzeti u obzir da samoj odluci o pokretanju postupka OPSPUO prethodi izrada nacrtu prijedloga odluke o izradi plana i traženje (prethodnog) mišljenja nadležnog upravnog odjela u županiji na temelju tog izrađenog nacrtu. Od tih aktivnosti do donošenja samih odluka o izradi na općinskom vijeću, prolazilo je od petnaest mjeseci do gotovo dvije godine.

Razlozi izrade, ocjena stanja u obuhvatu te ciljevi i programska polazišta za UPU odnosno ID UPU-a čija je izrada u tijeku, a sukladno odgovarajućim odlukama o izradi, prikazani su u sljedećoj tablici:

IZVJEŠĆE O STANJU U PROSTORU OPĆINE MLJET ZA RAZDOBLJE 2014. - 2021.

Naziv UPU / ID UPU	Sažeti izvodi iz odluke o izradi UPU / ID UPU		
	razlozi izrade	ocjena stanja u obuhvatu	ciljevi i programska polazišta
UPU GZ Žukovac (Sl.gl. Općine Mljet 2/21)	<p>Osnovni razlozi za pokretanje postupka izrade i donošenja Plana su:</p> <p>(a) gospodarski, razvojni i drugi društveni procesi na području naselja Općine Mljet opravdavaju potrebu izrade Plana</p> <p>(b) izrada urbanističkog plana uređenja za izdvojeno građevinsko područje izvan naselja gospodarske – poslovne namjene omogućit će svrhovitu i racionalnu realizaciju gospodarskih i pratećih sadržaja unutar obuhvata Plana.</p>	<p>Predmetni obuhvat predstavlja izdvojeno građevinsko područje izvan naselja gospodarske namjene – poslovne, koje najvećim dijelom nije privedeno planiranoj namjeni.</p>	<p>Utvrđuju se ciljevi i programska polazišta Plana kako slijedi:</p> <p>(a) utvrditi uvjete provedbe zahvata u prostoru</p> <p>(b) omogućiti plansku izgradnju pretežito poslovne namjene te gradnju i uređenje zgrada i površina pratećih sadržaja</p> <p>(c) utvrditi detaljnije razgraničenje područja na prostorne cjeline</p> <p>(d) planirati i prikazati na odgovarajućim kartografskim prikazima Plana građevne čestice za građenje odnosno uređenje površina javne namjene te površina prometnog sustava.</p>
ID UPU dijela naselja Babino Polje - Uvala Sutmiholjska 2 (Sl.gl. Općine Mljet 2/21)	<p>Osnovni razlozi za pokretanje postupka izrade i donošenja izmjena i dopuna Plana su:</p> <p>(a) usklađenje Plana s noveliranim Zakonom i posebnim propisima donesenim od stupanja Plana na snagu te s odgovarajućim zahtjevima javnopravnih tijela koji će se prikupiti u postupku izrade i donošenja izmjena i dopuna Plana</p> <p>(b) usklađenje Plana s prostornim planovima šireg područja ili više razine donijetima ili noveliranim u periodu od usvajanja Plana</p> <p>© otklanjanje pojedinih ograničenja koja proizlaze iz prostorno-planskih rješenja Plana uočenih u provedbi, a koje otklanjanje je od interesa za poboljšanje uvjeta života i razvoj gospodarstva u obuhvatu Plana što posebice uključuje reviziju urbanističkih parametara kao i reviziju namjene pojedinih</p>	<p>Stanje u obuhvatu Plana sažeto se ocjenjuje kako slijedi:</p> <p>(a) stanje u obuhvatu Plana može se ocijeniti razmjerno povoljnim u svjetlu činjenice da se od stupanja na snagu Plana (2017. godine) ne uočavaju značajniji devastacijski, protuzakoniti ili slični negativni procesi, odnosno odstupanja od rješenja i odredbi Plana</p> <p>(b) pojedina rješenja Plana pokazuju se ograničavajućima što se posebice odnosi na rješenja Plana u vezi s namjenom pojedinih površina te određenih urbanističkih parametara</p> <p>(c) ocjenjuje se kako bi izmjene i dopune Plana - odgovarajuća usklađenja te djelomična revizija prostorne organizacije i urbanističkih parametara - mogle bitno doprinijeti bržem, kvalitetno</p>	<p>(1) Utvrđuju se ciljevi i programska polazišta izmjena i dopuna Plana kako slijedi:</p> <p>(a) izvršit će se nužne izmjene i dopune u svrhu usklađenja s propisima i sektorskim dokumentima donijetim ili noveliranim u periodu od usvajanja Plana</p> <p>(b) izvršit će se izmjene u svrhu usklađenja s prostornim planovima šireg područja ili više razine donijetima ili noveliranim u periodu od usvajanja Plana</p> <p>(c) izvršit će se revizija planskih rješenja u skladu s razvojnim potrebama Općine Mljet, a što se posebice odnosi na reviziju namjene pojedinih površina te urbanističkih parametara</p> <p>(d) izvršit će se odgovarajuća izmjena provedbenih odredbi sukladno podstavcima od (a) do (c) ovog stavka.</p> <p>(2) Izmjene i dopune navedene u stavku 1. ovog članka, jedine su izmjene i</p>

	<p>površina</p> <p>(d) razmatranje te moguće prihvaćanje prijedloga odnosno inicijativa za izradu izmjena i dopuna Plana zaprimljenih u periodu od usvajanja Plana do početka ovog postupka, a sve u skladu s ograničenjima koja proizlaze iz Zakona, PPDNŽ, PPUO, posebnih propisa, zahtjeva javnopravnih tijela te ciljeva i polazišta Plana.</p>	<p>upravljanom, prostornom i općem razvoju u obuhvatu Plana.</p>	<p>dopune koje će se izvršiti, odnosno razmotriti u postupku izrade izmjena i dopuna Plana, pa se zahtjevi i primjedbe izvan ovako utvrđenog opsega neće razmatrati.</p> <p>(3) Odstupanje od ciljeva i programskih polazišta utvrđenih ovim člankom iznimno je moguće u slučaju da se u postupku izrade i donošenja izmjena i dopuna Plana utvrdi da su ista u suprotnosti sa zahtjevima javnopravnih tijela iz članka 9. Odluke, zakonskim i/ili podzakonskim propisima.</p>
<p>ID UPU Saplunara (Sl.gl. Općine Mljet 9/21)</p>	<p>Osnovni razlozi za pokretanje postupka izrade i donošenja izmjena i dopuna Plana su:</p> <p>(a) usklađenje Plana s noveliranim Zakonom o prostornom uređenju te posebnim propisima donesenim od njegova stupanja na snagu te s odgovarajućim zahtjevima javnopravnih tijela koji će se prikupiti u postupku izrade i donošenja izmjena i dopuna Plana</p> <p>(b) usklađenje Plana s prostornim planovima šireg područja ili više razine donijetima ili noveliranim u periodu od usvajanja posljednje novelacije Plana</p> <p>(c) otklanjanje pojedinih ograničenja koja proizlaze iz prostorno-planskih rješenja Plana uočenih u provedbi, a koje otklanjanje je od interesa za poboljšanje uvjeta života i razvoj gospodarstva u obuhvatu Plana što posebice uključuje reviziju urbanističkih parametara kao i reviziju namjene pojedinih površina</p> <p>(d) razmatranje te moguće prihvaćanje prijedloga odnosno inicijativa za izradu izmjena i dopuna Plana zaprimljenih u periodu od</p>	<p>Stanje u obuhvatu sažeto se ocjenjuje kako slijedi:</p> <p>(a) od stupanja na snagu (odnosno posljednje novelacije) Plana 2012. godine stanje u obuhvatu može se ocijeniti razmjerno povoljnim u svjetlu činjenice da se ne uočavaju značajniji devastacijski, protuzakoniti ili slični negativni procesi, odnosno odstupanja od rješenja i odredbi Plana</p> <p>(b) pojedina rješenja Plana pokazuju se ograničavajućima što se posebice odnosi na rješenja Plana u svezi namjene pojedinih površina te određenih urbanističkih parametara</p> <p>(c) ocjenjuje se kako bi izmjene i dopune Plana-odgovarajuća usklađenja te djelomična revizija prostorne organizacije i urbanističkih parametara-mogle bitno doprinijeti bržem, kvalitetno upravljano, prostornom i općem razvoju u obuhvatu Plana.</p>	<p>(1) Utvrđuju se ciljevi i programska polazišta izmjena i dopuna Plana kako slijedi:</p> <p>(a) izvršit će se nužne izmjene i dopune u svrhu usklađenja s propisima i sektorskim dokumentima donijetim ili noveliranim u periodu od usvajanja posljednje novelacije Plana</p> <p>(b) izvršit će se izmjene u svrhu usklađenja s prostornim planovima šireg područja ili više razine donijetima ili noveliranim u periodu od usvajanja posljednje novelacije Plana</p> <p>(c) izvršit će se revizija planskih rješenja u skladu s razvojnim potrebama Općine Mljet, a što se posebice odnosi na reviziju namjene pojedinih površina te urbanističkih parametara</p> <p>(d) izvršit će se odgovarajuća izmjena provedbenih odredbi sukladno podstavcima od (a) do (c) ovog stavka.</p> <p>(2) Izmjene i dopune navedene u stavku 1. ovog članka jedine su izmjene i dopune koje će se izvršiti, odnosno razmotriti u postupku izrade pa se zahtjevi i primjedbe izvan ovako utvrđenog opsega neće razmatrati.</p>

	<p>posljednje novelacije Plana do početka ovog postupka, a sve u skladu s ograničenjima koja proizlaze iz Zakona o prostornom uređenju, PPDNŽ, PPUO, posebnih propisa, zahtjeva javnopravnih tijela te ciljeva i polazišta Plana.</p>		<p>(3) Odstupanje od ciljeva i programskih polazišta utvrđenih ovim člankom iznimno je moguće u slučaju da se u postupku izrade i donošenja utvrdi da su ista u suprotnosti sa zahtjevima javnopravnih tijela iz članka 9. Odluke, zakonskim i/ ili podzakonskim propisima.</p>
--	---	--	---

Vezano uz značaj izrade UPU GZ Žukovac, vidjeti poglavlje Izvješća II.4.4. Gospodarenje otpadom.

U vrijeme zaključivanja ovog Izvješća, provode se pripremne radnje za izradu Ciljanih izmjena i dopuna PPUO te Izmjena i dopuna UPU naselja Sobra. Vidjeti poglavlja IV.2.1. i IV.2.2. ovog Izvješća.

III.2. Provedba prostornih planova

Sukladno ZPU, prostorni planovi se provode izdavanjem lokacijske dozvole, dozvole za promjenu namjene i uporabu građevine, rješenja o utvrđivanju građevne čestice, potvrde parcelacijskog elaborata (akti za provedbu prostornih planova) te građevinske dozvole na temelju posebnog zakona - Zakona o gradnji (NN 153/13, 20/17, 39/19, 125/19).

PPUO je utvrdio postupke uređenja i izgradnje prostora:

- a) na temelju urbanističkih planova uređenja (UPU)
- b) neposrednom provedbom PPUO.

U svrhu provedbe PPUO predviđa se izrada urbanističkih planova uređenja sukladno grafičkom dijelu PPUO pri čemu je ista, kao preduvjet za provedbu zahvata u prostoru, obvezna za neuređene dijelove građevinskih područja utvrđene u PPUO. U izgrađenim dijelovima građevinskog područja te u uređenim neizgrađenim dijelovima građevinskog područja omogućena je gradnja novih te rekonstrukcija i zamjena postojećih građevina kao i parcelacija zemljišta neposrednom provedbom PPUO, ako za ista područja nije donesen urbanistički plan uređenja. Također, prije donošenja obveznih urbanističkih planova uređenja unutar njihova obuhvata omogućuje se gradnja infrastrukturnih građevina i površina neposrednom provedbom PPUO. Uvjetno, izrada UPU-a predviđenih u PPUO također se može smatrati svojevrsnom posrednom provedbom PPUO.

III.2.1. Pojedinačni akti prostornog uređenja

Podatci o broju izdanih pojedinačnih akata prostornog uređenja odnosno akata za provedbu prostornih planova na području Općine Mljet u razdoblju od 2014. -

dostavljeni su od strane Upravnog odjela za prostorno uređenje i graditeljstvo Dubrovačko-neretvanske županije¹⁹⁶ - prikazani su u Tablici 58..

TABLICA 58.: BROJ IZDANIH POJEDINAČNIH AKATA 2014.-2020. ZA PODRUČJE OPĆINE MLJET

Naziv akta	Broj izdanih akata						
	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
Lokacijska dozvola	1	0	0	0	0	8	1
Uporaba građevine	12	0	7	18	12	9	10
Potvrda samostalnih uporabnih cjelina	1	0	0	0	1	0	0
Usklađenost parcelacijskog elaborata	0	0	1	12	6	15	16
Uvjerenje o vremenu građenja	0	0	0	0	0	0	0
Opće	3	5	3	2	4	10	19
Završno izvješće glavnog inženjera	0	0	0	0	0	0	0
Urbanistička identifikacija	4	10	20	26	24	38	50
Uvjeti i rješenja o uvjetima građenja	0	0	0	0	0	8	16
Rješenje za građenje	0	0	0	0	0	0	0
Potvrda glavnog projekta	0	0	0	1	0	0	0
Rješenje o izvedenom stanju	139	40	20	16	4	8	5
Građevinska dozvola	1	5	2	8	9	3	9
Potvrda izvedenog stanja	0	0	0	0	0	0	0
Dozvola za uklanjanje građevine	0	0	0	0	0	0	0
Utvrđivanje građevne čestice	7	6	1	20	32	12	9
Rješenje o promjeni namjene	0	0	0	0	0	0	0

Izvor: Dubrovačko-neretvanska županija, Upravni odjel za prostorno uređenje i gradnju, Sjedište Dubrovnik (27.07.2021.)

U odnosu na Izvješće 2010-13, općenito je razvidan snažan zamah koji je tzv. „legalizacija“ imala 2014. godine (vidjeti broj rješenja o izvedenom stanju), trend povećanja broja tzv. urbanističke identifikacije te blago povećanje broja izdanih građevinskih dozvola od sredine izvještajnog razdoblja.

III.2.2. Urbana preobrazba i urbana sanacija

Na području Općine Mljet nema donesenih planova urbane preobrazbe odnosno urbane sanacije, niti je izrada istih predviđena u PPUO.

III.3. Provedba drugih dokumenata koji utječu na prostor

U izvještajnom razdoblju izrađena je i donesena Strategija razvoja Općine Mljet do 2020.¹⁹⁷ (Službeni glasnik Općine Mljet 14/17; dalje: Strategija do 2020.). Strategija do 2020. je u drugoj polovici / kraju izvještajnog razdoblja bila temeljni i strateški dokument kojim se analizira postojeće stanje i utvrđuju smjernice budućeg gospodarskog i društvenog razvoja Općine Mljet. Temeljni dokumenti značajni za

¹⁹⁶ Podaci od 27. srpnja 2021.. Ne uključuju podatke za 2021. godinu.

¹⁹⁷ Projekt sufinanciran sredstvima EU - Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj, Podmjera 7.1 „Sastavljanje i ažuriranje planova za razvoj jedinica lokalne samouprave“.

oblikovanje Strategije do 2020. su strateški dokumenti doneseni na razini RH, DNŽ, JU NP Mljet, LAG-a 5 i same Općine Mljet. Vezano uz provedbu strateških dokumenata i razvojnih projekata, Strategija do 2020. identificira niz pozitivnih i negativnih značajki, odnosno razvojnih potreba i ograničenja. Među pozitivne značajke ubraja usvojen PPUO i urbanističke planove uređenja „za najznačajnija naselja uz more“. Općina Mljet je kao svoje ključne razvojne teme za programsko razdoblje Strategije do 2020. izabrala: - Potporu rastu i razvoju poduzetništva, - Održivo korištenje prirodnih, prostornih i kulturnih resursa, - Ulaganje u ljudske resurse, - Razvoj prostora i infrastrukture. Na tom temelju utvrđeni su strateški prioritetni razvojni projekti/programi Strategije do 2020. od utjecaja na prostor, a koji se u velikoj mjeri prenose u razdoblje iza 2020. odnosno 2021. (Strategiji do 2020. produljeno je važenje - trajanje - do 31. prosinca 2021.)¹⁹⁸ Elementi prisutni u Strategiji do 2021. bili su od značaja i za ciljeve i programska polazišta zadnjih ID PPUO. Zbog nedostatka sredstava Općine Mljet, ostvareni su samo neki projekti, vizija nije u potpunosti ostvarena, stoga je dio projekata uključen u novi Plan razvoja Općine Mljet za razdoblje 2021.-2027. godine.

III.4. Provedba mjera, zaključaka, smjernica i prijedloga prethodnog izvješća o stanju u prostoru Općine Mljet

Vezano uz provedbu mjera, zaključaka, smjernica i prijedloga iz Izvješća 2010-13, a u izravnom djelokrugu prostornog uređenja, prvenstveno treba konstatirati kako su u izvještajnom razdoblju za koje je izrađeno ovo Izvješće provedena dva postupka izrade i donošenja izmjena i dopuna PPUO (ID PPUO donesene 2016. odnosno 2021.), s razlozima izrade, ciljevima i programskim polazištima koji se nadovezuju na uvide i preporuke Izvješća 2010-13. Na istim osnovama, u izvještajnom razdoblju izrađen je i donesen jedan novi UPU (UPU dijela naselja Babino Polje - Uvala Sutmiholjska 2; donesen 2017.) te su izrađene i donesene izmjene i dopune jednog prethodno donesenog UPU-a (ID UPU naselja Sobra; donesene 2017.).¹⁹⁹ Na kraju izvještajnog razdoblja - dakle, krajem 2021. - stanje u prostoru Općine Mljet te aktivnosti vezane uz prostorno uređenje mogu se ocijeniti odnosno opisati kako slijedi:

- stanje je razmjerno povoljno u smislu činjenice da se osim sporadičnih slučajeva ne uočavaju značajniji nezakoniti procesi odstupanja od rješenja i odredbi PPUO odnosno PP NP Mljet ili devastacijski procesi koji bi proizlazili iz rješenja, odnosno sadržaja planiranih u PPUO odnosno PP NP Mljet
- prostorni razvoj planiran u PPDNŽ i PPUO, odnosno strateškim razvojnim dokumentima Općine Mljet, ostvaruje se izrazito sporim tempom, bilo da je riječ, primjerice, o unapređenju sustava vodoopskrbe i odvodnje, bilo da je riječ o

¹⁹⁸ Zaključak o prijedlogu Odluke o produženju važenja – trajanja Strategije razvoja Općine Mljet do 2020. godine, KLASA: 302-02/05-21-01/01, URBROJ: 2117-03/02-21-LD-04 od 11.03.2021. Strategiji razvoja Općine Mljet do 2020. produženo je važenje, budući je za isti rok produženo i važenje – trajanje Razvojne strategije Dubrovačko – neretvanske županije 2016. – 2020. i budući je u vrijeme donošenja navedenog Zaključka tek donesena Odluka o pokretanju postupka izrade Plana razvoja Općine Mljet do 2027. godine.

¹⁹⁹ Oda UPU-a odnose se na obalna područja, kako je i sugerirano Izvješćem 2010-13.

realizaciji sadržaja na planiranim površinama za razvoj (raznovrsnih) gospodarskih djelatnosti

- kako u proteklom razdoblju nije zaživio (novi) sustav prostornog uređenja koncipiran i propisan ZPU-om upravo početkom 2014. - sustav u kojem bi prostor RH trebao bio uređen „novom generacijom“ prostornih planova - dio preporuka i prijedloga iz Izvješća 2010-13 nije mogao biti proveden u izvještajnom razdoblju ili se u izvještajnom razdoblju nastojao provesti te je djelomično proveden kroz složeni međuodnos odredbi ZPU, detalja prostorno-planskih rješenja (ID) PPDNŽ te prostorno-planskih rješenja izrađenih i donesenih ID PPUO; primjerice, odnos odredbi ZPU i PPDNŽ kojima se uvjetuje gradnja izvan građevinskih područja i dalje ostavlja dvojbe pri mogućoj primjeni na razini novih ID PPUO
- slično prethodno navedenom, promjene u propisima iz djelokruga prostornog uređenja te u nizu posebnih propisa, dovodile su do dvojbi pri njihovoj primjeni što je na specifičan način uvjetovalo i otežavalo izradu ID važećih prostornih planova te izradu novih UPU-a tamo gdje je njihova izrada propisana odnosno predviđena, kao i samu neposrednu provedbu prostornih planova tamo gdje je moguća
- izrada planiranih UPU-a - uvjetno shvaćena kao dio provedbe (koncepta) PPUO - kojoj je prema Izvješću 2010-13 trebalo u ovom izvještajnom razdoblju posvetiti više pažnje (i to: posebno UPU-a za obalna područja odnosno naselja) teče sporo; s druge strane, njihova izrada uvjetovana je realnim financijskim mogućnostima te realnim razvojnim prioritetima Općine Mljet, upravo kako je u Izvješću 2010-13 i predviđeno
- uz unapređenja koja su postignuta izmjenama i dopunama izrađenim i donesenim u prethodnom razdoblju, neposredna provedba PPUO te UPU-a krajem izvještajnog razdoblja se odvija i (pretpostavlja se) odvijat će se na sve učinkovitiji način
- prethodnim poglavljima Izvješća elaborirani demografski, gospodarski i drugi procesi na području Općine Mljet ne upućuju na potrebu bitne revizije granica građevinskih područja naselja utvrđenih u PPUO - posebno ne u smislu potrebe značajnijeg povećanja ukupnih površina tih građevinskih područja; prelazak te osjetljive teme u „drugi plan“, otvara prostor za posvećivanje veće pažnje drugim detaljima prostorno-planskih rješenja, primjerice: detaljima uređenja unutar samih građevinskih područja, pažljivijem programiranju primjerenih sadržaja i sl.
- u provedbi PPUO i UPU-a, a pri aktivnostima na realizaciji planiranih sadržaja od značaja za ukupni održivi razvoj Općine Mljet, podizanje kvalitete života na otoku Mljetu i naročito za otočnu demografsku obnovu (sve kako je apostrofirano i u Izvješću 2010-13) posebnu otežavajuću okolnost predstavlja pitanje osiguranja zemljišta čistih vlasničko-pravnih odnosa te proračunska ograničenja Općine Mljet i s njom povezanih subjekata.

Također vezano kako uz provedbu zaključaka, smjernica i prijedloga Izvješća 2010-13, tako i prostornih planova i drugih dokumenta, posebno treba rekapitulirati aktivnosti Općine Mljet na izgradnji i uređenju objekata i uređaja komunalne i druge infrastrukture u razdoblju 2014.-2020., po godinama:

IZVJEŠĆE O STANJU U PROSTORU OPĆINE MLJET ZA RAZDOBLJE 2014. - 2021.

<p>2014. godina - utrošeni iznos cca 4,40 milijuna kuna ukupno, bez vodovoda i kanalizacije na području NP Mljet (sredstva Hrvatskih voda svih godina ukupne vrijednosti cca 45,00 milijuna kn) i bez obilaznice Polače (sredstva Hrvatskih cesta cca 22,00 milijuna kn)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uređenje javne državne ceste D10 – obilaznica naselja Polače, - uređenje nerazvrstane ceste kroz naselje Sobra - uređenje javne pješačke površine u naselju Saplnara - prostori za privremeno odlaganje otpada u naselju Pomena - sanacija rive u naselju Sobra - uređenje plaže u naselju Sobra - vodovod i kanalizacija, u naselju: a –vodovod u naseljima na području NP Mljet i u naselju Sobra / b – kanalizacija i vodovod u naseljima na području NP Mljet - urbana oprema (klupe, koševi, ...) za različita otočna naselja - nabava novih rasvjetnih tijela za različita otočna naselja
<p>2015. godina - utrošeni iznos cca 2,00 milijuna kuna ukupno bez vodovoda i kanalizacije na području NP Mljet (sredstva Hrvatskih voda svih godina ukupne vrijednosti cca 45,00 milijuna kn)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uređenje nerazvrstane ceste kroz naselje Prožurska Luka - uređenje javne pješačke površine u naselju Pomena - prostori za privremeno odlaganje otpada za različita otočna naselja - sanacija rive u naselju Saplnara - uređenje plaže u dijelu naselja Babino Polje – Uvala Sutmiholjska i Polače - vodovod i kanalizacija, u naselju: a –vodovod u naseljima na području NP Mljet / b – kanalizacija i vodovod u naseljima na području NP Mljet - urbana oprema (klupe, koševi, ...) za različita otočna naselja - nabava novih rasvjetnih tijela za različita otočna naselja
<p>2016. godina - utrošeni iznos cca 2,80 milijuna kuna ukupno bez vodovoda i kanalizacije na području NP Mljet (sredstva Hrvatskih voda svih godina ukupne vrijednosti cca 45,00 milijuna kn)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uređenje nerazvrstane ceste do dijela naselja Babino Polje – Uvala Sutmiholjska - uređenje javne pješačke površine, trga i mjesnih ulica za različita otočna naselja - prostori za privremeno odlaganje otpada za različita otočna naselja - nužne sanacije riva za različita otočna naselja - uređenje plaže u naselju Kozarica - vodovod i kanalizacija, u naselju: a – vodovod u naseljima na području NP Mljet / b – kanalizacija i vodovod u naseljima na području NP Mljet - urbana oprema (klupe, koševi, ...) za različita otočna naselja - nabava novih rasvjetnih tijela za različita otočna naselja
<p>2017. godina - utrošeni iznos cca 3,20 milijuna kuna ukupno bez vodovoda i kanalizacije na području NP Mljet (sredstva Hrvatskih voda svih godina ukupne vrijednosti cca 45,00 milijuna kn)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uređenje nerazvrstane ceste do dijela naselja Babino Polje – Uvala Sutmiholjska - uređenje javne pješačke površine, trga i mjesnih ulica za različita otočna naselja - prostori za privremeno odlaganje otpada za različita otočna naselja - sanacija rive u naselju Prožurska Luka i Kozarica - uređenje plaže u naselju Ropa - vodovod i kanalizacija, u naselju: a –vodovod u naseljima na području NP Mljet / b – kanalizacija i vodovod u naseljima na području NP Mljet - urbana oprema (klupe, koševi, ...) za različita otočna naselja - nabava novih rasvjetnih tijela za različita otočna naselja
<p>2018. godina - utrošeni iznos cca 2,70 milijuna kuna ukupno bez vodovoda i kanalizacije na području NP Mljet (sredstva Hrvatskih voda svih godina ukupne vrijednosti cca 45,00 milijuna kn)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uređenje nerazvrstane ceste kroz naselje Blato i Kozarica - uređenje javne pješačke površine, trga ... - prostori za privremeno odlaganje otpada u naselju Pomena i Sobra - sanacija rive u naselju Sobra i Prožurska Luka - uređenje plaže u naselju Prožurska Luka - vodovod i kanalizacija, u naselju: a –vodovod u naseljima na području NP Mljet / b – kanalizacija i vodovod u naseljima na području NP Mljet - urbana oprema (klupe i koševi) u naselju Okuklje i Saplnara - nabava novih rasvjetnih tijela za naselja na području NP Mljet i Kozaricu

IZVJEŠĆE O STANJU U PROSTORU OPĆINE MLJET ZA RAZDOBLJE 2014. - 2021.

2019. godina - utrošeni iznos cca 3,60 milijuna kuna ukupno bez vodovoda i kanalizacije na području NP Mljet (sredstva Hrvatskih voda svih godina ukupne vrijednosti cca 45,00 milijuna kn)	- uređenje nerazvrstane ceste kroz naselje Babine Kuće i Soline - uređenje javne pješačke površine u Babinom Polju - prostori za privremeno odlaganje otpada Saplnara i Okuklje - sanacija rive u naselju Okuklje - uređenje plaže u djelu naselja Babino Polje – Uvala Sutmiholjska - vodovod i kanalizacija, u naselju: a – vodovod u naseljima na području NP Mljet / b – kanalizacija u naseljima na području NP Mljet - urbana oprema (klupe i koševi) u naselju Sobra - nabava novih rasvjetnih tijela u naselju Prožurska Luka i Okuklje
2020. godina - utrošeni iznos cca 2,90 milijuna kuna ukupno bez vodovoda i kanalizacije na području NP Mljet (sredstva Hrvatskih voda svih godina ukupne vrijednosti cca 45,00 milijuna kn)	- uređenje nerazvrstane ceste kroz naselje Babino Polje i Saplnara - uređenje javne pješačke površine u naselju Saplnara i Babino Polje - prostori za privremeno odlaganje otpada u naselju Polače - sanacija rive u naselju Kozarica i Prožurska Luka - uređenje plaže u naselju Sobra - vodovod i kanalizacija, u naselju: a – vodovod u naseljima na području NP Mljet / b – kanalizacija u naseljima na području NP Mljet - urbana oprema (klupe i koševi) u naselju Babino Polje - nabava novih rasvjetnih tijela u naseljima Babino Polje, Kozarica, Saplnara i Babine Kuće

Izvor: JUO Općine Mljet

U izvještajnom razdoblju, Općina Mljet je stekla i značajno iskustvo u provedbi projekata financiranih iz fondova Europske unije i nacionalnih i drugih izvora za izgradnju ili rekonstrukciju komunalne, prometne i društvene infrastrukture:

Naziv projekta: „Ruralno poučna, kulturno – etnografska turistička atrakcija (Austrijski put i smeđa signalizacija)“	
Ukupna vrijednost projekta	930.000,00 HRK
Izvor financiranja i sufinanciranje od strane prijavitelja	Fondovi Europske unije uz sufinanciranje od 15%
Trajanje projekta	Srpanj 2016. – veljača 2020.
Naziv projekta: „Spremnici za odvojeno prikupljanje otpada “	
Ukupna vrijednost projekta	460.000,00 HRK
Izvor financiranja i sufinanciranje od strane prijavitelja	Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitosti
Trajanje projekta	Siječanj 2018. – veljača 2020.
Naziv projekta: „Izrada projektne dokumentacije za uređenje obale u naselju Prožurska Luka“	
Ukupna vrijednost projekta	345.000,00 HRK
Izvor financiranja i sufinanciranje od strane prijavitelja	MRRFEU
Trajanje projekta	Rujan 2018. – siječanj 2021.
Naziv projekta: „Izgradnja kapelice s mrtvačnicom na groblju Sladin Gradac I., II., III. faza“	
Ukupna vrijednost projekta	1.400.000,00 HRK
Izvor financiranja i sufinanciranje od strane prijavitelja	MRRFEU, Uprava za otoke uz učešće od 15%
Trajanje projekta	Veljača 2018. – rujan 2020.

Naziv projekta: „Rekonstrukcija javne rasvjete na području Nacionalnog parka Mljet“	
Ukupna vrijednost projekta	531.250,00 HRK
Izvor financiranja i sufinanciranje od strane prijavitelja	MRRFEU sufinanciranje u visini od 30%
Trajanje projekta	Ožujak 2018. – prosinac 2018.
Naziv projekta: „Rekonstrukcija, sanacija i uređenje NC Uvala Sutmiholjska“	
Ukupna vrijednost projekta	624.773,90 HRK
Izvor financiranja i sufinanciranje od strane prijavitelja	MRRFEU, Uprava za otoke uz sufinanciranje od 45%
Trajanje projekta	Veljača 2017. – prosinac 2017.
Naziv projekta: „Uređenje zgrade Doma kulture Zabrežje u Babinom Polju“	
Ukupna vrijednost projekta	450.000,00 HRK
Izvor financiranja i sufinanciranje od strane prijavitelja	MRRFEU, Uprava za otoke uz sufinanciranje od 15%
Trajanje projekta	Veljača 2016. – prosinac 2016.
Naziv projekta: „Uvođenje besplatnog interneta na javne površine Općine Mljet“	
Ukupna vrijednost projekta	15.000,00 EUR
Izvor financiranja i sufinanciranje od strane prijavitelja	Europski fondovi, inicijativa WiFi4EU
Trajanje projekta	Rujan 2018. – lipanj 2020.

Izvor: Plan razvoja Općine Mljet za razdoblje 2021.-2027. godine

IV. PREPORUKE ZA UNAPREĐENJE ODRŽIVOG RAZVOJA U PROSTORU S PRIJEDLOGOM PRIORITETNIH AKTIVNOSTI

IV.1. Potrebe, mogućnosti i ograničenja daljnjeg održivog razvoja u prostoru Općine Mljet

U vrijeme izrade Izvješća, izrađen je i donesen Plan razvoja Općine Mljet za razdoblje 2021.-2027. godine (dalje: PROM)²⁰⁰. PROM je izrađen u suradnji s dužnosnicima i službenicima Općine Mljet, a partnerski pristup osiguran je kroz dijalog i postizanje konsenzusa između svih dionika. Iz analitičkog dijela PROM, izdvajamo te u Izvješće prenosimo SWOT analizu stanja u prostoru i okolišu Općine Mljet:

²⁰⁰ Odluka o donošenju Plana razvoja Općine Mljet od 2021. do 2027. godine (Sl. gl. Općine Mljet, 9/21, 30. rujna 2021.).

SNAGE	SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none"> • očuvan okoliš i očuvana prirodna obala • područje povoljnih klimatskih uvjeta, bogatstvo šuma • područje Općine obuhvaćeno ekološkom mrežom Natura 2000 • velika biološka raznolikost i očuvanost endema • velik broj kulturnih spomenika i povijesne baštine • potencijal za razvoj ekološke poljoprivrede i potencijal za razvoj održivih specifičnih vrsta turizma (ekoturizam, agroturizam, kulturni turizam, gastroturizam, sportski turizam) • briga za okoliš i kulturno-povijesno nasljeđe 	<ul style="list-style-type: none"> • loš geoprometni položaj • neodgovorno ponašanje pojedinaca i skupina u vezi okoliša – postojanje divljih odlagališta • stanovništvo Općine nije u dovoljnoj mjeri educirano u cilju umanjavanja nelegalnog odlaganja otpada • nizak udio korištenja obnovljivih izvora energije • nedostatak kvalitetnih prometnica na lokalnoj razini • nesređeni imovinsko-pravni odnosi • nepostojeći kanalizacijski sustav • neizgrađena vodoopskrba na otoku • nedostatak javnog prijevoza • nedostatak parkirališta po otoku • nedostatak radnih mjesta što rezultira iseljavanjem obrazovanih i mladih kadrova • ograničena dostupnost sustava primarne zdravstvene skrbi • nepostojanje objekta za rani i predškolski odgoj i obrazovanje
PRILIKE	PRIJETNJE
<ul style="list-style-type: none"> • valorizacija i zaštita okoliša • iskorištavanje sredstava iz fondova EU-a za poticanje energetske učinkovitosti i korištenje obnovljivih izvora energije • rastući interes za ulaganje u OIE • provođenje edukativnih aktivnosti o važnosti zaštite okoliša • poticanje marketinga i razvoja turističke destinacije Općine Mljet • izgradnja i rekonstrukcija lokalnih i nerazvrstanih cesta • izgradnja kanalizacijskog sustava • izgradnja vodoopskrbnog sustava • ulaganje u telekomunikacijske mreže • 	<ul style="list-style-type: none"> • nekontrolirano iskorištavanje prirodnih resursa može ugroziti okoliš i dugoročno naštetiti prirodnim staništima • nedovoljna komunikacija i uključenost svih dionika u planiranje, pripremu i provedbu projekata u području infrastrukture, zaštita okoliša i energetske učinkovitosti • nedostatak financijskih sredstava za infrastrukturne projekte • nemogućnost provođenja projekata uslijed nerješavanja imovinsko-pravnih odnosa

Izvor: PROM; obrada: G&P

PROM utvrđuje viziju Općine Mljet kao otočne zajednice koja svom stanovništvu pruža visoku kvalitetu življenja temeljenu na održivom razvoju, razvijenom gospodarstvu te bogatoj i prepoznatljivoj turističkoj ponudi razvijenu na prirodnoj, kulturnoj i povijesnoj baštini. Za potrebe provedbe, PROM identificira te opisuje tri strateška cilja razvoja i 8 prioriteta, tj. strateški okvir PROM (Tablica 59..).

Nastavno na strateški okvir određen u PROM, na isti - participativan - način, izrađen je i Provedbeni program Općine Mljet za razdoblje 2021.-2027. godine (dalje: PPOM), a sukladno zakonodavnom okviru kao kratkoročni strateški akt na lokalnoj razini za razdoblje mandata 2021. – 2025. godine, te predstavlja hodogram upravljanja razvojem Općine Mljet s naglaskom na pametno planiranje i održivu implementaciju aktivnosti i razvojnih projekata.

TABLICA 59.: STRATEŠKI OKVIR PLANA RAZVOJA OPĆINE MLJET 2021.-2027.

Strateški cilj 1. Jačanje gospodarstva kroz razvoj turizma, poljoprivrede i poduzetništva	Strateški cilj 2. Poboljšanje kvalitete života ulaganjem u komunalnu, prometnu i društvenu infrastrukturu	Strateški cilj 3. Unaprjeđenje zaštite okoliša
PRIORITETI strateškog cilja 1. 1.1. Poticanje razvoja održivog i inovativnog turizma temeljenog na posebnostima otoka Mljeta 1.2. Poticanje razvoja poljoprivrede s naglaskom na ekološku poljoprivredu 1.3. Poticanje razvoja poduzetništva	PRIORITETI strateškog cilja 2. 2.1. Unaprjeđenje društvenih djelatnosti i društvene infrastrukture 2.2. Unaprjeđenje komunalne infrastrukture 2.3. Promicanje socijalne uključenosti i odgovornosti te unaprjeđenje učinkovitosti i jačanje kapaciteta javne samouprave i ustanova	PRIORITETI strateškog cilja 3. 3.1. Povećanje energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije te zaštita okoliša 3.2. Ulaganja u sustav civilne zaštite kao odgovor na pandemije i katastrofe

Izvor: PROM /PPOM; obrada: G&P

Za potrebe implementacije PROM, Općina Mljet je identificirala 29 projekata koji pokrivaju sve utvrđene prioritete i dio mjera koje se odnose na nadležnost Općine Mljet. Ukupna procijenjena vrijednost dijela projekata iznosi oko 250 milijuna kuna, od kojih će se dio financirati iz proračuna Općine Mljet, dok će se za dio pribaviti bespovratna sredstva iz fondova EU-a. U nastavku je prikazan indikativni popis projekata Općine Mljet koji će se redovito ažurirati sukladno potrebama Općine Mljet i ključnih dionika:

1. Nadogradnja zgrade Osnovne škole Mljet za potrebe osnovnoškolskog odgoja i obrazovanja
2. Izgradnja dječjeg vrtića
3. Izgradnja školske sportske dvorane u Babinom Polju
4. Izgradnja Doma zdravlja u Babinom Polju
5. Izgradnja doma za umirovljenike s dodatnim sadržajem za zdravstveni turizam u Prožurskoj Luci
6. Izgradnja velikog nogometnog igrališta u Blatu
7. Izgradnja višenamjenskog malonogometnog igrališta u Pomeni, Sikjerica
8. Obnova sakralnih spomenika kulture na širem području Babinog Polja
9. Obnova "rimske palače" u Polačama
10. Izgradnja sportskog i multikulturalnog centra
11. Izgradnja heliodroma na središnjem dijelu otoka
12. Projekt revitalizacije i stavljanja u turističko – rekreacijsku funkciju Odisejeve spilje u Babinom Polju
13. Projekt revitalizacije i stavljanja u turističko – rekreacijsku funkciju spilje Galičak – doma nimfe Calypso
14. Izgradnja otočnih biciklističkih staza
15. Izgradnja vatrogasnog doma s pratećim sadržajima
16. Izgradnja nerazvrstane ceste NC 18 NC 5 – Zapadna granica k.č. 8781/4 k.o. B. Polje u dužini od 873 m

17. Izgradnja lokalne ceste D120 (Crna Klada) – LC69095 (Kozarica)
18. Izgradnja lokalne ceste (sada nerazvrstana) L69081 (Prožurska Luka) – L69070 (Okuklje)
19. Izgradnja nerazvrstane ceste NC 14 NC 12 – uvala Blace, u dužini od 1200 m
20. Izgradnja reciklažnog dvorišta Žukovac
21. Izgradnja javnog parkinga u naselju Polače
22. Izgradnja luke nautičkog turizma u naselju Sobra
23. Izgradnja obalnog zida – rive u naselju Polače
24. Izgradnja luke otvorene za javni promet na istočnoj strani otoka
25. Izgradnja lokalnih sustava javne odvodnje naselja izvan područja NP Mljet po fazama i redu prioriteta
26. Izgradnja magistralnog vodoopskrbnog cjevovoda od naselja Polače do naselja Saplunara
27. Izgradnja postrojenja za preradu morske vode za istočni dio otoka
28. Izgradnja – zamjena podmorskog elektroenergetskog kabela 35 kV Pijavično - Zaglavac
29. Izgradnja elektroopskrbnog sustava za dio naselja Babino Polje – predio Uvala Sutmiholjska
30. Podzemno kabliranje cjelokupnog otočnog elektroenergetskog sustava
31. Uređenje trajektne luke Sobra
32. Izgradnja repetitora u uvali Sutmiholjska
33. Izgradnja i uređenje središnjeg trga u Babinom Polju
34. Izgradnja električne punionice na otoku

Izvor: JUO Općine Mljet - PROM /PPOM; obrada: G&P

Projekti su načelno kompatibilni s važećim prostornim planovima odnosno planovima čija je izrada u tijeku i/ili se predviđa pokrenuti. No, moguće je i da se povoljnije uvjete za realizaciju pojedinih projekata može odrediti izradom i donošenjem novih odnosno odgovarajućim ciljanim izmjenama i dopunama važećih prostornih planova, što će se utvrditi daljnjom razradom programa / projekata u predstojećem razdoblju.

IV.2. Ocjena potrebe izrade novih i/ili izmjena i dopuna postojećih prostornih planova na razini JLS

Tijekom izrade Izvješća, identificirani su prioriteti za izradu novih i/ili izmjena i dopuna postojećih prostornih planova, kako slijedi:

- izrada i donošenje ciljanih, VI. izmjena i dopuna PPUO
- izrada i donošenje izmjena i dopuna UPU naselja Sobra.

IV.2.1. Izmjene i dopune PPUO

Kako je opisano u poglavlju II.4. Izvješća, stanje u obuhvatu PPUO nakon zadnjih provedenih izmjena i dopuna može se ocijeniti razmjerno povoljnim u svjetlu činjenice da se ne uočavaju značajniji devastacijski ili bilo koji drugi negativni procesi i učinci. U provedbi PPUO, a pri aktivnostima na realizaciji planiranih sadržaja od značaja za

ukupni održivi razvoj Općine Mljet, podizanje kvalitete života na otoku Mljetu i naročito otočnu demografsku obnovu, posebnu otežavajuću okolnost inače predstavlja pitanje osiguranja zemljišta čistih vlasničko-pravnih odnosa te proračunska ograničenja Općine Mljet i s njom povezanih subjekata.

Karakterističan slučaj predstavlja činjenica da Općina Mljet već više godina traži primjerenu lokaciju, izvore financiranja te odgovarajući model upravljanja za polivalentnu (prilagodljivu) - primarno sportsku - dvoranu s pratećim sadržajima, a koja bi se mogla koristiti za sportska, sportsko-rekreacijska, kulturna i različita druga događanja, od značaja za stanovništvo, turiste i posjetitelje otoka Mljeta.

S takvih polazišta, kao osnovni razlog za pokretanje postupka izrade i donošenja ciljanih izmjena i dopuna (dalje: CID) PPUO identificirano je kako slijedi:

- Općina Mljet zaprimila je inicijativu za izradu izmjena i dopuna Plana, za k.č. 1974/7 i 1974/1, obje k.o. Babino Polje, od potencijalnog donatora, koja je (inicijativa) kompatibilna s prethodno opisanim programom polivalentne dvorane s pratećim sadržajima, pri čemu bi potencijalni donator na novoosnovanu javnu ustanovu u 100%-tnom vlasništvu Općine Mljet prenio pravo vlasništva k.č. 1974/7 i 1974/1, obje k.o. Babino Polje, bez naknade, te u 100%-tnom iznosu, preko te novoosnovane javne ustanove kao nositelja izgradnje, financirao realizaciju cjelokupnog projekta - polivalentne dvorane čiji bi vlasnik i korisnik bila ta novoosnovana javna ustanova.

Razvojne i druge društvene potrebe na području Općine Mljet te realne mogućnosti pri osiguranju financijskih sredstava i rješavanju vlasničko-pravnih odnosa, opravdavaju izradu i donošenje CID PPUO kojima bi se otvorila mogućnost realizacije polivalentne dvorane s pratećim sadržajima odnosno programima na navedenoj lokaciji.

Predlažu se ciljevi i programska polazišta CID PPUO, kako slijedi:

a) unutar područja određenog katastarskim česticama k.č. 1974/7 i 1974/1, obje k.o. Babino Polje, planirati površinu i odgovarajuće uvjete gradnje za formiranje građevne čestice polivalentne - primarno sportske - dvorane s odgovarajućim pratećim sadržajima i servisnim (pomoćnim) prostorijama (izgrađena površina zemljišta pod zgradom cca 1500 m², ukupna GBP cca 3000 m²) te s odgovarajućim sadržajima na otvorenom: parkiralištem za korisnike / posjetitelje, javnim vanjskim pretprostorom i zelenim površinama

b) površinu sa sadržajima iz točke a) treba planirati (pozicioniranjem, uvjetima gradnje i sl.) uz državnu cestu DC 120, na način da se sama polivalentna dvorana, parking, ulazni i drugi vanjski prostori mogu pažljivo i prikladno uklopiti u topografiju odnosno da sama polivalentna dvorana bude u što većoj mjeri zaklonjena od vizura s mora (ne-eksponirana), a da otvoreni i zatvoreni prostori imaju jednostavan pristup te, po mogućnosti, ostvaruju i otvaraju atraktivne vizure prema Blatini i dalje preko naselja Sobre na Mljetski kanal

c) nastavno na točku b), preliminarna procjena - koja može biti preispitana tijekom izrade CID PPUO - je da se površina iz točaka a) i b) može smjestiti sjeverno od („ispod“) Radosovog vrha (156 mnm), na cca 120-130 mnm, neposredno južno / jugoistočno od državne ceste D120, te da je ciljana lokacija površine na kojoj bi se

formirala odgovarajuća građevna čestica za sportsku / polivalentnu dvoranu: dio k.č. 1974/1 istočno od državne ceste D120 i cijela k.č. 1974/7, obje k.o. Babino Polje

d) u skladu s točkama a) i b), po potrebi izvršiti i druge izmjene i dopune u PPUO

e) izmjene i dopune povezane s točkama a), b) i d), bile bi jedine izmjene i dopune koje bi se razmatrale odnosno izvršile u postupku izrade i donošenja CID Plana.

U vrijeme izrade odnosno zaključivanja ovog Izvješća, izrađeni su nacrt odluke o izradi CID PPUO i orijentacijski prikazi predjela/lokacije koja je predmet CID Plana, sukladni svemu prethodno iznesenom te su upućeni nadležnom upravnom odjelu DNŽ sa zahtjevom za davanje mišljenja o potrebi provedbe postupka ocjene, odnosno strateške procjene utjecaja na okoliš. U mišljenju Upravnog odjela za zaštitu okoliša i komunalne poslove DNŽ (KLASA: 351-01/21-01/113, URBROJ: 2117/1-09/2-21-02, Dubrovnik, 8. prosinca 2021.) konstatira se da, sukladno odredbama članka 64. Zakona o zaštiti okoliša (NN 80/13, 153/13, 78/15, 12/18, 118/18; dalje: ZZO), za strategije, planove i programe kojima se određuje uporaba malih površina na lokalnoj razini te za manje izmjene i dopune strategija, planova i programa iz članka 63. ZZO, obvezno se provodi postupak u kojem se odlučuje o potrebi provedbe strateške procjene. Sukladno navedenom, navedeno nadležno tijelo je mišljenja da je za CID PPUO potrebna provedba postupka OPSPUO. U okviru postupka OPSPUO, obvezno je istom tijelu podnijeti i zahtjev za Prethodnu ocjenu prihvatljivosti CID PPUO za ekološku mrežu. Stoga se upravo (krajem 2021.) priprema početak postupka OPSPUO za opisane CID PPUO.

IV.2.2. Izmjene i dopune UPU Sobra

Izmjenama i dopunama PPUO donesenim početkom 2021., među ostalim je - usklađivanjem s PPDNŽ - planirana i luka nautičkog turizma Sobra. Tijekom prethodnog izvještajnog razdoblja je za tu lokaciju odnosno LNT izrađena i nekolicina varijanti prostorno-funkcionalne organizacije. Na toj osnovi odnosno s takvih polazišta, treba pristupiti i izradi odgovarajućih Izmjena i dopuna Urbanističkog plana uređenja naselja Sobra (dalje: ID UPU Sobra).

U slučaju ID UPU Sobra, grafički dio Plana trebat će prikazati na novim podlogama, u novoj službenoj kartografskoj projekciji Republike Hrvatske HTRS96/TM sukladno Uredbi o informacijskom sustavu prostornog uređenja (NN 115/15). Prenosjenje na nove podloge općenito će (na cijelom području obuhvata) unaprijediti provedbu tog UPU-a.

U vrijeme zaključivanja ovog Izvješća, provode se aktivnosti na izradi nacrtu odluke o izradi ID UPU Sobra na temelju kojeg bi se zatražilo mišljenje nadležnog upravnog odjela u DNŽ o potrebi provedbe postupka ocjene odnosno strateške procjene utjecaja na okoliš ID UPU Sobra.

IV.2.3. Izrada novih odnosno izmjene i dopune ostalih UPU-a

Novi UPU-i odnosno izmjene i dopune važećih UPU-a, izrađuju se i donose u skladu s razvojnim prioritetima Općine Mljet. U vrijeme zaključivanja teksta Izvješća u tijeku je (započela je) izrada jednog novog te dviju izmjena i dopuna važećih UPU-a. Uz njih, Izvješće kao prioritet predlaže izradu i donošenje ID UPU Sobra, a sukladno

prioritetima Općine Mljet i mogućnostima financiranja. Kao i u Izvješću 2010-13, vezano uz pitanje prioriteta odnosno financiranje izrade UPU-a, treba navesti nekoliko bitnih stavova Općine Mljet, koje treba uzeti u obzir prilikom odluke da se pristupi izradi novog ili izmjenama i dopunama važećeg UPU-a:

- a) u slučaju nemogućnosti financiranja cijelih (većih) obuhvata UPU-a, moguće je pristupiti izradi njihovih manjih dijelova - pažljivo utvrđenih „mikrolokacija“ - pojedinih zainteresiranih investitora
- b) postojeći ili potencijalni vlasnici, odnosno korisnici zemljišta - investitori - unutar GPN-a ili unutar izdvojenih GP, trebali bi biti spremni snositi troškove izrade UPU-a; ovaj model izrade UPU-a omogućen je ZPU-om, na način da investitori financiraju, a jedinica lokalne samouprave, kao nositelj izrade, provodi postupak izrade UPU-a
- c) za sve buduće izrade prostornih planova trebalo bi uspostaviti model financiranja temeljem kojega bi u troškovima izrade participirali korisnici (vlasnici) zemljišta odnosno potencijalni investitori, bilo u cjelini ili u dijelu troškova izrade i donošenja prostornih planova, a zavisno o njihovom udjelu i interesu.²⁰¹

IV.3. Preporuka mjera i aktivnosti za unapređenje prostornog razvoja

Nastavno na prethodna poglavlja, Izvješće je identificiralo odnosno preporučuje sljedeće prioritetne aktivnosti:

- nastaviti s postupcima izrade i donošenja te donijeti UPU GZ Žukovac (prioritetno) te ID UPU dijela naselja Babino Polje - Uvala Sutmiholjska 2
- po provođenju postupaka odnosno pribavljanju mišljenja sukladno posebnim propisima, donijeti odluke o izradi, odnosno izraditi te donijeti CID PPUO i ID UPU Sobra.

Osim navedenog, prioriteti izrade drugih novih odnosno izmjena i dopuna postojećih prostornih planova u predstojećem razdoblju odrediti će se u skladu sa strateškim dokumentima Općine Mljet - PROM odnosno PPOM. Treba imati u vidu da će se pri planiranju aktivnosti u predstojećem razdoblju moći koristiti i rezultati Popisa 2021. kojim (rezultatima) će se moći ažurirati uvidi, kako ovog Izvješća, tako i PROM/PPOM.

Sukladno provedbenim odredbama PPUO (nakon zadnje novelacije donesene 2021.), odnosno PPDNŽ, u sve mjere i aktivnosti za unapređenje prostornog razvoja - bilo da je riječ o koncipiranju programa za izradu novih odnosno izmjena i dopuna postojećih prostornih planova, bilo da je riječ o aktivnostima u sklopu provedbe planova i/ili iz

²⁰¹ Postupak izrade novih odnosno izmjena i dopuna važećih UPU-a, kao i obveze pojedinih sudionika - detaljno su utvrđene ZPU-om. U skladu sa člankom 167. ZPU-a troškove ili dio troškova potrebnih za izradu UPU-a te za uređenje građevinskog zemljišta može snositi vlasnik zemljišta kojem to uređenje koristi ili druga zainteresirana osoba koja sa Općinom Mljet sklopi ugovor o financiranju uređenja građevinskog zemljišta.

oblasti upravljanja komunalnom infrastrukturom i sl. - treba integrirati mjere zaštite krajobraznih i prirodnih vrijednosti odnosno mjere sprječavanja nepovoljnih utjecaja na okoliš utvrđene za područje Općine Mljet.²⁰²

Imajući u vidu (polazeći od) načela prostornog uređenja²⁰³, za unaprjeđenje prostornog i urbanističkog planiranja na razini Općine Mljet, Izvješćem se tijelima Općine Mljet preporuča:

- praćenje stanja u prostoru na razini Općine Mljet shvatiti i kontinuirano provoditi kao dio prostornog planiranja prema ZPU
- aktivnije (proaktivno) sudjelovati u izradi novog Prostornog plana NP Mljet²⁰⁴, kao i mogućih izmjena i dopuna PPDNŽ u predstojećem razdoblju, odnosno (u doglednoj budućnosti) novog PPDNŽ sukladno ZPU, pri čemu se s lokalne razine mora integralno sagledavati razvojne (vitalne) potrebe stanovništva Općine Mljet, odgovorno upravljanje javnim dobrima i zaštitu općih dobara
- na primjeren način, sukladno ZPU i ostalim propisima, pripremiti se za sudjelovanje te proaktivno sudjelovati u razvoju projekata odnosno programiranju sadržaja te postupcima izrade i donošenja urbanističkih planova uređenja - županijskog značaja, tj. područne (regionalne) razine - za izdvojena građevinska područja izvan naselja za gospodarsku namjenu županijskog značaja, određena u PPDNŽ, a na području Općine Mljet - četiri turističke zone (TZ) ukupne površine 45,7 ha
- pri izradi prostornih planova odnosno njihovih izmjena i dopuna, koristiti praćenje stanja u prostoru, opće i sektorske strateške odnosno razvojne dokumente, konzultiranje mjesnih odbora te prethodno pripremljene / elaborirane stručne podloge (programske studije) kao temelj za utvrđivanje razloga donošenja, ciljeva i programskih polazišta za izradu pojedinog plana / izmjena i dopuna plana.

²⁰² U tom kontekstu treba aktivno pratiti i izradu (u tijeku) Stručne podloge Integralna zaštita kulturno-povijesnih cjelina postojećih naselja u otočnim krajolicima, koja se provodi u okviru EU projekta Winter Med Interreg Mediterranean: Mreža zimskih otoka za cjelogodišnja turistička iskustva na Mediteranu. Projekt na svojim pilot područjima razvija vizije za mediteranske otoke kao jedinstvena odredišta EU, izgrađena na zajedničkoj kulturi, baštini i identitetu. Od pilot područja tog projekta, u RH su otoci Korčula i Mljet. Da navedena stručna podloga postala obvezujuća, očekuje se ugrađivanje njenih elemenata u prostorne planove jedinica lokalne samouprave.

²⁰³ ZPU čl. 7.: Prostorno uređenje temelji se na načelima: 1. integralnog pristupa u prostornom planiranju, 2. uvažavanja znanstveno i stručno utvrđenih činjenica, 3. prostorne održivosti razvitka i vrsnoće gradnje, 4. ostvarivanja i zaštite javnog i pojedinačnog interesa, 5. horizontalne integracije u zaštiti prostora, 6. vertikalne integracije, 7. javnosti i slobodnog pristupa podacima i dokumentima značajnim za prostorno uređenje.

²⁰⁴ Vezano iz izradu novog Prostornog plana NP Mljet, iz rakursa Općine Mljet preliminarno se mogu istaknuti sljedeći elementi povezani s razlozima za donošenje, odnosno ciljevima izrade i programskim polazištima tog plana: - organizacijsku strukturu i sustav naselja, uz sve uvjete zaštite, uskladiti s upravno-teritorijalnom podjelom unutar područja Općine Mljet; - rješenja novog plana promatrati u kontekstu strateškog planiranja na razini Općine Mljet (usp. s PROM); - uskladiti rješenja novog plana s novom katastarskom izmjerom (sadašnji PP NP Mljet je izrađen s elementima detaljnog plana, a usporedbom nove katastarske izmjere i njegovih rješenja evidentno je da podloga na kojoj je rađen više ne odgovara stanju stvari); - primjerenom definirati prometnice i to naročito obilaznice pojedinih naselja (primjerice: Pomena, Soline i Babine Kuće); - na novi način je potrebno definirati luke, rive, sidrišta i drugu infrastrukturu na pomorskom dobru; - pojedine mikrolokacije revalorizirati, primjerice: Kuljer, Sikirica, Vrbovica, Tatinica, hotel Odisej.

V. IZVORI PODATAKA

Javnopravna tijela / tijela javne vlasti od kojih su zatraženi podatci za izradu Izvješća

R.br.	Adresa	podatci zaprimljeni (+) / nisu zaprimljeni (-)
1.	HRVATSKE CESTE D.O.O. Sektor za održavanje i promet Poslovna jedinica Split - Tehnička ispostava Dubrovnik Vladimira Nazora 8, 20 000 Dubrovnik	+
2.	DUBROVAČKO-NERETVANSKA ŽUPANIJA Upravni odjel za zaštitu okoliša, imovinsko-pravne i komunalne poslove Vukovarska 16, 20 000 Dubrovnik	-
3.	ŽUPANIJSKA UPRAVA ZA CESTE NA PODRUČJU DUBROVAČKO-NERETVANSKE ŽUPANIJE Vladimira Nazora 8, 20 000 Dubrovnik	+
4.	DRŽAVNA GEODETSKA UPRAVA Područni ured za katastar Dubrovnik Ante Starčevića 23, 20 000 Dubrovnik	+
5.	DRŽAVNA GEODETSKA UPRAVA Sektor za katastarski sustav Služba za posebne registre i registracijske projekte Gruška 20, 10 000 Zagreb	-
6.	HRVATSKI OPERATOR PRIJENOSNOG SUSTAVA d.o.o. Kupska 4, 10 000 Zagreb	+
7.	HRVATSKI OPERATOR PRIJENOSNOG SUSTAVA d.o.o. Prijenosno područje Split Sektor za izgradnju i investicije - Odjel za izgradnju Split Kneza Ljudevita Posavskog 5, 21 000 Split	-
8.	HEP-OPERATOR DISTRIBUCIJSKOG SUSTAVA d.o.o. DP Elektrojug Dubrovnik Nikole Tesle 3, 20 000 Dubrovnik	+
9.	HRVATSKA REGULATORNA AGENCIJA ZA MREŽNE DJELATNOSTI Ulica Roberta Frangeša Mihanovića 9, 10 110 Zagreb	+
10.	MINISTARSTVO KULTURE I MEDIJA Uprava za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorski odjel u Dubrovniku Restićeva 7, 20 000 Dubrovnik	+
11.	KOMUNALNO MLJET d.o.o. Zabrežje 2, 20 225 Babino Polje	+
12.	MINISTARSTVO GOSPODARSTVA I ODRŽIVOG RAZVOJA Uprava za procjenu utjecaja na okoliš i održivo gospodarenje otpadom Radnička cesta 80, 10 000 Zagreb	+
13.	MINISTARSTVO MORA, PROMETA I INFRASTRUKTURE Uprava pomorstva Prisavlje 14, 10 000 Zagreb	-
14.	LUČKA UPRAVA DUBROVAČKO-NERETVANSKE ŽUPANIJE Vukovarska 2, 20 000 Dubrovnik	-
15.	DUBROVAČKO-NERETVANSKA ŽUPANIJA Upravni odjel za gospodarstvo i more Pred Dvorom 1, 20 000 Dubrovnik	+
16.	MINISTARSTVO MORA, PROMETA I INFRASTRUKTURE Uprava sigurnosti plovidbe, Lučka kapetanija Dubrovnik Obala Stjepana Radića 37, 20 000 Dubrovnik	+
17.	DUBROVAČKO-NERETVANSKA ŽUPANIJA Upravni odjel za prostorno uređenje i gradnju Vukovarska 16, 20 000 Dubrovnik	+

IZVJEŠĆE O STANJU U PROSTORU OPĆINE MLJET ZA RAZDOBLJE 2014. - 2021.

18.	JU NP Mljet Pristanište 2 20 226 Govedari	+
19.	JAVNA USTANOVA ZA UPRAVLJANJE ZAŠTIĆENIM DIJELOVIMA PRIRODE NA PODRUČJU DUBROVAČKO-NERETVANSKE ŽUPANIJE Branitelja Dubrovnika 41, 20 000 Dubrovnik	+
20.	MINISTARSTVO GOSPODARSTVA I ODRŽIVOG RAZVOJA Zavod za zaštitu okoliša i prirode Radnička cesta 80, 10 000 Zagreb	+
21.	TURISTIČKA ZAJEDNICA OPĆINE MLJET Zabrežje 2, 20 225 Babino polje	+
22.	VODA MLJET d.o.o. Zabrežje 2, 20 225 Babino Polje	+
23.	NPKLM VODOVOD d.o.o. Put svetog Luke I, 20 260 Korčula	+
24.	HRVATSKE VODE VGO za slivove južnoga Jadrana Split Vukovarska 35, 21 000 Split	-
25.	MINISTARSTVO GOSPODARSTVA I ODRŽIVOG RAZVOJA Uprava vodnoga gospodarstva i zaštite mora Ulica grada Vukovara 220, 10 000 Zagreb	+
26.	MINISTARSTVO MORA, PROMETA I INFRASTRUKTURE Uprava zračnog prometa, elektroničkih komunikacija i pošte Sektor zračnog prometa Prisavlje 14, 10 000 Zagreb	-
27.	HRVATSKA AGENCIJA ZA CIVILNO ZRAKOPLOVSTVO Odjel aerodroma, Ulica Grada Vukovara 284, 10 000 Zagreb	+
28.	ZAVOD ZA PROSTORNO UREĐENJE DUBROVAČKO-NERETVANSKE ŽUPANIJE Petilovrijenci 2, 20 000 Dubrovnik	+

Internetski izvori

VLADA RH, Digitalni informacijsko-dokumentacijski ured - Središnji katalog službenih dokumenata RH
<http://www.digured.hr/>

DRŽAVNI ZAVOD ZA STATISTIKU
<https://www.dzs.hr/>

MINISTARSTVO PROSTORNOGA UREĐENJA, GRADITELJSTVA I DRŽAVNE IMOVINE
<https://mpgi.gov.hr/>

INFORMACIJSKI SUSTAV PROSTORNOG UREĐENJA
<https://ispu.mgipu.hr/>

MINISTARSTVO REGIONALNOGA RAZVOJA I FONDOVA EUROPSKE UNIJE
Indeks razvijenosti
<https://razvoj.gov.hr/o-ministarstvu/regionalni-razvoj/indeks-razvijenosti/112>
Registar otoka
<https://registar-otoka.gov.hr/>

DUBROVAČKO-NERETVANSKA ŽUPANIJA
<http://www.dubrovačko-neretvanska-zupanija.hr>

ZAVOD ZA PROSTORNO UREĐENJE DUBROVAČKO-NERETVANSKE ŽUPANIJE
<http://www.zzpudnz.hr/>

OPĆINA MLJET

<https://www.opcinamljet.com.hr/>

JAVNA USTANOVA NACIONALNI PARK MLJET

<https://np-mljet.hr/>

TURISTIČKA ZAJEDNICA OPĆINE MLJET

<http://www.mljet.hr/>

KOMUNALNO MLJET d.o.o.

<https://komunalno-mljet.hr/>

GEOPORTAL NACIONALNE INFRASTRUKTURE PROSTORNIH PODATAKA (NIPP)

<http://geoportal.nipp.hr/hr>

GEOPORTAL DGU-a

<http://geoportal.dgu.hr/viewer/>

MINISTARSTVO GOSPODARSTVA I ODRŽIVOG RAZVOJA - Zavod za zaštitu okoliša i prirode

<http://www.haop.hr/>

Informacijski sustavi

<http://www.haop.hr/hr/informacijski-sustavi>

<http://corine.haop.hr/>

<http://envi-portal.azo.hr/>

bioportal - Web portal Informacijskog sustava zaštite prirode

<http://www.bioportal.hr/gis/>

HRVATSKE CESTE

Geoportal javnih cesta RH (Odluka o razvrstavanju javnih cesta NN 100/2021)

<https://geoportal.hrvatske-ceste.hr/>

HRVATSKE ŠUME

Javni podatci o šumama

<https://webgis.hrsuime.hr/arcgis/apps/opsdashboard/index.html#/2991321d6022406e9d4eb402501dcea0>

ARKOD

<https://arkod.apprrr.hr/>

LUČKA UPRAVA DUBROVAČKO-NERETVANSKE ŽUPANIJE

Luke Dubrovačko-neretvanske županije

<https://www.ludnz.hr/luke-dubrovacko-neretvanske-zupanije>

Strateški dokumenti Općine Mljet

PLAN RAZVOJA OPĆINE MLJET ZA RAZDOBLJE 2021.-2027. GODINE, Krutak d.o.o. / Općina Mljet, lipanj 2021.

<https://www.opcinamljet.com.hr/documents/plan-razvoja-opcine-mljet-za-razdoblje-2021-2027-godina/>

<https://www.opcinamljet.com.hr/documents/odluka-o-donosanju-plana-razvoja-opcine-mljet-za-razdoblje-2021-2027-godina/>

PROVEDBENI PROGRAM OPĆINE MLJET ZA RAZDOBLJE 2021. - 2025. GODINE, EU Asistent / Općina Mljet, prosinac 2021.

<https://www.opcinamljet.com.hr/documents/provedbeni-program-opcine-mljet-za-mandatno-razdoblje-2021-2025-godine/>

<https://www.opcinamljet.com.hr/documents/odluka-o-donosanju-orovedbenog-progrma-opcine-mljet-za-mandatno-razdoblje-2021-2025-godine/>

Strategija razvoja Općine Mljet do 2020. godine

<http://www.opcinamljet.com.hr/documents/strategija-razvoja-opcine-mljet-do-2020-godine/>

Ostalo

Procjena ugroženosti od požara i tehnoloških eksplozija za Općinu Mljet (usklađenje 2), Split, siječanj 2021. godine, ALFA ATEST d.o.o. / Općina Mljet

Plan zaštite od požara za Općinu Mljet, Split, svibanj 2021. godine, ALFA ATEST d.o.o. / Općina Mljet

Procjena rizika od velikih nesreća za Općinu Mljet, travanj 2018., ALFA ATEST d.o.o. / Općina Mljet

Plan gospodarenja otpadom Općine Mljet za razdoblje 2018.-2022. godine, Mljet, siječanj 2018., Eko-Adria d.o. / Općina Mljet

*** (2021.) Izvješće o stanju u prostoru Republike Hrvatske za razdoblje 2013. - 2019. godine (NN 105/21)

*** (2017.) Strategija prostornog razvoja Republike Hrvatske, Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja, graditeljstva i stanovanja, (NN 106/17)

*** (2013.) Izvješće o stanju u prostoru Republike Hrvatske 2008.-2012, (NN 61/13)

*** (1997.) Strategija prostornog uređenja Republike Hrvatske, Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i stanovanja, Zavod za prostorno planiranje, Zagreb

Kranjčević, J.; Lukić, A.; Kušen, E.; Klarić, Z. (2014.), Regionalni razvoj, razvoj sustava naselja, urbani i ruralni razvoj i transformacija prostora, Institut za turizam, Zagreb²⁰⁵

²⁰⁵ Stručna podloga za potrebe izrade Strategije prostornog razvoja Republike Hrvatske.